T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

68 NUMARALI ATİK ŞİKÂYET DEFTERİ (1127 / 1715)

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GİZEM SALMAN ŞIK

İSTANBUL 2019

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK TARİHİ ANABİLİM DALI
YENİÇAĞ TARİHİ BİLİM DALI

68 NUMARALI ATİK ŞİKÂYET DEFTERİ (1127 / 1715)

(İNCELEME-METİN)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

GİZEM SALMAN ŞIK

TEZ DANIŞMANI: DOÇ. DR. MURAT ULUSKAN

İSTANBUL 2019

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek lisans öğrencisi Gizem SALMAN ŞIK'ın **68 Numaralı Atik Şikâyet Defteri (1127 / 1715) (İnceleme-Metin)** konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Tarihi Anabilim Dalı, Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

		İmza
Tez Danışmanı Üniversitesi	: Doç. Dr. Murat ULUSKAN Marmara Üniversitesi	.....
Üye Üniversitesi	: Dr. Öğr. Üyesi Ekrem TAK İstanbul Medeniyet Üniversitesi	.....
Üye Üniversitesi	: Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL Marmara Üniversitesi	.....

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun 24../06.../ 2019 tarih ve 2019/145..... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Ökkan YEŞİLOT
Müdür

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER ... I
ÖNSÖZ ... II
ÖZET ... III
ABSTRACT ... IV
KISALTMALAR ... V
1. GİRİŞ ... 1
2. İNCELEME ... 3
2.1. 68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri ... 3
2.2. Defterin Tutulduğu Dönem Hakkında ... 5
2.3. Hükümlerin Muhtevası ... 10
2.3.1. Miras Problemleri ... 10
2.3.2. İdareciler ... 11
2.3.3. Borç-Alacak Meseleleri ... 11
2.3.4. Ahali Arasındaki Anlaşmazlıklar ... 12
2.3.5. Eşkıyalık Faaliyetleri. ... 14
2.3.6. Vergi Meseleleri ... 15
2.3.7. Vakıflar ... 15
2.3.8. Timar ... 16
2.3.9. Diğer Konular ... 17
3. SONUÇ ... 20
KAYNAKÇA ... 21
HÜKÜM ÖZETLERİ ... 22
METİN ... 60
EKLER ... 183

ÖN SÖZ

Osmanlılarda devlet işlerinin dîvân kurularak yönetilmesi Türk-İslam devletlerinden beri süregelen bir gelenekti. Osmanlı Devleti hakkında geniş bilgiler edindiğimiz defterler ise Büyük Dîvân anlamına gelen Dîvân-ı Hümâyûn'da tutulmakta idi. Burada tutulan başlıca defterler mühimme, ahkâm, tahvil, ruus, nâme, ahidnâme gibi defterlerdir. Bunların dışında daha birçok muhtelif defter tutulmakta idi. Şikâyet defterleri ise 17. yüzyıl ortalarından itibaren Mühimme defterleri içerisindeki şikâyet konularının ayrılması sonucu oluşturuldu.

Dîvân-ı Hümâyûn'un toplandığı muhtelif günlerde verilen kararların kaydedildiği Mühimme Defterleri'nin içeriği siyasi, içtimai, mali, örfi ve idari kararlardan oluşmaktaydı. Bürokrasinin gelişimiyle birlikte Mühimme Defterlerinde mevcut şikâyet hükümlerinin ayrılmasıyla teşkil edilen Şikâyet Defterlerinin muhtevası oldukça çeşitliydi. Eşkiyalık faaliyetleri, miras davaları, alacak-verecek meseleleri, vergi ve tımar problemleri, vakıflarla ilgili meseleler gibi gündelik hayatta meydana gelen sorunları ve şikâyetleri içermekteydi.

Bu tez çalışmasında Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal ve idari yapısını geniş ölçüde bize aktaran Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri'nde mecvut "68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri" incelenmiştir. İnceleme yaparkan öncelikli olarak defterin şekil ve içeriği, akabinde de defterin tutulduğu dönem hakkında bilgi verilmiştir. Hükümlerin muhtevası kısmında çarpıcı hükümlerden örnekler verilerek içerikleri ele alınmıştır. Sonuç kısmında genel bir değerlendirme yapıldıktan sonra hükümlerin özet ve transkripsiyonuna yer verilmiştir. Bu incelemedeki amacımız Osmanlı sosyal, hukuk ve şehir tarihi araştırmalarına katkıda bulunabilmektir.

Çalışmam süresince yaptığı tavsiyelerle bana yol gösteren çok değerli danışman hocam Doç. Dr Murat ULUSKAN'a teşekkürü bir borç bilir, pek değerli çalışma arkadaşlarım Serkan ERARSLAN ve Kübra ŞİMŞEK'e; bu süreçte bana destek olan eşim Mustafa ŞIK'a ve aileme sonsuz şükranlarımı sunarım.

Gizem SALMAN ŞIK

İstanbul 2019

ÖZET

Şikâyet Defterleri, 17. yüzyıl ortalarından itibaren Mühimme defterlerinden ayrı olarak tutulmaya başlanan şikâyet hükümlerinin kaydedildiği defterlerdir. Bu defterlerden Osmanlı Devleti'nin siyasi, sosyal ve ekonomik yapısı hakkında bilgilere ulaşılmaktadır. Bu çalışmada "68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri"nin inceleme ve transkripsiyonu yapılmıştır. Bu defter H.1127 / M.1715 tarihine aittir. Daha çok Rumeli sancaklarıyla ilgili hükümlerin yer aldığı bu defterde miras, alacak-verecek davaları, ahali arasındaki anlaşmazlıklar, timar, vergi, vakıf meseleleri, idareciler ile ilgili problemler ve eşkıyalık faaliyetlerinden söz edilmektedir .

Anahtar Kelimeler: Şikâyet, Ahkâm, Mühimme, Arzuhal, Osmanlı, III.Ahmed

ABSTRACT

Complaint Registers, which were first being kept in 17th century separately from the Registers of Significant Affairs (Muhimme), provide insight into the political, social and economic structure of the Ottoman Empire. This study is a review and transcription of “Former Complaint Register no 68”. This register dates back to 1715 (the Gregorian Calendar) /1127 (the Hegira Calendar). Focusing mostiy on decisions and judgments regarding Rumelian Districts, this Register contains matters about inheritance, debts, lawsuits for claims and debts, disputes between common folks, timar, foundation issues, problems related to administrators and banditry.

Key Words: Complaint, Judgment, Significant Affairs (Muhimme), Petition, Ottoman, Ahmed III.

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı geçen eser
a.g.m.	Adı geçen makale
a.g. mad.	Adı geçen madde
B	Receb
bk.	Bakınız
Ca	Cemâziyelevvel
C	Cemâziyelâhir
C.	Cilt
DİA	Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
Evâ'il	Ayın ilk ve 10. günleri arası
Evâsıt	Ayın 11. ile 20. günleri arası
Evâhir	Ayın 21. ile 30. günleri arası
h.	Hüküm
H.	Hicrî
haz.	Hazırlayan
L	Şevval
M	Muharrem
N	Ramazan
Ra	Rebî'ülevvel
R	Rebî'ülâhir
S	Safer
S.	Sayı
s.	Sayfa
Ş	Şa'bân
TALİD	Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi
vd.	Ve diğerleri
vs.	Ve sair
yay.	Yayınları
Za	Zilka'de
Z	Zilhicce

1.GİRİŞ

Osmanlı Devleti'nde birer karar organı olarak çalışan çeşitli Dîvânlar vardı. Bunların en önemlisi, padişahın bulunduğu Dîvân-ı Hümâyûn idi. Her devletin işlerini görmek için birinci derecede daireleri bulunması doğal olduğundan Osmanlılarda da bu büyük dîvâna Dîvân-ı Hümâyûn adı verilmiştir.[1] Adını Fatih döneminde alan bu büyük dîvân, gelişimini II. Murad dönemine kadar sürdürmüş, Fatih'in kanunnamesi ile zaten uygulanmakta olan çeşitli teşrifat ve âdetler kanunlaştırılmıştır.[2]

Fatih dönemine kadar padişahlar dîvâna başkanlık ederken bu dönemden sonra sadrazam dîvânın başına getirilmiştir. Dîvân-ı Hümâyûn, 17. yüzyıla kadar önemini korumuş ancak bu tarihten sonra sadrazamların kendi konaklarında yaptıkları dîvânlar önem kazanmaya başlamıştır.[3] Paşa Kapısı ve Bâb-ı Âsafî denilen Sadrazam Dairesi'nin bütün devlet işlerini üzerine alıp tek başına bir merci olmasından evvel Dîvân-ı hümâyûn, Dîvân (Beylik), Tahvil (Kese veya Nişancı), Ruûs ve daha sonra ilâve edilen Âmedî Kalemi olmak üzere dört kısımdı. Beylikçi Kesedârı, Dîvân-ı Hümâyûn Mühimme Kaleminin amiri idi.[4] Osmanlı Devleti'nin ilk zamanlarında dîvânda görüşülen işlere dair bütün kararlar *Mühimme Defteri* denilen tek tip defterlere kaydedilirdi.[5]

Haftanın belli günlerinde toplanan dîvânda tutulanların yanı sıra yine sadrazamın serdâr-ı ekrem unvanıyla seferde bulunduğu sırada toplanan dîvânlarda alınan kararlara dayanılarak hazırlanmış hükümlerle oluşturulan mühimmelere *Ordu Mühimmesi*, sadrazamın İstanbul dışında bulunduğu zamanlarda vekili vazifesini gören sadâret kaymakamının başkanlığındaki dîvânda alınan kararlardan müteşekkil mühimmelere ise *Rikâb Mühimmesi* adı verilmiştir.[6]

---

[1] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilatı,* Ankara 1988, s. 1.

[2] Recep Ahıshalı, "Divan-ı Hümayun Teşkilatı", ed. Güler Eren, *Osmanlı*, C. 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s. 24.

[3] Ahmet Mumcu, "Dîvân-ı Hümâyun", *DİA*, C. IV, s. 430-432; Ahıshalı, *a.g.m.*, s. 24.

[4] Mustafa Küçük, "Dîvân-ı Hümâyun Şikâyet Defterlerinin Değerledirilmesi", *Din ve Hayat, Adalet Özel Sayısı*, Numara: 15 (Mart 2013), s. 112.

[5] Necati Aktaş, "Atik Şikâyet Defteri", *DİA*, C. IV, s. 68.

[6] Mübahat Kütükoğlu, "Mühimme Defteri", *DİA*, C. XXXI, s. 520-521.

1649 yılından itibaren arazi, sınır, su, mera, yaylak ve kışlak gibi her türlü şahsi davalar, mülkî, askeri amir ve memurlardan gelen şikâyetlerle ilgili olarak çıkan fermanlar mühimme defterlerinden ayrılarak "*Şikâyet Defteri*" adıyla tutulan defterlere kaydedilmeye başlandı. Bu durum 1752 yılına kadar devam etti. Bu tarihten itibaren devletin idari taksimatına göre her eyalet için "Ahkâm-ı Şikâyet" adıyla ayrı bir defter serisi daha tutulmaya başlandığından önceki defterlere "*Atîk Şikâyet Defterleri*" adı verildi.[7] Şikâyet defterlerinde yer alan hükümler, genel olarak bir kaza halkının şikâyetleri şeklinde olduğu gibi, kadın veya erkek, ferdi şikâyetler de görülmektedir. Gerek toplu şikâyetler (mahzarlar), gerekse münferid olanlar, mahalli kadı vasıtasıyla dîvâna gönderilebilirdi. Ancak herhangi bir kişinin de Dîvân'a şikâyette bulunması pekâlâ mümkündü.[8]

Şikâyet defterleri şeklen Mühimme defterlerine benzemektedir. Örneğin mühimme defterlerinde tarih başlıklarının ortadan kalkması ve bunun yerine hükmün sonuna onar günlük dilimler halinde tarih atılması usulü şikâyet defterlerinde de *evâ'il-evâsıt-evâhir* şeklinde görülür. Her iki defterde de "…hüküm ki" şeklinde hitapla başlanılır. Bu şekil özellikleriyle mühimmeyle şikâyet defterlerini birbirinden ayırmak başlangıçta biraz zordur. Fakat bunların ayırt edici özelliği muhtevasının farklılığıdır. Bu farklılıkları en başta hükmün muhataplarında görmekteyiz. Mühimme defterlerindeki hükümlerin muhatabı ordu kumandanından defterdara, yeniçeri ağasından çeribaşına, devletin çeşitli birimlerinde hizmet veren görevlilerdir. Şikâyet defterlerinde ise emrin muhatabı genellikle molla, kadı veya naibdir. Bir diğer farklılık ise kanuna aykırı bir işe karışan kişilerle ilgili olarak mühimme defterlerinde yer alan hükümlerde birinin şikâyeti mevcut olmayabilir. Şikâyet defterlerinde ise halktan birinin kendisine haksızlık eden bir diğer kişiyi Dîvâna bildirdiği görülmektedir. Genel olarak kamuya ait işler mühimme defterlerinde, sadece belirli bir gruba yönelik meydana gelen zararlar ise şikâyet defterlerinde yer almıştır. İçerik olarak da Eyalet Ahkâm Defterleri, Atîk Şikâyet Defterlerinin devamı sayılmıştır.[9]

---

[7] Aktaş, *a.g.mad.*, s. 68.

[8] Halil İnalcık, "Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hâl ve Arz-ı Mahzarlar", *Osmanlı Araştırmaları*, VII-VIII, İstanbul 1988, s.34; Küçük, *a.g.m.*, s. 112-113.

[9] Feridun Emecen, "Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet", *TALİD*, C. III, S. 5 (2005), s. 19.

2. İNCELEME

2.1. 68 NUMARALI ATÎK ŞİKÂYET DEFTERİ

Tezimizin konusu olan *68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri* Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri'nin 989 numaralı kataloğunda A.{DVNŞKT.d. koduyla kayıtlıdır. Defter toplamda 64 sayfa olup 271 hüküm bulunmaktadır. Ön ve arka kapağı ebruludur. Dîvânî yazı türü kullanılmıştır. Ebrulu ön kapakta defterin adı ve tarih aralığı "Şikâyet-i Rikâb min evâhiri Şa'bân sene 1127 ilâ evâ'ili Zilka'de sene 1127" şeklinde belirtilmiştir. Defterin ilk sayfasında "Hâzâ cüz'i'ş-şikâyât der-Rikâb-ı hümâyûn fî zamânı Hazret-i Mehmed Paşa Kāimmakām-ı Rikâb-ı kâm-yâb ve fî eyyâni Seyfullah Efendî vekîl-i Reîsülküttâb *tâle bekāhû*, el-vâkı' fî evâhîri Şa'bân sene seb'a ve ışrîn ve mie ve elf" başlığı yer alır.

Ağustos-Ekim 1715 tarihleri arasında Rikâb-ı hümâyûnda tutulan bu iki aylık şikâyet defterinde yer alan hükümlerde hitaplar kişilerin makamına göre ifade edilmiştir. Örneğin; "…kādısına hüküm ki"[10], "… monlâsına hüküm ki"[11], "…mütesellimine hüküm ki",[12] "…nâ'ibine hüküm ki"[13], "…bostancıbaşısına hüküm ki"[14], "…voyvodasına hüküm ki"[15] şeklindedir. Bazı hükümlerde ise birden fazla muhatap söz konusudur. Örneğin; "Haleb paşasına ve Kilis kadısına hüküm ki"[16], "Pirluganda kadısına ve Konya kazası naibine ve Konya mütesellimine hüküm ki"[17], "Trabzon kadısı ve mütesellimine hüküm ki"[18], "Edirne bostancıbaşısına, Baba-yı Atîk ve Bergos kadılarına hüküm ki"[19] şeklindedir. Hükümlerde muhatab yazıldıktan sonra satırbaşı yapılarak kim ya da kimlerin şikâyetçi olduğu belirtilmiştir. Örneğin; "Siroz kazâsının Varoş Mahallesinin re'âyâsı gelüp"[20], "Boyacı Apostol nâm zımmî gelüp"[21], "Bi'l-fi'l Edirne bostancıbaşısı olan Ahmed *dâme mecdühû* Rikâb-ı hümâyûnuma

[10] s.2, h.1-3
[11] s.2, h.4, s.10, h.1, s.53, h.3
[12] s.7, h.1, s.8, h.5, s.11, h.1
[13] s.23, h.3,s.54, h.4, s.60, h.1
[14] s.10, h.1, s.17, h.4, s.61, h.1
[15] s.29, h.2, s.57, h.1
[16] s.21, h.4
[17] s.30, h.1
[18] s.53, h.1
[19] s.55, h.3
[20] s.3, h.4
[21] s.4, h.3

gelüp"[22], "Dimetoka kasabasında derûn-ı hisârda sâkin Kiryazı nâm zimmî gelüp"[23], "Tatarpazarı'nda sâkin iken vefât iden Osman Beğ-zâde el-Hâc Mehmed'in oğlu Osman Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp"[24] şeklindedir. Bu ifadelerden sonra şikâyete konu olan husus anlatılmaktadır. Metnin bir sonraki kısmında ise emirler yer alır. Emir verildikten sonra yapılması istenen veya istenmeyen unsurlar belirtilerek hükme son verilir.

İncelediğimiz 68 numaralı Atîk Şikâyet Defterinde yer alan hükümlerde, devlet görevlileri ve ilmiye mensuplarının isimlerinin zikredilmesinin ardından dua ve hayır cümleleri gelmektedir. Örneğin "…Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed *zîde kadruhû…*"[25], "…es-Seyyid Mehmed *zîde şerefühû*…"[26], "…Mevlânâ Mustafa *zîde fazluhû*ya…"[27], "…Mevlânâ Ali *zîde ilmuhû...*"[28], "…Hamza *zîde salâhû*…"[29] "…( ) *zîde mecdühû*…"[30] gibi. Tarihler hükümlerin sol alt köşesine yazılmıştır. Ayın ilk on günü için *evâ'il*, ayın ortası için *evâsıt*, ayın son on günü için *evahir* ifadeleri kullanılmıştır. Bu ifadelerden sonra, içinde bulunulan ayın adı ve akabinde de sene yazılmıştır. Neredeyse bütün tarihlerin başında "fî" ifadesi yer almaktadır.

68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri'nin transkripsiyonunda basit transkripsiyon kuralları uygulanmıştır. Arapça ve Farça'ya ait uzun sesliler "â", "î", "û" şeklinde yazılmıştır. Kelime ortasında ve sonunda bulunan ayn (ع) harfi (') ile (ء) hemze (') ile gayn (غ) ve kaf (ق) harflerinden sonra gelen uzun sesliler "ū", "ī", "ā" şeklinde gösterilmiştir. Sonu "b" harfi ile biten Türkçe kelimeler "p" harfi ile gösterilmiştir. Metinde, okunmasında emin olunmayan kelimelerin sonuna soru işareti (?) eklenmiştir. Metinde boş bırakılan yerler ise parantez içi bir boşluk ( ) olarak gösterilmiştir. Okunamayan kelimeler parantez içinde üç nokta (…) ile gösterilmiştir. Metninde aslında olması gereken harfler veya kelimeler köşeli parantez [ ] içinde yazılmıştır. Şahıslara ait olarak kullanılan dua cümleleri ise italik olarak yazılmıştır.

[22] s.64, h.1
[23] s.51, h.3
[24] s.50, h.1
[25] s.2, h.1
[26] s.7, h.5
[27] s.9, h.2
[28] s.7, h.1
[29] s.16, h.5
[30] s.30, h.2

2.2. DEFTERİN TUTULDUĞU DÖNEM HAKKINDA

Tezimizin konusu olan 68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri 1127/1715 tarihlidir. 1703 yılında tahta çıkan III. Ahmed'in padişahlığının on ikinci yılına denk gelmektedir. III. Ahmed, IV. Mehmed'in oğlu ve II. Mustafa'nın kardeşi olup annesi Rabia Emetullah Gülnuş Sultandır. 22 Ramazan 1084 (31 Aralık 1673) Pazar günü dünyaya gelmiştir.[31] Hammer onun için "güzel ve ihtişamlı bir yüze, manalı ve hoş bir ses tonuna sahip bulunan Sultan Ahmed, kendisini kadınlara sevdiren bütün vasıflara da sahipti." demektedir.[32] III. Ahmed ince ruhlu, güzel sanatlardan olan yazıda maharet sahibi bir hattat idi.[33] Kendi el yazısıyla 4 adet Kuran-ı Kerim yazdığı rivayet edilir. Aynı zamanda şair olan III. Ahmed "Necîb" mahlasını kullanmıştır.

Küçüklüğünden itibaren Şeyh-i Sultâni Mehmed Efendi, Seyyid Feyzullah Efendi gibi iyi hocalardan ders alan III. Ahmed, on dört yaşında iken II. Süleyman'ın tahta çıkarılmasıyla Şimşirlik dairesine kapatıldı. Daha sonra Edirne'ye nakledilip yaklaşık 15 yıl burada gözetim altında tutuldu. 1703 Edirne Vakası neticesinde asiler tarafından 22 Ağustos 1703 günü tahta çıkarıldı.[34] Yeni padişah o sırada 30 yaşında bulunuyordu. Hutbede yeni padişahın ismi okunduğunda asiler, hainleri aralarında görmek isemediklerini haykırdılar. Şeyhülislam Seyyid Feyzullah Efendi'nin ve birçok kişinin başı hainlerin isteği üzerine kesildi.[35] İlk iş olarak eski padişah II. Mustafa ve evlatlarını Edirne Sarayı'nda gözlem altına aldırdı.[36]

Yeni padişahın sükûneti sağlaması için cülus bahşişi dağıtması gerekiyordu. Defterdar Sarı Mehmed Paşa'nın gayretleriyle gereken bahşiş tedarik edilerek askerlere dağıtılmak suretiyle ortalık bir süre de olsa yatıştı. Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin öldürülmesi, evlatlarının ve damatlarının yakalanmasından sonra III. Ahmed, İstanbul'a gelerek Eyüp Sultan'da kılıç kuşandı.[37] III. Ahmed'in İstanbul'da karşılaştığı ilk vaka cebecileri örnek alan yeniçeriler ile bostancıların ayaklanmaya kalkışmalarıdır. Bu hadisenin çözüme kavuşturulmasından sonra III. Ahmed tahta çıkarken asilerden makam mevki sahibi yaptıklarını tek tek bertaraf etmeye başladı. Tahakkümünden kurtulduğu isimlerin başında asilerin elebaşıları Vezir Çalık Ahmed Paşa, Sadrazam

[31] Münir Aktepe, "Ahmed III", *DİA*, C. II, s. 34.
[32] Hammer, *Büyük Osmanlı Tarihi*, C. XIV, s. 136.
[33] İsmail Hakkı Uzunçarşılı, *Osmanlı Devletinin Saray Teşkilatı,* Ankara 2014, s. 91.
[34] Aktepe, *a.g.m.*, s. 34.
[35] Abdülkadir Özcan, *İmparatorluk Çağının Osmanlı Sultanları,* C. III, s. 140.
[36] Aktepe, *a.g.mad.*, s. 34.
[37] Özcan, *a.g.e.*, s. 141.

Kavanoz Ahmed Paşa ve Şeyhülislam Mehmed Efendi geliyordu. Bu isimlerin baskısından kurtulan padişah, tahta çıkışında rol oynayan kız kardeşi Hatice Sultan'ın eşi Moralı Enişte Hasan Paşa'yı sadrazamlık görevine atadı. Bu olaylardan sonra padişah devlet meseleleriyle meşgul olmaya başladı.[38]

III. Ahmed'i bekleyen başlıca meseleler; Ruslarla Prut Savaşının yapılması ve Azak kalesinin geri alınması, Girit'te Venedik'e bırakılmış olan bazı kalelerin tekrar geri kazanılması, Güney Kafkasya'nın Osmanlı hakimiyetine girmesi, Avusturya ile Pasarofça Anlaşmasının yapılması, Belgrad'ın elden çıkması vb.[39]

Prut Savaşı ve Zaferi: Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşmasıyla büyük toprak kayıplarına uğramıştı. Devlet, gücünü tam olarak kaybetmediğinden bu toprakları geri almak için bir fırsat kolluyordu. Aynı zamanda Rusya da İkinci Viyana kuşatmasından yenik çıkan Osmanlı'ya karşı 1686'dan itibaren savaş açmıştı. Savaşın sonunda 1700'de imzalanan İstanbul Antlaşmasıyla Karadeniz kıyısındaki Azak Kalesi Ruslar'a verildi. Sıcak denizlere inmek isteyen Rus Çarı Petro'nun iki hedefi vardı. Kuzeyde İsveç'in elinde olan Baltık, güneyde ise Osmanlı Devleti'nin hakimiyetindeki Karadeniz. Petro önce İsveç'le işe başladı. Çünkü zaten Türkleri mağlup edeceğine inanıyordu. İsveç ve Lehistan'ı zor bir duruma sokan Petro, İsveç Kralının yaralı halde Osmanlı'ya sığınmasını da fırsat bilerek Osmanlı'ya savaş açtı. Eflak ve Boğdan beylerinden söz alan Rus çarı, Osmanlı'daki Hristiyanların da ayaklanmasını umuyordu.

Çar Petro'nun savaş tutumuna karşı Osmanlı Devleti'nin devlet adamları barışçıl bir tutumla yaklaştı. Baltacı Mehmed Paşa'nın sadarete geçmesiyle İsveç Kralı ülkesine gönderildi ve Rusya ile bozulan ilişkiler toparlanmaya çalışıldı (1709). Lakin Numan Paşa zamanında ipler tekrar gerilmeye başladı. Rusya elinden Azak Kalesi'nin tekrar geri alınması fikri ortaya atıldı. Baltacı Mehmed Paşa Halep'ten döndüğünde savaş kararı alındı.[40]

Savaş hazırlıkları tamamlandıktan sonra Baltacı Mehmed Paşa emrindeki ordu 18 Temmuz 1711'de Prut Nehri bataklıkları civarında Rus ordusuyla karşılaştı. Balkanlardaki Hristiyanları isyan ettiremeyen, aynı zamanda da İsveçle savaşmak durumunda kalan Rusya, Osmanlı ordusunun karşısında zayıf bir duruma düşerek

[38] Aktepe, *a.g.mad.*, s. 35.
[39] Özcan, *a.g.e.*, s. 140.
[40] Kemal Beydilli, "Prut Antlaşması", *DİA*, C. XXXIV, s. 359.

anlaşma teklifinde bulundu. Baltacı Mehmed Paşa'nın uygun görmesiyle 22 Temmuz 1711'de Prut Antlaşması imzalandı. Antlaşmadan memnun olan padişah III. Ahmed, sadrazamı İstanbul'a çağırttı lakin Osmanlıların üstün durumdayken barış teklifini kabul etmeleri Baltacı Mehmed Paşa'ya karşı muhalif bir grubun oluşmasına neden oldu. Onu rüşvet yemekle suçladılar. İstanbul'a döndüğünde sadaret mührü elinden alınarak Midilli'ye sürüldü.[41]

Yapılan barış antlaşmasına sadık kalmayan Çar Petro, Lehistandaki askerlerini geri çekmedi. Bununla da kalmayıp Osmanlı'ya karşı tekrar bir sefer hazırlığına girişince Osmanlı Devleti de sefer kararı aldı. Bunun üzerine araya İngiliz ve Fransız elçileri girince tekrar görüşmeler başladı. Bu görüşmeler 24 Haziran 1713 Edirne Antlaşmasıyla sonuçlandı.[42]

1715-1718 Arası Gelişmeler: On altı yıl boyunca yani Karlofça'ya kadar olan süreçte barış içinde yaşayan Osmanlı Devleti ile Venedik arasındaki ilişkiler, Venediklilerin Osmanlı ticaret gemilerini zaptetmeleriyle bozuldu. Aynı zamanda Ortodoks olan Mora'nın yerli halkını zorla Katolik yapmaya çalışan Venedik yüzünden halkın Osmanlı'dan yardım istemesi arayı iyice açtı. En son savaş kararı verdiren olay ise Venedik'in Karlofça Anltaşmasını ihlal etmesi oldu. Böylece 1714'te alınan fetva ile Venedik'e savaş açma kararı verildi. [43]

Damad Ali Paşa 1715'te Mora üzerine hem karadan hem de denizden yürüdü. III. Ahmed deniz kuvvetlerini idare etmek üzere Canım Hoca Mehmed Paşa'yı görevlendirdi. İlk olarak İstendil Adası fethedildi. Mora yarımadası kısa sürede Venediklilerden geri alındı. Girit'te bulunan ve daha önce fethedilmemiş olan Sperlanka, Grenbosa, Suda kaleleri ele geçirilerek büyük bir başarıya imza atıldı. Bu başarıdan tedirgin olan Avusturya, sıranın Macaristan'a geleceğini düşünerek Venedikliler'in yanında savaşa girdi.[44]

Yapılan savaş hazırlıkları hem Venedik hem de Avusturya üzerine olunca, Avusturya güzergâhında mühimmat ve zahire eksikliği meydana geldi. Sadrazam Ali Paşa'nın niyeti Petervaradin Kalesi'ni almaktı. Lakin Avusturya ordusunun başında bulunan Prens Eugen, Osmanlı ordusunun muharebe için hazırlık yapmasına fırsat

[41] Münir Aktepe, "Baltacı Mehmed Paşa", *DİA*, C. IV, s. 35-36.
[42] Özcan, *a.g.e.*, s. 143-150.
[43] Özcan, *a.g.e.*, s. 151.
[44] Münir Aktepe, "Ahmed III", *DİA*, C. II, s. 36.

vermedi. Yapılan saldırıda Ali Paşa Belgrad önlerinde şehit düştü. Osmanlı ordusu büyük bir bozguna uğradığı için Korfu seferi de kaldırıldı. Bu yenilginin ardından Tımışvar ve Belgrad da düştü. Belgrad'ın düşmesi devlet içinde büyük bir paniğe sebep oldu. Bunun üzerine barış antlaşması yapılmaya karar verildi.[45]

Yapılan barış görüşmeleri neticesinde Osmanlı, Belgrad ve Tımışvar'ı geri alma niyetindeydi. Çünkü Karlofça'nın rövanşını almak istiyor ve tam anlamıyla bir barış değil sadece beş yıllığına bir mütareke imzalamak istiyordu. Lakin Avusturya hükümdarının isteklerinin altta kalır bir yanı yoktu. Avusturya hükümdarı VI. Karl, Osmanlı'dan hem savaş tazminatı istiyor hem de Eflak ve Boğdan ile Dinyester arasındaki topraklara sahip olmak istiyordu. İki ülkenin istekleri karşısında barış görüşmeleri olumsuzlukla sonuçlandı. Bu sırada sadaret makamına Nevşehirli Damad İbrahim Paşa getirildi. Sadrazamın da girişimiyle Pasarofça'da tekrar barış görüşmeleri yapılmasına karar verildi. Evvelki görüşmede olduğu gibi Osmanlı Belgrad ve Tımışvar'ı geri alma düşüncesiyle barış görüşmesine katıldı. Yalnız Avusturya delegeleri de geri adım atmak niyetinde değildi. Bunun üzerine barış görüşmeleri tekrar kopma noktasına geldi. Nevşehirli Damad İbrahim Paşa'yla uzunca bir süre mektuplaşan Prens Eugen bazı isteklerinden vazgeçirildi.

Bir yandan barış görüşmeleri devam ederken diğer yandan her iki devlet de savaş için hazırlıklara başlamıştı. Her ne kadar bu hazırlıklar yapılsa da her iki devletin de savaşma gücü kalmamıştı. Bu sırada Avusturya'nın İspanya ile sorunlar yaşaması Osmanlı'nın işine gelmiş ve aradaki hem bu ihtilaftan faydalanmak hem de barış görüşmesi için üçüncü defa masaya oturuldu. Bu görüşmenin neticesince Osmanlı hükümeti ve Avusturya isteklerinde fazla ısrarcı olmadı. Avusturya, Eflak ve Boğdan'dan vazgeçti ve böylece yirmi dört yıllık barış antlaşması imzalandı. Venedik'ten Mora alındı, Avusturya'ya Tımışvar, Banat, Belgrad verildi.

Pasarofça Antlaşması Venedik'ten çok Avusturya'nın işine yaramış, Osmanlı ise bu antlaşmadan sonra Orta Avrupa'dan çekilmek durumunda kalmıştır. [46] Nevşehirli Damad İbrahim Paşa bu antlaşmadan sonra 1730'a kadar sürecek olan, sonradan Ahmed Refik'in Lale Devri olarak adlandırdığı barış dönemini başlattı.[47] Bu dönem her anlamda bir yenileşme döneminidir. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin modernleşmesinin

[45] Özcan, *a.g.e.*, s. 154-160.
[46] Abdülkadir Özcan, "Pasarofça Antlaşması", *DİA*, C. XXXIV, s. 177-180.
[47] Abdülkadir Özcan, "Lale Devri", *DİA*, C. XXVII, s. 81.

başlangıcı olarak kabul edilir.[48] Bu dönemde Paris, Londra ve Viyana gibi Avrupa başkentlerinde geçici elçilikler açılmış, Said Efendi ve İbrahim Müteferrika ilk Türk matbaasını kurmuş, ilk kez çiçek aşısı uygulanmış, tulumbacılar ocağı kurulmuş ve daha birçok alanda yenilikler yapılmıştır. Bu dönemde savaştan uzak durulmuş, Batı ile siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkiler geliştirilmiştir.[49]

Son olarak kısaca III. Ahmed'in siyasal politikalarına bakalım. Karlofça'yla kaybedilen toprakların geri alınması amacıyla Avusturya'yla savaşlar yapıldı. Lakin bu toprakları geri almak yerine yeni topraklar kaybedildi. Prut Antlaşması'yla Ruslar'dan Azak Kalesi geri alındı. Venediklilerden Mora Yarımadası geri alındı. Bundan rahatsız olan Avusturya'yla tekrar bir savaşa daha girilip Pasarofça Antlaşması imzalandı ve bu antlaşmadan sonra 1730'a kadar sürecek olan Lale Devri adı verilen döneme girildi. Her ne kadar bu dönemde siyasal meselerden uzak kalınmış gibi gözükse de III. Ahmed saltanatının son yıllarında İran ve Afganistan meseleleriyle uğraştı.

III. Ahmed isyanla tahta çıkıp yine bir isyanla tahtından inen tek padişahtır. 1730'da Lale Devri'ni sona erdirecek Patrona Halil İsyanı patlak verdi ve III. Ahmed tahttan zorla feragat ettirilip yerine II. Mustafa'nın oğlu I. Mahmud tahta çıkarıldı. Tahttan indikten altı yıl sonra vefat eden III. Ahmed, Eminönü Yeni Camii'nde Valide Turhan Sultan'ın türbesine defnedildi.[50]

[48] Feridun M.Emecen, "Matruşa'nın Küçük Parçası: Nevşehirli Damad İbrahim Paşa Dönemi ve ''Lale Devri'' Meselesi Üzerine Bir Değerlendirme", *Osmanlı Araştırmaları*, I.II, 2018, s. 94.
[49] Özcan, *a.g.mad.*, s. 81-83.
[50] Aktepe, *a.g.mad.*, s. 34-38.

2.3. HÜKÜMLERİN MUHTEVASI

68 Numaralı Atîk Şikayet Defteri'nde yer alan hükümler; köylüler arasındaki anlaşmazlıkları, bir kimsenin diğer bir kişiden borcunu tahsil edememesi sonucunda yaptığı şikayetleri, miras problemlerini, idarecilerin haksız yere vergi talep etmesini, her hangi bir konuda ahalinin rencide edilip incitilmemesini, timar meselelerini, eşkıyalık faaliyetlerini, adam öldürme, yaralama, gasp ve hırsızlık konularını içermektedir. Bu konuları aşağıda başlıklar halinde ele alacağız.

2.3.1 Miras Problemleri

68 Numaralı Atîk Şikâyet Defterinde sık olarak rastladığımız miras problemlerinin muhtevası genellikle emlak, eşya ve nukudun vasilere teslim edilmesi,[51] kendisine miras intikal eden varise hakkının verilmesi,[52] vefat eden kimsenin varisi olmaması halde varislik iddia edilmesi,[53] varislere verilecek malın olmaması,[54] kardeşler tarafından mirasın uygun şekilde bölüşülememesi,[55] varise kalan mirasa müdahalelerin engellenmesi,[56] şeklindedir.

Miras problemlerinde sorun teşkil eden asıl hususlar varisler ve mirasa müdahadele bulunmak isteyenlerdir. Örneğin; Emir Kadızade Mehmed'in kızları Zeyneb, Afife ve Havva'nın emval ve eşyasını vermeyen Sirozlu Hasan,[57] vefat eden babası Hocaoğlu Hasan'dan intikal eden metrukatına varis olan kız kardeşi Ayşe ile yeniçerilik iddiasında olan Hasan'ın kız kardeşi Fatma Hanıma mirastan bir şey vermemeleri,[58] vefat eden kadının başka varisi yok iken Mehmed adlı kişinin varislik iddiasında bulunması,[59] varise intikal eden mirasa borçlu oldukları şahıs tarafından el konulması[60] gibi hükümler mevcuttur.

Miras problemlerinin çözüme kavuşturulması için merkezden gelen emir doğrultusunda davaların kadı huzurunda yerinde görülmesi, bazı davaların ise Rikâb-ı

[51] s.6, h.1
[52] s.8, h.2
[53] s.8, h4
[54] s.17, h.2
[55] s.29, h.3
[56] s.31, h.1
[57] s.6, h.2
[58] s.8, h.2
[59] s.8, h.4
[60] s.10, h.3

hümâyûna havale edilmesi, murislerin ve varislerin rencide ettirilmeyerek davalarının sonucu ulaştırılması yoluna gidilmiştir.

2.3.2 İdareciler

Defterde idarecilerle ilgili karşılaştığımız hükümler, halkın idarecilerin uygulamalarından şikayetçi olmasıyla ilgilidir. İdarecilerin kanundan ziyade vergi toplaması,[61] köy zabitlerinin halka zulmetmesi,[62] idarecilerin fesat çıkararak halkı birbirine düşürmesi,[63] idarecilerin yardımcılarını sürekli değiştirip hukuki işlerini yürütememesi[64] gibi.

İdarecilerle ilgili hükümlerden örnek verecek olursak; Petriç kasabası ahalisinden Zaim Ömer ve kardeşleri Ali, Hasan, İsmail ve Süleyman'ın bostancı ustaları vasıtasıyla buldurulup Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi,[65] Selanik kazasına tabi Boğdan nahiyesinin Sofa köyünde oturan ahalinin ispençe vesair vergilerini kanundan ziyade toplayan, zahirelerini alan ve kolcu akçesi tahsil eden Zabit vekili Ali ile ahali arasında olan davaların yerel mahkemede görülmesi[66] şeklindedir. Bazı hükümlerde idarecilerin kendi arasındaki anlaşmazlıkların da yer aldığını görmekteyiz. Örneğin, Kimseye bir zararı olmayan Siroz Mahkemesi ikinci katibi Mehmed'e katiplik yaptırmak istemeyen Hasan ile arkadaşlarına müdahale ettirilmemesi"[67] gibi.

İdareciler ile ilgili problemlerin çözüme kavuşturulması için kimi zaman davanın mahallinde kadı huzurunda görülmesi kimi zaman da bölgeye gönderilen mübaşir marifetiyle sorunların halledilmesi yoluna gidilmiştir.

2.3.3 Borç-Alacak Meseleleri

İncelediğimiz defterde borç-alacak meseleleri çokça karşımıza çıkmaktadır. Bu meselelerin muhtevasına bakcak olursak; genelde bir kimseye kefil olup borcun üzerine

[61] s.3, h.5
[62] s.4, h.5
[63] s.9, h.1
[64] s.32, h.2
[65] s.2, h.2
[66] s.3, h.5
[67] s.4, h.1

kalması,[68] borcunu ödemeyip başka bir memlekete firar etme,[69] kişinin hapisten borç karşılığı çıkarılıp borcunu ödemediği takdirde tekrar hapse konulması,[70] aile arasında mihir borcu yüzünden çıkan anlaşmazlıklar,[71] köylü halk tarafından yapılan anlaşmaların bozularak birbirlerine borçlu kalma durumunda açılan davalar,[72] miras olarak kalan borçlar[73] şeklindedir.

Borç-alacak meselelerinin hükümlerine örnek verecek olursak; Yahudi Rahil'in Selanik'teki vekili Yahudi Beşon'da olan alacağının alınıp teslim edilmesi,[74] İstanbul'un Kumkapı sakinlerinden olup Teberdar Hasan ve Hacı Hüseyin'den almış olduğu borçlarını eda etmeden Niş'e firar eden Nikola'ya kefil olan Ali vekili ile meblağı istetmesinden sonra borcunu inkar etmesi,[75] III. Ahmed'in kızkardeşi Hatice Sultan'n Kızılca Müsellem Hassı köylerinin zabiti olan Abdi'nin vefatı üzerine borçlu olduğu şahıslar tarafından hasların mahsulatına müdahalede bulunulmaması,[76] Dimetoka kazasına bağlı Ortaköy karyesinde oturan Konstantin adlı zimminin Abdullah'a olan borcuna karşılık evini beşyüz kuruşa satması üzerine hanesinde oturan eşinin de tahliye ettirilmesi[77] şeklindedir. Örneklerden de gördüğümüz üzere alacak-verecek meseleleri de kendi içerisinde farklı konular içermektedir.

Borç-alacak meselelerinin çözüme kavuşturulması için ilk önce alacakların tahsil edilmesi yoluna gidilmiştir. İnceleme için kimi zaman mübaşir tayin edilmiş kimi zaman da mahallinde kadı huzurunda davaların görülmesi sağlanmıştır. Ancak borçlu tahsilat için muhalefet ederse en son seçenek hapsedilmesine karar verilmiştir.

2.3.4 Ahali Arasındaki Anlaşmazlıklar

Ahali arasındaki anlaşmazlıklara dair hükümler genel olarak mala mülke haksız müdahale,[78] vazifeye müdahale,[79] emval ve eşyayı gasp etme,[80] adam öldürme,[81]

[68] s.5, h.6
[69] s.5, h.7
[70] s.6, h.5
[71] s.7, h.2
[72] s.8, h.6
[73] s.9, h.4, s.20, h.2, s.26, h.3
[74] s.2, h.4
[75] s.5, h.6
[76] s.9, h.4
[77] s.24, h.3
[78] s.2, h.1, s.6, h.6, s.19, h.2, s.35, h.5, s.48, h.2, s.48, h.3, s.49, h.1, s.56, h.3, s.58, h.1
[79] s.16, h.5, s.40, h.1

ahalinin birbirine zulmü[82] şeklindedir. Ahali arasındaki anlaşmazlık hükümlerine örnek verecek olursak; Prevadi kazasına tabi Gülleköy'de ikamet eden Mehmed'in eşinin evi civarında ortaklaşa kullanılan su kuyusundan Ahmed'in düşürdüğü kovayı çıkarmak için girip boğulan Ahmed'in ve Mehmed'in varislerinin zulmünün engellenmesi,[83] Drama kasabasına tabi Yortan köyü sakinlerinden Siyamizade Hüseyin'in Ümmühani Hanım'ın mülk evini gereksiz yere işgali sebebiyle Drama ve Birgili kadılıklarında gizlendiği yerden buldurulması için çavuş görevlendirilmesi,[84] Taşöz Adası'nda papazlar tarafndan haksız yere öldürülen Mehmed'in katillerinin Kavala'da hakim karşısına çıkarılmasına ilişkin yetimlerin istirhamı,[85] Kaçanik kasabası sakinlerinden Bozacı Hasan ile hasımları İsmail, Mehmed ve Ahmed arasındaki değirmen tasarrufunun davası,[86] Ferecik sakinlerinden Rabia Hanım oğlu Ali'yi Kaldırkoz köyündeki düğüne davet ile yolda haksız yere öldürüp cenazesini mezarlığa atan şahısların bostancıbaşı vasıtasıyla buldurulması,[87] Mora Seferinden izinli olarak gelip elindeki esiriyle Cisr-i Ergene kazasında tabi Kalobe köyünde geceleyen Yeniçeri İvaz'dan esirini çalan Küçük Papas ile arkadaşlarının çaldıklarını iade etmeleri,[88] Pertek karyesi reayasının evlerini basarak eşyalarını yağma eden Rişvan aşiretinden Hacı Mehmed oğlu Hasan, beş kardeşi ve amcasının oğlunun yakalanarak eşyaların geri alınması[89] çarpıcı hükümlerdendir.

Ahali arasındaki anlaşmazlıkların çözüme kavuşturulması için kadı huzurunda davaların görülmesi, bölgeye çavuş tayin edilmesi, en son seçenek olarak da eğer kişiler muhalefet ederlerse Rikab-ı Hümayuna havale edilip davalarının kazaskerler tarafından görülmesi yoluna gidilmiştir.

---

[80] S.38, h.1, s.57, h.3, s.57, h.4, s.61, h.3
[81] s.8, h.5, s.15, h.2, s.21, h.3, s.22, h.4, s.27, h.2, s.30, h.5, s.37, h.1, s.39, h.4, s.59, h.2
[82] s.6, h.3, s.20, h.1, s.23, h.5, s.35, h.2
[83] s.6, h.3
[84] s.6, h.6
[85] s.15, h.3
[86] s.16, h.2
[87] s.27, h.2
[88] s.28, h.3
[89] s.60, h.2

2.3.5 Eşkıyalık Faaliyetleri

İncelediğimiz defterde eşkıyalık faaliyetleri ev basma,[90] mal yağmalama,[91] adam kaçırma, yaralama, öldürme[92] şeklindedir. Göze çarpan hükümler şu şekildedir: Darıobası köyü sakinlerinden Ömer ve Ahmed'in, şekavetlerini haber verdikleri Çoban Halil, Hasan ve diğer Halil adlı eşkıyaların buldurulup Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmeleri,[93] Kıpti Ali ve Hüseyin'in evelerini basıp mal, mülk ve eşyalarını yağmalayan, evlerini yakan ve eşlerini tecavüz maksadıyla dağa kaldıran şahısların yakalanması,[94] Erzurum sakinlerinden Yakub oğlu Mustafa Beşe seferden gelirken Haliç Köyü yakınlarındaki Karakütük mevkiinde, Türkmen ve Kıpti taifelerinden bazı eşkıyalarca yağmalanan mal ve akçelerin buldurulup eksiksiz kendisine teslim edilmesi,[95] Mirahur İlyas Bey Vakfı karyelerinden Görice kazasına tabi Bigork karyesi sakinelerinden Mile ve Sanule'nin babasını öldürüp eşyalarını gasp eden Opar kazası Maryeni karyesi sakinlerinden Resto, Kula ve sair eşkıyanın yakalanarak yargılanması,[96] memuriyetle Ruha'ya giden Ali'nin geri gelirken Lefke ve Bilecik arasında yolunu keserek akçe ve eşyasını gasp eden ve öldürmeye çalışan eşkıyanın Hüdavendigar sancağı mütesellimiden olduğu,[97] Taşlı karyesinden birisinin karısını kaçırarak karye karye gezdiren Dimetoka kazasına tabi Bukrovan karyesinden Hüseyin, Abbas Hoca ve Niyazioğlu Mustafa'nın yakalanarak kadının kurtarılması ve eşkıyaların mahkeme edilmesi[98] gibi.

Eşkıyalık faaliyetlerinde öncelikle dağa kaçan eşkıyaları bulma yoluna gidilmiş ancak firar etmeleri halinde Rikâb-ı hümâyûna havale edilen eşkıyaların davalarına bir hayli ehemmiyet verilmiştir. Şakilerin yağmaladıkları eşyalara el konularak kayıt altına alınmış ve hapis cezasına çarptırılmışlardır. Eşkıyalardan zarar gören ahalinin ise rencide ettirilmemesine özen gösterilmiştir.

[90] s.18, h.4, s.21, h.2
[91] s.30, h.2
[92] s.32, h.1, s.36, h.2
[93] s.8, h.1
[94] s.21, h.2
[95] s.30, h.2
[96] s.36, h.2
[97] s.58, h.4
[98] s.63, h.2

2.3.6 Vergi Meseleleri

Osmanlı Devleti'nde ekonominin temeli zirai üretime dayanmaktadır. Vergiler de devletin devamlılığı için ihtiyaçlara göre halktan tahsil edilmiştir. Devletin gelir kısmını daha çok zirai vergiler oluşturmuştur. İncelediğimiz defterde de vergilerin kanundan ziyade alınmaması,[99] vergi toplama sırasında reayanın rencide edilmemesi,[100] ödenmesi gereken vergilerin tahsili,[101] kanundan ziyade usulsüz olarak alınan vergilerin sahiplerine geri iade edilmesi,[102] vergi sebebiyle halka zulmün araştırılması ve önlenmesi[103] konularını içeren hükümler bulunmaktadır.

Vergi uygulamalarından bu dönemde reayanın oldukça rahatsız olduğunu ve bu rahatsızlıklarını şikâyetlerinde belirttiklerini görmekteyiz. Reayanın şikâyetleriyle alakalı hükümlere örnek verecek olursak; Vidin kazasına tabi bazı köyler ahalisinden kanun haricinde bid'at-ı hınzır vergisi talebiyle zabıtları tarafından rencide edilmemeleri,[104] Belgradcık kazasındaki Kıptilerden kanundan ziyade ve usulsüz olarak alınan cizyelerin sahiplerine geri iade edilmesi,[105] Sivas kazasında sakin Gümrüşlü cemaati reayasından "Siz Acem taifesindensiniz" diyerek fazla vergi isteyen ehl-i örf taifesinin engellenmesi[106] şeklinde hükümler vardır.

Vergi meselelerinin çözümü için bölgelerde denetlemeler yapılmış, haksız yere vergi toplayan yöneticiler tespit edilmiştir. Bu yöneticiler görevlerinden alınarak yerlerine yeni kişiler tayin edilmiş, böylece halka yapılan vergi zulmünün önüne geçilmeye çalışılmıştır.

2.3.7 Vakıflar

İncelediğimiz defterde vakıflarla ilgili hükümler genelde vakıf mallarına yapılan müdahale,[107] mütevelli olmak için kişiler arasında yaşanan anlaşmazlıklar,[108]

[99] s.2, h.2, s.8, h.3, s16, h.3, s.22, h.1, s.36, h.4
[100] s.11, h.3
[101] s.15, h.1, s.19, h.1, s.33, h.3, s.41, h.1, s.60, h.3
[102] s.13, h.7
[103] s.49, h.2, s.61, h.4
[104] s.22, h.1
[105] s.13, h.7
[106] s.36, h.4
[107] s.4, h.4, s.17, h.1, s.63, h.2
[108] s.11, h.4, s.19, h.4, s.52, h.2

vakıflara gönderilen gelirlere müdahale edilmemesi,[109] sabık mütevellilerin muhasebesinin görülmesi,[110] ölen veya hastalanan kimselerin zimmetindeki vakıf parasının tahsili[111] şeklindedir.

Karaferye'de Gazi Mehmed Paşa Vakfı'nın tevliyeti için Kudret Hanım ile Abide Hanım arasındaki davanın görülmesi,[112] Üsküp'teki Alaaddin Vakfı ile Kaçanik'teki Gazi Sinan Paşa Vakıfları mütevellisi Abdullah ile Kalkandelen'de sakin evvelki mütevelli Aydın Kethüda arasındaki muhasebenin görülmesi,[113] Priştene'deki Sinan Paşa Hamamı'na gelen su ile bu vakfa ait dükkânlara dışarıdan müdahale edilmemesi,[114] Kıbrıs'taki Ayasofya-ı Kebir ve Sağir, Ömeriye ve Haremeyn evkafının mütevellisi Çukadar Ali'nin vekili Ali Çavuş'un vakıf malını Asitane'ye getirirken hastalanıp Kütahya'da ölmesi sonucu uhdesinde kalan vakıf malının terekesinden tahsili,[115] Haremeyn-i Şerifeyn Evkafından Şam'da Sûkü'l-Batra mahallesinde bir hanenin, Salihiye mahallesinde bahçe içerisinde bir hane ile istibdalinin vakfa fayda sağlayacağından istibdaline izin verilmesi[116] dikkat çeken hükümlerdir.

Vakıflarla ilgili meselelerin çözüme kavuşturulması için vakıflar üzerindeki baskının kaldırılması için çalışmalar yapılmış, vakıflara müfettiş tayin edilerek gelir ve giderlerin hesaplanması ve ihtiyaç sahibi kimselere ulaşılması sağlanmıştır. Mütevelliler arasındaki sorunları çözmek için ise sorun çıkaran mütevelliler görevlerinden alınarak yerlerine yenileri tayin edilmiştir.

2.3.8 Timar

İncelediğimiz defterde timarla ilgili çok fazla hüküm bulunmamaktadır. Göze çarpan timar hükümlerinin içeriği bir kimsenin timarına müdahale edilmesi,[117] timar mahsulünden haksız yere akçe alınmaması[118] şeklindedir.

[109] s.16, h.1
[110] s.18, h.2
[111] s.32, h.4, s.36, h.3
[112] s.11, h.4
[113] s.15, h.6
[114]s.17, h.1
[115] s.36, h3
[116] s.55, h.2
[117] s.25, h.1
[118] s.27, h.4

Hayrabolu kazasında Faralis ve Hacılı karyelerinden timarı iltizam eden Mehmed'in timarının hâsılı iltizam bedeline yetmediğinden zararının olduğu,[119] timar erbabından Osman'ın mutasarrıf olduğu timar karyelerinden Hortokob ve gayri karyelerinin mahsulatından reaya zimmetinde kalanlarından tahvili tarihine düşen mahsulün tahsil olunması[120] dikkat çeken hükümlerdendir.

Timarına müdahale edilen kimsenin şikayeti üzerine bu müdahalenin önlenmesine dair verilen emirlerle dava yerinde görülerek çözüm yoluna gidilmiştir.

2.3.9 Diğer Konular

İncelediğimiz defterde yer alan konuları başlıklar halinde yukarıda sınıflandırdık. Lakin defterde sınıflandırdığımız konular dışında da hükümler bulunmaktadır. Örneğin; Despot Yaylağı ile Demirhisarı arasındaki yolların temizlenip açılması için gönderilen kapıcıbaşının adamına laf atan Hatador adlı zimminin tutuklanarak Rikâb-ı Hümayuna gönderilmesi,[121] Siroz kazasının Varoş mahallesi sakinlerinden Siroz zabitinin evlerinde şarap yaptıkları gerekçesiyle cerime alma teşebbüsüne engel olunması,[122] Hahambaşı ve Cemaatbaşının işlerine karışması sebebiyle Yanbolu'ya sürgün edilmesi için hüküm gönderilen Edirne'de sakin Yahudi Elvez Yazıcı'nın kendi halinde olması koşuluyla serbest bırakılması,[123]Yeniçeri Ocağı 64. Zağarcılar Ocağı neferleri tarafından beslenen zağar ve seksonların işkenbelerinin Edirne'deki işkenbeci tarafından bedelsiz verilmesi,[124] İnöz'de ikamet eden Lefor'un geçinmek için deniz kenarında avlamış olduğu balıklar sebebiyle voyvodalar tarafından rencide edilmemesi,[125] Filibe'deki ekmekçi taifesinin şikâyetlerine binaen simitçi taifesinin haftada sadece bir kez irmik hamurundan ekmek pişirip her gün ekmek çıkartmamaları,[126] Pastırmacı taifesinin kestikleri sığırların iç yağlarını adet olduğu üzere mumcu taifesine satıp ahaliye satmamaları ve ihraç etmemeleri,[127] Edirne'de Eşkinci Hacı Hamza mahallesinde Kilercibaşı Çaşnigir Osman Ağa çeşmesinin suyunu

[119] s.37, h.3
[120] s.53, h.1
[121] s.3, h.2
[122] s.3, h.4
[123] s.10, h.4
[124] s.19, h.3
[125] s.22, h.2
[126] s.25, h.2
[127] s.27, h.1

su yolcuları kesitiğinden yeniden bağlanması,[128] Karinabad kazasına tabi Sungurlar, Çerkeşli, Yalımlar ve Balabacanlar isimli karye ahalisinden bazı Müslümanların şarap yapıp birbirlerine sattıkları ve bu durumun engellenmesi[129] gibi hükümler bulunmaktadır.

[128] s.59, h.2
[129] s.65, h.3

Tablo 2.1. 68 No'lu Atîk Şikâyet Defteri'nin Şikâyet Konularına Göre Dağılımı

İlgili Olduğu Konu	Adet
Ahali Arasındaki Anlaşmazlıklar	80
Borç-Alacak Meseleleri	52
Miras Problemleri	30
Tımar	6
Eşkıyalık Faaliyetleri	21
Vergi Meseleleri	22
Vakıflar	18
İdareciler ile İlgili Problemler	15
Diğer Konular	27

Grafik 2.2. 68 No'lu Atîk Şikâyet Defteri'nin Şikâyet Konularına Göre Dağılımı

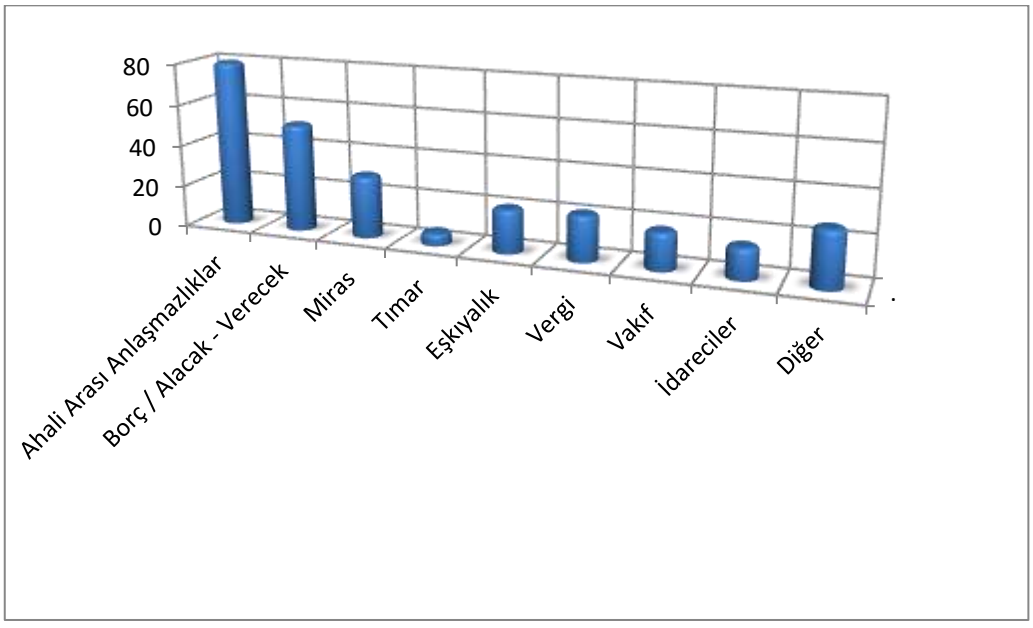

SONUÇ

Bir milletin hafızası olan arşivler tarihimizin bize bıraktığı en büyük mirastır. Bu miras Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivlerinde toplanmıştır. Biz de çalışmamızda Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivinde kayıtlı 68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri'ni kullandık. Defterin içerisindeki hükümleri inceledik, transkripsiyon ve değerlendirmesini yaparak bu alana bir nebze de olsa katkıda bulunmak istedik. Defterde yer alan hükümler; idarecilerle halk arasındaki problemler, miras davaları, eşkıyalık faaliyetleri, timar meseleleri, alacak-verecek problemleri, vakıflarla ilgili meseleler şeklindedir.

Defterimiz hicri 1127 miladi olarak da 1715 yılına denk gelmektedir ve bu dönemde devlet siyasi olarak Mora meselesiyle meşgul olmaktadır. Lâkin defterimiz genelde sosyal hayatı bize yansıttığı için Mora meselesiyle alakalı herhangi bir hükme rastlanmamıştır. Daha çok her dönemde rastladığımız halk arasındaki anlaşmazlıkların veyahud idarecilerle halkın anlaşmazlığı gibi sosyal meseleler defterin içeriğini oluşturmaktadır. Şikâyetlerin çözümüne baktığımızda ise davaların kadı huzurunda görülmesi, suçluların buldurulup Rikâb-ı hümâyûna gönderilmesi, idareciler vasıtasıyla müdahalelere engel olunması, sorunların tayin olunan mübaşir vesilesiyle çözüme kavuşturulması yoluna gidildiği görülmektedir.

Osmanlı'nın adalet prensibi üzerine kurulmuş olduğunu Atîk Şikâyet Defterlerinde açık bir şekilde görmekteyiz. Zengin, fakir, kadın, erkek, müslim, gayrimüslim her kesimden şikâyetlerin yapıldığı ve mutlaka bir çözüm bulunmaya çalışıldığını bu defterde inceledik. Lâkin konuyla ilgili daha derin ve aydınlatıcı bir değerlendirme yapılabilmesi için dönemin diğer kaynaklarının da incelenmesi gerekmektedir.

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

A.{DVNSŞKT.d. Bâb-ı Âsafî Dîvân-ı Hümâyûn Sicilleri Şikâyet Defterleri, 68 Numaralı Atîk Şikâyet Defteri.

Araştırma ve İncelemeler

AHISHALI, Recep, "Divân-ı Hümâyûn Teşkilâtı", ed. Güler Eren, *Osmanlı*, C.6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, s.24-33

AKTAŞ, Necati, "Atîk Şikâyet Defteri", *DİA*, C. IV, s.68.

AKTEPE, Münir, "Ahmed III", *DİA*, C. II, s.34-38

_____, Münir, "Baltacı Mehmed Paşa", *DİA*, C. V.

BEYDİLLİ, Kemal, "Prut Antlaşması", *DİA*, C. XXXIV. s.359-362.

EMECEN, Feridun, "Osmanlı Dîvânının Ana Defter Serileri: Ahkâm-ı Mîrî, Ahkâm-ı Kuyûd-ı Mühimme ve Ahkâm-ı Şikâyet", *TALİD*, C. III, S 5 (2005), s.107-139.

_____, Feridun, Matruşa'nın Küçük Parçası: Nevşehirli Damad İbrahim Paşa Dönemi ve ''Lale Devri'' Meselesi Üzerine Bir Değerlendirme, *Osmanlı Araştırmaları*, I.II, 2018.

JORGA, Nicolae, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, çev.Nilüfer Epçeli, C. IV. Yeditepe Yayınları, İstanbul 2005.

HAMMER, J. Von, *Büyük Osmanlı Tarihi*, C. XIV.

İNALCIK, Halil, "Şikâyet Hakkı: Arz-ı Hal ve Arz-ı Mahzarlar", *Osmanlı Araştırmaları*, VII-VIII, İstanbul 1988, s.33-54.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S. "Mühimme Defteri", *DİA*, C. XXXI, s.520-523.

MUMCU, Ahmet, "Divan-ı Hümayun", *DİA*, C. IV, s.430.

ÖZCAN, Abdülkadir, *İmparatorluk Çağının Osmanlı Sultanları III*, İSAM Yayınları, Ankara 2017.

_____, Abdülkadir, "Pasarofça Antlaşması", *DİA*, C. XXXIV. s.177-181.

_____, Abdülkadir, "Lale Devri", *DİA*, C. XXVII. s.84-85

SOYER, Emel, XVI. yy. *Dîvân Bürokrasisindeki Değişimlerin Bir Örneği Olarak Mühimme Defterleri*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *Osmanlı Devleti'nin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı*, TTK Yayınları, Ankara 1988.

_____, İ. Hakkı, *Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilatı*, Ankara 2014.

HÜKÜM ÖZETLERİ

s.2, h.1

Razlık kazası sakinlerinden Ahmed'in, babası Abdurrahman Ağa'dan satın aldığı evindeki koyun, otluk ve terekesini zapt eden Razlık kazasına tabi Peliçe, Diragilişte-i Bâlâ ve Godlova köyleri ahalileri ile aralarındaki davanın Sofya kadısı huzurunda görülmesi.

s.2, h.2

Petriç kasabası ahalisinden kendilerinden şikâyetçi olduğu Zaim Ömer ile kardeşleri Ali, Hasan, İsmail ve Süleyman'ın tayin olunan bostani ustası vasıtasıyla buldurulup Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.2, h.3

Usturumca kazasında sakin Kaytan taifesi Müslüman ve zimmilerden berat-ı hümâyûnda zikredilen maktu ve cizye vergilerinin kanundan ziyade alınmayıp kendilerinin incitilmemesi.

s.2, h.4

Yahudi Rahil'in Selanik'teki vekili Yahudi Beşon'da olan alacağının alıverilip teslim edilmesi.

s.3, h.1

Koçana sakinlerinden Ahmed'e Halil oğlu Mehmet'ten kalan emlak ve eşyanın içinde annesi Fatma'dan hissesine isabet edenin verilmesini talep edip tekrar muhakeme için gelmemesi halinde Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.3, h.2

Daire-i Hümâyûn için Despot Yaylağı ile Demirhisarı arasındaki yolların temizlenip açılması için gönderilen kapıcıbaşının adamına mecliste dil uzatan Hatador nam zimminin tutuklanarak Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.3, h.3

Kratova kazasına tabi Mercan nahiyesi köylerinde sakin ehl-i zimmet reayasından berat-ı Hümâyûnda zikredilen şartlara uygun cizye tahsil ettirilip cizyeye müstahak olmayan sabilerden vergi talep edilmemesi.

s.3, h.4

Siroz kazasının Varoş Mahallesi sakinlerinden Siroz zabıtının evlerinde şarap kurdukları gerekçesiyle cerime alma teşebbüsüne engel olunması.

s.3, h.5

Selanik kazasına tabi Boğdan nahiyesinin Sofa köyünde oturan ahalinin resm-i ispençe vesair vergilerini kanundan ziyade toplayan, zahirelerini alan ve kolcu akçesi tahsil eden Zabit Vekili Ali ile ahali arasında olan davaların mahalli mahkemede görülmesi.

s.3, h.6

1116 senesi Avrathisar kazası cizyedarı Dobran sakinlerinden Seyfullah Ağa'nın berat-ı şeriften ziyade tahsil ettiği akçelerin sahiplerine iadesi için hasmıyla muhakeme olunması.

s.4, h.1

Kimseye bir zarar ve ziyanı olmayan Siroz Mahkemesi İkinci Kâtibi Mehmed'e kâtiplik yaptırmak istemeyen Hasan ile arkadaşlarına müdahale ettirilmemesi.

s.4, h.2

İlbasan ve Avlonya sancaklarının Adet-i Ağnam Rüsumu'nun tahsiline memur olan Veli'nin Kava kasabasındaki vekili olan Murad'ın üzerine silahla varıp tahsil etmiş olduğu meblağı ve şahsı ba'zı eşyalarını gasp eden eşkıya zümresinden kimi şahısların fesat ve şerlerinin defi için Avlonya mutasarrıfı huzurunda davalarının görülmesi.

s.4, h.3

Zihne kazasında oturan Nikola, Apostol ve Abdülkerim'in Kalpazan Arnavutlarla dil birliği ederek gece kalpazanlık gündüz haydutluk edip Ordu-yı Hümâyûn'a iştira zahiresi götüren Boyacı Apostol'un evini basıp akçe ve eşyalarını

gasp eden şahısların Edirne Bostancıbaşısı tarafından tayin olunacak mübaşir vasıtasıyla buldurularak mahkemeye çıkarıldıktan sonra Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.4, h.4

Siroz'da Gelincik İlyas Vakfı'ndan Hacı Ömer ve Abdülkadir'in mutasarrıf oldukları dükkânlara kötü niyetli şahıslarca yapılan tecavüz ve müdahalenin men edilmesi.

s.4, h.5

Kapıcılar Kethüdası Şükrü bin Hüseyin'in zeameti içinde yer alan Siroz kazasına tabi Dervişan, Hirosto ve Ağliko köylerinin zabiti Ali'nin elinden emanet üzere zabt temessüğünü alıp karye ahalisine zulmetmesi sebiyle aralarındaki davanın Siroz Mahkemesi'nde görülmesi için hüküm yazıldığı.

s.5, h.1

Selanik kazasına tabi Balıkçı köyü ahalilerinin Muameleci Ahmed Ağa'dan onu en az on bir buçuk kuruş hesabı üzere istikraz etmiş oldukları meblağdan en az onu on iki kuruş talep edip hala daha yedi kese akçe almak isteyen murabahacıya riba adı altında verdikleri malın istikrazlarına sayılarak ziyadesinin ahaliye i'âde edilmesi.

s.5, h.2

Menlik kazası Kıptiyan taifesinin cizye ve maktu vergilerini toplayan Cizyedar Mustafa'nın zalim olması sebebiyle hakkında vaki olan şikâyet üzerine bir daha cizye ve maktu tahsiline karışmamak üzere taahhütte bulunduğundan akıllanmayıp müdahale eder ise tekrar bildirilmesi.

s.5, h.3

Selanik sakinlerinden Karayazıcı oğlunun kızı olarak bilinen kadının Avrathisarı kazasına tabi Kalakaş köyü ahalilerine murabaha yoluyla vermiş olduğu yüz kırk kuruş için yirmi kuruş tahsili sebebiyle zulme uğrayan ahalinin itirazları üzerine devr-i şer'i olmamış ise yani üzerinden bir sene geçmemiş ise muamele namıyla aldığı meblağın borçları olan kısmı bırakılarak fazlasının ahaliye iade edilmesi.

s.5, h.4

Pazargan nahiyesine bağlı Latim köyü ahalisine murahaba yoluyla vermiş olduğu beş yüz kuruş istikraz için senede bin dört yüz kuruş talep eden Selanik'te sakin Hacı Emiroğlu ile ahali arasındaki davanın görülmesi için Selanik mollasının görevlendirildiği.

s.5, h.5

Karaferye'de Mehmed Bey Evkâfı tevliyeti evlada meşrut olması sebebiyle Aişe Hatun'a intikal etmesi gerekirken zorba takımından Lanbozade Mehmed'in tevliyeti eşi Emin'e üzerine berat ettirmesi sebebiyle aralarındaki davalarının görülüp Rikâb-ı Hümâyûn'a arz edilmesi.

s.5, h.6

İstanbul'un Kumkapı sakinlerinden olup Teberdar Hasan ve Hacı Hüseyin'den almış olduğu borçlarını eda etmeden Niş'e firar eden Nikola'ya kefil olan Ali vekili ile meblağı istettikte borcunu inkâr etmesi sebebiyle şahitlerinin mevcudiyetine binaen vermez ise Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.5, h.7

Siroz sahrasında Rumeli Kazaskeri huzurunda görülen davada Siroz kazası ahalisinde yirmi akçe alacağı olduğunu beyan edip şahitler bulmak bahanesiyle firar eden ve kayıplara karışan ehl-i zimmet reayasının kendisinden şikâyetçi olduğu Mustafa'nın mütegallibeden olması sebebiyle buldurulup Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi için çavuş gönderildiği.

s.6, h.1

Zeynep, Afife ve Ümmetullah adlı hatunların babası olan Emir Kadızade'nin vefatı üzerine babalarından intikal eden emval, emlak ve nukudunun vasileri olan İnecik Kadısı Hasan'ın teslimi için hüküm yazıldığı.

s.6, h.2

Emir Kadızade Mehmed'in kızları Zeynep, Afife ve Havva'nın vasileri olup emval ve eşyalarını vermeyen Sirozlu Hasan ile davalarının hâl ve faslı için Mısır kazasından Mevlana Abdullah'ın müvella olarak tayin edildiği.

s.6, h.3

Prevadi kazasına tabi Gülleköy'de ikamet eden Mehmed'in eşinin evi civarında ortaklaşa kullanılan su kuyusundan Ahmed'in düşürdüğü kovayı çıkarmak için girip boğulan Ahmed ve Mehmed'in varisleri zulmederlerse Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmeleri.

s.6, h.4

Nevrekop sakinlerinden Musatafa Ağa'da olan alacağı re'âyâ akçesi olmakla tahsili hüküm çıkarttıran Mehmed'e alacağı ödenmediği takdirde Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.6, h.5

İstanbul'da sakin Boğdan Voyvodası Antoh zimmetinde olan alacağı için hapisten kendisini tahliye ettirip Yahudi Musa'ya alacağını vermeyen şahıs borcunu vermez ise tekrar hapse konulması için emir verilmediği.

s.6, h.6

Drama kasabasına tabi Yortan köyü sakinlerinden Siyamizade Hüseyin'in, Ümmühani Hanım'ın mülk evini gereksiz yere işgali sebebiyle Drama ve Birgili kadılıklarında gizlendiği yerden buldurulması için çavuş görevlendirildiği.

s.7, h.1

Pravişte kazasına tabi Derekıran köyü sakinlerinden Emine'nin eşi Longoz köyünde ikamet eden Hacı Mehmed'in vekâlet sebebiyle kendi malından harcamış olduğu meblağın ilgililerden tahsili için Kavala mütesellimimin mübaşir tayini.

s.7, h.2

Drama kazasının Yortan köyünde sakin iken kocası İbrahim'in vefatı üzerine muhallefat ve metrukâtı kardeşi ile kendisine intikal edip mihr-i müeccelesini vermeyen Hüseyin ile Hatice arasındaki davanın Rikâb-ı Hümâyûn'da görülmesi.

s.7, h.3

Yenice-i Karasu kazasına tabi Çil nahiyesinin adet-i ağnamının tahsil ve teslimi maddesinde Zeynel Abidin ile Müteveffa Hacı Ali ve akrabası Çukadar Mehmed arasındaki davanın Vezir Mehmed Paşa'nın huzurunda görülmesi.

s.7, h.4

Nevrekop kazası sakinlerinden olup reayanın akçelerinin kendisinden tahsili için Kavala'da kalebend olunan Mehmed'in havale ettiği akçeler ile karz olarak verdiği meblağ her kimde ise mübaşir vasıtasıyla tahsili.

s.7, h.5

Tarsus kazası reayasının tekâliflerine vekil kıldıkları ve kendisinden razı oldukları Seyyid Mehmed'e garaz ehlinin karışmaması için hükm-i hümâyûn yazıldığı.

s.8, h.1

Darıobası köyü sakinlerinden Ömer ve Ahmed'in şekavetlerinin haber verdikleri Çoban Halil, Hasan ve diğer Halil adlı eşkıyaların buldurulup Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmeleri.

s.8, h.2

Drama'nın Çökler karyesinde vefat eden babası Hocaoğlu Hasan'dan intikal eden metrukâtına varis olan kızkardeşi Ayşe ile yeniçerilik iddiasında olan Hasan'ın Çağlayık kazasına tabi Muradcık köyünde sakin kız kardeşi Fatma Hanıma bir şey vermemeleri sebebiyle aralarındaki veraset davasının mahallinde görülmesi.

s.8, h.3

Pirkefe kazasında sakin Evlad-ı Fatihan'ın ödemekle mükellef oldukları avarız vergisini toplayan Drama Kazası'na tabi Taksan köyü sakinlerinden Ömer ve Ahmed'in kanunla emredilenden fazla almış oldukları elli kuruş sebebiyle aralarındaki davanın mahallinde görülmesi mümkün değil ise Rikâb-ı Hümâyûn'da görülmesi.

s.8, h.4

Zihne kazasına bağlı Karlıkova köyünde vefat eden annesinin başka varisi yok iken Mehmed adlı kişinin ortaya çıkıp varislik iddiası sebebiyle Rumeli Kadısaskeri'nin huzurundaki davaya gelmeyen Mehmed'in direk Rikâb-ı Hümâyûn'a havale edilmesi.

s.8, h.5

Taşöz Adası'nda papazlar tarafından haksız yere öldürülen Mehmed'in katillerinin Kavala'da hâkim karşısına çıkarılmasına ilişkin yetimlerinin istirhamları.

s.8, h.6

Çağlayık kazasına tabi Konçeş(?) köyü ahalilerinin suyolcu taifesiyle yapmış oldukları anlaşmanın bitime az bir mesafe kalmışken yirmi bin akçeyi köy ahalilerine iade ederek bozmaları üzerine aralarındaki alacak verecek davalarının muhakemesinin davaların Kaymakam Mehmed Paşa huzurunda görülmesi.

s.9, h.1

Ahaliye zulmetmekle ve fesat çıkarmakla suçlanan Eğridere Kalesi Dizdarı Mustafa ve adamları hakkında araştırma yapılarak bildirilmesi için Üsküp, Köstendil, Kratova ve Eğridere kadılarının görevlendirildiği.

s.9, h.2

Varna sakinlerinden Bosnevi Mustafa ile ortağı Öküz Mustafa arasındaki ticaret ortaklık sebebiyle meydana gelen alacak verecek davasına Rumeli Kazaskeri Mevlana Ali'nin ilamı üzerine Eski Cuma Sabık Kadısı Mevlana Mustafa'nın müvella tayin olunduğu.

s.9, h.3

Vidin'de ikamet eden İsterati ve Toto'nun reayanın vekili sıfatıyla ahaliden almış oldukları akçelerin hesaplarının kadı huzurundan görülüp şayet haksız yere almış oldukları kuruşları var ise iade edilmesi.

s.9, h.4

III. Ahmed'in kız kardeşi Hatice Sultan'ın Kızılca Müsellem Hassı köylerinin zabiti olan Abdi'nin vefatı üzerine borçlu olduğu şahıslar tarafından hasların mahsulatına müdahalede bulunulmaması için Hacı İbrahim'in tayin olunduğu.

s.10, h.1

Sultan Süleyman tarafından Edirne'nin Topkapısı ve Belli Bergos Mahalleri'nde inşa ettirilen çeşmelerden tayin olunan iki masura suya müdahale edip evine akıttıran İbtidacı Hacı Osmanzade Mehmed'den mahaller ahalilerinin su sıkıntı çekmelerine sebep olduğundan kimsenin müdahale ettirilmemesi.

s.10, h.2

Vefat eden babasının Dimetoka kazası karyelerinde mutasarrıf olduğu yerleri hukuk gereği sahib-i arzdan resm-i tapu ile almasına mani olanlarla arasındaki davanın çözülmesi için Zağra-i Atîk Kadısı Sakızlı Abdullah'ın müvella tayini.

s.10, h.3

Vidin'de ikamet eden Marya'nın vefat eden babası ve annesinden intikal eden metrukâtın borçlu oldukları şahıslar tarafından el konulması sebebiyle metrukâttan hissesine isabet edenin teslimini istirhamı.

s.10, h.4

Hahambaşı ve Cemaat başının işlerine karışması sebebiyle Yanbolu'ya sürgün edilmesi için hüküm gönderilen Edirne'de sakin Yahudi Elvez Yazıcı'nın kendi halinde olması koşuluyla serbest bırakılması.

s.11, h.1

Pertek Kazası Vekili Timuroğlu İbrahim ile reayası arasındaki izdiyad akçesi davasının Diyarbakır'da görülmesi.

s.11, h.2

Edirne'de oturan Latife Hanım'ın eşi Canbazzade Ahmed Efendi'nin Şeyhülislâm Seyyid Ataullah Efendi'deki alacağının tahsili.

s.11, h.3

Vidin hassı reayasının tekâlif-i şâkka talebiyle rencide edilmemeleri.

s.11, h.4

Karaferye'de Gazi Mehmed Paşa Vakfı'nın tevliyeti için Kudret Hanım ile Abide Hatun arasındaki davanın asıllar arasında görülmesi.

s.12, h.1

Menteşe kazasına tabi Dıraz köyünde sakin Hüseyin ile Hacı Ömer ve Süleyman arasındaki husumetin araştırılarak ilam olunması.

s.12, h.2

Hacı Ahmed'in nikâhlı karısını iğfal ile kayıplara karışdığı gibi eşini boşamadığı takdirde annesini öldürmekle tehdit eden Kel Hüseyin Çavuş ile olan davalarının kadı huzurunda görülmesi.

s.12, h.3

Bazı hayta takımının ağız birliği ederek Vidin Kazası Metropolidi Semo'dan talep ettiği alacakları sebebiyle aralarındaki davanın faslı.

s.12, h.4

Hace Ayşe'nin kendi parasıyla Hacca gönderdiği Selanik'te sakin eşi Hacı Ahmed'in kendisi kisve ve nafakasız bırakması sebebiyle Rikâb-ı Hümâyûnda muhakemesi için hüküm yazıldığı.

s.12, h.5

Şehirköy Kazası zimmi ahalisinin Vekilharç Tohazon'da olan alacaklarının tahsili için muhakeme olunulması talebi.

s.13, h.1

Birecik kazası sakinlerinden Acemzade Ahmed, Ali Efendi ve Abdussabur ile Bektaş Ağa'nın kadı ile ağız birliği ederek paşa harcı adıyla aldıkları akçe sebebiyle mahallinde muhakemeleri.

s.13, h.2

Yenice-i Karasu'ya tabi Çakallı köyünde Hasan Dede'nin tapu ile tasarruf ettiği tarlalarına müdahale eden Yeniçerilik iddiasındaki Osman ile kardeşi Ömer arasındaki davalarının Rikâb-ı Hümâyûn'da görülemsi için şahısların gönderilmesi.

s.13, h.3

Selime Hanım, Kavala'da mutasarrıf olduğu bahçe ve evini eşi Mustafa'ya hibe ettikten sonra eşinin vefatı üzerine Yusuf'un varislik davasından men'i.

s.13, h.4

Müteveffa Şeyh Mustafa'nın malını gereksiz yere zabteden Kavala'da sakin Halaclı Ali ile yetimlerinden kızı Fatma'nın muhakemesi için söz konusu şahsın bulunması halinde gönderilmesi.

s.13, h.5

Yenice-i Karasu kazasına tabi Cem Nahiyesi Naibi Mehmed'in darb maddesi ve cerime tahsili sebebiyle Hasanla muhakesi için Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.13, h.6

Kavala'daki Maktul İbrahim Paşa İmareti'nden yevmi iki akçelik vazife ile kazgancılık yapan Mehmed'in Mütevelli Hacı Ali Efendi ile davalarının görülmesi için bulunduğu zaman muhakesi için gönderilmesi.

s.13, h.7

Belgradcık Kazası'ndaki Kıptiler'den kanundan ziyade ve usulsüz olarak alınan cizyelerin sahiplerine iade edilmesi.

s.14, h.1

Kavala Kalesi'nde sakin muameleci Devrani oğlu Mehmed'e borçları olmadığı halde her sene haksız yere Taşözü ahalisinden Papa Kostantin ve diğerlerinden talep ettiği zeytinyağları sebebiyle bulunduğu zamân zabiti vasıtasıyla Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.14, h.2

Kaptan Paşa Hassı olan Taşözü Ceziresi ahalilerinden iltizam bedeli olarak subaşıları tarafından haddinden ziyade toplanan meblağ sebebiyle muhakeme talepleri.

s.14, h.3

Köylerine dolu isabet etmesi sebebiyle Hurpeşte kazasına yerleşen Tarko'nun mal ve bağlarını sahiplendiği gibi üzerine para dahi talep eden Tiko ile olan davalarının mahallinde görülmesi.

s.14, h.4

Birecik Mütesellimi Acemzade Ahmed'in şayet fukaradan aldığı fazla akçe var ise davası neticesinde aldığı akçelerin iâde ettirilmesi.

s.14, h.5

Niğbolu mutasarrıfının maiyetinde görev yapan levendat taifesinin kanun ve defterde yazılandan gayrı Rahova kasabası köylerinde gezip bedeva yem, yiyecek ve fıçı üzümleri için guruş tahsiliyle ahaliyi rencide etmemeleri.

s.15, h.1

Gedik Ahmed Paşa Vakfı köylerinden Terlis karyesinde Seyyid Hasan'ın babası Seyyid Mehmed'in vakfa ödemesi gereken kovan vergisinin tahsili.

s.15, h.2

Yenice-i Karasu köylerinden İskente'de sakin Belkıs adlı kadının oğullarınının katillerinin Timur Süleyman ve Bayram tarafından buldurulması talebi.

s.15, h.3

Celeb Ali'de olan hanesini İstanbul kadısının kayın validesini satan Yahudi Hider'in alacak verecek vesair dava sebebiyle rencide edilmemesini istirhamı.

s.15, h.4

Yenice-i Karasu köylerinden İskente'de sakin Belkıs adlı kadının oğullarını haksız yere katleden şahısların yakalanması.

s.15, h.5

İstanbul'da sakin Ahmed'in kimseye borcu olmadığı halde Seyyid Ali'nin Süleyman Paşa'da olan alacağına kendisinin kefil olduğunu iddia ile talep etmiş olduğu alacak davasının kazaskerler huzurunda görülmesi.

s.15, h.6

Üsküp'teki Alaaddin ve Beyhan Sultan Vakfı ile Kaçanik'teki Gazi Sinan Paşa Vakıfları Mütevellisi Abdullah ile Kalkandelen'de sakin evvelki mütevelli Aydın Kethüda arasındaki muhasebenin görülmesi.

s.16, h.1

Gazi Hasan Paşa Vakfı'ndan Mezâkiye'deki Göl Dalyanı Mukataası gelirlerinden Kaçanik'teki inşa ettirdiği cami masraflarına harcanan miktarından fazlasının İstanbul'daki vakfına gönderilmesine müdahale olunmaması.

s.16, h.2

Kaçanik kasabası sakinlerinden Bozacı Hasan ile hasımları İsmail, Mehmed ve Ahmed arasındaki değirmenin tasarrufu maddesinden doğan davanın çözüme kavuşturulması.

s.16, h.3

Yenice-i Karasu ahalisinden tahammüllerinden ziyade avarız, nüzül ve tekâlîf-i şâkka tahsil edilmemesi.

s.16, h.4

Balçık Kazası kadısı Hüseyin'den şikâyetçi olanların davalarının Hacıoğlupazarı kadısının huzuruna görülmesi.

s.16, h.5

Yassıköy Camii imamet ve hitabetinin Hamza'nın üzerinde olduğundan Hacı Seyyid Veli'nin müdahalesine müsaade olunamayacağı.

s.17, h.1

Priştine'deki Sinan Paşa Hamamı'na gelen su ile bu vakfa ait dükkânlara dışarıdan müdahale edilmemesi.

s.17, h.2

İstanbul'da ikamet eden Hacı Mustafa'nın varislerine verecek malı olmadığı Hasan'ın ispat etmesi halinde hapisten çıkmasının mümkün olacağının Rumeli kazaskeri tarafından bildirildiği.

s.17, h.3

Ümmühani Hanım ile Dramalı Hasan Ağa arasındaki mülk menzil davasının faslı için ağanın Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.17, h.4

Papas Yorgaki'yi ölümle tehditle kendisinden almış olduğu paralarla firarda olan Lağa adlı zimminin yakalarak Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.17, h.5

Sultân Bayezid Hân Evkafı köylerinden Ferecik kazasına tabi Dulcalı karyesi ahalilerinin hayvanlarının müstakil mera ve ziraate uygun orman yerlerden istifade etmelerine sahib-i arzın engel olduğu.

s.18, h.1

İnöz kazasında ikamet eden Emrisiye'nin oğlunun katili davasından berat etmiş şahıslara başka sebepler yüzünden husumet beslediği şahıslara yeniden "oğlumun katili" diyerek kendilerinin rencide edilmemesi.

s.18, h.2

Kayseri'de Nasrullahzade Hacı Mehmed Vakfı Sabık Mütevellisi Seyyid Ömer'in muhasebesinin görülmesi.

s.18, h.3

Sefer yolundaki Ali'nin on iki yaşındaki kölesini aşıran zimmilerin araştırılarak neticesinin bildirilmesi.

s.18, h.4

Eflak tarafında Sernova'dan gelip Vidinli Halil Çavuş Konağı'nı basan sekbanlarla olan davaların Yerğöğü kadısının huzurunda görülmesi.

s.18, h.5

Yaralı olarak Mora Seferi'nden dönüşte Gelibolu'da vefat eden Hüseyin bin Hasan'ın esir ve emvalinin Beytülmal Emini'nden alınıp vekili olan Mustafa'ya virilmesi.

s.19, h.1

Vidin'de ziraat olunan arazilerden kanun üzere 1/8 öşrünün tahsili için ferman gönderilmesi.

s.19, h.2

Palu kazasına tabi Evye Mezraası'nın mülknamesi ellerinde olduğu halde Mehmed Bey tarafından yapılan müdahelenin engellenmesi.

s.19, h.3

Yeniçeri Ocağı 64. Zağarcılar Ocağı neferleri tarafından beslenen zağar ve seksonların işkenbelerinin Edirne'deki işkenbeci tarafından bedelsiz virilmesi.

s.19, h.4

Karaferye'de ikamet eden Gâyet Hatun ile Lanyazade Mehmed'in eşi Kudret Hanım arasındaki tevliyet davasının vakfiye evrakına göre çözümlenmesi.

s.20, h.1

Çöke nahiyesinde sakin Timurcı Kıptiler'in zulümleri sebebiyle kendisinden şikâyetçi oldukları Cizyedar Mehmed Ağa'nın ahvalinin araştırılarak bildirilmesi.

s.20, h.2

Mehmed adlı şahsın Kırkkilise ahalisinden iken vefat eden Mehmed Ağa'da olan alacağının varislerinden alıvirilmesi için Tırhala Muvakkıtı Mevlana Derviş'in görevlendirildiği.

s.20, h.3

Rodosçuk Kazasına tabi Kumbağ Köyü ahalilerinin Murabahacı Bostancı Haseki Mehmed ve Hasan'a olan borçlarının taksit ile ödemelerine imkân verilmesi.

s.20, h.4

Havass-ı Hümâyûn Voyvodası Abdullah'ın vekili Yusuf tarafından alınan kölesi ve hizmetkârı ile Frengi Altın ve Zolotası alınan Seyyid Yahya'nın muhakeme olunma talebi.

s.21, h.1

Yahudi Yasef'in Gümülcine Voyvodası Mehmed Ağa'da olan alacağının tahsili için Gümülcine naibinin görevlendirildiği.

s.21, h.2

Kıpti Ali ve Hüseyin'in evlerini basıp mal, mülk ve eşyalarını yağmalayan, evlerini yakan ve eşlerini tecavüz maksadıyla dağa kaldıran şahısların yakanıp Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.21, h.3

Şehri Hatun'un oğlunu Gölceğiz mahallinde katleden şahısların Çankırı mütesellimi vasıtasıyla ele getirilip davalarının Tosya kadısının huzurunda görülmesi.

s.21, h.4

Valide Sultân Hasları'ndan Azaz nahiyesine bağlı Rizan köyü ahalisinin Atabeği Medresesi Evkâfı reayalarından oldukları gerekçesiyle Dimos Mukataası Emini Hacı Ahmed bad-ı heva talebiyle rencide edilmemeleri için davalarının kadı huzurunda görülmesi için hüküm yazıldığı.

s.22, h.1

Vidin kazasıana tabi ba‘zı köyler ahalisinden kanun haricinde bidat-ı hınzır vergisi talebiyle zabıtları tarafından rencide edilmemeleri.

s.22, h.2

İnöz’de ikamet eden Lefor’un geçinmek için ahaliden hali deniz kenarında avlamış olduğu balıklar sebebiyle voyvodalar tarafından rencide edilmemesi.

s.22, h.3

Ömer Halim ile Razlık Kadısı Mehmed Efendi’de arasında olan alacak davasının görülmesi ve varsa Ömer Halim’in alacağının tahsili için Samakov kadısının görevlendirildiği.

s.22, h.4

Pazarköy kasabasında ikamet eden Yeniçeri Mehmed ve Hüseyin Mora seferinde iken Görele kazasındaki bazı yeniçerilerin Pazarköy Naibi İbrahim ile ağız birliği ederek kendi halinde olan kardeşleri Mustafa ve Şükrullah’ı katletmeleri sebebiyle aralarındaki davanın keyfiyetinin tafsilatıyla araştırılıp sicil suretinin gönderilmesi için Görele kazası naibinin görevlendirildiği.

s.23, h.1

Esarettten kurtulmak için tedarik ettiği tahlis parasıyla Sarıgöl kazasına bağlı Bobşor köyünde bazı zimmilerce soyulan Mehmed Mağribi’nin gasp olunan altın, guruş ve eşyalarının alıverilip kendisine teslim edilmesi.

s.23, h.2

Filibe sakinlerinden otuz kadar şahsın maslahatlarını gördürmek için tutmuş oldukları Dimitri adlı şahsa kırk guruşunu vermezler ise Rikâb-ı Hümâyûn’a gönderilmeleri.

s.23, h.3

Süleyman’ın firaren Dimetoka’da ikamet üzere olan Vasil’de olan alacağının tahsil ve kendisine teslimi.

s.23, h.4

Sinan Paşa Evkâfı'nın evlada meşrut cibayeti nevbeti sebebiyle iki Mustafa arasındaki davanın Malkara mahkemesinde görülüp neticesinin bildirilmesi.

s.23, h.5

Dimetoka'da Ümmühan adlı hatuna zulmeden eden Kaz Hoca oğlu Süleyman ile Ekmekçi Mosi'nin Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.24, h.1

Valide Sultan Hasları'ndan Ekradlık Hassı mülhakatından Çorum'da sakin Çakallı Cemaati'nden Sarı Mustafa tarafından türedi eşkıyasın üzerine me'mûr olduğunu beyanla kendilerinden haksız olarak alınan akçelerini alan ve zulmünü devam ettiren şahıs ile mağdurlar arasındaki davanın mahkemede görülüp zulmüne mani olunması.

s.24, h.2

Ganço ve kardeşlerine babaları Razi'den intikal eden Mekeron köyündeki değirmenlerinin halen zabtında olan İbrahim'in tasarrufundan alınıp kendilerine zaptettitilmesi.

s.24, h.3

Dimetoka kazasına bağlı Ortaköy karyesinde oturan Kostantin adlı zımminin Abdullah'a olan borcuna karşılık evini beş yüz kuruşa satması üzerine hanesinde oturan eşinden tahliye ettirilerek Abdullah'a teslim ettirilmesi.

s.24, h.4

Edirne'deki aşçı esnafının zağarlar için veregeldikleri işkenbeleri pişirmek zorunda olmadıklarından kendilerinin rencide edilmemesi.

s.25, h.1

Ali'nin Aydos kazasında mutasarrıf olduğu timarının zabtına Karinabad sakinlerinden Çıplak Ahmed Beşe'nin müdahale ettirilmemesi.

s.25, h.2

Filibe'deki ekmekçi taifesinin şikâyetlerine binaen simitçi taifesinin haftada sadece adet olduğu üzere bir kez irmik hamurundan ekmek pişirip her gün ekmek çıkartmamaları ve birbirlerine müdahale ve muhalafet ettirilmemesi.

s.25, h.3

Behram Kethüda'ya temlik olunan Çekirdekli Köyü civarındaki has koruda yetişen palamudun alınıp satılmasına müdahale edilmemesi.

s.25, h.4

Malkara sakinlerinden Ortin'in ulak bargiri talebiyle kadı tarafından rencide edilmemesi.

s.26, h.1

Hanzade'nin, merhum Devlet Giray'da olan elli altı guruş bir zolata alacağının vasisi İslam Giray'dan tahsil ettirilmesi.

s.26, h.2

Kadı ve naiblerin davet olunmadan köy köy gezip meccanen yem, yiyecek ve emredilenden ziyade akçe almamaları, ikamet edegeldikleri kadimi mahkeme oturmaları ve ahaliye zulüm etmemeleri gerektiği hususunda Havass-ı Mahmud Paşa naibinin uyarıldığı.

s.26, h.3

İslimye kazasının Dragodan köyü sakinlerinden Koman'ın eşi Dobro'nun vefat eden kocasından temessüksüz talep edilen borçlar sebebiyle kendisi ve yetimlerinin rencide edildiğini beyanlar aralarından davanın çözümü için Yanbolu kadısının müvella tayin olunduğu.

s.26, h4

Zal Mahmud Paşa Evkâfı'na tabi Yeresarım köyü ahalileri derbentçi olup ziraatden gayrı sanatla alakaları olmadıkları halde kendilerinin ordu akçesi talebiyle rencide edilmemeleri.

s.27, h.1

Pastırmacı taifesinin kestikleri sığırların iç yağlarını adet olduğu üzere mumcu taifesine satıp ahaliye satmamaları ve şehir dışına ihraç etmemeleri.

s.27, h.2

Ferecik sakinlerinden Rabia Hanım oğlu Ali'yi Kaldırkoz köyündeki düğüne davet ile yolda haksız yere öldürüp cenazesinin mezarlığa atan şahısların bostancıbaşı vasıtasıyla buldurulup Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmeleri.

s.27, h.3

Dimetoka kazasına tabi Ortaköy karyesi sakinlerinden Kostantin'in Abdullah'a olan borcunu ödemesi durumunda kendisi ve kefilinin Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.27, h.4

Debre kazasına tabi Oyuk köyü reayalarından timar mahsulünün cem'i, avarız, bedel-i nüzül ve cizye cibayeti maddelerini sebebiyle mültezim Ali Kethüda tarafından haksız yere alınan akçeleri sebebiyle perişan olduklarının beyanıyla aralarındaki davanın Debre kadısı huzurunda görülmesi için hüküm verildiği.

s.28, h.1

Gelibolu kazasının Şehirköy (Şarköy) nahiyesine tabi İsterne köyü ahalilerinine olan borcunu bir türlü ödemeyen kethüdaları Bolharon'un Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.28, h.2

Kara Bayram Ağa oğlu Ahmed ile azatlı kölesi Afife'nin merhum Süleyman Paşa'da olan alacaklarının müteveffanın mal ve metrükatını zabt eden şahıslardan tashili.

s.28, h.3

Mora Seferi'nden izinli olarak gelip elindeki esiriyle Cisr-i Ergene kazasına tabi Kalobe köyünde geceleyen Yeniçeri İvaz'dan esirini çalan Küçük Papas ile arkadaşlarının çaldıklarını iade etmemeleri halinde Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmeleri.

s.29, h.1

Borçlu olduğu kişiler tarafından zindana attırılan Ümmühan Hatun'un kardeşi Hasan'ın müflis bir kişi olup eşyası olmadığından kudreti oldukça eda etmek üzere serbest bırakılması için İstanbul kaymakamına hüküm yazıldığı.

s.29, h.2

Bükreş kasabası sakinlerinden Kostantin ve Rizo'nun ortaklarından olup ortaklaşa iş yapan merhum Hacı Mehmed ile Hüseyin'in birbiri ardınca vefat etmesi üzerine Ahmed'in babası Hacı Mehmed'in zimmilerde olan alacağının tahsili mümkün olmaz ise davalarının Yergöğünde görülmek üzere şahısların gönderilmesi için Eflak voyvodasına hüküm yazıldığı.

s.29, h.3

Rusçuk sakinlerinden Hacı Hüseyin kızı Ümmühan'ın babasından irsen intikal edip kardeşleri tarafından verilmeyen hissesinin kendisine iadesi için aralarındaki davanın Yergöğü kadısına havale edildiği.

s.29, h.4

Rusçuk sakinlerinden iken vefat eden Hacı Hüseyin'de ticaret sebebiyle iki yüz kuruş hakkı olup varislerinden alıverilmesi için tayin olunan mübaşir vasıtasıyla aralarındaki davanın Yergöğü mahkemesinde görülmesi için hüküm yazıldığı.

s.30, h.1

Pirluganda kazasına tabi Hadim köyü sakinlerinden olup Hacc-ı Şerif'de vefat eden Hacı Abdullah kızı Fatma'yı kardeşlerinden istediği halde nikâhlı eşi olmasına rağmen vermemeleri üzerine davalarının faslı için Pirluganda kadısı ile Konya naibi ve müteselliminin görevlendiriliği.

s.30, h.2

Erzurum sakinlerinden Yakub oğlu Mustafa Beşe seferden gelirken Haliç köyü yakınlarındaki Karakütük mevkiinde harbende, Türkmen ve Kıbti taifelerinden bazı eşkıyalarca yağmalan mal ve akçelerin buldurulup eksiksiz kendisine teslim edilmesi için Rikâb-ı Hümâyûn hasekilerinden birinin görevlendirildiği.

s.30, h.3

Yahudi Yasef'in Gümülcine Voyvodası Mehmed Ağa'da olan dört yüz elli guruşunu i'âde etmez ise Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilmesi.

s.30, h.4

Çorum sakinlerinden Karaoğlu Hüseyin ve kardeşi Mustafa, Solak Hasan, Hacı Hasan ve oğlu Ebubekir tarafından evi basılıp malları gasp edilen Mehmed'in davası görülerek mallarının geri alınması.

s.30, h.5

Alanya kazasına tabi İlavat isimli karye sakinlerinden İsa ve Mehmed'in amcalarını öldüren İsmail ve Halil isimli kimselerin davalarının görülmesi.

s.31, h.1

Rusçuk sakinlerinden Ümmühan isimli hatunun vefat eden babasının muhallefat ve mirası davasına müdahale eden Hacı Ali, Ali ve Sakıl Mehmed isimli şahısların, müdahalelerinin engellenmesi.

s.31, h.2

Mustafa'nın mülkü olan Samako dinginin gelirlerini haksız yere zapt eden Yeğen Ahmed'in dahlinin engellenmesi.

s.31, h.3

Tatarpazarı'nda İbrahim ve Mehmed isimli kimselere ait olan Gökmen Nehri'nde otuz adet çeltik tarlasını kendi tohumuyla eken Mustafa'nın, mahsulünü kanuna aykırı zabt eden el-Hac Mustafa ve Yeğen Ahmed'in zulümlerinin engellenmesi.

s.32, h.1

Rodosçuk sakinlerinden Hüseyin'in evini basıp, kendisini ve eniştesini yaralayan İbrahim Sipahi isimli şahıs ile oğlu Mustafa'nın yakalanarak yargılanması.

s.32, h.2

Ber-vech-i arpalık Malkara kazasına mutasarrıf olan Mevlana Süleyman isimli kadı, kazayı naiblere iltizam ettiği ve iki üç ayda bir naib azlettiğinden dolayı hukuki işlerin yürümediğinden, kazanın dindar ve güvenilir bir naibe verilmesi.

s.32, h.3

Abdullah'ın, İslimye'de sakin olan Mehmed Giray Sultan'da alacağı olmasına rağmen, bir türlü vermek istemediği yönündeki şikâyetine karşılık, olayın şer'le görülerek alacağı varsa tahsil edilmesi.

s.32, h.4

Kıbrıs'ta Haremeyn-i Şerifeyn evkafı mütevellisi olan Ali'nin vekili Ali Çavuş'un vakıf parasıyla Asitane'ye gelirken yolda hastalanarak Antalya'ya çıktığı, oradan da Kütahya'ya bağlı Örencik karyesinde olduğunun haber alınmasıyla, zimmetindeki vakıf malının tahsili.

s.33, h.1

Celil isimli şahsın, Edirne'de Manastır-ı Kebir karyesinde Arnavudoğlu Dimo ve Bağçepınar karyesinde Bortaz, Altıkulaç ve Papas isimli zımmiler zimmetlerinde olan alacağının tahsili.

s.33, h.2

Hatice isimli hatunun vasiyyeleri olduğu yetimlerin malından borç olarak Kapaklı ve İçme isimli köyler ahalisi zimmetlerinde bir miktar parası olduğu halde, ahali vermek istemediğinden, paraların tahsili.

s.33, h.3

Üsküdar'da Valide Sultan Camii ve İmareti Evkafı mukataalarından Tırnovi Mukataası karyelerinden İlena ve sair karyelerin ahalisi vermekle mükellef oldukları sekizde bir öşür yerine onda bir öşür verdiklerinden, öşürlerini kanun üzere sekizde bir olarak ödemeleri.

s.33, h.4

Papa İstani isimli zımminin, Dimetoka'da Şah Sultan Evkafı karyelerinden Nazen karyesinde babasından kalma tarlalarını kanuna aykırı zabt ve tasarruf eden Veli'nin Rikâb-ı Hümâyûn'a getirilerek yargılanması.

s.34, h.1

Lofça kazasına tabi Devindan karyesinde Seyyidlik iddiası ile ahaliye zulmeden Müezzin Mehmed bin Osman, Kara Ahmed ve Mehmed bin Mahmud'un Rumeli kazaskeri Mevlana İsmail'in ilamı sonucu yargılanmaları.

s.34, h.2

Larende sakinlerinden Osman isimli şahsın ölümüyle muhallefatı Raziye, Fatma, Cemile, Emine ve Alime isimli hatunlara intikal etmişken, muhallefatın üçte

birini haksız yere zabteden Tavat karyesi avarız vakfı mütevellisinin yaptığı taaddinin önlenmesi.

s.34, h.3

Hatice Sultan'ın haslarından Zağra-i Atîk kazasına tabi Kızılcamüsellem ve Tevabi Hassı mukataasını iltizam eden Abdi Ağa'nın ölümü üzerine mahsulünü satıp, zimmetinde kalan borçlarını ödemek isteyen vasisinin senesi tekmil olana dek mukataa mahsulüne zabtetmesine kimsenin müdahale etmemesi.

s.35, h.1

Priştine kasabası sakinlerinden Mahmud'un tapu ile mutasarrıf olduğu tarlayı haksız yere zapt eden Mehmed ile olan davalarının İpek kadısı tarafından görülmesi.

s.35, h.2

Alaiye kazasında Başilvat karyesi ahalisine zulmeden Celal, Halim, Mehmed ve Seyyid Ali isimli kimselerin zulümlerinin engellenmesi.

s.35, h.3

Sofya'da Musa isimli şahsın tüfek, tabanca, gömlek vb. eşyalarını gasp eden Sofya mütesellimin adamları Halil ve Şaban arasındaki davanın görülerek eşyaların teslimi.

s.35, h.4

Gradişka kalesi gönüllü ağasıyken düşmana esir düşüp, yirmi sene sonra kurtulan Ahmed bin Yunus'a gönüllü ağalığının tekrar tevcihi.

s.35, h.5

Medine sakinlerinden Ahmed kızları Seriyye ve Fatıma ile İskender'in mülk bahçelerine müdahele eden Yunus oğlu Derviş Mehmed ve Ayşe'nin müdahalelerinin engellenmesi.

s.36, h.1

Edirne'ye tabi Şahlı karyesi sakinlerinden Mustafa ile nikahlandığı kızı alıkoyan Kızılağaç Yenicesi kazasında İnehanlı karyesi sakinlerinden Kürd Salih arasındaki davanın görülmesi.

s.36, h.2

Mirahur İlsay Bey vakfı karyelerinden Görice kazasına tabi Bigork karyesi sakinelerinden Mile ve Sanule'nin babasını öldürüp, eşyalarını gasp eden, Opar kazası Maryani karyesi sakinlerinden Resto, Kula ve sair eşkıyanın yakalanarak yargılanmaları, eşyaların sahiplerine geri verilmesi.

s.36, h.3

Kıbrıs'ta vaki Ayasofya-i Kebir ve Sagir, Ömeriye ve Haremeyn evkafının mütevellisi Çukadar Ali'nin vekili Ali Çavuş'un vakıf malını Asitane'ye getirirken hastalanıp, Kütahya'da ölmesi sonucu uhdesinde kalan vakıf malının terekesinden tahsili.

s.36, h.4

Sivas kazasında sakin Gümrüşlü cemaati reayasından, siz acem taifesindensiniz diyerek fazla vergi isteyen ehl-i örf taifesinin engellenmesi.

s.37, h.1

Silistre kazasında, Kaçine karyesi sakinlerinden Ali'nin kardeşi oğlu Seyyid Murtaza'yı Hisarlık karyesi yakınlarında öldürenlerin ortaya çıkmadığından kassam-ı deynin Hisarlık ahalisinden alınması.

s.37, h.2

Tüccarlardan ( ) isimli kimsenin, Eflak'ta Görgü kasabası sakinlerinden iki kişiden satın aldığı balın darası yerine tekrar bal almak istediğinde, vermek istememeleri üzerine durumun mahkemede görülmesi.

s.37, h.3

Hayrabolu kazasında Faralis ve Hacılı karyelerinden timarı iltizam eden Mehmed'in, timarın hasılı iltizam bedeline yetmediğinden zararı olduğu ve icra-yı hakk olunması.

s.37, h.4

Kırkkilise kazasında Hüseyin Evkafı akaratından mülk hanı Kırkkilise menzilcisi Hacı Mustafa'ya icara verildiği, ancak onun bu hanı başkasına sattığına dair iddiaların araştırılarak, gerekenin yapılması.

s.37, h.5

Dimetoka kazasında Ortaköy karyesinden Miranço isimli zımminin, aynı karyede Eştermo ve Sarıhıdır karyesinden Mehmed isimli kimselere borcu olduğu ancak ödeyecek durumu olmadığından tedricen ödemesine izin verilmesi.

s.38, h.1

Zağra-yı Atîk kazasına tabi Karageyik-i Müsellem karyesinden Lefter isimli çobanın evini basıp eşyasını gasp eden Kıptileri yakalamışken rüşvetle salıveren çeribaşının ve Kıptilerin buldurulup cezalarının verilmesi.

s.38, h.2

Tırnova'da Murad Bey, Umur Bey, Mihaliç ve Pavlikan karyeleri ahalisinin şikâyeti üzerine Firuz Bey evkafına evladiyet üzere mütevelli olan İbrahim Bey'i darb ve tecrim eden vakıf mültezimi ve voyvodası Kara Mustafa'nın reayaya yaptığı zulmün önlenmesi.

s.38, h.3

Cisr-i Ergene kazasına Alalı karyesinden Musa isimli şahsın evini basıp eşyalarını gasp eden Kıpti taifesinden Ramazan, Kara Hüseyin, Durak, Kara Mustafa ve Kurd'un yakalanarak gasp ettikleri eşyaların sahibine teslimi ve kendilerinin Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.38, h.4

Avram isimli Yahudi’nin İstanbul'da sakin İsak isimli Yahudi'de olan alacağının tahsili.

s.38, h.5

Sabık Nişancı İbrahim'in uhdesinde olan Gümülcine nezareti mülhakatından karyelerin mültezimleri olup, iltizamlarından baki kalan meblağı vermek istemeyen Abdullah, Yusuf, İsmail ve Mustafa'dan, baki kalan meblağın tahsili.

s.39, h.1

Zağra-yı Atîk kazasından Aslan isimli zımmi ile Halil isimli kimsenin arasındaki alacak verecek davasının görülmesi.

s.39, h.2

Ahmed'in alacağı olduğu İslimye kazası naibi İbrahim'in bu parayı eksiksiz ödemesi için hüküm gönderildiği.

s.39, h.3

Yanbolu kazasına tabi Köpekli karyesi ahalisinden olup, kuyumculuk işiyle meşgul olan Muslu'nun evini basıp eşyasını gasp ve karısını başkasına satan Kıpti çeribaşısı Mizan, Malko oğlu Ali, Bıçakçı Şaban ve Kalburcu Ramazan isimli Kıptilerin yakalanarak yargılanmaları.

s.39, h.4

Aydın sancağında konargöçer Kırcalı Cemaati'nden Hüseyin'in kardeşini öldüren, Ramazanlı mahallesi sakinlerinden İmamzade'nin yakalanarak yargılanması.

s.40, h.1

Mehmed Paşa Camii'nde imam Hüseyin'in ölümü üzerine imametin tevcih edildiği sabi Seyyid Abdullah'ın vazifesi ve ulufesine müdahale eden mütevelli ve Moçooğlu Ali'nin taaddisinin önlenmesi.

s.40, h.2

İnecçik kazasına tabi İsmailli karyesi sakinlerinden İbrahim'in babası Şaban'dan kalan toprağına yapılan müdahalenin önlenmesi.

s.40, h.3

Baba-i Atîk kazası sakinlerinden Argir isimli zımminin alacağı olan müteveffa Receb Ağa'nın varislerinden alacağının tahsil edilmesi.

s.40, h.4

Moskov seferinde, İsakçıda şehid olan Kara Receb'in varisleri ve Beytülmal emini Sağır Mehmed Ağa ile alacaklıları olan Oruç ve Bayram isimli kardeşler arasındaki davanın görülmesi.

s.41, h.1

Edirne ve Cisr-i Ergene kazalarında Şarabdar Hamza Bey Evkâfı re‘âyâ ve zimmilerinin resm-i bennak ve resm-i ispençelerini kanun üzere noksansız vermeleri.

s.41, h.2

Zağra-i Atîk Voynuk reayasından olup kanun üzere tekaliflerini verdikleri halde Bükülmek köyü sakinlerinden ba‘zı şahısların haksız yere kendilerine zabıt hapsine verip eza ile almış oldukları kuruşlarının sahiplerine i‘âde edilmesi.

s.41, h.3

Silistre mütesellimlerinin Çardak kazası ahalisi hakkında yapılan asılsız suçlamalar sebebiyle kendilerinin haksız yere hapis edilmemesi ve darp edilerek eza ve cefa verilmemesi.

s.41, h.4

Şehirköy kazasına tabi Esriye köyü ahalilerinin kethüdaları olan Bolboron ve Baltasar’da olan akçelerinin tahsilen Refti köyünde oturan Haydarzade Ali’nin engel olması sebebiyle davalarının Rikâb-ı Hümâyûn’da görülmesi için tarafların gönderilmesi.

s.41, h.5

Mora seferinde vefat eden eşinin zeameti köylerinden tahsil olunan tereke, susam ve bağ öşürlerine beytülmal emini tarafından müdahale edilmemesi.

s.42, h.1

Larende kazasına tabi Nisanlar köyü sakinlerinden Raziye’nin vefat eden babasından intikal eden arazileri sahib-i arzdan tapu ile alıp kız kardeşi ile tasarruf ederken kız kardeşinin vefatı üzerine kocasının arazilerine Abdülvvehab adlı bir şahsa izinsiz kiralaması sebebiyle zabt olunan arazilerin i‘âde edilmesi.

s.42, h.2

İsterne köyü ahalilerinin dört senelik cizye, tekâlif vesayir harçlar sebebiyle kethüdaları olan Bolihoron ile Cisr-i Ergene kazasında görülen davaları üzerine iki bin guruş alacakları olup Edirne’ye gelirken firar eden zimmiye sahip çıkan Yeniçeri Aynacı Ali Ağa’nın Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.42, h.3

İstanbul Nakibüleşrafı’ndan ellerinde sahih siyadet beratı olan seyyitlerden resm-i arusene talebiyle rencide edilmemesi.

s.42, h.4

Konar Göçer Türkmen taifesinden Mehmed'in ailesini katleden ve mallarını yağmalayan Beziri Seyfe Aşireti'nden Deryas'ın yakalanıp, gasp ettiği eşya, para ve hayvanlarının tamamen geri verilmesi.

s.43, h.1

Hacı Abdülfettah'ın yetimleri Mehmed ve Fatma'nın Devlet Giray Sultan ve Sıraçlı Köyü sakinlerinden Murtaza ve Şahin'de veraset yoluyla intikal eden alacaklarının tahsili.

s.43, h.2

Hacı Ali'nin Karinabad Menzilicisi Hacı Mustafa'da olan alacağının muhallefatına varis olanlardan tahsili.

s.43, h.3

Zağra-i Atîk kazasına tabi Yeniköy ve diğer köylerde seferde vefat eden babaları İbrahim'in tahvili tarihine düşen tereke ve bağ öşründen hasıl olan meblağı zabteden Beytülmalcı Mustafa'dan alınıp oğullarına teslim edilmesi.

s.43, h.4

Dimetoka kasabası sakinlerinden Mustafa ve İbrahim'in babaları Süleyman'dan intikal edip üvey babaları tarfından satılan tarlalarının kendilerine i'âde edilmesi.

s.44, h.1

Müteveffa Abdülbaki'nin varisleri olan İstanbul sakinlerinden Ali ve Fatma'nın, müteveffa İsmail'in varisi Fatma'da olan alacağının tahsili için şahidlerin dinlenip davalarının görülmesi için İstanbul kadısının görevlendirildiği.

s.44, h.2

Kethüda Aci Dimitri ve Sarmarko'nun avarız ve sa'ir tekâlif maddesinden dolayı intikam sebebiyle İslimye varoşu sakinlerinden Tanaş adlı zimmiye ettikleri eza ve cefa sebebiyle Rikâb-ı Hümâyûn'a gönderilip Tanaş'ın hapisten çıkarılıp salıverilmesi.

s.44, h.3

Güzelhisar kazası Acem taifesinin metalarını dükkânlarından satıp mahalle ve sokaklarda dolaşıp fesat ve şekavet çıkarmamaları için kendilerine tenbihte bulunulması.

s.44, h.4

Yanbolu kazasındaki Eskipınar'a giderken konargöçer taifesi tarafından paraları alınıp eşyaları yağmalanan Mehmed ve Mustafa'nın gasp edilen mal ve guruşlarını alanların cizyedarları vasıtasıyla yakalattırılıp Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.45, h.1

Hezargrad sakinlerinden Hasan Ağa ve oğlu İbrahim'in Sabık Filibe Kadısı Ali'ye olan borçlarını ödemezler ise Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmeleri.

s.45, h.2

Cisr-i Ergene'de ikamet eden Fatma ve Gevherhan Hanımların haksız olarak akçelerini alan vakıf mütevellisi Hacı Süleyman şayet muhakemeden kaçar ise Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.45, h.3

Hatice Sultân'ın Kızılca Hassı köylerinden Zağra-i Cedid kazasına tabi Hanbesli reayasının kanun üzere 1/8 olarak verdikleri öşürlerini uzakta olan pazara göndertmek isteyen zabitlerinden şikayetci oldukları gibi kendilerinin hukuksuz olarak talep edilen peynir maddesi sebebiyle de rencide edilmemeleri.

s.46, h.1

Rumeli Kazaskeri Şeriatçisi Mevlana Ali'nin İnöz Naibi Ömer Efendi'de olan alacağının tahsil ve adamına teslimi.

s.46, h.2

Filibe sakinlerinden Osman'a işletilmek üzere verdikleri paralarının aslını ve murabahasını alamayan yetimler Mustafa ve Osman'ın hasmıyla olan muhakemesinin kazaskerler huzurunda görülmesi.

s.46, h.3

Kapucubaşı Merhum Kara Bayram oğlu Ahmed, Kara Bayram'ın azatlı kölesi Afife ile sadârat-ı kirâmdan Seyyid Ali'nin Bozoğlu Arslan Paşa oğlu Süleyman Paşa'da olan alacaklarının tahsili davasının haline Evreşe naibinin müvella tayin olunduğu.

s.46, h.4

İslimye'de ikamet eden Mariem Hatun'un vefat eden zevcinden kalan metrukâtını alan Yoseb ile kardeşinin oğlunda olan hissesini talebi ve eşinin borçlandığı şahısların borçlarının ödenmesi için aralarında olan davaların İslimye naibi tarafından görülmesi.

s.47, h.1

Gülbaba ve civar köylerde sakin Emir Mehmed, Sarı Ahmed ve Şahin Çorbacı'nın, Edirne Sultân Bayezid Camii Evkâfı karyelerinde yapmış oldukları ziraatleri mahsülünü kanun üzere eda edip ahaliyi tahrik etmemeleri için kendilerine gerekli tenbihatta bulunulması.

s.47, h.2

Edirne Saray-ı Atîk Vakfı'na yüz bin akçe borcu olan Ahmed'in tek seferde borcunu ödemeye imkânı olmaması sebebiyle senede yüz kuruş olarak ödemesi ve mütevelli tarafından tazyik olunmaması.

s.47, h.3

Abdullah'ın, Yanbolu sakinlerinden Hacı Salih oğlu Mustafa şayet Abdullah'a olan borcunu vermez ise Rikâb-ı Hümâyûna gönderilmesi.

s.47, h.4

30 kuruşa satılan eşyası için 500 kuruş taleben Ali ile eşyalarının satışı için kendisine vekâlet veren Ahmed arasındaki davanın Asitane'de görülmesi için Sapanca naibine hüküm yazıldığı.

s.48, h.1

Rusikasrı kazasından timara mutasarrıf olan Prevadi kazası sakinlerinden sabi Mehmed'in vasisi Şahin ile Aydos sakinlerinden sabi Ali'nin üvey babasının zulüm ve teaddilerine mani olunması.

s.48, h.2

Şam Kalesi yakınlarında olup Şam sakinlerinden Mehmed Halil'in mülk olarak satın almış olduğu Murtaza Bahçesi'ne dışarıdan müdahale ettirilmesi.

s.48, h.3

Türkmen cenginden ölen Hama Sancağı mütesellimi Seyyid İsmail'in kardeşi Seyyid İbrahim tarafından Hamasa köyü sakinlerinden haksız olarak alınmış olan kuruşların ashabına iade ettirilmesi.

s.49, h.1

Karaman Ereğlisi'nin Zile mahallesinde yaşayan Fatma'nın evi ve bahçesine el koyan eski eşi Berber İbrahim ile diğer mahalle sakinleri arasındaki davalarının görülmesi için Ereğli kadısına hüküm yazıldığı.

s.49, h.2

Yanbolu cizyedarının cizye evrakı ve alacağı meblağ sebebiyle beş nefer Yahudi'nin babaları Salamon'u evine götürüp döve döve yatalak bir hale sokması sebebiyle keyfiyetin araştırılarak bildirilmesi için kadının görevlendirildiği.

s.49, h.3

Dimetoka kazasının Sekban köyünde Sarraf Sufi Sinan Camii'nin imam ve hatibi olan Mehmed'in vazifesinin mütevelli tarafından vakıf mahsulünden ödenmesi.

s.49, h.4

Uzuncaabad-ı Hasköy kazasına tabi Örencik-i Kebir köyü zimmilerinden cizyedar tarafından kanundan ziyade alınan on ikişer paralarının i'âde ettirilmesi.

s.50, h.1

Tatarpazarı sakinlerinden iken vefat eden Osman Beyzade Hacı Mehmed oğlu Osman'ın, kendisine irsen intikal eden emlak ve nukudunun Tatarpazarı'nda ikamet edip daha sonra vefat eden vasisi Kavanoszade Mehmed'in evladının vasileri Yeğen Ahmed'de olan hissesinin alıverilmesi için Sakızlı Abdullah'ın müvella tayin edildiği.

s.50, h.2

Ömer'in, Dukakin sancağının Yakova kasabası sakinlerinden olup firaren Hotin'de bulunan Seyfi oğlu Hasan'da olan alacağının tahsil ve adamına teslim ettirilmesi.

s.50, h.3

Dimetoka kazasının Halaçlı köyünde emlak ve arazileri olduğu halde kanun gereği avarız ve diğer vergileri ödemeyen şahısların hisselerine düşen tekâlifi köy ahalileriyle beraber ödemeleri.

s.50, h.4

Tatarpazarı sakinlerinden iken vefat eden Osman Beyzade Hacı Mehmed oğlu Osman'ın, defter-i kassam haricinde samakov kiralarının Kavanoszade Mehmed'in vasisi Yeğen Ahmed'den ya da kiracılardan tahsil ettirilmesi için Sakızlı Abdullah'ın müvella tayin edildiği.

s.51, h.1

Tatarpazarı sakinlerinden iken vefat eden Osman Beyzade Hacı Mehmed'in ölümü üzerine muhallefatı ve veresesi ile ilgili ihtilafın çözülmesi için Sakızlı Abdullah'ın müvella tayin edildiği.

s.51, h.2

Çirmen kazasına tabi Belekli karyesinde Arslanoğlu Mehmed ve Yazıcıoğlu Veli isimli kimselerin evlerin basarak, oğullarını yaralayan, tüfek, kılıç öküz gibi eşyalarını gasp eden ve samanlıklarını ateşe veren Ramazanoğlu Ahmed, Dervişoğlu Mahmud ve Bayram Beşeoğlu Mustafa'nın yakalanarak yargılanmaları.

s.51, h.3

Dimetoka kasabasında Kiryazı isimli zımmi ile Muameleci Ali isimli murabahacı arasındaki alacak davasının çözülmesi.

s.52, h.1

Vefat eden Akyayla Mehmed'in kızına miras kalan değirmenine, bana borcu var diyerek müdahale eden Mahmud Ağa Zencircizade'nin bu gibi müdahalelerinin önlenmesi.

s.52, h.2

Abdüssamed Fakih Vakfının evladiyet üzere mütevelliliği hakkında Ayşe Hatun ve Kamile Hatun arasındaki nizanın giderilmesi.

s.52, h.3

Samakov kazasında sakine olan Rukiyye Hatun'un müteveffa eşi Osmanbeğzade el-Hac Mehmed'in muhallefatından hakkına düşeni talep etmiş olasına rağmen muhallefatın kabzına memur olan Yeğen Ahmed'in vermek istememesi üzerine icra-yı hakk olunmak için Sakızlı Abdullah Efendi'nin müvella tayin edildiği.

s.53, h.1

Timar erbabından Osman'ın mutasarrıf olduğu timarı karyelerinden Hortokob ve gayrı karyelerinin mahsulatından reaya zimmetinde kalanlarından tahvili tarihine düşen mahsulünün tahsil olunması.

s.53, h.2

Seferden döner iken Malkara'da Mustafa isimli kimsenin mal ve eşyalarını gasp eden eşkıyaların yakalanarak haps edilmeleri.

s.53, h.3

Edirne kazasına tabi Koca Yakub karyesinden İvaz'ın sürüsü yaylağa giderken iki yüz elli koyununu gasp eden kimselerin yakalanarak hapsedilmeleri ve İvaz'ın hakkının alıverilmesi.

s.53, h.4

Zağra-i Atîk kazasına tabi Yanlu karyesinden hassa doğancı ve şahincilerden bazılarına vermekle yükümlü oldukları vergilerinden ziyade vergi talebiyle zulmeden Zağra-yı Atîk kadısı ve reayayı tahrik ederek bunların evlerine basıp, bir kısmını yaralayanların haklarından şerle gelinmesi için Kızanlık kadısının müvella tayin edildiği.

s.54, h.1

Edirne sakinlerinden Süleyman'ın Karinabad menzilcisi iken vefat eden Hacı Mustafa'nın varislerinden alacağını talep ettiği halde vermek istemediklerinden şerle görülerek hakkının alınması.

s.54, h.2

Fatma Hatun ile kardeşi Ayşe'nin atalarından kalan emlak ve nakid paralarını kabz edenlerin vermek istemediklerinden dolayı, davalarının görülerek icra-yı şer olunması.

s.54, h.3

Sadat-ı Kiramdan Seyyid Mehmed'in İslimye kazası naibinden alacağının tahsili.

s.54, h.4

Naib Uşaklı karyesi sakinlerinden Hasan ve İsmail'in misafiren sakin olduğu menzil önünde kendisine saldıran Hasan isimli yeniçeri ve kardeşi Yakub'un ahvallerinin bi-garaz kimselerden sorularak, haklarında gereken işlemin yapılması.

s.55, h.1

Edirne sakinlerinden Hacı Süleyman'ın Yanbolu sakinlerinden Salihzade Mustafa'da olan alacağının tahsil edilmesi.

s.55, h.2

Haremeyn-i Şerifeyn evkafından Şam'da Sûkü'l-Batra mahallesinde bir hanenin, Salihiye mahallesinde bahçe içerisinde bir hane ile istibdalinin vakfa fayda sağlayacağından istibdaline izin verilmesi.

s.55, h.3

Baba-i Atîk kasabasında sakin el-Hac Mehmed'in evini basıp, cariyesini idlâl eden ve eşinin mücevherleriyle birlikte nakit paralarını gasp eden Köpekçi Mehmed, Takas Hasan ve sair şakilerin yakalanması.

s.55, h.4

Bergos sakinlerinden Ümmühan'ın Mustafa isimli şahısta olan alacağını tahsil edemeden Mustafa'nın vefat ettiği ve mahkeme katibi olan oğlu Mehmed'in de vermek istemediğinden alacağının tahsili.

s.55, h.5

Tırhala sakinlerinden Abdurrahman Efendi'ye emaneten verdiği meblağı geri alamayan diğer Abdurrahman'ın hakkını almak için Yenişehr-i Fenar kadısına hüküm.

s.55, h.1

Ahmed isimli kimsenin buğday ve çavdar bahası olarak Dragüden karyesi reayalarından olan alacağının tahsili.

s.56, h.2

Malkara'da Sinan Paşa Vakfı karyelerinden Sofuca karyesinde toprağa mutasarrıf olan Musa'nın ölümü üzerine tasarruf hakkı tapu karşılığı kız kardeşindeyken, karye zabitinin başkasına vermek istemesi üzerine, konunun İnecik naibi tarafından görülerek şerle karar verilmesi.

s.56, h.3

Sipah tekaüdlerinden Ali'nin Şehzade Sultan Mehmed Han evkafından Bedir karyesinde mutasarrıf olduğu çiftliği arazisi ve yaylağına karye-i mezbur sakinlerinden Himmet isimli şahsın yaptığı müdahalenin önlenmesi.

s.57, h.1

İpsala'da Kemerli karyesinde Nikola'nın, Arnavudlar karyesinden Baba Yorgi'de olan alacağının tahsili.

s.57, h.2

Seyyid Mustafa'nın evden kaçan zevcesiyle boşanma ve mallarının paylaşımına dair davanını görülmesi.

s.57, h.3

Belen karyesinden Yusuf'un evini basarak karısını ve çocuklarını öldürdükten emval ve eşyalarını gaspeden, Bazuki cemaatinden bazılarının yakalanarak yargılanmaları.

s.57, h.4

Pertek kasabası reayasından (…) aşiretinden Mehmed, Mustafa ve Abdurrahman'ın evlerini basarak emval ve eşyalarını gasp eden Bazuki ekradından Sarı Ali, Molla İbrahim, Hüseyin ve Rasul isimli kimselerin yakalanarak yargılanmaları.

s.58, h.1

Milli ve Kavillü cemaatlerinin elinden mallarını almak için çeşitli hilelere başvuran Gücüklü, Cerid ve Mamalı Türkmenlerinin taaddilerinin önlenmesi.

s.58, h.2

Millü ve Kavillü cemaatleri kendi üzerlerine düşen rüsum ve tekâliflerini ödemekteyken, Mamalıoğlu Ömer Bey Gücüklü ve Yabaldın Türkmenlerini başına toplayarak bunlardan zorla para tahsil ettiği ve bu zulümlerinin önlenmesi için Yeniil Hassı voyvodası Ahmed'e hüküm yazıldığı.

s.58, h.3

Bor kasabası sakinlerinden İvaz Cündi, Nurullah, Mustafa ve Ahmed'iin evlerini basarak ailelerine eziyet eden Bor sakinlerinden Ali Efendioğlu Mustafa, Türkmen Vaiz Mehmed ve Hasan Bölükbaşı'nın yakalanarak yargılanmaları.

s.58, h.4

Memuriyetle Ruha'ya giden Ali'nin geri gelirken Lefke ve Bilecik arasında yolunu keserek akçe ve eşyasını gasp eden ve öldürmeye kasteden eşkıya Ehlüiyal Bölükbaşı'nın Hüdavendigar sancağı müteselliminin adamlarından olduğu.

s.59, h.1

Atnaş isimli zımminin, Dimitraki, Dimo, Dimitri ve Genco isimli zımmilerin tekâliflerine müdahalesinin önlenmesi için tenbihatta bulunulması.

s.59, h.2

Aşıklar karyesi sakinlerinden iken Çağırganlı ve Yemişler karyeleri yakınlarında katledilen Mehmed bin İbrahim'in katili belli ise Çağırganlı ve Yemişler karyelerinden diyet-i kassam talep edilmemesi.

s.59, h.3

Edirne'de Eşkinci Hacı Hamza mahallesinde Kilarcıbaşı Çaşnigir Osman Ağa çeşmesinin suyunu suyolcuları kestiğinden, yeniden bağlanması için hüküm verilmesi.

s.60, h.1

Gümülcine Mukataası'na tabi Matıra Dalyanı Mukataası'nın mutasarrıfları Mehmed ve Ali'nin dalyanı iltizam eden Halil, Yusuf, Mustafa ve Abdullah'tan anlaşılandan fazla para talep ettikleri için ortaya çıkan anlaşmazlığın şer'le çözülmesi.

s.60, h.2

Pertek karyesi reayasının evlerini basarak eşyalarını yağma eden Rişvan aşiretinden Hacı Mehmed oğlu Hasan, beş kardeşi ve amcası oğlunun yakalanarak, eşyalarının geri alınması.

s.60, h.3

Kıbrıs ceziresinde vaki kazaların rüsum-ı adiyyesini ve mevadd-ı askeriyeyi tahsil ve irsal etmek için Mevlana Ali'nin görevlendirilmesi.

s.61, h.1

Esay isimli zımminin zevcesini kaçıran eşkıyanın Pınarhisar'a bağlı Yeniceköyü'nde olduğunun haber alınmasıyla, eşkıyanın Edirne bostancıbaşısı tarafından yakalanması.

s.61, h.2

Millü ve Kavillü cemaatlerinin mal ve eşyalarını yağma ve talan edenlerin yakalanıp mahkeme edilmesi.

s.61, h.3

Millü ve Kavillü cemaatlerinden bazılarının evlerini basarak eşyalarını yağma eden Mamalu Budunlarından bazı kimselerin yakalanarak mahkeme edilmesi.

s.61, h.4

El-Hac İbrahim'in Edirne kazası Çöke nahiyesine tabi Lahnepaşa karyesindeki çiftliğinden fazla vergi isteyen ve çobanını darb ve haps eden karye zabitinin bu zulmünün önlenmesi.

s.61, h.5

Sultanyeri kazasına tabi Kırcali karyesinden birkaç kişinin Ali isimli Kıpti'nin evini basıb, yaktıklarından yakalanarak mahkeme edilmeleri.

s.62, h.1

Tatarpazarı sakinlerinden iken vefat eden Kavanosoğlu Mehmed'in kölesiyken azad ederek evlendiği Latife'ye mirastan hakkına düşeni vermek istemeyen diğer karısı Zeynep arasındaki ihtilafın giderilmesi.

s.62, h.2

Ahmed'in Çırpan kazasındakmi Tahrirci Çiftliği isimli çiftliğini basarak üç adet kısrak ve bazı eşyalarını yağma eden Filibe kazasına tabi Hacıkara, Çeltikçi ve Komarlar karyelerinde sakin bazı kişilerin yakalanarak mahkeme edilmesi.

s.62, h.3

Koruculuk, odabaşılık, nalbantlık miri hizmetlerde istihdam olunan Mehmed ve sairlerinden emr-i şerif harici avarız ve tekâlif-i şakka talep edilmemesi.

s.62, h.4

Sultanyeri sakinlerinden ve Kıptî taifesinden olan Hasan'ın evini basarak, zevcesini kaçıranların yakalanarak mahkeme edilmesi.

s.63, h.1

İslimye kazasına tabi Dragodan karyesinin zımmi reayasından kanuna aykırı olarak yüzlük, ceriha vb. isimlerle fazladan vergi alan, tarlalarında çalıştırıp, çiftliğine odun ve kereste taşıtan karye zabıtı Horosoğlu Ahmed'in bu zulmünün önlenerek, ahaliden aldığı fazla akçelerin geri ödettirilmesi.

s.63, h.2

Taşlı karyesinden ( ) isimli birisinin karısını kaçırarak karye karye gezdiren Dimetoka kazasına tabi Bukrovan karyesinden Hüseyin, Abbas Hoca ve Niyazoğlu Mustafa'nın yakalanarak kadının kurtarılması ve eşkıyaların mahkeme edilmesi.

s.63, h.3

Sultan Süleyman Han Evkafı'ndan Aydos kasabası sakinlerinden Mustafa'nın vakıf arsa üzerinde binası mülk olan değirmenine müdahale eden Sündüsoğlu Mehmed'in müdahalesinin men edilmesi.

s.64, h.1

Edirne kazasına tabi Rumbeyli, Tavşankorusu ve sair korulardan çevre karyeler ahalisi tarafından ağaç kelismesi vb. müdahalenin önlenerek, kadimi üzere bostancıbaşılar tarafından tasarrufu.

s.64, h.2

Çorlu kazasında Kusudlu karyesinde mütemekkin sipah mütekaidlerinden iken vefat eden Mustafa Ağa'nın ve seferde vefat eden Celil Beşe'nin terekelerini tahrire

Mevlana Ali'nin Çukadar Hüseyin ile memur olduğundan kaza kadılarına müdahale ettirmemesi.

s.65, h.1

Yanbolu kazasına tabi (…)viran karyesinin mutasarrıfı olan Veli'nin karye mahsulünü el-Hac Mehmed'e satıp, karşılığı olan meblağı almışken mahsulü teslim etmediğinden, el-Hac Mehmed'in ödediği meblağın kendisine iadesi.

s.65, h.2

Bor kazası sakinlerinden Mustafa Beşe'yi iftira ile Niğde'ye sürgün ve Konya kalesine kalebend ettirmek isteyenler bi-garaz kimselerden tefahhus ettirilmesi.

s.65, h.3

Karinabad kazasına tabi Sungurlar, Çerkeşli, Yalımlar ve Balabancalar isimli karye ahalisinden bazı Müslümanların şarap yapıp, birbirlerine sattıkları Karinabad kadısı naibi tarafından yazılmış olduğundan, bu halin engellenmesi.

METİN

Hâzihî cüz'ü'ş-şikâyât der-Rikâb-ı hümâyûn fî zamânı Hazret-i Mehmed Paşa Kāim-makām-ı Rikâb-ı kâm-yâb ve fî eyyâni Seyfullah Efendi vekîl-i Reîsülküttâb *tâle bekāhû* el-vâkı‘ fî evâhîri Şa‘bân sene seb‘a ve ışrîn ve mi'e ve elf

s.2, h.1

Sofya kādısına hüküm ki:

Kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Ahmed *zîde kadruhû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Razlık kazâsı sükkānından babası Abdurrahman Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin kazâ-i mezbûrda vâkı‘ mutasarrıf olduğı mülk menzilin buna bey‘ ve sende sitâde olduğu vakitde sekiz yüz elli koyun (…) ve teslîm idüp zikrolunan koyunlarına ve mülk-i müşterâsı olan menziline ve içinde olan tereke ve sâ'ir eşyâsına müdâhale olunmak îcâb etmez iken Razlık kazâsına tâbi‘ Yelice ve Dirağlişte-i Bâlâ ve Godlava ve Yahve nâm karyeler re‘âyâları birbirleriyle yek-dil ve bin yüz yirmi ( ) senesinde bu ânda mevcûd değil iken menzilinde der-anbâr eyledüği bin kile tereke ve zikrolunan koyun ve otluğu vesâ'ir eşyâsıyla ma‘an menzilin bi-gayrı hakk fuzûlî zabteylediklerinden mâ‘adâ mezbûrların hüccet-i şer‘iyye mûcebince hukūk-ı şer‘iyyeden birer mikdâr akçe alacak hakkı olmağla anı dahi virmeyüp gadretmeleriyle, bundan akdem Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp i‘lâm-ı hâl eyledikde Tatarpazarı nâ'ibi mütevellî olup şer‘le ihkāk-ı hakk eylemek bâbında mübâşir ( ) ma‘rifetiyle sâdır olan emr-i şer‘îfimle varup mübâşir-i merkūm re‘âyâ-yı merkūmeyi da‘vet-i şer‘-i şerîf eyledikde mezbûrlar itâ‘at-i emr ü şer‘ etmeyüp tekrâr Pazarcık nâ'ibi tarafından kurâ-i mezbûre zâbitleri olan Mehmed ve Mustafa'ya re‘âyâyı meclis-i şer‘-i şerîfe ihzâr eylemek üzre ma‘rifet-i şer‘le tenbîh ve yedlerine mürâsele virilüp ve zâbitleri merkūmlar beş güne değin ihzâr eylemek üzre mehil almışlar iken müddet-i merkūme müteayyin oldukdan sonra dört gün daha mürûr idüp yine ihzâr-ı şer‘ olunması mümkin olmayup tekrâr mübâşir-i merkūm varup da‘vet-i şer‘-i şerîf eyledikde yine itâ‘at-i şer‘-i şerîf etmeyüp icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp kurâ-i mezbûre zâbitleri karışmayup mübâşir ma‘rifetiyle husemâsıyla ahz ve Sofya'ya ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şer‘îfim recâ etmeğin, müdde‘î ve müdde‘â-aleyhin tarafeynden emniyyetleri olmamağla ahvâlleri alâ-vechi'l-hakk sen ki Sofya kādısı mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; huzûrunda şer‘le görmek içün mezbûrun husemâsını Sofya'ya ihzâr ve ahvâllerine faysal virilüp eğer husemâsı yine murâfa‘adan

imtina‘ idüp itâ‘at-i emr-i şerîf etmezler ise ahvâlleri sıhhati üzre Rikâb-ı hümâyûnuma i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ş sene 1127

s.2, h.2

Petriç ( ) ve ( ) kādısına hüküm ki:

Sen ki Petriç kādısısın; Rikâb-ı hümâyûnunuma mektûb gönderüp; Petriç kasabası ahâlîsi meclis-i şer‘â varup kasaba-i mezbûre a‘yanından Ömer nâm zâ‘îm ve karındaşları Ali ve Hasan ve sübaşılarından İsmail ve Süleyman Yazıcı nâmûn kimesneler ancak kasaba-ı mezbûre re‘âyâsı teşekkî eylediklerinde mezbûrlar sefer-i hümâyûnumda bulunmalarıyla karındaşları Ali ve Hasan ve İsmail ve Süleyman ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak üzre bundan akdem sâdır olan iki kıt‘a emr-i şerîfim mûcebince bostânî ustalarından Hasan Usta mübâşeretiyle mezbûrlar ahz ve Rikâb-ı hümâyûna ihzâr olunmak üzre iken mezbûrlar bir tarîkle fîrâr ve gaybet ve itâ‘at-i emr ü şer‘ eylemediklerin sen ki Petriç kādısı Mevlânâ-yı merkūmsun; usta-i mezbûr ve ahâlî-i merkūmun iltimâslarıyla arzeyledüğin ecilden, bostânî ustalarından ( ) Usta *zîde kadruhû* mâ‘rifetiyle mezbûrûn Ali ve Hasan ve İsmail ve Süleyman şer‘le buldurması lâzim gelenlere buldurulup bi-eyyi-hâl ahz ve ele getürüp ve ihzâr-ı şer‘ ve da‘vâ-yı hakk ve ta‘yîn-i mâdde eyleyen husamâsıyla murâfa‘a ve şer‘le görilüp icrâ-yı hakk oldukdan sonra mezbûrlar kayd ü bend ile Rikâb-ı hümâyûna ihzâr ve sûret-i ahvâlleri ism ü resimleriyle vukū‘u ve sıhhati üzre Rikâb-ı hümâyûnuma arz u i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Ş sene [1]127

s.2, h.3

Ustrumca kādısına hüküm ki:

Ustrumca kazâsında sâkin Kaytan tâ’ifesi Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunlar üzerine edâsı lâzim gelen Müslimler maktû‘ların ve zimmîler cizyelerin cem‘ine me’mûr olanların yedlerinde olan berât-ı âlî-şânım şurûtı üzre virmeğe râzılar iken cibâyete me’mûr olanlar yedlerinde olan berâtları şurûtuna kanâ‘at etmeyüp ziyâde maktu‘ ve cizye mutâlebesiyle rencîde ve fuzûlî alup gadr u hayf eylediklerin bildirüp berât-ı şurûtundan ziyâde talebiyle rencîde vü ta‘addî etdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, cizyedârların yedlerinde olan berât-ı şerîf şurûtu

mûcebince cizye maktû‘ların virdiklerinden sonra hilâf-ı berât ziyâde akçe talebiyle ta‘cîz ve rencîde etdirilmemek emrim olmuşdır

Fî evâ’ili Ş sene [1]127

s.2, h.4

Selânik monlâsına hüküm ki:

Rahip Yehûdî gelüp; sâbıkā Selânik’de vekîli olan Beşon ibn-i Şosen zimmetinde hüccet-i şer‘den iki yüz elli dört guruş hakkı olup taleb eyledikde ta‘allül eyledüğin ve şâhidleri bu tarafda olduğun bildirüp alıvirüp icrâ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, zimmetinde olan hakkı vekîline alıvirüp şöyle ki virmeyüp şer‘an cevâz var ise ihzârıyçün yazılmışdır

Fî evâili R sene 1127

s.3, h.1

Kratova kādısına [hüküm ki]:

Rikâb- hümâyûnuma mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûr muzâfâtından Koçana nâhiyesinde sâkin Ahmed nâm kimesneye yirmi beş seneden mukaddem Halil oğlu Mehmed’den irsle müntakill ve ol-mikdâr seneden berü hâlâ zabt u tasarrufunda kazâ-i mezbûrda vâkı‘ emlâkın ve eşyâsı sükkânından Hasan nâm kimesne sinîn-i merkūmeden mukaddem emlâk-ı mezbûrda müteveffiye olan vâlidem Fatma nâm hâtûnun hissesi var idi, bana isâbet eyledi diyü şirret ve da‘vâ ve müdde‘âsını isbâta kādir değil iken rencîde etmekle, fetvâ-yı şerîf ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince mezbûr Hasan’ın ta‘addîsi men‘ ve sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince davet-i şer‘ olundukda itâ‘at-i emr-i şer‘ etmeyüp ve müdâhaleden hâlî olmamağla bi’l-iltimâs ve arzeyledüği ecilden, mübâşir ta‘yîn ( ) *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle da‘vet-i şer‘ ve şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olup bu def‘a dâhi itâ‘at etmez ise ihzârüyçün yazılmışdır

Fî evâ’ili R sene 1127

s.3, h.2

Kıratova nâ‘ibine hüküm ki:

Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; nâhiye-i mezbûrede sâkin mütevellî meclis-i şer‘a varup Despot Yaylağı’ndan Demirhisar’a varınca dâ’ire-i hümâyûnumun

mürûr idecek yolları tathîr ve tevsî‘ içün mukaddemâ emr-i şerîfimle me’mûr olan kapucıbaşı tarafından âdemîsi nâhiye-i mezbûreye geldikde Hatador(?) nâm zimmî işbu meclisde oturan kimesneler (…) diyü itâle-i lisân idüp kefereye teşniye ve şeri‘ât-ı (…) bu vechile tahkîr etmekle yedlerinde olan fetvâları mûcebince vâcib-i şer‘îsi edâ olunmak içün emr-i şerîfim virilmek recâsına vâkı‘-ı hâli ihkakı ile arzeyledüğin ecilden, kādı muvâcehesinde mesfûr zimmînin ahvâli şer‘le görilüp (…) şer‘î üzre sâbit ü zâhir oldukda hüccet-i şer‘ olundukdan sonra hüccet-i şer‘ merkūm ile zimmî-i mesfûr Rikâb-ı hümâyûnuma kayd ü bend ile ihzâr ve mazmûn-ı hücceti bu tarafda (…) şuhûd ve meclisde iki nefer Müslimîn dahi i‘âde olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ramazan sene 1127

s.3, h.3

Kratova kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Mercan nâhiyesi kurâlarında sâkin ehl-i zimmet re‘âyâ tâ’ifesi gelüp; üzerlerine edâsı lâzim cizyelerin cizyedârlarının yedinde olan berât-ı âlî-şânımda ta‘yîn ve tasrîh olunduğı üzre virmeğe râzılar iken cizyeleri cibâyetine me’mûr olan ( ) nâm kimesne berât-i şurûtuna kanâ‘at etmeyüp âhar kazâdan aldıkları cizye evrâkına amel etmeyüp ve a‘lâya müstahıkk olmayanlara a‘lâ cizyesi teklîf ve cebren üzerine a‘lâ kâğıdı bıragup ve cizyeye müstahıkk olmayan sabî evlâdlarından cizye talebi ve ahz ü habs ve ikişer üçer guruşların bi-gayrı hakk alup bunun emsâli hilâf-ı şurût-ı berât ta‘addî vü tecâvüz üzre bildirüp bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında küllî recâ eyledikleri ecilden, şer‘an cizyeye müstehıkk olanlar cizyedârın yedinde olan berât-ı şerîfim şurûtu mûcebince cizyelerin edâ eylediklerinden sonra hilâf-ı şurût-ı berât ziyâde akçe talebiyle ve cizyeye müstahıkk olmayan sabîleri içün kâğıdlu ve kâğıdsız cizye taleb ve rencîde etdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ramazân sene 1127

s.3, h.4

Siroz nâ’ibine hüküm ki:

Siroz kazâsının Varoş Mahallesinin re‘âyâsı gelüp; üzerlerine şuhûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken havâss-ı hümâyûnumdan Siroz hâssı olan zâbıtı ( ) nâm kimesne siz evlerinizde şarap kurarsız diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf bunları

tecrîm murâd idüp gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp men‘ ü def olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâf-ı şer‘-i şerif ta‘addîsi men‘ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Ramazan sene 1127

s.3, h.5

Selânik monlâsına [hüküm ki]:

Kazâ-i mezkûr muzâfâtından Boğdan nâhiyesinde Sofa nâm karye re‘âyâsı gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk u rusûmların virir iken kasaba-i mezbûrdan zâbit vekîli Ali nâm kimesnenin yüz on dokuz senesinden berü resm-i ispençe ve sâ’ir hukūk u rusûmların hilâf-ı kānûn ve defter küllî ziyâde akçelerin alup ve (…) akçesi nâmıyla ellişer guruş ve (...) vaktinde (…) nâmıyla otuz guruş ve resm-i ispençe tahsîl eyledikde bi-gayrı hakk (…) ve tavuk ve sâ’ir zahîrelerin alup ve şimdiye değin kolcu akçesi nâmıyla yetmiş iki bin akçelerin aldığından mâ‘adâ bârgîr ücretinden sene-i mezbûrdan berü zimmetinde küllî hakları dahi olduğun bildirüp ol bâbda hüküm recâ etmeğin, sen ki mûmâ-ileyhsin; mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk idüp mümkin olmaz ise ahvâlini i‘lâm eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili R sene 1127

s.3, h.6

Dobran kādısına hüküm ki:

Avrathisarı kazâsının ehl-i zimmet re‘âyâsı gelüp; bin yüz on altı senesinde kazâ-i Avrathisarı’nda cizyedâr olan Dobran sâkinlerinden Seyfullah Ağa dimekle ma‘rûf kimesne berât-ı şerîfinden ziyâde küllî akçelerin alup zulm ü ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp hilâf-ı şurût-ı berât bi-gayrı hakk aldığı akçeleri şer‘le girü alıvirilmek bâbında hüküm recâ eyledikleri ecilden, şer‘le görilüp berât-ı şurûtundan ziyâde aldığı sâbit olur ise ashâbına redd olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.4, h.1

Siroz nâ’ibine hüküm ki:

Siroz sâkinlerinden Mehmed *zîde ilmuhû* gelüp; bu kazâ-i mezbûre mahkemesinde berât ile kâtib-i sânî iken ve edâ-yı hidmet ider iken hilâf-ı şer‘-i şerif

kimesneye vaz‘ u ta‘addîsi olmayup üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken âhardan Hasan nâm kimesne (…)den ba‘zı kimesneler ile yek-dil olmağla biz sana kitâbet itdirmeyüz diyü ta‘addî ve bilâ-berât ve bilâ-sened bunun kâtib-i sânîliği umûruna karışup bu vechile gadrolunduğun bildirüp men‘ olunmak bâbında hüküm recâ etmeğin, ta‘addîleri men‘ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili R sene 1127

s.4, h.2

Avlonya paşasına ve Draç nâ’ibine hüküm ki:

Sen ki nâ’ib-i merkumsun; Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; bin yüz yirmi yedi senesinde İlbasan ve Avlonya sancaklarında vâkı‘ kazâların âdet-i ağnâm rüsûmu cem‘ine me’mûr olan Veli *zîde kadruhû* meclis-i şer‘a varup mûmâ-ileyhin me’mûr oldığı ağnâm rüsûmunu zikrolunan kazâların ağnâm ashâbından cem‘ u tahsîl içün Draç kazâsına tâbi‘ Kava nâm kasabaya vardıkda etbâ‘ından Murâd nâm kimesnenin dakîk bey‘ olunan ( ) nâm mahalle irsâl etmekle ol dahi ağnâm ashâbından berât-ı şurûtu üzre ağnâm rüsûmu cem‘ ider iken kasaba-i mezbûrede sâkin olup fesâd ü şekāvete âdet-i müstemirreleri olan Tâcir Hüseyin ve (…) Ali ve Çelo Süleyman bin Kāsım ve Kāsım (...) ve Hüseyin ve Kāsım Kethüdâ dimekle ma‘rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil ve âlet-i harb ile mezbûr Murâd’ın üzerine hücûm ve kendüyi tahkîk ve rüsûm-ı ağnâm akçesinden üzerinde müctemi’ olan üçyüz Frenkli altun ile kendü mâlından bir sîm kabzalı kebîr bıçak ve sâ’ir ma‘lûm-ü’l mikdâr eşyâsını nehb ü ve gâret etmeleriyle, husûs-ı mezbûre ahâlî-i vilâyetden cem‘-i gafîr Müslimînden sü’âl olundukda hâli minvâl-i meşrûh üzre olduğunu cümlesi ihbâr ve mezbûrûnun dâ’imâ bu fesâd âdet-i mütsemirreleridir ve şer‘ ü fesâdetlerinden bizler dahi emîn değiliz diyü keyfiyetlerin dahi haber virmeleriyle vâkı‘-ı hâli bi’l-iltimâs arzeyledüğin ecilden, sen ki Avlonya mutasarrıfı mîr-i-mîrân-ı mezkûrsun; ma‘rifetinle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.4, h.3

Edirne bostancıbaşısına ve Zihne kādısına hüküm ki:

Boyacı Apostol nâm zimmî gelüp; Zihne kazâsında sâkin Nikola ve Apostol nâm zimmîler ile Abdülkadir nâm kimesneler kalpazan Arnavud tâifesiyle yek-dil

olmâlarıyla gündüz kalpazanlık ve gice ile haydutluğa çıkup fesâd ü şekāvet âdet-i müstemirreleri olmağla, bu Ordu-yı hümâyûnuma iştirâ zâhiresi görütüp menzilinde yoğiken Zihne kazâsında olan menzilde gice ile iki def'a basup ve menziline muttasıl olan dükkânın açup yüz kırk guruş akçesini ve on beş guruş kıymetli bir sîm kuşak ve on guruş kıymetli bir çift (…) ahz ve beynlerinde iktisâm ve fesâd ü şekāvet üzre oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; tarafından mübâşir ta'yîn ve mezbûrlar ahz ve hasımları muvâcehesinde ahvâlleri şer'le tefahhus ve ihkāk-ı hakk oldundukdan sonra sûret-i sicill ve hüccetleriyle mezbûrlar Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene [1]127

s.4, h.4

Siroz nâ'ibine hüküm ki:

Siroz sâkinlerinden el-Hâc Ömer ve Abdülkadir nâm kimesne gelüp; mezbûr el-Hâc Ömer'in Sirozda vâkı' Eskeşen Camii kurbunda otuz-kırk seneden berü Gelincik İlyas Vakfı'ndan mutasarrıf olduğu dükkânlarına ve mezbûr Abdülkadir'in dahi yine Eskeşen Câmii Vakfı'ndan olan dükkânına dahlolunmak îcâb etmez iken ve kimesneye zarar-ı şer'îsi yoğiken ashâb-ı arâzdan ba'zıları bi-vech-i şer'î ta'addî vü tecâvüz ve dahl ü ta'arruzdan hâlî olmadıkların bildirüp men' u def' olunmak bâbında hüküm recâ eyledikleri ecilden, şer'le görilüp mâdâm ki (…) şer'î üzre zararı sâbit olmaya, hilâf-ı şer'-i şerîf dahl ü ta'arruz etdirmemek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili N Sene 1127

s.4, h.5

Siroz nâ'ibine hüküm ki:

Hacı Ali gelüp; hâlâ Kapucular Kethüdâsı olan Şükrü Hüseyin *dame mecdühû* zeameti kurâsından kazâ-i mezbûra tâbi' Dervişân ve Hirosto ve Ağliko mezra'ası nâm karyelerin işbu bin yüz yirmi yedi senesi Martı ibtidâsından zabtetmek üzre Ali nâm kimesne yediyle yüz doksan guruşun derūhde ve iltizâm idüp ve bedel-i iltizâmı Mart'dan üç ay mukaddem teslîm ve zabtıyçün temessük alup bu tarafa geldikde Süleyman nâm kimesne mezbûr Ali'nin yedinden emânet üzre zabt temessükün alup ve buna akçesin redd itmekle, mûmâ-ileyh Şükrü Hüseyin *dâme mecdühû*ya i'lâm eyledikde ol dahi mezbûr Ali yediyle sana zabt temessükü irsâl olunmuşdur diyü

mektûb virmiş iken mezbûr Süleyman buna virilecek ikâmet temessük ile karye-i mezbûrları zabt idüp gadreyledüği bildirüp hüküm recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; şer‘le görüp eylemesi içün yazılmışdır

Fî evâ’ili N sene 1127

s.5, h.1

Selanik kādısına ve mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Balıkçı nâm karye re‘âyâsı gelüp; medîne-i Selanik’de sâkin mu‘âmeleci tâ’ifesinden Ahmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesneden bin guruş istikrâz idüp meblağ-ı mezbûrun ednâ on bir buçuk hesâbı üzre devr-i şer‘î ve ilzâm-ı ribh olunan senelerde mu‘âmelesin virmeğe râzılar iken mezkûr kanâ‘at etmeyüp ednâ on iki hesâbı üzre alup bir senesi tamâm olmadın beher guruşdan ikişer para ve yüzde birer zolata kolcu akçesi alup benim zamândan berü bu vechile otuz kîse mikdârı akçeleri aldığından gayrı hâlâ yedi kîse akçe dahi taleb ve ta‘addî etmekle şer‘le görilüp devr-i şer‘î ve ilzâm-ı ribh olmuş değil ise ribâ nâmıyla virdikleri aslına takas ve ziyâdesi girü alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.5, h.2

Menlek kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda sâkin Kıbtîyan tâ’ifesi gelüp; bunların kazâlarının cizye ve maktû‘un bir kaç seneden berü Mustafa nâm kimesne cizyedâr tarafından der-uhde ve iltizâm idüp lâkin mezbûr ziyâde zâlim olmağla berât-ı âlî-şânım şurûtuna mugâyir ziyâde küllî akçelerin alup zulm ü ta‘addî etmekle, bundan akdem i‘lâm-ı hâl eylediklerinde mezbûrun hakkında çavuş mübaşeretiyle sâdır olan emr-i şerîfimle mahalline varup murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında mezbûr fimâ-ba‘d cizye ve maktû‘ların der-uhde etmemek üzre ta‘ahhüd ve yedlerine hüccet-i şer‘iyye virdüğin bildirüp, yedlerinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince min-ba‘d cizyedârlıkları umûruna dahl itdirilmeyüp mütenebbih olmazlar ise arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.5, h.3

Selanik kādısına hüküm ki:

Avrathisarı kazâsına tâbi‘ Kalkaş nâm karye re‘âyâsı gelüp; Selanik sâkinelerinden Kara Yazıcı oğlunun kızı dimekle ma‘rûf ( ) nâm hâtûn bundan akdem bunlara virdüği yüz kırk guruş içün her sene murâbaha nâmıyla bilâ-mesâğ-ı şer‘î yirmi birer guruşların alup küllî gadreyledüğin bildirüp şer‘le görilüp üzerlerine devr-i şer‘î ve ilzâm-ı ribh olunmuş değil ise mu‘âmele nâmıyla aldığı aslına takās ve ziyâdesi ashâbına redd ü teslîm etdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.5, h.4

Selanik monlâsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtındâ Pazargân nâhiyesine tâbi‘ Latim nâm karye ahâlîsi gelüp; Selanik sâkinlerinden Hacı Emiroğlu dimekle ma‘rûf kimesneden bundan akdem beş yüz guruş istikrâz idüp meblağ-ı mezbûr üzerlerine devr-i şer‘î ve ilzâm-ı ribh olunmuş değil, mezbûr hilâf-ı şer‘ murâbaha nâmıyla senede bin dörtyüz guruşların alup gadreyledüğin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.5, h.5

Karaferye kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Mehmed Beğ Evkāfı’ndan tevliyeti vakfiye-i ma‘mûlün-bihâsında evlâd-ı evlâdına meşrût olup mezbûre evlâddan olmağla nevbet-i tasarruf kendüye intikāl etmeğin, yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden olup mütegallibeden Lanbozâde dimekle ma‘rûf Mehmed tevliyet-i mezbûreyi hilâf-ı şart-ı vâkıf evlâd-ı (…) bir tarîkle zevcesi Emine nâm hâtûnun üzerine berât itdirüp gadreyledüğin bildirüp meclis-i şer‘le görilüp Rikâb-ı hümâyûnuma arz u i‘lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.5, h.6

Niş kādısına hüküm ki:

Ali *zîde kadruhû* gelüp; bundan akdem mahrûse-i İstanbul'da Kumkapı kurbunda sâkin Nikola nâm zimmî bin yüz yirmi ( ) senesinde Teberdâr Hasan nâm kimesneden beş yüz guruş ve el-Hâc Hüseyin nâm kimesneden dört yüz elli guruş istidâne idüp meblağ-ı mezbûrun edâsına bu kefîl olmağla, mesfûr zimmî meblağ-ı merkūmları mezkûrana edâ etmeden Niş'e firâr etmekle akçe sâhipleri kefâretine binâ'en meblağ-ı mezbûru yedinden alup bu dahi emr-i şerîfim ısdâr ve yedinde olan mesfûr zimmînin temessükü ile tarafından vekîl gönderüp taleb eyledikde mesfûr inkâr idüp hâlâ bunun şâhidleri bu tarafda olduğun bildirüp virmekde ta'allül iderler ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, yedinde olan memhûr deyn temessükü mûcebince zimmetinde zuhûra gelen hakkı tahsîl olunup virmekde muhâlefet ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.5, h.7

Siroz nâ'ibine hüküm ki:

Siroz varoşunda sâkin ehl-i zimmet re'âyâsı gelüp; Siroz kazâsında sâkin Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne Siroz'da yirmi bin akçe alacağım vardır diyü tezvîr-i da'vâ idüp Siroz sahrâsında iken Rumili kazaskeri huzûrunda sâdır olan fermân-ı âlî mûcebince murâfa'a-ı şer' olduklarında mezbûr şuhûd-ı zûr ikāmet etdirmek sevdâsına düşüp getürdüği şâhidleri müzevver olup ihfâ olmamağla mezbûr dahi şâhidim vardır getüreyim diyü gidüp firâr idüp bir daha zuhûra gelmemekle ve mezbûr Mustafa mütegallibeden olmağla bir vakt-i âharda hevâsına tâbi' kādılara istinâden yine böyle gadr murâd ideceği mukarrer olduğun bildirüp, Rikâb-ı hümâyûna ihzâr olunmak içün ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle yazılmışdır.

Fî evâ'ili Ramazân sene 1127

s.6, h.1

Siroz nâ'ibine hüküm ki:

Zeynep ve Afîfe ve Ümmetullah nâm hâtûnlar gelüp; babaları Emir Kādızâde Mehmed Efendi dimekle ma'rûf kimesne fevtoldukda verâseti bunlara ve hemşîreleri Hatice ve Ayşe nâm hâtûnlara ve karındaşı Abdullah nâm kimesneye münhasıra ve cedleri mezbûr Emir Kādı'dan bâbaları müteveffâ-yı mezbûr Mehmed'e ve Siroz'da sâkin halalari Ayşe nâm hâtûna intikāl iden mülk menzili babaları mütevaffâ-yı mezbûr

hayâtında hâlâ Siroz'da sâkine halaları ( ) nâm hâtûn ile taksîm ve ba'de'l-ifrâz hissesin babaları mezbûr tescîl-i şer'î teslîm ile'l-mütevellî beş evlâd ü evlâdına vakf ve şart eyledüği vakfiye-i mamulün bihâsında mastûr u mukayyed ve hâlâ bunlar meşrutiyyet üzre mutasarrıf ve derûn-ı menzilde vâlideleriyle sâkineler iken bunlar bîkes olmâlarıyla, halete kızı mezbûre mücerred bu menzil bâbamızdan kalmışdır, sizi ihrâc iderim diyü her-bâr bunları ve vâlidelerin rencîde vü ta'addî eyledüğinden mâ'adâ bunlar babaları fevtinde ikişer-üçer yaşında sağîreler ve karındaşları mezbûr dahi müte'âkıben fevtolmağla hâlâ İnecik kādısı olup bundan akdem Rikâb-ı hümâyûnuma ihzârı fermânım olan Hasan nâm kādı vasî olmağla, bâbalarından ve karındaşlarından beş aded çiftlik emlâkların ve bağçe ve bedestanda olan altmış kîse nukūd akçelerin ve dükkân ve sâ'ir emlâk ve eşyâların cümleten zabt ve hemşîrelerin birini kendüsü tezvîc ve birini dahi kendüye müte'allik bir kimesneye akd ve çiftlikleri emlâkinin ba'zısını âhara bilâ-mesâğ-ı şer'î füruht ve ba'zısını dahi icâre ile virüp eytâmı berbâd ve gadr u ta'addî etmekle, hâlâ bunlar irişüp bâliğ ve da'vâya kādireler olmağla babalarından ve karındaşlarından müntakill nukūd ve emlâk ve eşyâ ve çiftlikleri emlâkı şer'le tevcîh idenlerden kendülere alıvirilüp ve haletelerinin dahi ol vechile olan ta'addîsi men' u def' ve memnû' olmayup haleteleri ve vasîleri mezbûrlar da'vâ sadedinde olurlar ise Rikâb-ı hümâyûnuma havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, sen ki Siroz nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; mezbûrelerin babalarından meşrûtiyyet üzre kendülere isâbet iden menzil ve çiflikleri vâris-i şer'le isâbet iden hisse-i şer'iyyeleri kassâm defteri mûcebince b'it-tamâm mezbûrelere ahz ü kabz ittirilüp ve mütevaffâ karındaşları terekesinden bunlara isabet iden emlâk ve eşyadan hisse-i şâyi'a-i şer'iyyelerin alıvirüp haleteleri tarafından ve âhardan her kimin da'vâları var ise Rikâb-ı hümâyûnumda kazaskerlerim huzûrlarında görülmek üzre havâle olunup min-ba'd mezbûreleri bu tarafa rencîde itdirmemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur

Fî evâ'ili N sene [1]127

s.6, h.2

Mısır kazâsından Mevlânâ Abdullah *zîde fazluhûya* hüküm ki:

Siroz sâkinelerinden Zeynep ve Afîfe ve Havvâ nâm hâtûnlar Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Sirozda sâkin Hasan Efendi dimekle ma'rûf kimesne bunların sıyânet-i hâlinde vasîleri olmağla, bâbaları mütevaffâ Emir Kādızâde Mehmed'den

kendülere intikāl iden emvâl ü eşyâ ve emlâkların vesâyeten zabtidüp yetimlerin [mâllarını] ihfâ ve ekl ü bel‘ ve hıyânet ve itlâf ü izâ‘at itdiğinden mâ‘adâ defter-i kassâm mûcebince eşyâların dahi teslîm etmeyüp gadreyledüğin bildirüp, ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i şâyi‘âlârın alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn itmek münâsib olduğun bi’l-fi‘l Rûmili Kādıaskeri Mevlânâ İsmail *edâmâllahü te‘âlâ fazluhû* i‘lâm etmeğin, Mevlânâ-yı müşârun-ileyhin i‘lâmı mûcebince müvellâ olup mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk oluna, mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.6, h.3

Özi beğlerbeğine Prevadi na‘ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Gülleköy nâm karye sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüp; bunun zevcesi ( ) nâm hâtûnun karye-i mezbûrede vâkı‘ mutasarrıf oldığı mülk menzilinin hem-civârlarıyla iştirâk mutasarrıf oldukları su kuyusunda Ahmed nâm kimesne su çekerken koğasın düşürüp mezbûr Ahmed ve Mehmed nâm kimesneler çıkarmak içün girdiklerinde garkolup kimesnenin hakkı ve ta‘addîsi olmayup ve bunun zevcesi mezbûre üzre bir şey sâbit olmadın varîsleri zuhûra gelüp bi-vech-i şer‘î ta‘addî üzre olduğun ve böylece fetvâsı virildüğin bildirüp ol vechile ta‘addîleri men‘ [ile] memnû‘ olmazlar ise Rikâb-ı hümâyûnuma havâle olunmaları bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, fetvâsı mûcebince hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmeyüp men‘ ile memnû‘ olmazlar ise Rikâb-ı hümâyûnuma havâle olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.6, h.4

Nevrekop kādısına hüküm ki:

Mehmed nâm kimesne gelüp; Nevrekop sâkinlerinden Mustafa Ağa dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde bin iki yüz guruş hakkı olup talep eyledikde virmeyüp gadreyledüğin bildirüp zikrolunan akçe re‘âyâya virilecek akçeden olmağla mahallinde şer‘le tahsîl [ve] edâda ta‘allül ü muhâlefet iderler ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmasiyçün hüküm recâ eylediği ecilden, meblağ-ı mezbûr tahsîl olunup re‘âyâ fukarâlarına redd olunacak akçeden olmağla, bir dürlü

ta‘allül itdirmeyüp merkūm Mustafa’dan tahsîl ve muhâlefet iderler ise Rikâb-ı hümâyûna ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.6, h.5

Âsitâne kāim-makāmına ve kādısına hüküm ki:

Mûsa nâm Yehûdî gelüp; İstanbul’da sâkin sâbıkā Boğdan Voyvodası Antoh zimmetinde hukūk-ı şer‘iyyeden on dört bin beşyüz guruş alacak hakkı olup meblağ-ı mezbûr üzerine hüküm ve hüccet-i şer‘iyye ve tahsîli içün habse virilmişiken mesfûr beni habsden ıtlâk eyle senin akçeni vireyim diyü ta‘ahhüd eylemiş iken habsden çıkdıkdan sonra hakkını virmeyüp gadretmekle, hüccet-i şer‘iyye mûcebince sâbit olan hakkı tahsîl olunup virmekde inâd ü muhâlefet ider ise habsolup edâ-yı deyn eylemedikçe habsden ıtlâk olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.6, h.6

Drama ve Birgili kādılarına hüküm ki:

Ümmühân nâm hâtûn gelüp; Drama kasabasına tâbi‘ Yortan nâm karye sâkinlerinden Siyâmîzade Hüseyin nâm kimesne mezbûrenin bir mülk menzilin fuzûlî zabtetmekle, bundan akdem mezbûrun Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâriyçün çavuş mübâşeretiyle emr-i şerîfim sâdır olup mahalline vardıkda mezbûr ele getürmeyüp taht-ı kazânızda ihtifâ eyledüğin bildirüp mezbûre geldikde Rikâb-ı hümâyûna ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, merkūmun ihzâriyçün fermân olunup çavuş ta‘yîn olundukda ihtifâ ve gaybet etmekle zuhûra getürilüp Rikâb-ı hümâyûnama ihzâr etmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.7, h.1

Praveşte kādısına ve Kavala mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûreye tâbi‘ Derekıran nâm karye sâkinlerinden Hasan ve Hüseyin ve Ya‘kup nâm eytâmın vâlideleri Emine nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Longoz nâm karye sükkânından Hacı Mustafa oğlu Hacı Mehmed ve Hacı İsmail ve

İmam Mehmed ve Hacı Ahmed ve Hacı oğlu ve sâ'irleri harbî kefereye hınta füruht itdiler diyü teftîşiyçün emr-i şerîfimle mübâşir geldikde mezbûrlar firâr idüp muhtefîler iken eytâm-ı mezkûrenin babaları ve mezbûrenin babaları ve mezbûre hâtûnun zevci el-Hâc Mehmed'in umûrlarına her ne kadar akçe harc u sarf ider ise virmek üzre bin yüz yirmi ( ) senesinde (...) etmeleriyle mezbûr el-Hâc Mehmed dahi vekâleti hâsebiyle kendü mâlından iki yüz on guruş harç idüp almadın fevtolmağla mezbûrlardan talep eyledikde virmekde ta'allül etmeleriyle, Kavala mütesellimi mübâşeretiyle mahallinde şer'le görilüp alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene [1]127

s.7, h.2

Drama kādısına hüküm ki:

Hatice nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûre tâbi' Yortam nâm karye sâkinlerinden bunun zevci İbrahim ve oğlu Mehmed ve kızı Rukiye fevtolmağla, bi'l-cümle muhallefât ve metrûkâtı irs-i şer'le buna zevci muteveffâ-yı mezbûrun karındaşı olup kazâ-i mezbûrda olan Hüseyin nâm kimesneye intikāl ve muhallefâtı cümleten zabtidüp hisse-i şâyi'asıyla mehr-i mü'eccelesin talep eyledikde merkūm Hüseyin virmekde ta'allül ve cevr ü eziyyet eyledüğin bildirüp, merkūme ne vakitde zuhûra gelür ise ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.7, h.3

Yenice-i Karasu kādısına hüküm ki:

Zeynelâbidin *zîde kadruhû* gelüp; Yenice-i Karasu ve Çağlayık kazâlarının Âdet-i ağnâm mukāta'asına berât-ı şerîfimle ber-vech-i mâlikâne mutasarrıf olan Hacı Ali nâmdan bin yüz yirmi üç senesine mahsûb olmak üzre Yenice-i Karasu kazâsı muzâfâtından Çil nâhiyesi âdet-i ağnâmı tahsîldârlığı der-uhde âdet ve sene-i mezbûre martı duhûlünden nâhiye-i mezbûrenin âdet-i ağnâmını imâleten berât şurûtu üzre tahsîl ve merkūm Hacı Ali'ye tamâmen teslîm ve teslîmiyeti müş'ir yedine merkūm Hacı Ali'den ma'mûlün-bih edâ temessükü alup dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûr Hacı Ali fevtolup ve kıt'a-i merkūm sene-i mezbûre evâsıtına yine mütevaffâ-yı merkūmun akrabâsından Çukadar Mehmed nâm kimesneye der-uhde ve tevfîz olunmağla, sene-i mezbûrede sâkin mütevaffâ-yı mezbûr Hacı Ali'nin yakabaşı(?) defteri mûcebince cem'

u tahsîl eyledikden sonra zikrolunan Çil nâhiyesi mâlını mütevaffâ-yı mezbûra teslîm itdirdiğini merkūm Mehmed bilür iken veresesinin taraflarından tutup ben dahi Ali'ye virdüğini bilmem diyü mâlı tekrâr bundan taleb etmekle, murâfa'a-ı şer'-i şerîf olduklarında vech-i meşrûh üzre nâhiye-i merkūmenin mâlını tamâmen mütevaffâ-yı mezbûr Hacı Ali'ye teslîm itdüğini şuhûd-ı udûl ile isbat etmekle kat'ı nizâ' ve fasl-ı husûmet birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virülüp ve bu makūl'e bir def'a şer'le görilüp faslolunup hüccet-i şer'iyye virilen da'vânın istîmâ'ı memnû' iken mezbûr memnû' olmayup iki def'a yine nizâ' ve her bir def'ada murâfa'adan mazmûn hücceti muvâcehesinde isbât ve mezbûr mu'ârazadan men'-birle hücceti imzâ olunmuş iken mezbûr Mehmed bir vechile memnû' olmayup bir tarîkle emr-i şerîf ısdâr ve eline seni sâkin olduğum Gümülcine kazâsına götürürüm diyü her birini ta'cîz ve rencîde eylemekden hâlî olmaduğın bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, inşâ'allâhü te'âlâ Yenice-i Karasu menziline varıldıkda düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-âlem Rikâb-ı kâm-yâbım kāim-makāmı vezirim Mehmed Paşa *edâmâllahu* huzûrunda mürâfa'a-i şer' oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâ'îli N sene [1]127

s.7, h.4

Nevrekop kādısına hüküm ki:

Nevrekop kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüp; mezbûrun zimmetinde Nevrekop kazâsında vâki' kurâ re'âyâsının üç kîse akçe alacakları olmağla tahsîliyçün Kavala Kal'asın'da kal'abend olunup lâkin meblağ-ı mezbûrdan bin yüz yirmi ( ) senesinde hâlâ Nevrekop'da sâkin Mustafa Ağa dimekle ma'rûf kimesneye an-nakd ve cihet-i havâleden bin iki yüz guruş virüp yedine kā'ime virmekle bundan akdem mezbûr ile Rûmili kazaskeri huzûrunda murâfa'a olduklarında vech-i meşrûh üzre olduğun ikrâr ve îtîraf idüp lâkin havâle ve ta'arruz olunan karyelerden almadım diyü cevâb idüp ve meblağ-ı merkūmun kusûrı dahi kezâlik Nevrekop'da kassâb ve bakkāl ve sâ'ir dâyinlerine havâle olunmağın, mezbûr bir akçesine vaz'-ı yed eylemedüğin bildirüp vech-i meşrûh üzre havâle ve ta'arruz olunan karyelerden her kim akçe aldı ise tahsîl ve re'âyâya redd itdirilüp kendü hâlâs olmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, meblağ-ı mezbûr her kimin zimmetlerinde ise ta'yîn olunan mübâşir ma'rifetiyle şer'le tahsîl olunup inâd ü muhâlefet ider ise haklarından gelinmek içün sıhhati üze arz olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâîl N sene [1]127

s.7, h.5

Tarsus kādısına [hüküm ki]:

Kazâ-i mezbûrdan es-Seyyid Mehmed *zîde şerefühû* arz-ı hâl ider; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Astürk(?) Bürkesi nâm karye re‘âyâsı bunu tekâlîfleri umûruna vekîl nasbidüp bu dahi kemâl-i sadakât üzre hidmet idüp herkesi hoşnud ve şükrân üzre olup dahl îcâb îtmez iken ashâb-ı ağrâzdan ba‘zıları fuzûlî umûrına müdâhale eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, şer‘le hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.8, h.1

Çağlayık kādısı ve Çağlayık ve Drama voyvodalarına ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârları vekîllerine hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Darıobası nâm karyeden Ömer ve Ahmed nâm kimesneler meclis-i şer‘a varup karye-i mezbûre çobanlarından Kādı oğlu Halil ve İbrahim oğlu Hasan ve Elmacı oğlu Halil nâm şakîler ile da‘vâ-yı şer‘iyyeleri olup üç def‘a da‘vet-i şer‘ itâ‘at-i şer‘-i şerîf itmeyüp ve ahvâlleri ahâlî-i karyeden sü’âl olundukda mezbûr şekāvet üzre oldukların ihbâr itmeleriyle [Rikâb-ı] hümâyûnuma ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recasına ilhâhlarıyla arzeyledüğin ecilden, mezbûrün şakîler bi-eyyi vechin-kân buldurması lâzim gelenlere buldurdup ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr ve mezbûrların ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzârlarına muhâlefet ider olur ise ism ü resimleriyle arz u i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.8, h.2

Drama ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Çağlayık kazâsına tâbi‘ Murâdçık nâm karyeden Fatma nâm hâtûn gelüp; Drama kazâsına tâbi‘ Çökler nâm karyede Müslimler mahallesi sâkinlerinden babası Hocaoğlu Hasan nâm kimesne (…) ile (…) iken fevt olup mahalle-i merkūmede olan mülk menzili ve bağ ve sâ’ir ve emlâk ve eşcâr ve hayvânâtı bununla yine karye-i

mezbûrede iken kızkarındaşı Ayşe nâm hâtûna intikāl etmiş iken mezbûr Ayşe yeniçerilik iddi‘âsında olan zevci Hasan ile yek-dil ve muttasıf aldık diyü cümlesin zabt ve buna hissesin virmeyüp gadretmekle, birkaç def‘a emr-i şerîfim virilüp mürâsele ile da‘vâ-yı şer‘ olundukda mezbûrlar şer‘a gelmeyüp ve ba‘zı emlâkların dahi füruht idüp gadreylediklerin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp ol bâbda hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî eva’ili N sene 1127

s.8, h.3

Drama ve Pirkefe(?) kādılarına hüküm ki:

Pirkefe(?) kazâsında sâkin olan evlâd-ı Fâtihân-ı sâbık Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunlar üzerlerine lâzim gelen emr-i şerîfimle vâki‘ hâne-i avârız ve (…) bin yüz yirmi (…) senesinde ber-vech-i iştirâk cem‘ine me’mûr olan ve Drama kādısına tâbi‘ Toksan(?) nâm karye sâkinlerinden Ömer ve Ahmed nâm kimesnelere emir ve defter mûcebince bi’t-tamâm virmişler iken mezbûr kanâ‘at etmeyüp emir ve defterden ziyâde zulmen elli guruşların alup gadreylediklerin bildirüp mezbûr Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ [etmeğin,] mahallinde şer‘le icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’îli N sene [1]127

s.8, h.4

Zihne kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Karlıkova nâm karyede Şemsi(?) nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bundan akdem fevtolan vâlidesi ( ) nâm hâtûnun vâris-i âharı yoğiken yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne ben müteveffiye-i mezbûrenin karısıyım diyü iddi‘â ve hilâf-ı inhâ fermân ısdâr eyledikde Rûmili kazâskeri huzûrunda murâfa‘aya havâle olunmuş iken mezbûr Mehmed murâfa‘adan imtinâ‘ ve Devlet-i Aliyye’ye gitdikden sonra senin ile söyleşirim diyü cevâb idüp küllî gadr murâd eyledüğin bildirüp mezbûr da‘vâ sadedinde olur ise istimâ‘ olunmayup Rikâb-ı hümâyûnuma havâle olunmak üzre emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mezbûr Mehmed ile olan da‘vâları bundan akdem Rûmili kādıaskerinde murâfa‘aya havâle olundukda ihtifâ idüp da‘vâsını tezvîr eyledüği mübeyyen olmağla fîmâ-bâ‘d hilâf-ı

şer‘-i şerîf ta‘mîr ittirmeyüp men‘ ve memnu‘ olmaz ise Rikâb-ı hümâyûnuma havâle eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâ’îl N sene [1]127

s.8, h.5

Kavala kādısına v mütesellimine hüküm ki:

( ) ve ( ) ve ( ) nâm yetimler gelüp; bunların babası Mehmed nâm kimesneyi Taşöz cezîresi kurâlarından Bulgar nâm karyede sâkin Papa Goşti ve Papa Toba ve Papa Sotar ve Papa Duka nâm papaslar bin yüz yirmi ( ) senesinde bi-gayrı hakk katletmeleriyle murâfa‘a-ı şer‘ olmak murâd eylediklerinde Taşöz nâ’ibi mesfûrlara himâye ve icrâ-yı hakk olunduğun bildirüp mesfûrlar Kavala’ya ihzâr ve şer‘le murâfa‘a ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.8, h.6

Çağlayık kādısına hüküm ki:

Suyolcu tâ’ifesinden ( ) ve ( ) vesâ’irleri gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ (...) nâm karye re‘âyâsı karyelerinde cârî olmak üzre sekiz aded çeşmenin suyollarını ta‘mîr etmek ve çeşmeleri icrâ itdirmek şartıyla bin yüz yirmi yedi senesinde elli bin akçeye bunlar ile bâzâr temessük virüp bunlar dahi bâzârları üzre müteşekkirîn ve ana suyolu bulup karye-be-karye karîb mahalle-i değin icrâ idüp çeşmelere gelmeğe cüz’î mahal kalmış iken mezbûrlar bâzârlarından (…) ve bunlara yirmi bin akçe virüp ve sûret virmek için biz bâzârımızdan rücu‘ itdik diyü gadr murâd eylediklerin bildirüp Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmâları bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, karye-i mezbûr âhâlîsinin mühürlü temessükleri mûcebince zimmetlerinde müteveccih olan hakkı tahsîl virmeyüp şer‘an cevâbları var ise düstûr-ı mükerrem müşîr-i müfahham nizâmü’l-âlem kāim-makāmı vezîrim Mehmed Paşa hazretlerine murâfa‘a olunmak için ihzâr olmâları bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur.

Fî evâ’ili N sene 127

s.9, h.1

Üsküp ve Köstendil ve Kratova ve Eğridere kādılarına hüküm ki:

Eğridere kazâsı ahâlîsi gelüp; hâlâ Eğridere Kal‘ası dizdârı olan Mustafa ve etbâ‘ının vilâyetde itdikleri fesâd ve zulm ü ta‘addîlerinin nihâyeti olmadığın bildirüp mezbûrun ve etbâ‘ının keyfiyyetleri tefahhus ve arzolunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimsiz; dizdâr-ı mezbûrun ve etbâ‘ının keyfiyyet-i ahvâllerin bî-garaz Müslimînden sü’âl ve ahbârlarını alâ-sıhhatihi Rikâba arzeylemeniz emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.9, h.2

Sâbıkā Eski Cuma kādısı olan Mevlânâ Mustafa *zîde fazluhûya* hüküm ki:

Varna sükkânından Bosnavî Mustafa Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bundan akdem yine Varna sükkânından diğer Mustafa nâm kimesne ile ticâretde şerîk olmağla kendüye bin yüz guruş virüp ba‘dehû mezbûr (…) dahi cüz’î nesne virüp asl-ı mâlı zimmî yedinde olan temessükle ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince alup dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûr şirrete sülûk ve sana virdüğim akçeyi alurım diyü rencîde üzre olduğun bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet ve bunun yedinde olup sâbıkān Varna kādısı es-Seyyid İbrahim *zîde fazluhû* imzâsıyla mümzâ vü hatmi ile mahtûm hüccete nazar olundukda; mezbûr Bosnavî Mustafa mezkûr Öküz Mustafa nâm kimesneye bundan akdem i‘mâl içün mâlından bin yüz guruş virüp ol dahi ahz ü kabz ve i‘mâl eyledikden sana yetmiş beş guruş fâ’idesin yedinden ahz ü kabz idüp mâ’adâsı olan bâkî asl-ı mâl dörtyüz guruş ol dahi ikrâr etmekle, mûcebince meblağ-ı mezbûrun edâsına mezbûr Öküz Mustafa’ya tenbîh olunduğın nâtık bulunmağın, fi’l-hakīka husûs-ı mezbûr mukaddemâ bir def‘a şer‘le görilüp fasl ve hüccet olunan da‘vânın tekrâr istimâ‘ı câ’iz olmayup lâkin mezbûr Bosnavî Mustafa hâsmı mezkûr Öküz Mustafa içün vilâyet kādısına istinâdı olup hevâsına tâbi‘ olmağla ibtâl-i hak murâd etmeğin, sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ ta‘yîn olunmak içün hâlâ Rûmili kādıaskeri şer’îyâtcısı olan Mevlânâ Ali *zîde ilmuhûya* i‘lâm etmeğin, i‘lâmı mûcebince müvellâ olup mahâlînde da‘vâları şer‘le görilüp icrâ-yı hakk ve huzûrunda da‘vâları arz u i‘lâm eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.9, h.3

Vidin kādısına hüküm ki:

Vidin kazâsı re‘âyâsı gelüp; bunlar kazâ-i mezbûr sükkânından İsterati ve Toto nâm zimmîler taraflarından tevkîl etmeyüp ve bizim umurumuz içün akçe harç idin diyü emritmiş değiller iken mesfûrlar on iki seneden berü ikişer ve üçer kıt‘a ve dahi ziyâde fermânlar icrâ eyledik diyü ikişer-üçer yüz guruşların alıp ziyâde zulm ü ta‘addî eylediklerin bildirüp şer‘le muhâsebeleri görilüp bi-gayrı hakk aldıkları akçe girü alıvirilüp icrâ-yı hakk olunup mahallinde icrâ-yı hakk olunmaz ise mesfûrlar zikrolunan fermânları ile ma‘an Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre amel olunmak diyü emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.9, h.4

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Seyyidetü’l-muhadderât tâcü’l-mestûrât hemşîrem ve Hatice Sultân *dâmet ismetühâ*nın kethüdâlığı hidmetinde olan Mehmed *zîde mecduhû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; mûşarun-ileyhânın hâslarından kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Kızılcamüsellem ve tevâbi‘i karyelerinin bin yüz yirmi yedi senesinde vâkı‘ zâbıtı Abdi nâm kimesneye der-uhde olup ol dahi zabt ve mahsûlü ta‘şşîr etmek üzre iken fevtolup ve mahsûl-i (…)zirte olmağla mahsûl-i hâssa bir-vecihle dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûr Abdi medyûn olmağla dâyinleri tarafından ve sâ’irleri hâssı merkūm karyelerinden hâsıl olan öşür ve sâ’ir mahsûlâtı müdâhale ve yağma ve itlâk murâd eylediklerin bildirüp hâss-ı merkūma ait olan mahsûlat ve rüsûmât itlâk ve izâ‘at olunmamak üzre ahz ü kabz içün Hacı İbrahim nâm kimesne ta‘yîn olunmağla, mûmâ-ileyhe ahz ü kabz ve vârisleri ve sâ’irleri tarafından müdâhale ettirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ü ta‘arruz olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ramazân sene 1127

s.10, h.1

Edirne monlâsına ve Edirne bostancıbaşısı ( ) *dâme mecduhû*ya hüküm ki:

Edirne’de vâkı‘ Topkapusu ve Belli Bergos mahalleleri ahâlîsi ve Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman *tâbe serâhû* mahmiyye-i Edirne’de binâ eyledikleri çeşmelerden sana iki masura su ta‘yîn idüp ve çeşme-i mezbûrun hazînesi olmamağla fazlası Belli Bergos Çeşmesi’ne cereyân idegelüp ve hâlâ suyun kalanı olup bir masuradan noksân üzre cereyan ider iken

İbtidâcı(?) Hacı Osman-zâde Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesneye ben ol suyu suyolculardan satun aldım diyü iki çeşmenin suyunu evine icrâ ve Dezgâhdâr Ali nâm kimesneyi dahi üzerine nâzır ta‘yîn idüp ibâdullâhın suya zarûrâtına ve zâyi‘alarına ba‘is olduğın bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet eyledikleri ecilden, siz ki mûmâ-ileyhimâsız; vâkı‘ ise âmmenin intifâ‘ idegeldüği eğer merhûm-ı mûşârun-ileyh çeşmesi ve eğer Belli Bergos Çeşmesi’ne kadîmden mahsûs olup cereyân idegelen sularına satın almışidim diyü mezbûru ve âharı dahlitdürmeyüp kemâ-kân ol çeşmelere icrâsı ibkā olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâhiri N Sene 1127

s.10, h.2

Zağra-ı Atîk kādısı olan Sakızlı Abdullah *zîde fazluhû* ya hüküm ki:

Hanım nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; babası ( ) nâm kimesne fevtoldukda oğlu kalmayup Dimetoka kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karye toprağında tasarrufunda olan ma‘lûmü’l-hudûd tarlaları kānûn üzre tapuya müstahıkk ve hakk-ı tapu tefvîz-i Müslimîn takrîr eyledikleri resm-i tapu ile bunun olup lâkin bu ol vakit sagîre bulunup ve vasîsi dahi sâhib-i arzdan tapu ile bunun içün alıvirmeyüp bu dahi bâliğa olup ve babası fevtolan on sene mürûr etmemekle babası yerlerin bî-garaz Müslimânlar takrîr eyledikleri rüsûm-ı tapu ile almak istedikde kûrâ-yı merkūmede sâkin ( ) ve ( ) nâm kimesneler biz ol yerleri tapu ile aldık diyü muhâlefet idüp gadreylediklerin bildirüp ol bâbda istid‘â‘-yı inâyet etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup kānûn üzre görmen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.10, h.3

Vidin kādısına hüküm ki:

Vidin kazâsı sâkinlerinden Marya nâm Nasrâniyye Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunun babası mürd oldukda vâlidesi âhardan ( ) nâm zimmîye varup ve varduğı mesfûr zimmîden oğlu olmağla, ba‘dehû vâlidesi dahi bin yüz yirmi ( ) senesinde mürd oldukda metrûkâtın cümlesin Vidin sâkinlerinden dâyinleri zabtidüp buna şer‘le isâbet iden hissesini virmeyüp küllî gadreylediklerin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince şer‘le görilüp alıvirilüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk

olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.10, h.4

Edirne monlâsına ve Yanbolu kādısına hüküm ki:

Edirne sâkinlerinden Elvez Yazıcı nâm Yehûdî kendü hâlinde olmaduğın bundan akdem i‘lâm olundukda Yanbolu’ya nefy ü iclâsyiçün emr-i şerîfim sâdır olmuşidi. Mesfûr Yehûdî, hahambaşıları ve cemâ‘at başıları yanlarına varmayup ve yazıcıları umûrına karışmayup kendü hâlinde olmak üzre (…) olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.11, h.1

Âmed monlâsına ve Pertek kādısına ve Diyarbekir mütesellimine hüküm ki:

Pertek kazâsı ahâlîsi Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; kazâ-i Pertek sâkinlerinden Demir oğlu İbrahim nâm kimesne bin yüz on beş senesinden berü birkaç sene vekîl olup re‘âyâ fukarâsından hilâf-ı şer‘-i şerîf izdiyâd akçelerin alup zulm ü ta‘addî etmekle, birkaç def‘a ahvâlleri Der-i Devlet-medârıma i‘lâm ve emr-i şerîf ısdâr etmişler iken mezbûr itâ‘at etmeyüp bu sene dahi mezbûr ile İstanbul’da murâfa‘a ve da‘vâlarına faysal virülmeyüp mezbûr ile Diyarbekir’de murâfa‘a olmak üzre mübâşir ile emr-i şerîfim virilmişken bu tarafda birkaç eşirrâ hilâf-ı inhâ ile emr-i şerîf ısdâr ve ibtâl-i hak bâ‘is olduğun bildirüp, mukaddemâ virilen fermân-ı şerîf mûcebince mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.11, h.2

İstanbul kā’im-makāmına ve kassâm-ı askerîsine hüküm ki:

Edirne sâkinelerinden Latife nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; zevci Canbâz-zâde Ahmed Efendi dimekle ma‘rûf kimesnenin bin yüz yirmi ( ) senesinde memhûr deyn temessükü mûcebince sâbıkā Şeyhülislâm Seyyid Atâullah Efendi zimmetinde bin sekiz yüz yirmi bir guruş hakkı olup almadan (…) dahi fevt olmalarıyla

meblağ-ı mezbûr buna ve vasiyyesi olduğu eytâmına intikāl etmekle, mûmâ-ileyh Atâullah'ın İstanbul'da sâkin muhallefatın kabziden (…) veresesinden âdem irsâl idüp taleb eylediklerinde kat'â sâhib çıkmayup ve hakların virmeyüp ol vechile gadrolunduğun bildirüp, vech-i meşrûh üzre olan hakların tahsîl olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.11, h.3

Vidin kādısına hüküm ki:

Vidin hâssı re'âyâsı Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîflerin ve cezâların cem'ine me'mûr olanlara virüp dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûrların evleri üzerine konup müft ü meccânen yem ü yemek ve sâ'ir me'kûlât taleb ve cebren alup ve bilâ emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka mutâlebesiyle ta'addî vü rencîde eylediklerin bildirüp men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ emr-i münîf rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.11, h.4

Selânik kādısına hüküm ki:

Karaferye'de vâki' mütevaffâ Gâzî Mehmed'in tevliyeti içün Karaferye sâkinelerinden Abide nâm hâtûnun yine Karaferye'[de] sâkine (…)-zâde Mehmed'in zevcesi Kudret Hâtûn ile da'vâları olup bundan akdem şer'le görilüp i'lâm olunmak içün mezbûre Âbide'nin iltimâsıyla sâdır olan emr-i şerîf mûcebince mezbûre Kudret Hâtûn da'vet-i şer'le olundukda ben mücerred anda olup oğullarım babalarıyla ma'an Rikâb-ı hümâyûn tarafına gitmekle tevkîl idecek kimesnem yokdur ve vakfiyyesi oğullarımdadır diyü te'hîr olunmak üzre cevâb virüp murâfa'a mümkin olmadığın arz olundukda mezbûre Kudret'in vekîl-i şer'îsi veyâhûd bi'n-nefs kendüsi ihzâr-ı şer' ve vakfiyeye nazar ve da'vâları şer'le görilüp icrâ-yı hakk ve i'lâm olunmak üzre emr-i şerîfim virilüp mezbûre Kudret'in tafından vekâlet iddi'â iden oğlu Abdulaziz nâm kimesne mezbûr Âbide'nin vekîli Mustafa Efendi dimekle ma'rûf kimesne ile olan fermân mûcebince bu tarafda murâfa'a olduklarında merkūm Abdülaziz ve Mustafa husûs-ı mezbûrda asıllar olmayup iddi'âları üzre vekâlet isbâtında dahi her biri âhara hâsm-ı şer'î olmamağla husûs-ı mezkûrun istimâ'ı mümkin olmamışdır lâkin husûs-ı

mezbûrun mahallinde görülmesiyçün mezbûr mahallinde asıllar muvâcehelerinde görülmesi iltimâs eyledüğini Haremeyn müfettişi olan mevlânâ *zîde ilmuhû* i‘lâm itmekle, sen ki mûmâ-ileyhsin; i‘lâmı mûcebince amel eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.12, h.1

Menteşe ve ( ) kādılarına ve Kütahya mütesellimine hüküm ki:

Menteşe kazâsına tâbi‘ Dıraz nâm karye sâkinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüp; bu kendü hâlinde olup üzerine şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâc Ömer ve Süleyman nâm kimesnelerin buna garaz-ı dünveyîsi olmağla bunu ehl-i örfe gamz ve üç yüz guruş tecrîm itdirdiklerinden mâ‘adâ, sen bizim içün Der-i Devlete teşekkî idüp emr-i şerîf ihrâc itdirdin diyü bin yüz yirmi ( ) senesinde gice ile menzilin basıp bunu ahz ü habs ve der-zencîr ve katl murâd idüp ve bize yüz elli guruş vir diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf rehîn olmak üzre bunun zevcesin menzillerinde alıkoyup ve meblağ-ı mezbûrun otuz guruşun virüp bâkīsin virmeğe bir veçhle iktidârı olmadığından mülk bağ ve mülk menzilin zabt idüp ziyâde gadreylediklerin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görilüp bi-gayrı hakk aldıkları akçe ve eşyâsı redd ü teslîm ittirildikden sonra mezbûrların muzırru’n-nâs olup zulm ü ta‘addîleri vâkı‘ ise vukū’u ve sıhhati üzre i‘lâm olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.12, h.2

Silistre kādısına hüküm ki:

Hâcı Ahmed gelüp; Silistre’de sâkine Meryem nâm bikr-i bâliğayı akd idüp hüsn-i zindigânî üzreler iken Silistre’de sâkin mütesellim âdemlerinden Kel Hüseyin Çavuş dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz yirmi yedi senesinde zevcesi mezbûreyi iğvâ ve idlâl idüp boynuna takduğı on iki zincirli ve dokuz tuğrâlı altun ve on altı zolatasıyla bi’l-cümle eşyâsın ve zevcesin olup ihfâ idüp ta‘addî eyledğinden gayrı, elbetde zevceni tatlîk eyle valla seni katliderim diyü bunu tahrîk idüp gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.12, h.3

Vidin ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Vidin kazâsında metropolid olan Semo nâm metropolid Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl sunup; bunun kimesneye borcu ve kefâleti yoğiken Vidin kazâsında sâkin ba‘zı eşirrâ zimmîler birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olup kimi da‘vâcı ve kimi şâhid olup senden alacağımız vardır diyü hilâf-ı şer‘i- şerîf bi-gayrı hakk zulm ü ta‘addî ve rencîde eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene 1127

s.12, h.4

Selânik monlâsına [hüküm] ki:

Hâce Ayşe nâm hâtûn Rikâb[-ı hümâyûnuma] gelüp; bundan akdem hacc-ı şerîfe gitdikde Hacı Ahmed nâm kimesneye tezvîc olunup ve mezbûru kendü mâlıyla hacc-ı şerîfe gönderüp ve geldiklerinde bu kefîl bi’l-mâl olup ba‘zı kimesnelerden akçe virdüğinden mâ’adâ mezbûr bunun küllî mâl ve rızkın ekl ü bel‘ idüp bunu bilâ-nafaka ve bilâ-kisve bıraup Timur Paşa’ya kethüdâ olup gidip ba‘dehû geldikde varup Selânik’de sâkin olup buna bir nesne göndermeyüp ziyâde müuzâyaka üzre olup gadr u ta‘addî olunduğun bildirüp mezbûr Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mezbûr Hacı Ahmed ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ramazân sene 1127

s.12, h.5

( ) ve ( ) ve Şehirköy nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Esir nâm karyenin zimmî re‘âyâsı Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bundan akdem kazâ-i mezbûrda sâkin ve vekîlharçları olan Tolhazon nâm zimmî zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde dört bin guruş alacak hakları olup taleb eylediklerinde beynlerine muslihûn tavassutuyla iki bin üç yüz guruşa sulh ve cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp ve mûcebince emr-i şerîf ile tahsîliçün üç def‘a mübâşir varup mesfûrdan taleb eyledikde firâr idüp bir vechile ele girmeyüp ve icrâ-yı hakk dahi

olunmaduğın bildirüp çerileri zâbıtı ma‘rifetiyle icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediği ecilden, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Ramazan sene 1127

s.13, h.1

Haleb monlâsına hüküm ki:

Birecik kazâsı ahâlîsi gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Acemzâde Ahmed ve Ali Efendi ve Abdüssabur ve Bektaş Ağa dimekle ma‘rûf kimesneler kādıları ile yek-dil ve bin yüz yirmi ( ) senesinden berü paşa harcı nâmıyla küllî akçe fukarâ üzerine tevzî‘ eyledikden sonra bin yüz yirmi altı senesinde kendü nefsleriyçün bi-gayrı hakk fukarâ üzerine on üç kîse akçe tevzî‘ ve tahsîl ve küllî gadreylediklerin bildirüp, sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; huzûrunda şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görilüp sâbit olur ise icrâ-yı hakk ve i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.13, h.2

Yenice-i Karasu kādısına hüküm ki:

Hasan Dede gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çakallu ve Kara nâm karyeler beyninde tapulu ve temessüklü mutasarrıf olduğu ma‘lûmü’l-hudûd tarlalarına Çakallu’da sâkin yeniçerilik iddi‘âsında olan Osman nâm kimesne ile karındaşı Ömer nâm kimesneler fuzûlî zabt ve zer‘ eyledüği ekinini saban ile sürüp ve yüzüp gadretmekle iki def‘a taraf-ı şer‘den mürâsele ile âdam gönderildikde itâ‘at-ı şer‘ eylemediklerin bildirüp ol bâbda hüküm recâ etmeğin, zâbıtı ma‘rifetiyle mezbûrân murâfa-i şer‘ olunmak içün Rikâb[-ı hümâyûnuma] ihzâr ve murâfa‘a-i şer‘ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene [1]127

s.13, h.3

Kavala kādısına hüküm ki:

Kavala sâkinelerinden Selime nâm hâtûn gelüp; Kavala’da vâkı‘ mutasarrıf olduğu bağçesin ve mülk menzilin zevcî Mustafa’ya hîbe idüp lâkin teslîm ve tesellüm

bulunduğu hîbe-i mezbûre şer‘an sahîh değil iken zevcî mezbûr fevt olmağla veresesi ol bağçeyi Yusuf nâm kimesneye bey‘ idüp gadreylediklerin bildirüp alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mezbûr Yusuf Karaorman nâm mahalde ma‘lumü’l-hudûd on dönüm mülk bağçe zabtider diyü da‘vâ eyledikde ol dahi cevâbın mahdûd-ı mezbûru zevcî Deli Mustafa’ya hîbe ve teslîm ol dahi kabz ve tesellüm ve ba‘dehû fevtolmağla veresesinden semen-i ma‘lûme iştirâ eyledim diyü def‘ ile mukābele ve def‘ini isbâtda âciz olup tahlîfe dahi tâlib olmamağla mahdûd-ı mezbûru mezbûreye teslîm ve bilâ-beyyine mu‘âraza etmemek üzre me’mûr es-Seyyid Yusuf’a te’kîd olunduğun Rumili kazaskerinin şer‘îatçısı Mevlânâ Ali i‘lâm etmeğin, i‘lâmı mûcebince yazılmıştır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.13, h.4

Kavala kādısına ve Kavala mütesellimine hüküm ki:

Mütevaffâ Şeyh Mustafa’nın yetîmesi Fâtıma Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; mütevaffâ-yı mezbûrun mâlını Kavala sâkinlerinden Saçlı Ali dimekle ma‘rûf kimesne fuzûlî zabtetmekle, Rikâb-ı hümâyûnumda murâfa‘a-i şer‘ olmak içün birkaç def‘a mübâşir ta‘yîn olunmuşiken mezbûr ihfâ etmekle icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet etmeğin, merkūm itâ‘at-i fermân etmeyüp ihtifâ etmekle ne vakitde zuhûra gelür ise ahzolunup ihzâr olunmak emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.13, h.5

Yenice-i Karasu kādısına hüküm ki:

Hasan nâm kimesne gelüp; üzerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken kazâ-i mezbûr muzâfâtından Cum‘a nâhiyesinde hâlâ nâ’ib olan Mehmed nâm kimesne hilâf-ı şer‘-i şerîf bunu darb ve bi-gayrı hakk cerîme nâmıyla beş guruşun alup küllî gadreyledüğin bildirüp mezbûr Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ eylemeğin, ihzâr olunup şer‘le murâfa‘a olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.13, h.6

Kavala kādısına hüküm ki:

Mehmed nâm kimesne gelüp; bu Kavala'da vâkı' Maktûl İbrahim Paşa'nın imâretinde yevmî iki buçuk akçe vazîfe ile gazgânî hidmetinde olup mütevellî-yi vakf vekîli olan Kavala sükkânından Hacı Ali Efendi dimekle ma'rûf kimesne müstahıkk olduğu üç aylık vazifesin virmeyüp gadritmekle, ihzârıyçün emr-i şerîf virildikde Hasan ve Seyyid Mustafa nâm kimesneler alıvirilmek üzre tekeffül ve ba'dehû bunu darb ve habs ve küllî gadr olunduğun bildirüp, ol bâbda istid'â-yı inâyet gaybet ve firâr itmekle ne zamân zuhûra gelürse zâbıtları ma'rifetiyle ahz ve kayd [ü] bend ile [Rikâb-ı] hümâyûna ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.13, h.7

Belgradcık nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda vâkı' perâkende Kıbtîyân tâ'ifesi gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen cizyelerin hâlâ kazâ-i mezbûrede sâkin mezbûre sâkin bin yüz yirmi ( ) senesi cizyedârlarından ( ) nâm kimesneye berât-ı âlî-şânım şurûtu üzere virüp kusûrları yoğiken cizyedârları merkūm şurût-ı berâtdan ziyâde küllî akçelerin alduğundan mâ'adâ müft ü meccânen koyun ve kuzu ve davârlarına bunların akçesiyle otluk aldırup ve şer'an cizye müstahıkk olmayan sabî evlâdlarından cizye nâmıyla evrâksız bi-gayrı hakk akçelerin alıp zulm ü ta'addî itmekle, bundan akdem emr-i şerîfim virilmişiken yine icrâ-yı hakk olunmayup evvelkinden ziyâde akçe ve ta'addî üzre olduğun bildirüp hüküm recâ [etmeğin], merkūm şurût-ı berâtından ziyâde aldığı vâkı' ise şer'le girü redd etmeye diyü mahallinde iderler ise ihzâr emrim yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.14, h.1

Kavala ve Taşözü cezîresi kādılarına hüküm ki:

Taşöz cezîresi re'âyâsından Papa Kostantin ve sâ'irleri Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Kavala Kal'ası neferâtından olup hâlâ Kavala'da sâkin olan Devrân oğlu Mehmed nâm kimesne mu'âmeleci tâ'ifesinden olmağla, zimmetlerinde olan hakların kendüye virüp kat'â mezbûra virecekleri yoğiken mezbûr kanâ'at etmeyüp mu'âmele nâmıyla beher sene bi-gayrı hakk otuzar-kırkar kantâr zeytûn yağların alup ta'addî etmekle, Rikâb-ı hümâyûnumda Rûmili kazâskeri huzûruna murâfa'a içün sâdır olan fermân mûcebince ta'yîn olunan çavuş varup da'vet-i şer'-i şerîf eyledikde mezbûr

yüzün göstermeyüp kendüyi ihtifâ idüp bir âhar vakitde yine zuhûr ve re‘âyâya nice dürlü rencîde vü ta‘addî ideceği mukarrer olduğun bildirüp mezbûr her ne vakitde zuhûra gelür ise zâbıtı ma‘rifetiyle Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, mezbûr Mehmed ne zamân zuhûra gelür ise zâbıtı ma‘rifetiyle ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.14, h.2

Taşözü kādısına hüküm ki:

Taşöz ceziresi re‘âyâsı gelüp; bunların cizyeleri Kapudân Paşa hâssı olmağla senede bedel-i iltizâmları beş yüz ellişer guruş iken hâlâ sübaşıları olan ( ) nâm kimesne kanâ‘at etmeyüp senede dokuz yüz ellişer guruşdan iki senede sekiz yüz guruş ziyâde akçelerin alup gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp ol bâbda emr-i şerîfim recâ eyledileri ecilden, zâbıtı ma‘rifetiyle merkūm subaşı ihzâr olunup murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.14, h.3

Horpeşte kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Çojoleşe(?) nâm karye sâkinlerinden Tarko nâm zimmî gelüp; bin yüz yirmi ( ) senesinde karye-i mezbûreye *bi-emrillâhi te‘âlâ* dolu isâbet idüp ta‘ayyüş idecek zâd ü zahîreleri kalmadığından Horpeşte kasabasına nakleyledikde karye-i mezbûrde sâkin Tiko nâm zimmî karye-i mezbûrede olan mülk bağ ve bağçesin ve sâ’ir emlâkın fuzûlî zabt ve menzilini temelinden hedmeyleyüp varup hedmolunan menzilin kıymet-i müstehlekesiyle bağ ve bağçe ve sâ’ir emlâkın taleb eyledikde virmediğinden gayrı bundan on bin akçe dahi taleb idüp gadr ü tâ‘addi eyledüğin [bildirmeğin,] fetvâ-yı şerîfesi mûcebînce mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene 1127

s.14, h.4

Haleb kādısına hüküm ki:

Birecik kazâsı sâkinlerinden Seyyid Ömer gelüp; yine Birecik kazâsı ahâlîsinden Acemzâde Ahmed dimekle ma‘rûf kimesne bundan akdem mütesellim olmağla vilâyetleri müftîsi Ali Efendi ile yek-dil ve yek-cihet olup bin yüz yirmi altı senesinde zahire-bahâ nâmıyla bin guruşların alduğından gayrı vilâyet tekâlîf ve sâ’ir harc bahânesiyle kendü içün fukarânın üzerine on iki kîse akçe tevzî‘ ve tahsîl ve zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti olmamağla icrâ-yı hakk olunmak içün ahvâlleri şer‘le görülmek üzre ahâlî bunu vekîl idüp hüccet-i şer‘iyye virmeleriyle bu dahi da‘vâya vaz‘ murâd eyledikde mezbûr Ahmed menzilinde gice ile bunu basup âlet-i câriha ile darb ve üç yerinden rahnedâr idüp ziyâde ta‘addî vü fesâd eylediğin bildirüp, sen ki Halep kādısı mûmâ-ileyhsin; şer‘le görüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görüp bi-gayrı hakk zulmen aldığı akçelerin ashâbına redd ü teslîm ve i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N sene [1]127

s.14, h.5

Rahova kādısına ve Niğbolu mütesellimine hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûrun ehl-i zimmet re‘âyâsı meclis-i şer‘a varup nefs-i kasaba toprağında ve Tuna sevâhilinde tasarruflarında olan bağlarının kānûn ve defter mûcebince öşr ve resmlerin sâhib-i arza edâ idüp ve umûrlarına şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Niğbolu mutasarrıfları taraflarından bir-iki sene de bir beşer-onar levendât tâ’ifesi karye be-karye gezüp müft ü meccânen yem ü yiyecek mutâlebesiyle ve her bir fuçı üzümlerinden dahi ikişer-üçer guruşların alup küllî gadr ve perâkende olmalarına bâ’is oldukların i‘lâm ve husûs-ı mezbûr sü’âl olundukda vech-i meşrûh üzre rencîde olundukların bî-garaz Müslimîn haber virmeleriyle men‘ u def‘ olunmak bâbında hüküm virilmek recâsına vâkı‘ hâli arz eyledüğin ecilden, mezbûrlar kapusuz levendât tâ’ifesinden olmağla, sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin; bi-eyyi vechin kân ahz ve ahvâlleri şer‘le görüldükden sonra münâsib olan mahalle vaz‘ ve habs ve üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle keyfiyyetleri arz u i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili N 1127

s.15, h.1

Nevrekop kādısına hüküm ki:

Gedik Ahmed Paşa Vakfı mütevellîsi Mahmud'un hâssı olup Nevrekop kazâsında Tarlis nâm karye ahâlîsinden iken vefât iden es-Seyyid Mehmed'in kebîr oğlu olmağla terekesine bi'l-verâse vâz'u'l-yed olup emr-i şerîfle ihzâr olunan es-Seyyid Hasan'dan merkūm Mahmud mütevellîsi olduğum Gedik Ahmed Paşa karyelerinden Tarlis karyesinde mezbûr es-Seyyid Hasan'ın babası mütevaffâ es-Seyyid Mehmed sâkin olmağla, karye-i merkūme toprağında her sene hâsıl eyledüği ikişer yüz kovandan altı senede bin iki yüz kovanın kānûn ve defter mûcebince vakfa â'id olan öşrün virmedin vefât etmekle, terekesine oğlu mezbûr es-Seyyid Hasan vaz'u'l-yed etmekle terekesinden ol mikdâr kovanın öşrün taleb iderim diyü bi't-tevliye da'vâ eyledikde ol dahi ikrâr iken hâsıl olan aselden öşrü virmemek üzre yedime emr-i âlî virilmişdir diyü cevâb ibrâz eyledüği emr-i âlîde deftere havâle olunmağla, mütevellî-i mezbûrun yedinde olan sûret-i deftere nazar olundukda öşrün veren vakfa hâsıl kaydolunduğı mastûr ü mukayyed bulunmağın, tereke-i mütevaffâ-yı mezbûrdan ber-mûceb-i kānûn ve defter hâsıl olan aselinden öşür mütevellî-i merkūme virmek üzre mezbûr es-Seyyid Hasan'a tenbîh olunduğın bil'l-fi'l Rûmili kazaskeri şerî'acısı olan Mevlânâ Ali *zîde ilmuhû* i'lâm etmeğin, i'lâmı mûcebince amel ve tahsîl olunmak emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.15, h.2

Yenice-i Karasu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Eskenet nâm karye-i kebîrede Fetvâcı mahallesi sâkinlerinden Belkıs nâm hâtûn talebiyle bâ-fermân-ı âlî ihzâr eyledüği yine karye-i merkūmede Çay mahallesi ahâlîsinden Demir Süleyman Ağa ve Bayram Çelebi dimekle ma'rûf kimesnelerde mezbûr Belkîs'ın bin yüz yirmi ( ) senesinde sâkine olduğum mahalle-i merkūmede oğullarım Halil ve İbrahim mecrûhan katlolunup kātilleri ma'lûm olmayup ve mezbûrân Demir Süleyman ve Bayram karye-i merkūme ahâlîsinden olmağla kātilleri kim ise bulsunlar taleb iderim diyü da'vâ ve mahalleleri başka başka olduğına mu'terif olup bu sûretle vech-i muharrer üzre merkūme Belkīs'a mezbûrân Demir Süleyman ve Bayram hasm-ı şer'i olmağla da'vâları istimâ'ına mesâğ-ı şer'i olmaduğın hâlâ Rûmili kazâskeri şer'îyatcısı olan Ali i'lâm etmeğin, i'lâmı mûcebince bî-vech mu'ârazadan men' olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.15, h.3

İstanbul kādısına hüküm ki:

İstanbul sâkinlerinden Heder nâm Yehûdî gelüp; İstanbul'da Celeb Ali kurbunda mutasarrıf olduğı Yehûdî hânesini sâbıkā İstanbul kādısının kayınvâlidesi ( ) nâm hâtûna bundan akdem yirmi bir kîse akçeye füruht ve meblağ-ı merkūmeyi yedinden bi't-tamâm ahz idüp gayra ve sâ'ir da'vâdan şuhûd mahzarında zimmetin ibrâ etmişken mezbûra bî-vech-i şer'î ta'addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp hilâf-şer'î şerîf rencîde itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eylemeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı merkūmu şer'le görüp ibrâları vâkı' ise bî-vech rencîde vü ta'addî etdirilmemek emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâ'ili N sene 1127

s.15, h.4

Yenice-i Karasu kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Eskenet nâm karyeden Belkīs nâm hâtûn gelüp; oğlu Seyyid Halil ve Seyyid İbrahim'i karye-i ūmeden ( ) nâm kimesne bi-gayrı hakk katlidüp küllî gadrolduğın bildirüp ol bâbda hüküm recâ etmeğin, mezbûre kātili ne vakitde zuhûra gelür ise ahâlî-i karye ittifâkıyla ahz ü habs, ziyâde takayyüd ü ihtimâm olunmak içün yazılmışdır

Fî evâ'ili N sene 1127

s.15, h.5

İstanbul monlâsına hüküm ki:

İstanbul sâkinlerinden Ahmed nâm Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yine mahrûse-i İstanbul'da sâkin Seyyid Ali nâm kimesneye borcu ve kefâleti olmayup dahl îcâb etmez iken mezbûr Seyyid Ali şirrete sülûk itmekle, benim fevt olan Süleyman Paşa zimmetinde olan alacağıma sen kefîlsin diyü (…) şuhûd-ı zûr peydâ ve ol tarafda tezvîrât ile gadr ve zulm etmek murâd eyledüğin bildirüp mezbûr ol tarafda da'vâ ve ta'addî ider ise Rikâb-ı hümâyûnumda kazâskerlerim huzûrlarında murâfa'aya havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı N [1]127

s.15, h.6

Üsküp ve Kalkandelen kādılarına ve Üsküp nâzırına hüküm ki:

Üsküp'de vâkı' Alaaddin ve Beyhan Sultân *dâmet serâhümâ*nın vakfı ile Kaçanik'de vâkı' mütevaffâ Gâzî Sinan Paşa Vakfı'nın mütevellîsi vekîli olan Abdullah vakfeyn-i mezbûreynin bunda mütevellîsi vekîli olup hâlâ Kalkandelen'de sâkin Ahmed Kethüdâ ile muhâsebe[si] görülmek murâd eyledikde mezbûr Ahmed Kethüdâ muhâlefet etmekle, vekîl-i mezbûr Abdullah ile mezbûr Ahmed Kethüdâ'nın muhâsebesini görüp bi-hasebi'ş-şer'i'ş-şerîf taraf-ı vakfı sıyânet idesin, vâkıf olup Şeyhülislâm Mevlânâ Abdurrahim *edâmallâhü te'âlâ* tarafından muhzır mektûb virilmekle, mûcebince amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şân sâdır olmuşdur.

Fi evâsıtı N 1127

s.16, h.6

Ber vech-i arpalık Avlonya mutasarrıfına ve Mejâkiye ( )

Kaçanik kasabasında vâkı' mütevaffâ Gâzî Sinan Paşa Vakfı'na hâsıl kaydolup Mejâkiye kazâsında vâkı' Göl Dalyanı Mukāta'ası'ndan hâsıl olan galle vâkıf-ı mezbûrun Kaçanik'de binâ eyledüği câmi'-i şerîfin imâret ve meremmetine ve vezâ'if-i mürtezikaya virildikden sonra fazla kalan galleyi yine vâkıf-ı mezbûrun İstanbul'da vâkı' vakfına irsâl olunagelüp zikrolunan Göl Dalyanı Mukāta'ası Kaçanik mütevellîleri tarafından zabtolunagelüp âhardan müdâhale olunmamağla, vakf-ı mezbûr müfettîşi tarafından virilen Kaçanik mütevellîsi vekîli Abdullah'ın yedinde olan hüccet-i şer'iyye mantûkunca vakf-ı mezbûra i'ânet içün nâzır-ı vakf olup bi'l-fi'l Şeyhülislâm olan Mevlânâ Abdurrahim *edâmallâhü te'âlâ fezâ'ılühû* tarafından mümzâ mektûb virilmekle, siz ki mûmâ-ileyhimâsız; vech-i meşrûh üzre amel olunmak bâbında fermân sâdır olmuşdur

Fî evâsıtı N sene [1]127

s.16, h.2

Ber vech-i arpalık Dukakin sancağı mutasarrıfına ve Kaçanik ve Dukakin kādılarına hüküm ki:

Kaçanik sâkinlerinden İsmail ve Mehmed ve Ahmed nâm kimesneler Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Kaçanik kazâsına tâbi' Sapotniç-i Bilâ nâm karyede iki göz mülk

âsiyâba mutasarrıf olan Kaçanik kasabası sâkinlerinden Bozacı Hasan nâm kimesne medyûn olmağla, âhara olan zimmetiyçün değirmenini bey‘e kasaba-i mezbûrede sâkin Küçük Yusuf demekle ma‘rûf kimesneye vekîl eyledikden sonra kendüsi diyâr-ı âhara firâr idüp vekîl-i mezbûr dahi vekāletine binâ’en mezâda virüp ba‘de’l-müzâyede dokuz bin altıyüz akçe bunların üzerlerinde karâr etmekle, bunlara ma‘rifet-i şer‘le bey‘e bât-ı sahîha-i şer‘iyye ile bey‘ ve teslîm bunlar dahi iştirâ ve tesellüm ve kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp hâlâ mutasarrıf olup dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûr Hasan şimdi zuhûr etmekle mezbûr Yusuf’u değirmen-i mezbûrun bey‘ine vekîl itmedim diyü tezvîrât ve bunun zabtına mümâna‘at ve ta‘addîden hâlî olmaduğın bildirüp, siz ki mûmâ-ileyhimâsız; ma‘rifetiniz ile ahvâlleri mahallinde şer‘le görilüp mezbûrun müdâhalesi men‘ ve hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince kemâ-kân zabtettirilmek bâbında hüküm recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı N [1]127

s.16, h.3

Yenice-i Karasu nâ’ibine hüküm ki:

Yenice-i Karasu kazâsı re‘âyâsı gelüp; üzerlerine edâsı lâzim gelen avârız ve sâ’ir emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîflerin virüp kusûrları yoğiken ayân-ı vilâyetden ba‘zı zî-kudret kimesneler menzilci ile yek-dil ve bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka tahmîl ve nüzül ve sâ’ir tekâlîfin ba‘zılarına tahammüllerinden ziyâde tevzî‘ ve cebren tahsîl etmeleriyle, bundan akdem ta‘addîlerinin men‘i içün emr-i şerîfim virilmişken ısgâ eylemeyüp yine sekiz buçuk kîse akçe talebiyle rencîde eylediklerin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve re‘âyâ-yı mezbûre emr-i şerîfimle vâkı‘ olan menzil akçesinden üzerimize tahmîl olunan üç yük yirmi bin akçeden üzerlerimize tahammülümüzden ziyâde tahmîl olundu diyü bağteten şikāyet etmeleriyle, sen ki mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; ayân-ı vilâyet ve sâ’ir re‘âyâya ve iş erlerin cem‘ ve muvâcehelerinde tahammüllerimizden ziyâde tahmîl olunmuş var ise men‘ u def‘ içün emr-i şerîfim virilmek bâbında Rumili kazâskerinin şer‘iyâtcısı Mevlânâ Ali *zîde ilmuhû* i‘lâm etmekle, ilâmı mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı N [1]127

s.16, h.4

Hacıoğlu Pazarı kādısına hüküm ki:

Balçık kazâsı ahâlîsi gelüp; hâlâ kādıları olan Hüseyin Efendi dimekle ma‘rûf kimesne hevâsına tâbi‘ birkaç kimesneler ile yek-dil ve bir tarîkle mahzar olmağla, benim yedimde hüsn-i hâlimi müş‘ir mahzarım vardır diyü fukarâya zulm ü ta‘addî ve vâkı‘ olan tekâlîfleri emr ü defterden ziyâde kendü nefsiyçün yetmişer guruş alduğından mâ‘adâ ba‘zılarının üzerlerine hilâf-i şer‘ müsvedde ile ehl-i örf tâ’ifesinden mübâşirler getürüp tecrîm ve tağrîm ve ırzlarını hetk ve da‘vet olunmadın fukarâya devre çıkup ifk ü iftirâ ile ba‘zısından yüz ve ba‘zısından yüz elli guruş alup bunun emsâli zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet eyledikleri ecilden, siz ki mevlânâ-yı mûmâ-ileysiz; husûs-ı mezbûra kavli olup mübâşir ta‘yîn olunan ( ) *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle hakk u adl üzere şer‘le görilüp hakları tahsîl ve kādı-yı mezbûrun keyfiyet-i ahvâli sıhhati üzre arz ü i‘lâm olunmak içün yazılmışdır

Fî evâsıtı N sene 1127

s.16, h.5

Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

Hamza *zîde salâhû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Yassıköy nâm karyede vâkı‘ câmi‘-i şerîfin imâmet ve hitâbeti bi’l-fi‘l berât-ı şerîfimle üzerinde olup edâ-yı hidmet idüp bir veçhile dahlolunmak îcâb itmez iken Seyyid Velî nâm kimesne bî-vech müdâhale ve zabtına mümâna‘at idüp ta‘addî eymekle, berâtı mûcebince zabt ve mezbûr men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve mezbûr el-Hâc Seyyid Velî hasmı Hamza ile sâdır olan fermân mûcebince murâfa‘a ve imtihân ittirildikde ikisinin dahi birbirinden tefâvütü olmayıp ancak Hamza’nın babası ciheti olmağla, mezbûr es-Seyyid el-Hâc Velî’den evlâ olmağın ibkā-i kân celle mâ-kân olup mezbûr el-Hâc Seyyid Velî mu‘ârazadan men‘ olunduğun bi’l-fi‘l Rumili kazâskeri olan Mevlânâ İsmail *edâmâllahü te‘âla fazâ’ilühû* i‘lâm itmekle, i‘lâmı mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır

Fi evâsıtı N [1]127

s.17, h.1

Priştine kādısına ve Vulçıtrin nâzırına hüküm ki:

Priştine'de Sinan Paşa Evkāfı'nın kāim-makām-ı mütevellîsi olan Abdullah gelüp; vakf-i mezbûr musakkafâtından Priştine kasabasında vâkı' hammâma kadîmden cârî olıgelen mahsûs u müstakill suyuna hammâm-ı mezbûra muttasıl vakıf arsa üzerinde mebnî vakfın dükkânlarına dahlolunmak îcâb etmez iken kasaba-i mezbûre sâkinlerinden ba'zı kimesneler ol suyu fuzûlî kat' ve kendü diledikleri mahallere icrâ ve ol dükkânlara dahi bî-vech müdâhale itmeleriyle, hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addîlerinin men'i içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı N sene [1]127

s.17, h.2

İstanbul kādısına hüküm ki:

Filibe sâkinlerinden Hasan nâm kimesne gelüp; İstanbul sâkinlerinden el-Hâc Mustafa nâm kimesnenin varîslerine olan beş kîse akçe deyni içün beş aydan berü zindânda mahbûs olup ve zevcesi ( ) nâm hâtûna olan üç bin beşyüz guruş deyni içün bi'l-cümle mâ-melekini on altı sene mukaddem bey' idüp el-hâletü hâzihî ism-i mâl itlâk olunur bir nesnesi olmaduğı bundan akdem sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince tefahhus ve zâhir ve arî ve nümâyân olduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince amel olunup icrâ-yı şer' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ ve mezbûr Hasan beş aydan berü deyn içün mahbûs olmağla hasımları yesârını isbâta kādir olmadıkları hâlde merkūm Hasan mu'dim ve müflis olduğunu hasımları muvâcehesinde isbât ider ise itlâkı meşrû' olduğun a'lemü ulemâ'il-mutebahhirîn bi'l-fi'l Rûmili kazâskeri olan Mevlânâ İsmail *edemâllahû te'âlâ fezâilühû* i'lâm itmekle, Mevlânâ-yı müşârun-ileyhin ilâmı mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı N sene [1]127

s.17, h.3

Drama kādısına hüküm ki:

Ümmühani nâm hâtûn gelüp; Dramalı Hasan Ağa dimekle ma'rûf kimesne ile Drama'da vâkı' mülk menzile müte'allik da'vâsı olmağla, mezbûr ihzârıyçün emr-i şerîfim ısdâr eyledikde mezbûr Hasan menzil-i merkūmda alâkam yokdur diyü kasr-ı yed eyleyüp lâkin içine vaz' eylediği kirâcısı Berber Hacı Mehmed Beşe nâm kimesne menzil-i mezbûru senede yüz elli guruşa aldım diyü şirrete sülûk ve gadr murâd eyledüğin bildirüp mezbûr Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hüküm recâ

etmeğin, menzil-i merkūm yedinde olan hüccet-i şer‘iyyesi mûcebince mülk-i mevhûbesi olmağla mezbûr Hacı Mehmed vekîl-i şer‘îsine bilâ-nizâ‘ teslîm ider ise fe-bihâ ve illâ itmeyüp şer‘î cevâbı var ise zâbıtı ma‘rifetiyle ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı N sene 1127

s.17, h.4

Edirne bostancıbaşısına ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Mâlkara nâ’ibine hüküm ki:

Yorgaki nâm papas gelüp; bu kendü hâlinde Kosfori nâm mahalle gelür iken Malkara kazâsına tâbi‘ Hacı nâm karyeden Laga nâm zimmî mahall-i merkūmda üzerine âlet-i harb ile hücûm ve darb-ı şedîd ile darb ve seni katliderim ve bulduğum mâldan bin altunım vardır (…) dahi virdim diyü bi-gayrı hakk yirmi bir buçuk guruşun cebren alup da‘vet-i şer‘-i şerîf eyledikde itâ‘at-i şer‘ itmeyüp ta‘addî vü tecâvüz eyledüğin ve mesfûr taht-ı kazânızda firâr üzre olduğun bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mesfûr zimmî da‘vet-i şer‘ olundukda itâ‘at-i emr-i şer‘ dahi itmemekle bi-eyyi hâl buldurup Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr etdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı N sene 1127

s.17, h.5

Ferecik nâ’ibine hüküm ki:

Merhûm Sultân Bâyezid Hân Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Dulcalı nâm karye âhâlîsi gelüp; karye-i mezbûr toprağında kadîmden davarları ra‘y ve otundan ve suyundan intifa‘ idegeldikleri mahsûs ü müstakill merâlarını sâhib-i arz olan ( ) nâm kimesne hilâf-ı kānûn âhara furuht idüp bunların davârlarına küllî muzâyaka virüp gadreylediğünden mâ‘adâ karye-i merkūm toprağında ba‘zı zirâ‘ate sâlih hâlî orman yerlerini dahi bunlar ehl-i karyeden olup bize zarûretleri olmağla hâlâ tapu ile almağa tâlibler iken anı dahi tapu ile bunlara virmeyüp âhar karye ahâlîsine virmek murâd idüp gadreyledüğin bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet ve karye-i mezbûre re‘âyâsına mahsûs mer‘âlarında zâbıtın alâkası olmamağla, ol dahi âhara virmemek veya min-ba‘d müdâhale etdirmemek üzre ta‘ahhüd eyledüğinden sonra karyede vâkı‘ vakıf arâzîsinden tarlalar olmağla ahâlî-i karye-i mezbûre zirâ‘ate tâlib olduklarında

yine âhar karye ahâlîsine virmek üzre ta‘ahhüd eyledüğin Rumili kazâskeri şer‘îyatcısı Ali *zîde ilmuhû* i‘lâm etmeğin, i‘lâmı mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fi evasıtı N [1]127

s.18, h.1

İnöz kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

İnöz kazâsında sâkin Anton ve Duka ve Kartı ve ( ) ve ( ) sâ’irleri gelüp; kasaba-i mezbûre mahallâtından ( ) mahallesi sâkinelerinden Empesiye(?) nâm Nasrâniyye on sene mukaddem oğlum Yanaki nâm zimmî ve Panayot nâm zimmî katleyledi diyü bundan akdem da‘vâ ve nizâ‘ ve müdde‘âsın isbât edemeyüp an-inkâr otuz bin akçeye sulh ve bedel-i sulhü ahz ü kabz ve mesfûr Panayot zimmînin ve bunların ve sâ’irlerinin zimmetlerin câme-i da‘vâdan ibrâ ve iskāt ve kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet birle kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virilüp dahlolunmak îcâb etmez iken mezbûre yine kāni‘ olmayup bunlardan birisine âhar husûs içün husûmet ittikde benim kātilimdir diyü ahz-ı intikām içün ehl-i örf tâ’ifesi taraflarından âdemler gönderüp bunları rencîde vü remîde ve mübâşir akçesi nâmıyla küllî akçelerin alup ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp, hüccet-i şer‘iyye mûcebince hilâf-ı şer‘-i şerîf dahl ve nizâ itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı N sene [1]127

s.18, h.2

Kayseriye monlâsına hüküm ki:

Kayseriye’de vâkı‘ Nasrullah-zâde el-Hâc Mehmed Vakfı’nın evlâdiyyet ve meşrûtiyyet üzre berât-ı şerîfimle mütevellîsi Seyyid Yahya gelüp; vakf-ı mezbûrun sâbık mütevellîsi olup hâlâ Kayseriye’de olan Seyyid Ömer altı sene mikdârı vakf-ı mezbûra mütevellî olmağla, mâl-ı vakfı kendü hevâ vü hevesine sarf ve istihlâk idüp gadreyledüğin bildirüp şer‘le muhâsebesi görilüp mâl-ı vâkıftan zimmetinde zuhûr iden vakf içün alıvirilüp icrâ-yı şer‘ olunmak bâbında hüküm recâ [etmeğin,] zâbıtı ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le muhâsebesi görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı N sene [1]127

s.18, h.3

Edirne bostancıbaşısına ve Rodoscuk kādısına hüküm ki:

Askerî tâ'ifesinden Ali nâm kimesne gelüp; işbu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûnumdan gelür iken kazâ-i mezbûra tâbi‘ ( ) nâm karyeye geldikde ma‘an getürdüği on iki yaşında galâmını karye-i merkūm zimmîleri sübaşı ile yek-dil olup bir tarîkle sirka ve ihfâ eyleyüp küllî gadreylediklerin bildirüp, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mahallinde mesfûr zimmîleri zâbıtları ma‘rifetiyle şer‘le bostancı mübâşeretiyle tefahhus olunup mezbûrun gâ'ib olan esîri bi-eyyi hâl buldurup mesfûrların üzerlerine sâbit olan mevâdd-ı sûret-i sicilli ile Rikâba ihzâr olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.18, h.4

Eflak Voyvodası İstefan Voyvoda'ya hüküm ki:

Vidin Kādısı Mevlânâ Mehmed *zîde fazluhû* Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Vidin sükkânından Halil Çavuş dimekle ma‘rûf kimesne meclis-i şer‘-i şerîfe varup bin yüz yirmi yedi senesinde Eflak yakasında vâkı‘ karyelerden Vese ve Ejdeğa nâm karyelere karîb Seranova ta‘bîr olunur mahalde ahşâmdan sonra ışâya karîb mahalde sekbân nâmıyla yirmi mikdârı eşkıya sâkin olduğu konağını basup bi'l-cümle emvâl ü eşyâsın nehb ü gâret itdiklerinden sonra bunu bağlayup Tuna Yalısı'na götürüp Eflak'a karşu İslâm yakasında dört-beş kazâ yerde eli bağlu nice dürlü eziyyetler ile götürüp gezdirüp gücüyle yedi yüz guruş bahâ ile yedlerinden halâs olup gadrolunduğun bildirüp vâkı‘-ı hâli bi'l-iltimâs arzeyledüğin ecilden, sen ki voyvoda-i merkūmsun; mezbûrları bi-eyyi vechin-kân buldurup ve Yergöğü kādısı da‘vâların şer‘le görilüp icrâ-yı hakk eyledikden sonra ahvâllerin i‘lâm eylemek üzre Yergöğü Mahkemesine ihzâr ve minvâl-i muharrer üzre görüldükden sonra keyfiyyetlerin i‘lâm itdirüp ba‘dehû ne vechile fermânım sâdır olur ise mûcebince amel olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.18, h.5

Gelibolu nâ'ibine hüküm ki:

El-Hâc Mustafa gelüp; zümre-i silâhdârândan Hüseyin bin Hasan Mustafa nâm kimesne bin yüz yirmi yedi senesinde vâkı‘ Mora seferinde mecrâhan avdet ve Gelibolu

kazâsına geldikde bi-emrillâhi te‘âlâ fevtolup verâseti hemşîrelerine ve zevcesine münhasıra ve mezbûrelerin taraflarından bu vekîl-i şer‘îleri olmağla, mütevaffâ-yı mezbûrun yanında mevcûd olan bir nefer esîri ile emvâl ü eşyâsın Gelibolu kazâsının beytülmâl emîni olan ( ) nâm kimesne bilâ-vâris olmak zu‘muyla bi’l-cümle zabtidüp gadreyledüğin bildirüp recâ eyledüği ecilden, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; şer‘le görüp icrâ-yı hakk ve i‘lâm eylemen emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.19, h.1

Vidin kādısına hüküm ki:

Vidin Nâzırı İbrahim gelüp; Vidin ve tevâbi‘i kurâsı toprağında zirâ‘at ü hırâset idenlerin hâsıl eyledikleri terekelerinden kānûn üzre sekizde bir öşr ile sâlâriyyelerin taleb eyledikde mezbûrlar hilâf-ı kānûn ta‘allül üzre oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.19, h.2

Diyarbekir kādısına ve vâlîsine ve Palu kādısına hüküm ki:

( ) ve ( ) nâm kimesneler gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ olan Evye nâm mezra‘a selâtîn-i mâzıye temlîki mûcebince defterde mukayyed cedd-i a‘lâları ( ) nâm kimesnenin vakfı olup tasarruf ve gallesi evlâd-ı vâkıfa meşrûta olmağla, ber-muceb-i şart-ı vâkıf nevbet-i tasarruf bunlara intikāl itmişiken bin yüz yirmi senesinde kazâ-i mezbûr sükkânından ecânibden Mehmed Beğ dimekle ma‘rûf kimesne ile tarafından vekîli ( ) nâm kimesne mezra‘a-i mezbûr gallâtın fuzûlî zabt ve âhara bey‘ idüp bâbında kānûn üzre şer‘le görülmek emrim olmuşdur

Fî evâhiri N sene 1127

s.19, h.3

Edirne kādısına hüküm ki:

Dergâh-ı mu‘allâm Yeniçerileri Ocağı’ndan altmış dördüncü zağarcılar neferâtı Dergâh-ı mu‘alâma arzıhâl idüp; bunlar besledikleri mîrî zağar ve seksonların (…) mikdâr işkenbeyi İstanbul’da vâkı‘ işkenbeci tâ’ifesi meccânen virüp mukābelesine

muhtesibi ve kul oğlanları ve yasakçı tâ'ifesi tarafından haftalık nâmıyla akçeleri almamak üzre mukaddemâ yedlerinde Dîvân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerîfim virilüp lâkin Cenâb-ı hilâfet-me'âbım Edirne'de oldukça cemâ'at-i mezbûre neferâtının besledikleri mîrî zağar ve seksonların (…) mikdâr işkembeyi dahi minvâl-i meşrûh üzre Edirne'de vâkı' işkenbeci tâ'ifesi meccânen virüp ol mukābelede muhtesib ve kul oğlanları ve yasakçı tâ'ifesi haftalık nâmıyla akçelerin almamak içün emr-i şerîfim virilmek bâbında istid'â-yı inâyet eyledikleri bi'l-fi'l Başdefterdâr olan Mehmed *dâme uluvvuhû* i'lâm itmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak emrim olmuşdur. Buyurdum ki:

( ) idüp dahi Cenâb-ı hilâfet-me'âbım Edirne'de oldukça neferât-ı merkūmenin besledikleri mîrî zağar ve seksonların (…) mikdâr işkenbe Edirne'de vâkı' işkenbeci tâ'ifesi meccânen virüp ol mukābelede muhtesib ve kul oğlanları ve yasakçı tâ'ifesi haftalık nâmıyla akçelerin almayalar ve aldırmayup men' u def' eyleyesin, şöyle bilesin, alâmet-i şerîfe i'timâd kılasın.

Tahrîren fî evâhir-i şehr-i Rebî'ülâhir sene selâse ve aşer ve mie ve elf.

Be-makām-ı Edirne el-Mahrûse

s.19, h.4

Karaferye kādısına hüküm ki:

Rikâba mektûb gönderüp; Karaferye sâkinelerinden Gâyet Hâtûn'un Lanya-zâde Mehmed'in zevcesi Kudret Hâtûn ile tevliyet husûsuna müte'allık da'vâsı olup şer'le görilüp i'lâm olunmak içün sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince mezbûre Kudret da'vet-i şer' olundukda ben muhadderâtdan olup oğullarım bâbalarıyla ma'an Rikâb-ı hümâyûn tarafına gitmekle tevkîl idecek kimesnem yokdur diyü ve vakfiye dahi oğullarımdadır, gelince te'hîr olunsun diyü cevâb virüp murâfa'a mümkin olmaduğın bi'l-iltimâs arzeyledüğin [ecilden,] mezbûre Kudret'in vekîl-i şer'îsi veyâhûd bi'n-nefs kendüsini ihzâr-ı şer' ve da'vâların şer'le görüp vakfiyeyi getürdüp nazar ve icrâ-yı hakk ve i'lâm eyleyesin, bu def'a dahi itâ'at-i emr-i şerîf etmez ise alâ-vukū'ihî arzeylemen emrim olmuşdur; buyurdum ki.

Fî evâhiri N sene 1127

s.20, h.1

Edirne kazâsı muzâfâtından Çöke nâhiyesi nâ'ibine hüküm ki:

Çöke nâhiyesinde sâkin demirci Kıbtîyân tâ'ifesi gelüp; üzerlerine edâsı lâzim gelen cizye ve maktū'ların cizyedârlarının yedlerinde olan berât-ı âlî-şânımda ta'yîn ve tasrîh olunduğı üzre virmeğe râzılar iken hâlâ Cizyedârı Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne yedinde olan berât-ı âlî-şânım şurûtuna kanâ'at itmeyüp hilâf-ı şurût-ı berât ziyâde küllî akçelerin ve akçebaşı nâmıyla dahi ikişer paralerin ahzitdirüp eylediğinden mâ'adâ, gelüp herbirlerin der-zincîr ve nice dürlü zulm ü ta'addî ve bi-gayrı hakk cerîmelerin alup ve dâ'imâ gûyende ile sekrân gezüp ve bâkire kızların ere virdikde mücerre[d] bunları tecrîm içün bu bikr değildir diyü ahz ve tecrîm idüp ve dest-gâhlarına ve avretlerine ta'arruz idüp bunun emsâli zulm ü ta'addîsinin nihâyeti olmamağla, perâkende vü perîşân olmalarıyla bâ'is olup ve üç-dört seneden mukaddem fevtolan Kıbtî tâ'ifesinin cizyesin bunlardan cebren alup zulm ü ta'addîsinin nihâyeti olmaduğın bildirüp ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, cizyedâr-ı mezbûrun keyfiyet-i ahvâli civâr kazâlarında ve etrâf karyelerden tefahhus ve i'lâm olunduğı üzre re'âyâ fukarâsına zulm ü ta'addîsi vâkı' ise keyfiyyet-i ahvâli sûret-i sicilli ile Rikâba arz u i'lâm ve kendüsi dahi mübâşir ma'rifetiyle ihzâr olunmak emrim olmuşdur buyruldum ki.

Fî evâhiri N sene 1127

s.20, h.2

Kırkkilise'de sâkin Tırhala Muvakkıtı Mevlânâ Derviş Mehmed *zîde fazluhû*ya hüküm ki:

Mehmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Kırkkilise ahâlîsinden Mütevellî Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde cihet-i şer'den doksan altı guruş alacak hakkı olup virmedin fevtolmağla, Kırkkilise'de sâkin muhallefâtın kabziden vârisleri Mustafa ve Hasan nâm kimesnelerden talep eyledikde virmekde ta'allül eylediklerinden mâ'adâ Kırkkilise nâ'ibi ile yek-dil ve ibtâl-i hakk murâd eylediklerin bildirüp, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup istimâ' ve fasl eylemen bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, vech-i meşrûh üzre şer'le sâbit olan hakkını tahsîl eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri N sene [1]127

s.20, h.3

Rodosçuk kādısı nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kumbağ nâm karye re‘âyâsı gelüp; bunların mu‘âmeleci tâ'ifesinden bostancı hasekilerinden Mehmed ve Hasan ve ( ) nâm kimesneler ma‘lumü'l-mikdâr deynleri olmağla, meblağ-ı mezbûr üzerlerine devr-i şer‘î ve ilzâm-ı ribh olunmuş değil iken murâbaha talebiyle ta‘addî vü rencîde eylediklerinden mâ‘adâ asıl deynlerin def‘aten taleb ve ta‘addî itmeleriyle bundan akdem mezbûrlar ile murâfaa'-i şer‘i şerîf olduklarında def‘aten edâya kudretleri olmamağla, taksît ile edâ eylemek üzre yedlerine cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve mûcebince emr-i şerîfim virilmişiken ol hüccet-i şer‘iyyeye ve emr-i şerîfimle mugâyir-i vakf def‘aten talebiyle rencîde eylediklerin bildirüp hüccet-i şer‘iyye ve mukaddema sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince taksît ile edâ itdirüp def‘aten akçe talebiyle rencîde etdirilmemek bâbında recâ eyledikleri ecilden, mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcebince iddi‘â olunan akçe duyûn-ı sahîha-i şer‘iyyeden ise tedrîc ve taksît ile edâ itdirüp def‘aten edâsıyla ta‘cîz ve rencîde itdirmeyesin, şöyleki; yine ta‘cîz iderler ise ism ü resimleriyle vukū‘u ve sıhhati üzre i‘lâm olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâhiri N sene 1127

s.20, h.4

Kütahya beğlerbeğisine ve Ezine-i Lazkiye kādılarına hüküm ki:

Seyyid Yahya Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Ezine-i Lazkiye kazâsına tâbi‘ Selabet nâm karye sükkânından havâss-ı hümâyûnum voyvodası olan Abdullah'ın vekîli olan Sarı Yusuf dimekle ma‘ruf kimesne bin yüz yirmi senesinde bunun abd-ı memlûki olan Seyfi nâm gulâmı ile hidmetkârı olan Ömer nâm gulâmı ve üç yüz guruşluk Frengî altun ile altmış iki guruşluk zolotasın alup ta‘addî eyledüğin hüccet-i şer‘iyye olunmak mûcebince icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmıştır.

Fi evâ'ili L 1127

s.21, h.1

Gümülcine nâ'ibine hüküm ki:

Yasef nâm Yehûdî Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; hâlâ Gümülcine voyvodası olan Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne

zimmetinde yedinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince bin yüz yirmi ( ) senesinde dört yüz elli guruş hakkı olup bir buçuk seneden berü virmeyüp gadretmekle bundan akdem mübâşir ile emr-i şerîfim virilmişiken mezbûr mübâşire rüşvet virdüği mazmûn-ı münîfi icrâ olunmaduğın bildirüp mezbûr Mehmed Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mezbûrun zimmetinde hüccet-i şer‘iyye mûcebince olan hakkı tahsîl olunup virilüp şer‘an cevâbı var ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır

Fî evâ’ili L sene 1127

s.21, h.2

Dimetoka ve Sultânyeri nâ’iblerine ve Rikâb-ı hümâyûnumda haseki olan ( ) *zîde mecduhû*ya hüküm ki:

Sen ki Sultanyeri nâ’ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Kıbtî tâ’ifesinden Ali ve Hüseyin nâm Kıbtîlerin Sultanyeri kazâsına tâbi‘ Dağgölü nâm keryeden Geyikçioğlu Mustafa ve karındaşı Hasan ve Osman ve Gedikçal karyesinden Ebubekir Hoca ve Dülgerler karyesinden Eskicioğlu ve Karapınar karyesinden Mehmed ve Kayıkçıoğlu ve Hatice oğlu Mustafa ve Dimetoka kazâsına tâbi‘ Babalar nâm karyeden Mustafa ve Kotiloş nâm karyeden İvaz ve Kara Ali ve Gürgenlioğlu ve Hasköy’den Kopçalıoğlu nâm şakîler evlerin basup emvâl ü erzâkların ve an-nakd yüz guruşların nehb ü gâret ve evlerin ihrâk-ı bi’n-nâr idüp ve zevcelerin fi‘l-i şenî‘ kasdıyla dağa götürüp fesâd ü şekâvet eylediklerin bundan akdem i‘lâm eylediklerinde eşkıyâ-yı mezbûrenin ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince ta‘yîn olunan mübâşir hasımları mezbûrân ile varırlar iken eşkıyâ-yı merkūme gaybet ve firâr etmeleriyle, bir vechile ihzârları mümkin olmaduğın tekrâr Rikâb-ı hümâyûnuma i‘lâm

eylediklerinde bostancı ustası mübâşeretiyle ahzlarıyçün tekrâr emr-i şerîfim virilüp usta-i merkūm varup eşkıyâ-yı merkūmeyi ele getürmeyüp da‘vâlarına faysal virilmedüğin arzeyledüğin ecilden, sen ki hâseki-i merkumsun; a‘yân-ı vilâyet ve karyeleri ahâlîsi i‘ânetleriyle eşkıyâ-yı merkūme bi-eyyi hâl ahz ve ele getürilüp Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr eyleyesin, ammâ bu bahâne ile kazyyede medhali olmayan re‘âyâ fukarâsını rencîde vü âzürde itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.21, h.3

Tosya ve ( ) kādılarına ve Kangırı mütesellimine hüküm ki:

Hasan nâm kimesne ile Şehrî nâm hâtûn gelüp; mezbûre Şehrî’nin oğlu merkūm Hasan’ın karındaşı oğlu Mustafa ve Mü’ezzin oğlu Ahmed ve Kalender oğlu Kör Ömer ve Abdullah nâm şakîlerin bin yüz yirmi ( ) senesinde bir takrîb ile Gölceğiz nâm mahalle götürüp anda bi-gayrı hakk katlidüp küllî ta‘addî vü fesâd etmeleriyle, sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin; mezbûrları ele getürüp habsetmiş iken yine Tosya sâkinlerinden İbrahim Efendi ve Akgözlü Muhammed ve Ramazan Kādıoğlu ( ) dimekle ma‘rûf kimesneler hasımları mezbûrları fuzûlî elinden alup ta‘addî eylediklerin bildirüp mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hüküm recâ eyledikleri ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.21, h.4

Haleb paşasına ve Kilis kādısına hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; tarafından kazâ-i mezbûr muzâfâtından A‘râz nâhiyesi nâ’ibi olan Ali mektûb

gönderüp; seyyidetü'l-muhadderât iklîletü'l-muhassenât tâcü'l-mestûrât zâtü'l-alâ ve's-sa'âdât Vâlidem Sultân hâslarından A'râz nâhiyesine tâbi' Rizan nâm karye re'âyâsı bâ-serhim meclis-i şer'-i şerîfe varup üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk u rüsûmların kānûn ve defter mûcebince zâbıtlarına edâ idüp nâhiye-i mezbûrede Dimos hâssı kurâsı toprağında üzerlerine şer'an bir cürm sâbit olmuş değil iken bin yüz yirmi ( ) senesinde ber-vech-i mâlikâne Dimos mukāta'ası emîni olup hâlâ kazâ-i mezbûrda olan Hacı Ahmed nâm kimesne "Siz Haleb'de Atabeği Medresesi Evkāfı'ndan olup bâd-ı hevâsı Dimos mülhakātından olan Kemnûn nâm karyede zirâ'at idüp öşrini vakfa virüp bana bâd-ı hevâ virmezsiz" diyü ehl-i örf ile yek-dil ve bi-gayrı hakk ( ) guruşların alup gadreyledüğin bildirüp meblağ-ı mezbûrun istirdâdı ve fî-mâ ba'd ol vechle olan zulm ü ta'addîsi men' olunmak bâbında emr-i şerîfim virilmek recâsına ilhâhlarıyla arzetmeğin, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L 1127

s.22, h.1

Vidin ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Vidin kazâsına tâbi' ( ) ve ( ) nâm karyeler reâ'yâsı Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzım gelen hukūk u rüsûmların kānûn ve defter mûcebince zâbıtlarına edâ idüp bid'at-i hınzîr defterde hâsıl kaydolunmuş değil iken zâbıtları mezbûr tasarruflarında olan hınzîrlerinden karnında henüz vücûda gelmeyen yavrularındann resm-i hınzîr nâmına akçe talebiyle bunları ta'addî vü rencîde eyledüğin bildirüp men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, hilâf-ı kānûn ve defter rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.22, h.2

İnöz nâ'ibine hüküm ki:

İnöz'de sâkin Lefor nâm zimmî Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bu İnöz'de taşra hâlî yerde deniz kenârında kimesneye öşr ve resm-i mâhî ve dalyan hâsıl kaydolunmayan mahalde kifâf-ı nefsiyçün mâhî sayd ve anınla ta'ayyüş idüp dahlolunmak îcâb etmez iken İnöz voyvodası bundan bi-gayrı hakk akçe mutâlebesiyle rencîde üzre olunduğun bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, kānûn ve defter mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.22, h.3

Samako kādısına hüküm ki:

Ömer Halim nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; hâlâ Razlık kādısı Mehmed nâm kādı zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde cihet-i karzdan ikiyüz elli guruş hakkı olup birkaç def'a taleb eyledikde virmeyüp mansıbı olan Razlık'a gidüp anda dahi taleb eyledikde yine virmeyüp ta'allül ü muhâlefet eyledüğin bildirüp, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; huzûruna ihzâr ve ahvâlleri şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, vech-i meşrûh üzre ihzâr-ı şer' ve şer'le sâbit olan hakkı tahsîl olunup edâda ta'allül ü muhâlefet ider ise hakîkat-i ahvâli i'lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.22, h.4

Görele kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Pazarköy kasabası sâkinlerinden Dergâh-ı mu'allâm yeniçerilerinden Mehmed ve Hüseyin nâm karındaşlar Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bunlar ve karındaşları Mustafa ve Şükrullah nâm kimesneler

kendü hâllerinde ve kendü ırzlarıyla mukayyed olup kimesneye hilâf-ı şer‘ ta‘addî vü tecâvüzleri yoğiken bunlar hâlâ vâkı‘ olan Mora seferinde iken kazâ-i mezbûr sâkinlerinden İmam Osman ve karındaşı Mehmed ve Çalık oğlu Ömer ve Hacıoğlu İbrahim ve Şükrü nâm yeniçeriler hâlâ kasaba-i mezbûrda tarafından nâ’ib olan İbrahim nâm nâ’ib ile yek-dil ve kuvve-i mâliye ile rüfekālarından birkaç nefer kimesnelere zûr-ı şehâdet ve karındaşları merkūmân Mustafa ve Şükrü’nün katilleriyçün arzolup İstanbul’a gönderüp yine mahalline havâle ve zâbıtları tarafından mübâşir irsâl olundukda mezbûr zî-kudret olup bezl-i rüşvet ile karındaşları mezbûrânın katli içün bir hüccet peydâ ve hân içünde kimi balta ve kazma ve odun ile bi-gayrı hakk katlidüp ve karındaşları mezbûrânın hüsn-i hâline şehâdet eden Topçu Mehmed nâm kimesneyi dahi bi-gayrı hakk katl ve sâ’ir şuhûdun dahi değnek ve sâ’ir âlât ile darb ve ba‘zısın firâr etdirüp ve bunlar ile ma‘an on sekiz nefer kimesnelerin dahi katliçün arz peydâ ve bunlar ol tarafa vardıkda katlideceklerin bilüp bir vechle mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, zâbıtları ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le tefahhus ve sûret-i sicilleriyle mezbûrlar ihzâr ve i‘lâm olunmalarıyçün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.23, h.1

Sarıgöl kādısına hüküm ki:

Mehmed Mağribî Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl sunup; mezbûr bundan akdem küffar-ı hâksârda esîr iken behâya kat‘ olunup Dâr-ı İslâm’a gelüp bahâsın tedârik idüp gider iken Sarıgöl kazâsına tâbi‘ Bobşor nâm karyede bir gice misâfir olup ve ertesi gün kalkup yoluna gider iken karye-i mezbûre ahâlîsinden dört nefer zimmîlerinin yüz yirmi yedi

senesinde bunun yolun basup toyga tâ‘bir olunur asâ-yı kebîr ile başına darb ve üzerinde olan yedi altun ve beş buçuk guruşluk parasın ve bir eski zolata ve bir mikdâr eşyâsın gasbidüp gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp gasbolunan akçe ve eşyâsı tevessüh iden mezbûrlardan alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, karye-i mezbûre zâbıtı ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk ve hakkı redd ü teslîm etdirilüp ammâ bu bahâne ile bu fesâdda alâkası olmayanlara hilâf-ı şer‘-i şerîf cerîme nâmıyla celb-i mâl olunup rencîde itdirilmeyüp ve vâkı‘-ı hâl i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.23, h.2

Filibe kādısına hüküm ki:

Dimitri nâm zimmî gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden çiftlik ashâbından ma‘lûmü’l-esâmî otuz nefer zimmîler bin yüz yirmi ( ) senesinde bir husûsların görmek içün kırk guruş ücret virmek üzre bunu İstanbul’a gönderüp bu dahi varup ol husûslarını görüp edâ-yı hidmet idüp ücret-i hakkın taleb eyledikde mesfûrlar hevâlarına tâbi‘ kimesneler ile yek-dil ve bizim sana borcumız yokdur diyü hakkın virmeyüp gadreylediklerin bildirüp şer‘le alıvirilüp ta‘addî iderler ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, şer‘le görilüp kavl eyledüği şer‘an sâbit olur ise alıvirilüp girü virmeyüp inâd iderler ise ihzâr olunmak emrim olmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.23, h.3

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Süleyman nâm kimesne gelüp; bin yüz yirmi ( ) senesinde Vasil nâm zimmîye ber-mûceb-i temessük yüz guruş

ve hâric-i temessük yirmi guruş cihet-i karzdan alacak hakkı olup mesfûr virmedin firâr idüp hâlâ iki seneden berü Dimetaka'da sâkin olduğun bildirüp Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer'le görilüp sâbit olan hakkını edâda ta'allül ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.23, h.4

Malkara kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Mustafa nâm kimesne gelüp; Malkara kazâsında vâkı' mütevaffâ Sinan Paşa Evkāfı'nın cibâyeti vâkıfın utekāsı evlâdına şart ve ta'yîn olunduğu vakfiye-i ma'mûlün-bihâsından mastûr u mukayyed olup nevbet-i cibâyet ber-mûceb-i şart-ı vâkıf buna intikāl itmişiken diğer Mustafa oğlu ( ) nâm kimesne cibâyet-i merkūm babam diğer Mustafa üzerinde idi mezbûr fevtolmağla bana intikāl ider diyü müdâhale ve gadr murâd eyledüğin bildirüp mahallinde şer'le görilüp arzolunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer'le görilüp i'lâm olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.23, h.5

Dimetoka nâ'ibine hüküm ki:

Ümmühan nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin Kaz Hoca oğlu Süleyman ve Etmekçi Mosi nâm zimmî buna zulm ü ta'addî etmeleriyle, bundan akdem emr-i şerîfim virilmişiken itâ'at itmeyüp gadrolunduğın bildirüp ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mezbûr Kaz Hoca oğlu Süleyman ve Etmekçi Mosi Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.24, h.1

Çorum sancağıbeğine ve Çorum kādısına hüküm ki:

Vâlidem Sultân *dâmet-ismetühâ*nın hâslarından Ekrâd-ı Lek hâssı mülhakātından kazâ-i mezbûrda sâkin Çakallı Cemâ'ati re'âyâsı gelüp; kendü hâllerinde olup üzerlerine şer'an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken sen ki mir-i mûmâ-ileyhsin; mütesellimin olan kazâ-i mezbûrda sâkin Sarı Mustafa nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde "Ben türidi eşkıyâsı üzerine me'mûrum" diyü üzerlerine gelüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakk zulmen altıyüz guruşların alup ziyâde gadr u ta'addî itmekle, bundan akdem ta'addîsinin men'i içün sâdır olan emr-i şerîfimle mahalline varup husûs-ı şer'de emr-i şerîfim muvâcehesinde karâra ve kendüye muhkem tenbîh ü te'kîd olunmuşiken mezbûr bir vechile mütenbbih olmayup yine cevr ü eziyyet ve gadr u ta'addîden hâlî olmaduğın bildirüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakk alduğı girü ashâbına alıvirilüp ve fî-mâ ba'd ol vechile ta'addî itdirilmeyüp men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır

Fî evâ'ili L sene 1127

s.24, h.2

Tırnova kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Ganço ve Kalod ve Dimo ve Velko nâm karındaş zimmîler gelüp; babaları Razi nâm zimmî bin yüz yirmi ( ) senesinde mürd oldukda kazâ-i mezbûra tâbi' Mekeron nâm karye toprağında mutasarrıf olduğu mülk değirmeni irs-i şer'le bunlara intikāl idüp lâkin ol vâkitde bunlar diyâr-ı âharda bulunmalarıyla diğer karındaşları Yovan nâm zimmî zabt ve fuzûlî Mehmed Yazıcı dimekle ma'rûf kimesneye bey' ve ba'dehû mezbûr Mehmed ve mesfûr Yovan müte'âkıben fevt, değirmen-i mezbûru yine karye-i mezbûr sâkinlerinden askerîlik iddi'âsında olan vâris İbrahim nâm kimesne

yedlerine düşmekle, talep eylediklerinde virmekte ta‘allül etmeleriyle bunlara dahi emr-i şerîfim ısdâr ve mahallinde murâfa‘-i şer‘ olduklarında vech-i meşrûh üzre mülk-i mevrûsları olduğu sâbit ve yedlerinde olan fetvâ-yı şerîf mûcebince bunlara hüküm ve hüccet-i şer‘ virilmişiken mezbûr yine zabtitdirmeyüp küllî gadreylediklerin bildirüp Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, şer‘le sâbit olup yedine hüccet-i şer‘iyye virildüği vâkı‘ ise ve teslîm[inde] ta‘allül ider ise zâbıtı ma‘rifetiyle ihzâr olunmak emrim olmuşdur

Fî evâ’ili L sene 1127

s.24, h.3

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Abdullah gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Ortaköy nâm karyede sâkin Kostantin nâm zimmîde bin yüz yirmi ( ) senesinde bin guruş alacak hakkı olup bundan akdem Rûmili kazaskeri huzûrunda murâfa‘-i şer‘-i şerîf olduklarında ol mikdâr akçe deyni olduğu ikrâr ve i‘tirâf ve meblağ-ı merkūmun beş yüz guruş mukābelesinde karye-i merkūmede vâkı‘ mutasarrıf olduğu mülk menzilin bey‘-i bât-ı sahiha-i şer‘iyye ile buna bey‘ ve yedine kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye virildüğin bildirüp menzil-i mezbûrdan mesfûr Kostantin’in zevcesi ihrâc ve mülk-i müşterâsı olan menzil-i mezbûr kendüye hüccet-i şer‘iyye mûcebince zabtittirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek emrim olmuşdur, buyurdum ki.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.24, h.4

Edirne mollâsına hüküm ki:

Mahmiye-i Edirne’de vâkı‘ esnâf tâ’ifesinden aşçı tâ’ifesi Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yeniçerileri ocağından

zağar üzerine ta‘yîn olunan zağarların işkenbelerin tabh edin diyü rencîde üzre oldukların bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet ve husûs-ı mezbûr mahmiye-i Edirne’de yeniçeri zâbıtı olan Haseki Ahmed *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle şer‘le görüldükde; fi’l-vâkı‘ husûs-ı mezbûr muhdes olmağla hilâf-ı şer‘-i şerîf ve kadîmden olıgelmişe muhâlif ta‘addî ü ta‘cîz olunmamak üzre zâbıtları ma‘rifetiyle tenbîh olunduğın Bâb Nâ’ibi olan Mevlânâ Abdullah *zîde ilmuhû* i‘lâm etmeğin, i‘lâmı mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Şevvâl sene 1127

s.25, h.1

Aydos ve Prevadi ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Aydos sâkinlerinden Ali nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Mehmed nâm sipâhînin berât-ı şerîfimle taht-ı kazânızda vâkı‘ mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinin zâbıtın merkūm Mehmed (…) iken vasîsi olan Şahin nâm kimesne vesâyeten âhara der-uhde idüp lâkin bin yüz yirmi yedi senesinde zâbit-i mezbûr Mehmed Sipâhî’nin tasarrufuna kudreti ve rüşdü zâhir ve kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye olundukdan sonra sene-i mezbûrda vâkı‘ tîmârı karyelerinin zabtın buna der-uhde ve yedine zabtıçün memhûr temessük virüp dahlolunmak îcâb etmez iken Karinâbâd sâkinlerinden Çıplak Ahmed Beşe dimekle ma‘rûf kimesne sene-i mezbûrda ben dahi senden mukaddem vasîsi merkūm Şahin’den der-uhde etmiş idim diyü bunun zabtına muhâlefet eyledüğin bildirüp ol tarafda yeniçeri zâbıtı ma‘rifetiyle mezbûrûn ta‘addîsini men‘ ve yedinde olan temessük ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince zabtitdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, yedinde olan hüccet-i şer‘iyye mûcebince zabtitdirilüp vasî tarafından inzâm eden merkūmu müdâhale itdirilmemek içün yazılmışdır

Fi evâ'ili Şevvâl sene 1127

s.25, h.2

Filibe monlâsına hüküm ki:

Medîne-i Filibe'de vâkı' etmekçi tâ'ifesi Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yine medîne-i mezbûrda vâkı' simidçi tâ'ifesi kadîmü'l-eyyâmdan berü dükkânlarında simid tabhidüb simidin irmiğinden müctemi' olan irmik (…) haftada bir gün etmek tabhidüp bey' idegelmişler iken mezbûrun kadîme mugâyir beher yevm etmek tabh ve ihtilâl[e] bâ'is olmâlarıyla, murâfa'-i şer' olduklarında mu'tâd-ı kadîme mugâyir ta'addîleri men' içün yine yamalı hüccet-i şer'iyye virildüğin bildirüp hüccet-i şer'iyye mûcebince amel olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, kadîmü'l-eyyâmdan berü âdet-i beled ne ise ol vechile amel olunup kadîme mugâyir birbirlerine müdâhale ve muhâlefet etdirilme[me]k içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Şevvâl sene 1127

s.25, h.3

Ferecik kādısına hüküm ki:

Mütevaffâ Behram Kethüdâ'nın evlâdı Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; kazâ-i mezbûra tâbi' iki bin akçe yazusı olan karye-i Çekirdeklü ve karye-i mezbûre toprağında vâkı' hâssa koru bin elli beş senesinde hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile saltanat-ı aliyyeden mezbûr Behram Kethüdâ'ya hîbe ve temlîk olunmağla mahallerinde Tevki'î kalemiyle tashîh olunduğı Defter-i Hâkānî'de mastûr u mukayyed olmağla, hâlâ mülkiyet üzre zabt u tasarruflarında olmağla dahlolunmak îcâb itmez iken zikrolunan karyenin civârında vâkı' kurâ ahâlîsinden ba'zıları ol koru-i hâssada hâsıl olan palamudu biz ahz ve âhara bey' idüp sana öşr ü resmin viririz diyü müdâhale ve

vekîlleri olan Mehmed ve Seyfullah nâm kimesneleri rencîde üzre oldukların bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, Defter-i Hâkānî mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır

Fî evâ’ili L sene 1127

s.25, h.4

Malkara kādısına hüküm ki:

Malkara kazâsı sâkinlerinden Ortin nâm zimmî gelüp; bunun üzerine şuhûd u udûl ile şer‘an bir nesne sâbit ü zâhir olmuş değil iken kazâ-i mezbûrda kādı olan ( ) nâm kimesne; benim bârgîrimi ulak tâ’ifesi aldı, akçesin senden alurım diyü hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde eyledüğin bildirüp, hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.26, h.1

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Hânzâdelerden Rikâb-ı hümâyûnıma gelüp; Çarık Mukātaa‘sı mâlından havâle olunup bin yüz yirmi altı senesinde ahz olunan sâlyânesi akçesinden kazâ-i mezbûrda sâkin Devlet Girây zimmetinde elli altı guruş bir zolata hakkı olup almadın mezbûr fevtolmağla, yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden muhallefâtın kabzeden eytâmı vasîsi İslâm Giray’dan taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve tereddüd eyledüğin ve bu bâbda memhûr deyn temessüğü olduğun bildirüp mûcebince şer‘le görilüp hakkı tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Şevvâl sene 1127

s.26, h.2

Havâss-ı Mahmud Paşa nâ'ibine hüküm ki:

Havâss-ı Mahmud Paşa kazâsı ahâlîsi gelüp; sen ki nâ'ib-i mezkûrsun; da'vet olunmadın devre çıkup karye-be-karye gezüp müft ü meccânen zâd ü zahîrelerin alup emr-i şerîfimle vâkı' olan tekâlîfde dahi emr ü defterden ziyâde kendü nefsin içün akçelerin alup zulm ü ta'addîsi üzre olduğun bildirüp kadîmî kādı ve nâ'ibler oturageldüği mahkemede oturup vech-i meşrûh üzre zulm ü ta'addînin men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, kadîmden kazâ-i mezbûrda nâ'ibler ikāmet idegeldikleri kadîmi mahkemede ikāmet ve icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i şerîf idüp hilâf-ı kānûn karyelerde gezüp meccânen yem ü yemek talebiyle fukarâya ta'addî ve zulmden ictinâb eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.26, h.3

Yanbolu kādısına hüküm ki:

İslimye kazâsına tâbi' Dragodan nâm karye sâkinelerinden Dobro nâm Nasrâniyye Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yine karye-i mezbûr sâkinlerinden zevcesi Koman nâm zimmî bin yüz yirmi ( ) senesinde mürd oldukda üzerine şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûre ahâlîsi bizim mürd-i mesfûrda tekâlîfimiz husûsunda alacağımız vardır diyü İslimye nâ'ibi ile yek-dil ve şuhûd-ı zûr ikāmetle yüz dokuz buçuk guruş ve yine İslimye a'yânından el-Hâc Ali nâm kimesne dahi alacağım vardır diyü yirmi guruş ve (...) yine karye-i mezbûrda sâkin Çeto nâm zimmî dahi (…) diyü verâsetde alâkası yoğiken yüz on yedi guruş alup buna ve vasiyyesi olduğu eytâmına gadreyledüğin ve mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp, sen ki Yanbolu kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husus-ı mezbûra müvellâ olup ahvâllerin şer'le görüp icrâ-yı hakk eylemen

bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.26, h.4

Filibe mollâsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ mütevaffâ Zâl Paşa Evkāfı karyelerinden Yeresarım nâm karye ahâlîsi gelüp; karye-i merkūma derbend olup edâ-yı hidmet eyleyüp ve emr-i şerîfimle vâkı‘ tekâlîflerin virüp zirâ‘atden gayrı san‘atda alâkaları olmayup dahlolunmak îcâb etmez iken medîne-i Filibe’de vâkı‘ esnâf tâ’ifesinden ba‘zıları mezkûrlardan ordu akçesi nâmıyla hilâf-ı kadîm ve mugâyir-i kānûn akçe talebiyle bundan akdem rencîde etmeleriyle, murâfa‘a-i şer‘ olduklarında bunlar ehl-i karye olmağla zirâ‘at ü hırâset ile meşgûller olup esnâf tâ’ifesinden olmadıkları zâhir olmağla bî-vech ta‘addîden men‘-birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye mûcebince amel olunmak üzere emr-i şerîf virilmişiken mezbûrlar mücerred ta‘cîz içün rencîdeden hâlî olmadıkların bildirüp, şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.27, h.1

Edirne mollâsına hüküm ki:

Mahmiye-i Edirne’de vâkı‘ mumcu tâ’ifesi gelüp; medîne-i Edirne’de vâkı‘ kassâb tâ’ifesi zebheyledikleri sığırların iç yağını kadîmü’l-eyyâmdan berü kapana götürdüp mîrî kantâr ile vezn ve koyun ve keçi içyağını narh-ı rûzesinden iki akçe noksâna mumcu tâ’ifesine bey‘ idüp gelüp basdırmacı tâ’ifesi dahi mezbûrlara mülhak olmağla, anlar dahi zebheyledikleri sığırların içyağını minvâl-i meşrûh üzre bunlara bey‘ idegelmekle, kadîmîsi üzre amel

olunmak üzre kıbel-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve mûcebince evâmir-i şerîfem virilmişiken basdırmacı tâ’ifesi olmayup zebheyledikleri sığırların içyağını (…) idüp hufyeten sekeneye vaz‘ ve ceste ceste âhar vilâyete gönderüp ibâdullâhın müzâyakasına bâ‘is oldukları bundan akdem i‘lâm olundukda kadîmîsi üzre amel olunmak içün tekrâr emr-i şerîfim virilmişiken mezbûrlar yine mütenebbih olmayup ol hüccet-i şer‘iyye ve kadîme ve evâmir-i aliyyeye mugâyir ta‘addî üzre oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, tâ’ife-i mezbûrun yedlerinde olan hücec-i şer‘a ve ol evâmir-i aliyye mûcibleri üzre alâ-vech mu‘tâd-ı kadîm üzre mumcu tâ’ifesi amel idüp hilâfına vaz‘ u hareket itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.27, h.2

Edirne bostancıbaşısına ve Ferecik nâ’ibine hüküm ki:

Ferecik sâkinelerinden Râbia nâm hâtûn Rikâba gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kaldırkoz nâm karye sâkinlerinden Kadıoğlu Mustafa ve Rıdvan Beşe dimekle ma‘rûf kimesneler nısfu’l-leylde menziline gelüp karyemizde düğün vardır diyü bunun oğlu Ali’yi kaldırup ve Süleyman ve diğer Süleyman ve Veli ve İsmail nâm şakîleri dahi ma‘an getürmeleriyle yolda giderler iken oğlu mezbûru bi-gayrı hakk katl ve cenâzesin mezâristâna bıragup kendüleri firâr idüp sekiz aydan sonra gelüp her biri bir mahalde ihfâ eylediklerin bildirüp mezbûrlar bi-eyyi hâl buldurulup Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; zâbıtları ma‘rifetiyle eşkıyâ-yı mezbûru bi-eyyi hâl buldurup ahz, düstûr-ı mükerrem nizâmü’l-âlem hâlâ Rikâb-ı hümâyunum kā’im-makāmı olan vezîrim Mehmed Paşa *edâmâllahûu te‘âlâ iclâlehû*

huzûrunda görülmek içün ihzâr olunmak emrim olmuşdur, buyurdum ki.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.27, h.3

Dimetoka nâ'ibine hüküm ki:

Abdullah *zîde kadruhû* gelüp; Dimetoka kazâsına tâbi' Ortaköy nâm karye sükkânından Kostantin nâm zimmî zimmetinde temessük mûcebince bin yüz yirmi ( ) senesinde bin guruş hakkı olup meblağ-ı merkūma yine kazâ-i mezbûrdan Papas İstenikon nâm zimmî kefîl bi'l-mâl olmağla, bundan akdem mesfûr ahzolunup Rûmili kazâskerinin huzûrunda murâfa'a-i şer' olduklarında meblağ-ı merkūmu deyni olmak üzre ikrâr ve beş yüz guruşa karye-i mezbûrda olan mülk menzilin hüccet-i şer'iyye ile buna bey' ve bâkî kalan beş yüz guruşun edâ itmek üzere iken firâr idüp gadreyledüğin bildirüp mahallinde meblağ-ı merkūm alıvirilüp edâda ta'allül ider ise mesfûrân Kostantin ve kefîli mezbûr Papas İstenikon Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında hüküm recâ etmeğin, mahallinde şer'le sâbit olan hakkın edâda muhâlefet iderler ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili L sene 1127

s.27, h.4

Debre kādısına hüküm ki:

Tîmâr karyelerinden Debre kazâsına tâbi' Oyuk nâm karye re'âyâsı Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; kazâ-i mezbûr sâkinlerinden mütegalibeden ve zalemeden Ali Kethüdâ dimekle ma'rûf kimesne karye-i mezbûru on beş seneden berü sipâhîlerinden der-uhde itmekle, avârız ve bedel-i nüzül tahsîli ve cizye cibâyetini tahsîline me'mûr olanlardan dahi iltizâm idüp ve sene-i mezbûrdan berü avârız ve bedel-

i nüzülleri mâlından emr [ü] defterden ziyâde ve cizyelerin berât-ı âlî-şânımda ta‘yîn ve tasrîh olunduğundan ziyâde sinîn-i mezbûreden berü be-her sene izdiyâd dörder kîse akçelerin aldığından gayrı hâlâ sekiz yüz guruş dahi taleb ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ‘is olup ve mahallinde icrâ-yı hakk dahi mümkin olmaduğun bildirüp ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mezbûr mütegallibeden ve zalemeden olup mahallinde ahvâlleri şer‘le görülmek mümkin olmamağla ihzâr olunup ahvâlleri kazaskerlerim huzûrunda şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili L sene 1127

s.28, h.1

Gelibolu nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Şehirköy nâhiyesinde İsterne nâm karye re‘âyâsı Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Bolharon nâm zimmî bin yüz yirmi ( ) senesinde dört sene bunların karyelerine kethüdâ olup ba‘dehû azlolundukda zimmetinde dört bin guruş hakları olup talep eylediklerinde edâda ta‘allül itmekle, bundan akdem mübâşir ma‘rifetiyle ısdâr eyledikleri emr-i şerîfimle varup ahz ve Cisr-i Ergene kazâsına geldiklerinde iki bin üç yüz guruşa sulh olmalarıyla akçenizi karyenizde vireyim diyü firâr eyledüğin, tekrâr teşekkî eylediklerinde bulunduğu mahallinde ihzâr olunmak üzre tekrâr emr-i şerîfim virilmekle, üç-dört ay mürûrunda zuhûra gelüp bunlar dahi cânib-i şer‘den karye-i mezbûre zâbıtı yediyle (…) gönderdiklerinde ayân-ı vilâyetden Ali Ağa dimekle ma‘rûf kimesne i‘ânetiyle ahzolunmayup ba‘dehû Darüssa‘âdetim Ağası tarafından mektûb ile (…) mübâşir ta‘yîn olunmuşiken yine icrâ olunmayup tekrâr buyruldu ile mübâşir ta‘yîn olundukda ve gaybet idüp icrâ-yı hakk olunmaduğından gayrı hâlâ zuhûra gelüp babası Vilsaz nâm

zimmî ile yek-dil ve yek-cihet olub zimmetinde ol mikdâr hakları var iken bunlardan akçe da‘vâ ve üzerlerine haseki mübâşir gönderüp gadr ü ta‘addî murâd eyledüğin bildirüp mesfûr Bolhoron ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, ta‘yîn olunan mübâşir ma‘rifetiye ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı Şevvâl sene 1127

s.28, h.2

( ) ve ( ) nâ’ibine hüküm ki:

Dergâh-ı âlî kapucıbaşılarından Kara Bayram Ağa’nın oğlu olan Ahmed *zîde kadruhû* ile mütevaffâ-yı mezbûrun utekâlarından Afîfe nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; mûmâ-ileyh Ahmed’in mütevaffâ Süleyman Paşa zimmetinde on üç kîse akçe ve mezbûr Afîfe’nin dahi dokuz yüz guruş hakları kable’l-edâ fevtoldukda nukūd ve cevârî ve dahi ba‘zı eşyâsın kazâ-i mezbûra tâbi‘ Bolayır sâkinlerinden İbrahim Paşa karındaşı ( ) ve hazînedârı ( ) nâm kimesne ve Saraylı dimekle ma‘rûf Hâtûn zabtetmeleriyle, hakların talep eylediklerinde ta‘addî ve tereddüd eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer‘le görilüp sâbit olan hakları cüz’î ve küllî her ne ise bî-kusûr edâ vü teslîm itdürilüp ta‘allül ve muhâlefet itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı Şevvâl sene 1127

s.28, h.3

Cisr-i Ergene nâ’ibine hüküm ki:

İvaz nâm yeniçeri gelüp; mezbûr vâkı‘ olan Mora Seferi’nde mevcûd ve bezl-i makdûr idüp ba‘dehû Dârü’l-harbde olduğu esîrleriyle me’zûnen avdet idüp Cisr-i Ergene kazâsına tâbi‘ Kalobe(?) nâm karyeye bir gice anda meks

itdikde karye-i mezbûr sâkinlerinden Küçük Papas nâm zimmînin yedinde mukaddemâ Anabolu Kal‘ası’ndan ihrâc olunan esîrlerden bir hâmile câriye olmağla, zikrolunan câriyesin bunun esîrlerin arasına getürüp beynlerinde akrabalık da‘vâsın itmeleriyle bu dahi mesfûrun câriyesin men‘ itdikde mesfûr Küçük Papas karye-i mezbûrda sâkin rüfekāsından Büyük Papas ve Yornaz oğlu ve Sevadik oğlu nâm zimmîler ile yek-dil ve ittifâk ve ittihâd itmeleriyle esîrinin akrabâsından didikleri on yedi-on sekiz yaşında bir re’s esîrini sirka ve ihfâ itmeleriyle gadr u hayf eylediklerin bildirüp esîrini virmekde muhâlefet iderler ise mesfûr dört nefer zimmîler Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre ihzâr olunup ahvâlleri kazâskerlerim huzûrunda şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fi evâ’ili L sene 1127

s.29, h.1

İstanbul kā’im-makāmına ve kādısına hüküm ki:

Ümmühân nâm hâtûn gelüp; karındaşı Hasan nâm kimesnenin bir mikdâr deyni olmağın, bundan akdem dâyinleri İstanbul’da vaz‘-ı zindân itdirüp nice zamândan berü mahbûs olup edâ-yı deyne iktidârı olmayup müflis olduğu sâbit olduğu (…) kādısı tarafından i‘lâm olunduğun bildirüp ıtlâk olunmak bâbında istid‘â-yı inâyet etmeğin, mezkûrun zâhirde nümâyân olan eşyâda alâkası olmayup zevcesinin olduğu şer‘an sâbit ve hüccet-i şer‘iyye olunup iflâsı muhakkak olmağla müflisin habsi hilâf-ı şer‘olduğu ecilden, kudreti oldukça edâ itmek üzre ıtlâk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.29, h.2

Eflak voyvodasına hüküm ki:

Ahmed gelüp; babası el-Hâc Mehmed nâm kimesne ile ticâretde şerîkler olmağla yedlerinde olan rızkların bey‘ idüp hâsıl olan semenlerin senevî ücret ile hidmetlerinde olup Eflak’da Bükreş kasabasında sâkin Konstantin ve Rizo nâm zimmîler ile Hüseyin nâm kimesneye bin yüz yirmi ( ) senesinde teslîm idüp iki senelik muhâsebelerin görmeden babası mezbûr ve şerîk-i merkūm müte‘âkiben fevt olduklarında mezbûrlar hîle ve şirrete sülûk idüp ve ba‘zı bî-hûde zarar gösterüp gadr murâd eylediklerin bildirüp babası mütevaffâ-yı mezbûrun mâlından mezbûrân zimmîler zimmetlerinde olan hakkı tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, sen ki voyvoda-i merkūmsun; mezbûrân zimmîler zimmetlerinde zuhûr iden hakkı her ne ise alıvirüp ta‘allül itdirmeyesin, virmeyüp şer‘î cevâbları var ise da‘vâların kıdvetü’l-kuzât ve’l-hukkâm Yergöğü kādısı *zîde fazluhû* [huzurunda] şer‘le görülmek [içün] mesfûrları irsâl eylemen emrim olmuşdur.

Fî evasıtı L sene 11127

s.29, h.3

Yergöğü kādısına hüküm ki:

Rusçuk sâkinelerinden Ümmühân hâtûn gelüp; babası el-Hâc Hüseyin bin yüz yirmi senesinde fevtoldukda verâseti buna ve karındaşı Mustafa’ya ve iki hemşîresine münhasıra olmuş iken Rusçuk’da sâkin karındaşı mezbûr Mustafa babasından müntakill bi’l-cümle nukūd ve eşyâ ve emlâkin zabtidüp bu hisse-i sâbıkasın taleb eyledikde mezbûr şirrete sülûk ve babam mütevaffâ-yı mezbûr hayâtında Rusçuk’da vâkı‘ mülk menzil ve dükkân ve bağlar ve değirmen ve bir mikdâr eşyâsın oğullarım Mehmed ve Ali’ye hîbe eyledi ve kâh vasiyyet eyledi diyü hevâsına tâbi‘ şâhid-ı zûr peydâ Rusçuk kādısı dahi tarafgîri olmağla, icrâ-yı hakk olunmayup gadr olduğun bildirüp babası muhallefâtı

beyne'l-verese tevzî' u taksîm ve hisse-i sâbıkasın alıvirmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki Yergöğü kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; şer'le görilüp mütevaffâ-yı mezbûrun terekesi tebeyyün verese[ye] tevzî' u taksîm ve mezbûrenin hisse-i sâbıka-i şer'iyyesi alâ-vechi'l-hakk alıvire diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.29, h.4

Yergöğü nâ'ibine hüküm ki:

Ahmed gelüp; Rusçuk sâkinlerinden Hacı Hüseyin nâm kimesnenin ticâretine i'ânet eylemek üzre senevî iki yüz guruş ücret kavl idüp bin yüz yirmi senesinde iki sene mezbûr Hacı Hüseyin hidmet idüp ücretin almadın mezbûr Hüseyin fevtolmağla, Rusçuk'da sâkin muhallefâtın kabz iden varîslerinden taleb eyledikde ve kādı dahi taraflarında olmağla virmeyüp gadreyledüğin ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp ol tarafa âhar husûs içün emr-i şerîfimle mübâşir ta'yîn olunan Dergâh-ı mu'allâm çavuşlarından kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân ( ) *zîde kadruhû* ma'rifetiyle şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki Yergöğü kādısı Mevlânâ-yı mezkûrsun; yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüp müteveccih-i evvelin ücreti ba'de's-sübût müteveccih olanlardan tahsîl olunmak içün yazılmışdır.

Sene 1127

s.30, h.1

Pirluganda kādısına ve Konya kazâsı nâ'ibine ve Konya mütesellimine hüküm ki:

Pirluganda kazâsına tâbi' Hadim karyesi sâkinlerinden Mehmed gelüp; yine karye-i mezbûr sâkinlerinden el-Hâc Abdullah nâm kimesne hüsn-i rızâsıyla sulbî kızı Fatma nâm

bikri buna akdeylediğinden kendüsi hacc-ı şerîfe gidüp fevtolmağla ve kızı mezbûre dört sene mürûrunda bâliğa olup ba‘de’r-rızâ bu dahi üç sene te’hîr ve menkûha-i mezbûreyi varup almak istedikde karındaşları Mustafa ve Mehmed ve Hasan ve Osman ve Abdülkadir nâm kimesneler mücerred ta‘cîz içün avk u te’hîr ve virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre oldukların ve bu bâbda da‘vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfesi virildüğin bildirüp mûcebince şer‘le görilüp menkûhası mezbûreyi alıvirüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, şer‘le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.30, h.2

Malkara ve ( ) kādıları nâ’ibleri *zîde ilmuhû*ya hüküm ki:

Rikâb- hümâyûnumda haseki olan ( ) *zîde mecdühû* sen ki Malkara nâ’ibi mûmâ-ileyhsin; Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Erzurum sükkânından Mustafa Beşe ibn-i Yakub nâm kimesne meclis-i şer‘a varup işbu sene-i mübârekede vâkı‘ sefer-i hümâyûndan gelür iken kazâ-i mezbûrda harâb olan Haliç nâm karye kurbunda Karakütük dimekle ma‘rûf mevzi‘de göçer evli harbende ve Türkmen ve Kıbtiyân tâ’ifesinden ( ) ve ( ) nâm şakîler mezbûru katl kasdıyla ahz ve cümle mâlını gâret idüp yedlerinde bir tarîk ile halâs olduğun hâli bi’l-iltimâs arzeylediğin ecilden, sen ki haseki-i mûmâ-ileyhsin; ma‘rifetinle eşkıyâ-yı mezbûreyi bi-eyyi hâl buldurması lazım gelenlere her ne mahalde bulunur ise buldurup ahz ve ihzâr-ı şer‘ olunup şer‘le görilüp gazaben aldıkları akçe ve eşyâ bî-kusûr redd ü teslîm olundukdan sonra sûret-i sicill ve hüccetlerin mezbûrûn şakîler kayd ü bend ile ihzâr olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.30, h.3

Gümülcine nâ'ibine hüküm ki:

Yasef nâm Yehûdî gelüp; hâlâ Gümülcine voyvoda[sı] olan Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde hüccet-i şer'iyye mûcebince bin yüz yirmi ( ) senesinde dört yüz elli guruş hakkı olup bir buçuk seneden berü virmeyüp bundan akdem mübâşir ma'rifetiyle emr-i şerîfim virilmişiken mübâşire rüşvet virmekle mazmûn-ı emr-i şerîfim icrâ olunmayup gadrolduğun bildirüp ol bâbda istid'â-yı inâyet etmeğin, mahallinde sâbit olan hakkını virmekde ta'allül ider ise ihzâr olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.30, h.4

Sivas vâlîsine ve Çorum kādısına hüküm ki:

Mehmed nâm gelüp; bu kendü hâlinde olup üzerine şer'ân bir nesne sâbit olmuş değil iken Çorum sâkinlerinden Kara oğlu Hüseyin ve karındaşı Mustafa ve Solak Hasan ve el-Hâc Hasan ve oğlu Ebubekir nâm kimesneler bin yüz yirmi ( ) senesinde hilâf-i şer'-i şerîf menzilin basup emvâl ü eşyâsın nehb ü gâret idüp murâfa'a-i şer' olduklarında girü hükmolunup bir mikdârın virüp ve bir mikdârın virmeyüp gadrolduğun ve bu bâbda fetvâ-yı şerîfesi olduğun bildirüp, mahallinde şer'le görülmek emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.30, h.5

Nevâhî-i Alâiye ve ( ) kādılarına ve Alâiye sancağı mütesellimine hüküm ki:

Nevâhî-i Alanya kazâsına tâbi' İlavat nâm karye sâkinlerinden İsa ve Mehmed nâm kimesneler Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; ammîleri ( ) nâm kimesneyi yine karye-i merkûmede sâkin oğulları İsmail ve Halil nâm kimesneler yüz

yirmi ( ) senesinde hilâf-ı şer‘ ve bi-gayrı hakk katleylediklerin bildirüp yedinde olan Şeyhülislâm’dan fetvâ-yı şerîfe mûcebince icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.31, h.1

Rusçuk ve Yerköy kādılarına hüküm ki:

Rusçuk sâkinlerinden Ümmühan nâm hâtûn gelüp; babası Hacı Hüseyin nâm kimesne fevtoldukda muhallefât ve nukūd ve emlâk irs-ı şer‘le bununla sâ’ir karındaşlarına intikāl idüp şer‘le hisse-i şâyi‘asın mezbûrlardan da‘vâ etmek murâd eyledikde Rusçuk sâkinlerinden Hacı Ali ( ) imâm dimekle ma‘rûf Ali ve Sakıl Mehmed nâm kimesnelerin kazıyyede alâkaları yoğiken da‘vâsının icrâsına mani‘ oldukların bildirüp mezbûrdan da‘vâsına karışmamak recâ etmeğin, siz ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhimâsız; vâris olmayup kazıyyede medhali olmayanları müdâhale itdirmemeniz emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.31, h.2

Tatarpazarı kazâsında âhar husûs içün müvellâ ta‘yîn olunan Mevlânâ Dubniçe kādısına hüküm ki:

Mustafa gelüp; Tatarpazarı kazâsına tâbi‘ Sistre nâm karyede vâkı‘ hüccet-i şer‘iyye ile mutasarrıf olduğu mülk Samakov dingine dahl îcâb itmez iken bin yüz yirmi ( ) senesinde Papasi nâm kimesne Kavanos oğlu el-Hâc Mehmed nâm kimesne fuzûlî füruht ve müte‘âkıben mezbûr Hacı Mehmed dahi fevtolup zikrolunan Samakov dingi veresesi ve vasîsi yedine düşmekle bundan akdem verese ve vasî ile murâfa‘a-i şer‘-i şerîf olduklarında buna hüküm-birle kıbel-i şer‘îden

hüccet-i şer‘iyye virilmişiken hâlâ vasîsi olan Yeğen Ahmed dimekle ma‘rûf kimesne zabt ve icâresin ahz ü kabz idüp gadreyledüğin bildirüp yedinde olan iki kıt‘a hüccet-i şer‘iyyeleri mûcebince girü kendüye zabt ve makbûzu olan icâresi alıvirilüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûru şer‘le görüp bundan akdem şer‘le hükmolunup yedine virilen hüccet-i şer‘iyyenin mazmûnu muvafık-ı şer‘ olup muvâcehe-i hasmın sâbit olur ise mezbûr Ahmed’i bî-vech mugârazadan men‘ eylemen emrim olmuşdur, buyurdum ki.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.31, h.3

Tatarpazarı kādısına âhar husûs içün müvellâ ta‘yîn olunan Dubniçe kādısına hüküm ki:

Mustafa gelüp; Tatarpazarı kazâsında sâkin İbrahim ve Mehmed nâm yetîmlerin kazâ-i mezbûrda Gökmen Nehri nâm mahalde vâkı‘ mutasarrıf oldukları otuz aded çeltik tarlaların onar kîle ücret virmek şartıyla bin yüz yirmi ( ) senesinde vasîsinden istîcâr ve kendü tohumun zer‘ idüp hâsıl olan çeltik mahsûlüne dahlolunmak îcâb itmez iken bu Âsitâne’de iken buna îcâr iden vasî azlolup yine Tatarpazarı’nda sâkin Yeğen Ahmed nâm kimesne vasî oldukda el-Hâc Mustafa nâm kimesne ile yek-dil ve hâsıl olan mahsûlünden iki yüz yetmiş kîle pirinci fuzûlî zabtidüp gadreyledüğin bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında [hüküm] recâ eyledüği ecilden, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; ma‘rifetinle şer‘le görilüp alâ-vechi’l-hakk faysal virmen emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.32, h.1

Rodoscuk nâ’ibine hüküm ki:

Rodoscuk sâkinlerinden Hüseyin gelüp; üzerine bir nesne sâbit olmayup şer‘an dahl îcâb itmez iken hemcivârı olan İbrahim Sipâhî nâm kimesne, elbette zevcenim, evvel sâkin olduğun menziline çıkar veyâhûd tatlîk eyle diyü dahl ü rencîde ve oğlu Mustafa üç hidmetkârı ile bunun menzilin basup ve karındaşı Hasan nâm kimesne üzerine hücûm idüp başına ve gözüne darb-ı şedîd ile darb ve mecrûh ve eniştesi Halil nâm kimesnenin sakalın kesüp ve karnına deyme ile darbidüp murâfa‘a-i şer‘ olmak istediklerinde mezbûrlar bir vechile itâ‘at-i şer‘ itmeyip ve mahallinde mu‘ayyen kesîrleri olup bir vechile icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında recâ etmeğin, zâbıtı ma‘rifetiyle ihzâr olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.32, h.2

Ber-vech-i arpalık Malkara kazâsına mutasarrıf olan Mevlânâ Süleyman *zîde* fazluhû[ya hüküm ki:]

Arpalığınız olan Malkara kazâsı ahâlîsi gelüp; kazâmızı nüvvâba beher mâh yüz kırkar guruşa ilzâm eylediğinden mâ‘adâ bir ayda ve iki ayda nâ’ib azlitmekle ihtilâle bâ’is olup bir vechile icrâ-yı ahkâm-ı şer‘ mümkin değildir diyü senden şikâyet olunmağla, ba‘de’l-yevm kazâ-i mezbûrı nüvvâba maktû‘an virmeyüb âfîf ve müstakīm ve müteşerri‘ ve dindâr nâ’ib istihdâm idüp azl îcâb ider hâl zuhûr itmedikçe zamân-ı kalîlde nâ’ib azletmeyüp bir daha bu gûne şikâyet olunmakdan kemâl-i mertebe ve ihtirâz eyleyesin diyü Şeyhülislâm Abdurrahim *edâmallâhü te‘âlâ fezâl’ilühû* tarafından mumzâ mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel eylemek emrim [olmuşdur.]

Fî evâsıtı L sene 1127

s.32, h.3

İslimye kādısına hüküm ki:

Abdullah nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; İslimye kazâsı sâkinlerinden Mehmed Giray Sultân dimekle ma‘rûf kimesne zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde cihet-i şer‘den üç yüz guruş hakkı olup ve virmekde ta‘allül itmekle, bundan akdem mahallinde şer‘le görilüp zâbıtı ma‘rifetiyle hakkı alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmişiken icrâ olunmaduğın bildirüp şer‘le görilüp bu def‘a dahi edâda ta‘allül ider ise ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le sâbit olan hakkı tahsîl olunup bu def‘a dahi itâ‘at-i fermân etmeyüp hakk-ı şer‘îsini virmez ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içun yazılmışdır.

Fî evâsıtı Şevvâl sene 1127

s.32, h.4

Kütahya nâ’ibine hüküm ki:

Kıbrıs’da vâkı‘ Haremeyn-i Şerîfeyn Evkāfı’nın mütevellîsi olan Ali gelüp tarafından vekîli olan Ali Çavuş dimekle ma‘rûf kimesne mâl-ı vakfdan vakfın kâtibi ve câbîsi yedlerinden bin guruş mikdârı akçe ahz ü kabz ve Âsitâne’ye getürir iken hasta olup Antalya’ya çıkup ve andan dahi vilâyeti olan Kütahya’ya gidüp hâlâ kazâ-i mezbûra tâbi‘ Örencik nâm karyede meks üzre olup mâl-ı vâkıf mu‘attal kalup vakfa gadrolunduğun bildirüp zimmetinde olan mâl-ı vakf tahsîl ve alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, şer‘le görülmek emrim olmuşdur

Fî evâsıtı L sene 1127

s.33, h.1

Edirne kādısına ve Yanbolu ve Zağra-i Atîk ve Zağra-ı Cedîd ve Yenice-i Kızılağaç ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Celil gelüp; Edirne kazâsına tâbi‘ Manastır-ı Kebir nâm karyede sâkin Arnavud oğlu Dimo nâm zimmîde cihet-i karzdan yüz kırk guruş ve Edirne kazâsı muzâfâtından Manastır nahiyesine tâbi‘ Bağçepınar nâm karye zimmîlerinden Bortaz ve Altıkulaç ve Papas ve sâ’ir zimmîlerde dahi cihet-i karzdan üç yüz on beş guruş alacak hakkı olup talep eyledikde Manastır-ı Kebir karyesinde sâkin mesfûr Arnavud oğlu Dimo meblağ-ı mezbûr yüz kırk guruş için yalnız benim deynim değildir, karye-i mezbûrede sâkin üç nefer zimmîler ile ma‘an deynimizdir ve Bağçe karyesi sükkânından olan mesfûrlar dahi kezâlik meblağ-ı merkūm üç yüz on beş guruş içün cümle ahâlî-i karye üzerindedir diyü cevâb idüp mesfûrlardan ba‘zıları varup taht-ı kazânızda sâkin ve ba‘zıları dahi firâren meks üzre oldukların ve hâlâ şâhidleri Edirne’de olduğun bildirüp ol makūle kazânıza firâr iden mesfûrları Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında [hüküm recâ eyledüği] ecilden, Rikâb- hümâyûnum kā’im-makāmı vezîrim Mehmed Paşa huzûrunda mürafa‘a olalar diyü fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur.

Fi evasıtı L sene 1127

s.33, h.2

Edirne mollâsına ve Kırkkilise kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Hatice nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; vasiyyeleri olduğu evlâd-ı sıgârın mâlından bin yüz yirmi ( ) senesinde Kırkkilise kazâsına tâbi‘ Kapaklı ve İçme nâm karye ahâlîsi zimmetlerinde birbirlerine kefâletleriyle cihet-i karzdan temessükleri mûcebince bir mikdâr akçe mâl-ı eytâm olunup mezbûrlar perâkende ve ba‘zıları Edirne

kazâsına tâbi‘ Ahlatlı nâm karyede tavattun ve ba‘zıları yine mezbur İçme nâm karyede kalmağla taleb eyledikde mezbûrlar tedrîcle virmek üzre yedimizde fermânımız vardır diyü virmeyüp eytâma küllî gadreylediklerin bildirüp bu def‘a dahi virmezler ise Edirne’ye ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, zimmetlerinde müteveccih olan mâl-ı eytâm bi‘t-tamâm tahsîl olunup şer‘î cevâbları var ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır

Fi evasıtı L sene 1127

s.33, h.3

Tırnova nâ’ibine hüküm ki:

Seyyidetü‘l-muhadderât vâlidem Sultân *dâmet ismetühâ*nın Üsküdar’da müceddeden binâ eyledüği Cami‘-i şerîf ve İmâret-i âmiresi evkāfı mukāta‘alarından Tırnova mukāta‘asının zâbıtı olan Mehmed *zîde kadruhû* gelüp; mukāta‘a-i mezbûr karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Eline ve ( ) nâm karyeler toprağında zirâ‘at iden liva-i mezbûre re‘âyâsının hâsıl eyledikleri terekelerinden öşür ile sâlâriyyelerin kānûn üzre sekizde bir taleb eyledikde kurâ-i mezbûr re‘âyâsı onda bir virüriz diyü hilâf-ı kānûn nizâ‘ eylediklerin bildirüp öşr ile sâlâriyyeleri kānûn üzre sekizde bir alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı L sene 1127

s.33, h.4

Dimetoka kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Papa İstani nâm zimmî gelüp ve merhûme ve mağfûrun-leh Şah Sultân Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Nazen nâm karye toprağında babasından müntakil mutasarrıf olduğu yedi kıt‘a tarlalarından karındaşı oğlu Vasil nâm zimmîye ücret ile virüp ol dahi zirâ‘at ve öşr ü resmin

sâhib-i arza edâ ider iken mesfûr Vasil mürd olup bizlerin yerine zabtitmek murâd eyledikde karye-i mezbûre zâbıtının tarafından vekîli olup hâlâ kazâ-i mezbûrda sâkin olan Veli nâm kimesne müvekkili zâbıt-ı merkūm ile yek-dil olmağla ol yerleri kendüsi almak içün ol yerler mürd olan mesfûr Vasil zimmînindir diyü zâbıt-ı merkūmdan yedine tapu temessüğü almağla, bin yüz yirmi altı senesinde fuzûlî zabtidüp zer‘ eyledüği semenini dahi itlâf ü izâ‘at ve gadreyledüğin bildirüp mahallinde bir vechile mezbûr ile mukāvemet mümkin olmamağla mezbûr Veli Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le nizâ‘larına faysal virilmek mümkin olmaz ise mezbûr Veli ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Şevvâl sene 1127

s.34, h.1

Lofça kādısına ve Niğbolu sancağı mütesellimine hüküm ki;

Kazâ-i mezbûre tâbi‘ Devindan nâm karye ahâlîsi Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Mü’ezzin Mehmed bin Osman ve Kara Ahmed ve diğer Mehmed bin Mahmud nâm kimesneler siyâdetde alâkaları yoğiken siyâdet iddi‘â ve isbât-ı neseb eyleyemeyüp teşhîrleri zâhir-i meşhûr ve mütevâtir olmağla, alâmet-i hâzır alet-i müte‘alîden men‘-birle Nakîbüleşrâf tarafından mektûb virilüp sicille kayd olunmuşiken mezbûrlar ahâlî-i mezbûrenin sıgâr u kibârına bi-gayrı hakk bin yüz yirmi ( ) senesinden berü şütûm-ı galîza ile şetm ve şerr ü mazarratlarından mükedderü’l-hâl oldukların ve bu bâbda hüccet-i şer‘iyye virildüğin bildirüp istid‘â-yı inâyet ve senki Mevlânâ-yı mümâ-ileyhsin; efzan ile mahzân Müz’ezzin Mehmed ve Kara Ahmed ve diğer Mehmed nâm üç nefer kimesne hakkında olan hüccete nazar olundukda; mezbûrdan ahâlî-i

karyeye şütûm-ı galîza ile şetmidüp ezâ vü ta‘cîzden hâlî olmadıklarının sübûtu nâtık bulunmağın, mazmûn-ı hüccet muvâcehelerinde sâbit olur ise mezbûrûna şer‘an takrîr lâzim geldüğin bi’l-fi‘l Rûmili kādıaskeri olan Mevlânâ İsmail *edâmalllâhü te‘âlâ fezâ’ilühû* i‘lâm etmeğin, i‘lâmı mûcebince mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Şevvâl sene 1127

s.34, h.2

Larende kādısına ve Konya kazâsı nâ’ibine ve Konya mütesellimine hüküm ki;

Medine-i Larende sâkinlerinden Râziye ve Fatma ve Cemile ve Emine ve Alime nâm hâtûnlar Rikâb- hümâyûnuma gelüp; bundan akdem Larende kazâsına tâbi‘ Tavat nâm karyede sâkin bunların mûrisleri Osman nâm kimesne fevt oldukda emlâk ve sâ’ir muhallefâtı irs-i şer‘le bunlara ve sâ’ir vereseye intikāl idüp ve beynlerinde taksim ve bir kaç seneden berü karye-i mezbûr ahâlîsinin muvâcehelerinde bilâ-nizâ‘ zabtidüp âharın bir vechle alâkası yoğiken yirmi beş senesinin mürûrundan sonra karye-i mezbûr avârız vakfının mütevellîsi Mahmud bin Sefer nâm kimesne zuhûra gelüp mezbûr Osman muhallefâtının sülüs hissesin karye-i mezbûrun avârızına vakfeyledi diyü iddi‘â ve müddâ‘sın şuhûd-ı udûl ile vech-i şer‘î üzre isbâta kādir olmayup hevâsına tâbi‘ kādı istinâd ve şâhid-i zûr ikāmetle bin yüz yirmi ( ) senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bi-gayrı hakk muhallefât-ı merkūmenin sülüsün alup zabtidüp gadr u ta‘addî eyledüğin ve bu bâbda da‘vâlarına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince şer‘le görilüp alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnım reca eyledikleri ecilden, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır

Fî evâsıtı Şevvâl sene 1127

s.34, h.3

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Mehmed *zîde kadruhû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; tâcü'l-mestûrât hemşîrem Hatice Sultân *dâmet ismetühâ*nın mutasarrıf olduğu hâsslarından kazâ-i mezbûre tâbi' Kızılcamüsellem ve tevâbi'i hâssının bin yüz yirmi yedi senesinde (…) altı kîse akçeye Abdi Ağa dimekle ma'rûf kimesne der-uhde ve iltizâm ve bin guruşun âhardan istidâne ile ber-vech-i peşîn edâ vü teslîm ve sene-i mezbûrda vâkı' a'şâr ve rüsûmun ahz ü kabz ve mahsûlün der-anbâr itdikden sonra mahsûl ve rüsûmundan bi'l-cümle deynini edâya ve bedel-i iltizâmdan zimmetinde bâkî kalanı dahi teslîm bunu hüccet-i şer' ile vasî-i muhtâr ve (…) fevtolmağla, bu dahi ber- mûceb-i hüccet-i şer'iyye mezbûr Abdi'nin (…) içün der-anbâr olunan mahsûlü füruht ve bedel-i iltizâmdan bâkî kalanı edâdan sonra düyûnunu edâ etmek murâd eyledikde ba'zı kimesneler tama'-ı hâmlarından nâşî fuzûlî mümâna'at üzre oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hâlî tereke mahsûlü der-anbâr olunup senesi tekmîline dört ay kalmağla, mâl-ı iltizâmını ber-mûceb-i temessük müşârun-ileyhâ tarafından edâ etmek şartıyla senenesi tekmîline değin mütevaffâ-yı mezbûrun veresesine zabtettirilüp hâricden bir kimesneye dahletdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı Şevval sene 1127

s.35, h.1

İpek kādısına hüküm ki:

Priştine kasabası sükkânından Mahmud nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl sunup; kazâ-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu tapulu ve temessüklü tarlalarının her sene öşr ü resmin sâhib-i arza edâ idüp dahlolunmak îcâb etmez iken Priştine kazâsı sâkinlerinden Mehmed nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde fuzûlî zabtidüp gadretmekle ve

mahallinde icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirüp, sen ki İpek kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup mezbûr Mehmed ile murâfa'a ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eylediğü ecilden, vech-i meşrûh üzre müvellâ olup faysal virilmek içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı L sene 1127

s.35, h.2

Alâiye kādısına ve Alâiye sancağı mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Başilvat nâm karye ahâlîsi Rikâb-ı hümâyûnıma arzıhâl idüp; yine karye-i mezbûrda sâkin Celal ve Halim ve Mehmed ve Seyyid Ali nâm kimesneler kendü hâllerinde olmayup şerîr ü gammâz olmalarıyla dâ'imâ vülât ve kuzât yanlarına varup fukarâyı bi-gayrı hakk gamz ü tecrîm ve bi-gayrı hakk akçelerin alup ve aldırmağa bâ'is olup ve ırzların hetk itdürüp ve fuzûlî tekâlîfleri umûrına karışup bin yüz yirmi ( ) senesinden berü kendüleriyçün başka akçe zamm u tevzî' ve tahsîl idüp ve kızların ere virmek murâd eylediklerinde mezbûrlar murâdı mertebe akçe almadıkça izin virmeyüp bunun emsâli zulm ü ta'addîsinin nihâyeti olmamağla perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is oldukların bildirüp hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakk aldıkları hakları alıvirilüp icrâ-yı hakk ve fîmâ-ba'd mezbûrlar vülât ve kuzât ve sâ'ir ehl-i örf tâ'ifesi yanlarına varmayup fukarâyı gamz ü tecrîm itmeyüp ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer'le görülmek içün yazılmışdır

Fî evâsıtı L sene 1127

s.35, h.3

Sofya mollâsına ve mütesellimine hüküm ki

Musa nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bu kendü hâlinde olup şer‘an üzerine bir nesne sâbit olmuş değil iken sen ki mütesellimsin; âdemlerinden Halil ve Şaban nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ eşkıyâ ile Köprülü kazâsında vâkı‘ Sallı nâm karyede bin yüz yirmi ( ) senesinde bir abra ve bir çift tabanca ve bir çift hışt ve bir gömleğin ve üzerinde olan tüfenk âlâtın gasbidüp küllî gadr ü ta‘addî eylediklerin bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet etmeğin, imdi; senki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin; mezbûrları bi-eyyi hâl bulup ihzâr-ı şer‘ ve şer‘le görilüp sâbit olan âlât ve eşyâsını bî-kusûr redd ü teslîm ve icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L 1127

s.35, h.4

Bosna beglerbeğisine hüküm ki:

Ahmed bin Yunus *zîde kadruhû* gelüp; bu Bosna Eyaleti’nde vâkı‘ Gradişka Kal‘ası’nın sâbıkā eben an-cedd Gönüllüyân Ağası olup edâ-yı hidmet idüp vâkı‘ olan hidemât-ı hümâyûnumda mevcûd olup kusûru yoğiken bir tarîkle küffâra yirmi dört sene esîr olup ba‘dehû bahâ ile çıkup ağalığı üzerinde olmayup inâyet recâ etmeğin, sen ki mîr-i mîrân-ı müşârun-ileyhsin; ağalık-ı mezbûr babası itmeği ve bu küffâra esîr oldığı vâkı‘ ise arzeylemen içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.35, h.5

Medîne-i Münevvere monlâsına hüküm ki:

Medîne-i Münevvere sâkinelerinden Seriyye ve Fatma evlâd-ı Ahmed ve İskender Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; yine Medîne-i Münevvere’de vâkı‘ hadîkateteynü’l-mismâriyye

ve mağallebe dimekle ma‘rûf eben an-ceddin irs-i şer‘le müntakill mülk bağçelerine âhardan bir vechile dahlolunmak îcâb etmez iken yine Medîne-i Münevvere sükkânından iken fevtolan Yunus’un evlâdlarından Derviş Mehmed ve Ayşe fuzûlî müdâhale ve murâfa‘a-i şer‘ olduklarında zikrolunan bağçelerinde âharın alâkası olmaduğı şer‘an sâbit ve beynlerinde muslihûn tavassutuyla ibrâ ve iskāt ve kat‘-ı nizâ‘ ve fasl-ı husûmet birle cânib-i şer‘den hüccet-i şer‘iyye ve fetva-yı şerîfe virildiğün bildirüp fetvâ-yı şerîfe ve hüccet şer‘iyyeleri mûcebince amel olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, yedinde olan fetvâ-yı şerîfe ve hüccet-i şer‘iyye mûcebince amel olunup hilâf-ı şer‘ müdâhale itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.36, h.1

Edirne kazâsı muzâfâtından Manastır nâhiyesinde nâ’ibü’ş-şer‘ olan ( ) *zîde ilmuhû*ya hüküm ki:

Edirne kazâsına tâbi‘ Şahlı nâm karye sâkinlerinden Mustafa nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; karye-i mezbûrda sâkine Emine nâm bikr-i bâliğa karye-i mezbûrda olan bi’l-cümle cemâ‘at-i Müslimîn mahzarlarında buna akd-ı nikâh olunup halvet-i sahîha olmak üzre iken Kızılağaç Yenicesi kazâsına tâbi‘ İnehanlı nâm karye sâkinlerinden Kürd Salih dimekle ma‘rûf kimesne mezbûre Emine’nin vâlidesin tezevvüc itdikde bunun menkûhası mezbûreyi dahi fuzûlî alup ma‘an karye-i mezbûreye götürüp ben anı karındaşıma virsem gerekdir, elbette tatlîk eyle, vâlidesini veyâhûd kızı katliderim diyü buna haber ve hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî vü tecâvüzden hâlî olmaduğın bildirüp şer‘le görilüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, sen ki Manastır nâ’ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; şer‘le görüp

icrâ-yı hakk ve sûret-i da‘vâların i‘lâm eylemen içün yazılmışdır

Fî evâsıtı L sene 1127

s.36, h.2

Rûmili beğlerbeğine ve Avlonya mutasarrıfına ve Görice ve Bihilişte ve Kesriye kādılarına hüküm ki:

Darüssa‘âdetim ağası nezâretinde olan evkāfdan müteveffâ Mîrâhûr İlyas Beğ Vakfı’ndan Görice kazâsına tâbi‘ Bigork nâm karyeden Mile ve Sanule nâm Nasrâniyyeler gelüp; kendü hâllerinde olup hilâf-ı şer‘ vaz‘ u hareketleri yoğiken kazâ-i mezbûr civârında vâkı‘ Opar kazâsına tâbi‘ Maryani nâm karyenin eşkıyâsından Resto veled-i Or ve Kula veled-i Tula ve Kerki ve Dimo ve Gaga ve Verga ve diğer Kula veled-i Koçi ve diğer Kula veled-i Kosta nâm zimmîler hevâlarına tâbi‘ ve vefret üzre eşkıyâ ile yek-dil ve bin yüz yirmi yedi senesi Ramazânı’nın onuncu günü Ali Mollâ İlyas gelüp bunları sâkin oldukları menzillerinden basup mûrisleri ölen Bergor veled-i Tanasi nâm zimmîyi kurşun ile sol memesi üzerinden darb ve katl eylediklerinden gayrı, emvâl ü eşyâların dahi bi’l-küllîye nehb ü gâret ve kulaklarından küpelerin kesüp alup ve nice dürlü cevr ü eziyyet ve işkenceler idüp eşkıyâ-yı mezbûre bundan akdem karye-i mezbûr sınurında İstroviçe nâm mevzi‘de dahi üç aded mandırayı basup üç bin yedi yüz re’s koyun ve sâ’ir eşyâ ve hayvânâtı gâret eylediklerin siz ki Mevlânâ-yı mûmâ ileyhimsiz; tarafınızdan arzolunduğun bildirüp eşkıyâ-yı mezbûre her ne mahalde ise buldırılup ahz u gâret eyledikleri emvâl ü eşyâları ma‘rifet-i şer‘le girü alıvirildikden sonra icrâyı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre ol fesâdları iden şakîler bi-eyyi hâl şer‘le buldurması lâzim gelenlere buldırılup ihzâr-ı şer‘

ve şer‘le görilüp gasb u gâret eyledikleri emvâl ü eşyâları ashâbına istirdâd ve icrâ-yı hakk olunup ammâ bu bahâne ile (…) medhali olmayup kendü hâllerinde olanlara hilâf-ı şer‘ ta‘arruz itdirilmeye diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.36, h.3

Kütahya mollâsına ve mütesellimine hüküm ki:

Darüssa‘âdetim ağası nezâretinde olup Cezîre’i Kıbrıs’da vâkı‘ Ayasofya-i Kebîr ve Sagîr ve Umriye ve Haremeyn-i Şerîfeyn Evkāfı’nın bin yüz yirmi altı senesinde iftiharü’l-havâss ve’l-mukarribîn mutemedü’l-mülûk ve’s-selâtîn bi’l-fi‘l Darüssa‘âdetim Ağası Mehmed Ağa *dâme uluvvuhû*nun çukadârı Ali *zîde kadruhû* mütevellisi olup lâkin bi-hâsebi’l-iktizâ mezkûr Ali İstanbul’a gelmekle, tarafından âdemîsi Ali Çavuş nâm kimesneyi ol cânibde vekîl nasb ve meks etdirüp mezbûr Ali Çavuş dahi senesi tamâmında mâl-ı Haremeyn-i Şerîfeyn olmak üzre bin altı yüz elli guruş cem‘ u tahsîl ve ahz ü kabz idüp Âsitâne-i sa‘âdetim tarafına azîmet üzre iken esnâ-yı râhda hastalanup Kütahya’ya geldikde fevtolup mâl-ı Haremeyn zimmetinde kalmağla terekesinden tahsîl ve çukadâr-ı merkūm Ali’ye teslîm ve irsâl olunmak içün nâzır-ı müşârun-ileyh tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır

Fî evâsıtı L sene 1127

s.36, h.4

Sivas beğlerbeğisi ( ) ve Sivas ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Taht-ı kazâ ve hükûmetinizde vâkı‘ konar göçer Gümrüşlü Cemâ‘ati re‘âyası gelüp; bunlar ehl-i İslâm ve ehl-i sünnetden olup ve hilâf-ı şer‘ vaz‘ u hareketleri

olmayup üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken ehl-i örf tâ’ifesinden ba‘zıları mücerred celb-i mâl içün siz Acem tâ’ifesindensiz diyü bunlara isnâd ve bi-gayrı hakk küllî akçelerin ve mâlların alup ta‘addî eylediklerin bildirüp hilâf-ı şer‘ ta‘addîleri men‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, bundan celb-i mâl olunmakdan gayrı bir nesne melhûz olmamağla hilâf-ı şer‘-i şerîf fukarâya bu makūle töhmet isnâdı ile rencîde vü remîde itdirilmemek emrim olmuşdur, buyurdum ki.

Fî evâhiri L sene 1127

s.37, h.1

Silistire kādısına ve mütesellimine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kaçine nâm karye sâkinlerinden Ali gelüp; bundan akdem bunun karındaşı oğlu Seyyid Murtaza nâm kimesnenin yüz yirmi ( ) senesinde yine kazâ-i mezbûra tâbi‘ Hisarlık nâm karyeden kendü hâlinde murûr ider iken Hisarlık Pınarı nâm mevzi‘de (…) istimâʿ olunup kimesnenin mülkü olmayan hâlî yerde katlolunup kātili ma‘lûm olmamağla kassâm-ı deyn karye-i mezbûre ahâlîsine lâzim gelmekle fetvâ-yı şerîfe virilmişiken icrâ-yı hakk olunup küllî gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer‘le görilüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır

Fî evâsıtı L sene 1127

s.37, h.2

Eflak voyvodasına hüküm:

Tüccâr tâ’ifesinden ( ) nâm kimesne gelüp; Eflak memleketinde vâkı‘ Görgü kasabası sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) nâm zimmîlerden bin yüz yirmi ( ) senesinde asel iştirâ itmek murâd eyledikde doksan dokuz aded fuçılarından

mâ‘adâ sâfî aselini bâzâr idüp ba‘dehû fuçılarıyla ma‘an vezn idüp ve getürüp aselini bey‘ ve fuçılarını yine vezn ve götürüp mesfûr zimmîlere teslîm ve yerine asel almak istedikde mesfûrlar ta‘allül ve tereddüd eylediklerin bildirüp hakkı alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, sen ki voyvoda-i merkūmsun; mezbûrûn mesfûrlarda olan hakkın alıviresin, şöyle ki; şer‘î cevâbları var ise civârında vâkı‘ kıdvetü’l-kuzât ve’l hükkâm Mevlânâ Yergöğü kādısı *zîde fazluhû*ya havâle eyleyesin ki ahvâlleri şer‘le görilüp icrâ-yı hakk oluna diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.37, h.3

Hayrabolu kādısına hüküm ki:

Mehmed *zîde kadruhû* gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Feralis(?) ve Hacılı nâm karyelerin bin yüz yirmi ( ) senesinde (…) zikrolunan karyeler tîmârına mutasarrıf olan sabîlerin kazâ-i mezbûrda sâkin ve vâlideleri ve vasîleri olan Safiye nâm hâtûn ile karındaşı Mehmed nâm kimesnelerden dokuz yüz elli guruşa (…) ile der-uhde ve iltizâm idüp lâkin karyetân-ı mezbûretânın toprakları kalîl olup cüz’î mahsûl hâsıl olup makbûzu bedel-i iltizâmına bâliğa olmayup zararı olduğun bildirüp şer‘le teftîş ü tefahhus ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.37, h.4

Karinâbâd ve Kırkkilise kazâları nâ’iblerine hüküm ki:

Müderrisînden İbrahim *zîde ilmuhû* gelüp; Kırkkilise kasabasında vâkı‘ Hüseyin Evkāfı’nın akārâtı ve nukūd-ı

mevkūfesinin bi'l-fi'l berât-ı şerîfimle mütevellîsi olup vakfın nukūd-ı mevkūfesinden Kırkkilise menzilcisi olup hâlâ Karinâbâd'da sâkin olan Hacı Mustafa nâm kimesneye seksen beş bin akçe virüp meblağ-ı merkūm mukābelesinde Karinâbâd kasabasında vâkı' mülk hânının içinde olan on dokuz aded odalarıyla buna vakf içün istiklâl ve ba'de't-tahliye ve't-teslîm hân-ı mezbûru yine mezbûr Hacı Mustafa'ya bir sene tamâmına değin sekiz bin beş yüz akçeye îcâr, ol dahi istîcâr ve kabûl idüp henüz fekk-i rehn itmedin yine Karinâbâd'da sâkin mütevaffâ Veli Çavuş'un eytâmı vasîsinden mezbûr Hacı Mustafa beş yüz doksan sekiz guruş alup hân-ı mezbûru bin yüz yirmi beş senesinde vasî-i merkūme dahi rehin tarîkiyle virüp ve bir sene tamâmında edâ itmez isem hân-ı mezbûr bey' olunsun diyü Mehmed nâm kimesneyi dahi tevkîl itmekle, vekîl-i mezbûr dahi ol hânı bi-gayrı hakk noksân bahâ ile âhara bey' idüp gadreyledüğin bildirüp yedinde olan hüccet-i şer'iyye mûcebince ahvâlleri şer'le görilüp icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, hüccet-i şer'iyyesi mûcebince mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L [1]127

s.37, h.5

Dimetoka nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Ortaköy nâm karyeden Miranço nâm zimmî gelüp; yine kazâ-i mezbûre tâbi' Sarıhıdır nâm karyede sâkin Mehmed nâm kimesneye on yedi ve yine Ortaköy nâm karyede sâkin Eştermo nâm zimmîye on dokuz guruş deyni olup ve deynine mukırr u mu'terif olup lâkin fakîrü'l-hâl olup def'aten edâya iktidârı olmaduğından tedrîc ile edâya râzı iken mezbûrlar mücerred ta'cîz içün ta'annîden def'aten taleb ve habs teklîfi ile rencîde üzre olduğun bildirüp men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ

etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp edâ (…) yoğise tedrîc ile edâ itdirilmek emrim olmuşdur.

Fî evâhiri L sene 1127

s.38, h.1

Edirne bostancıbaşısına ve Zağra-i Atîk ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Zağra-ı Atîk kazâsına tâbi‘ Karageyik-i Müsellem nâm karyeden Lefter nâm zimmî gelüp; bu çoban tâ’ifesinden olmağla koyun ra‘y ider iken konar ve göçer Kıptiyân tâ’ifesinden Durmak oğlu Hasan ve Pola ve Yanko ve Rovi ve Kasah nâm Kıptîler menzilin basup emvâl ü eşyâsın gâret ve menzilin âteşe urup ve ehli dahi havfından helâk olup mezbûrlar ahz ve mâlı yedlerinde bulunmağla çeribaşılar yedine habse virüp ve çeribaşları mezbûr rüşvetlerin alup mezbûrları ıtlâk eyledüğin bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin eşkıyâ-yı mezbûre ve habsinde iken ıtlâk eyleyen çeribaşıları mezbûru bi-eyyi hâl buldurup ahz ve kayd ü bend ile ihzâr eyleyesin diyü yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.38, h.2

Tırnovi kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; mütevaffâ Firuzbeğ Evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi‘ Murâd Beğ ve Umur Beğ ve Mihaliç ve Pavlikan nâm karyeler ahâlîleri meclis-i şer‘e gelüp vakf-ı mezbûr tevliyeti evlâda meşrûta olduğu bundan akdem Der-i devlet-medârıma i‘lâm olundukda evlâd-ı vâkıfdan İbrahim Beğ dimekle ma‘rûf kimesneye bin yüz yirmi sekiz Mart’ı ibtidâsından zabtitmek üzre tevcîh ve berât-ı şerîfim virilüp ve vakf-ı mezbûr mültezimi ve voyvodası olan Kara

Mustafa nâm kimesne bunları hilâf-ı şer‘-i şerîf tecrîm ve darb-ı şedîd ile darb eyledüğiden gayrı ashâb-ı örfe müsvedde virüp re‘âyâsı fukarâsı rencîde üzre olduğun ilhâhlarıyla arzeyledüğin ecilden, senesi tekmîline değin zabtidüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugâyır-i defter ve bilâ-emr-i münîf vakf-ı mezbûr re‘âyâsını rencîde vü âzürde itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.38, h.3

Edirne bostancıbaşısına ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Cisr-i Ergene kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Cisr-i Ergene kazâsına tâbi‘ Alalı nâm karyeden Musa nâm kimesne gelüp; konar ve göçer Kıptiyân tâ’ifesinden Ramazan ve Kara Hüseyin ve Durak ve Kara Mustafa ve Kurd nâm Kıptîler bin yüz yirmi ( ) senesinde karye-i mezbûrda bunun menzilin basup içinde olan emvâl ü eşyâsın sirka ve küllî gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; mezbûr her ne mahalde bulunurlar ise bostânî ustalarından Ahmed *zîde kadruhû* mübâşeretiyle bi-eyyi hâl ahz ve sirka ve gasbeyledikleri emvâl ü eşyâsı şer‘le redd ü teslîm itdirildikden sonra üzerlerinde sübût bulan mevâddın sûret-i sicilleriyle kayd ü bend ile Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr eyleyüp ammâ bu bahâne ile şekāvetde alâkası olmayup kendi hâlinde olanların nüfûs ve emvâl ve a‘râzına ta‘arruzdan hazer üzre olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.38, h.4

İstanbul kādısına hüküm ki:

Avram nâm Yehûdî gelüp; İstanbul’da sâkin İsak nâm Yehûdî zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde hukūk-ı

şer‘iyyeden iki yüz elli guruş hakkı olup mesfûr İzmir’e firâr kasdında olduğun haber almağla, henüz İstanbul’dan gitmedi ise tarafından vekîli ( ) nâm kimesne ma‘rifetiyle ahz ve hakkı tahsîl olmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, vech-i meşrûh üzre şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.38, h.5

( ) ve ( ) kādılarına ve Gümülcine nâ’ibine hüküm ki:

İftiharü’l-emâcid ve’l-ekârim Tevki‘î-i sâbık İbrahim *dâme mecdühû* Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; uhdesinde olan Gümülcine nezâreti mülhakātından taht-ı kazânızda vâkı‘ ( ) ve tevâbi‘i karyelerinin bin yüz yirmi ( ) senesinde zâbıtı Abdullah ve Yusuf ve İsmail ve Mustafa nâm dört nefer kimesneler bin yüz guruşa der-uhde ve iltizâm ve bin guruşunu ber-vech-i peşîn edâ vü teslîm ve bâkî üç bin guruşunu yüz elli bir güne değin virmek üzre ta‘ahhüd ve memhûr temessük virmişler iken hâlâ karye-i mezbûrenin vâkı‘ olan mahsûlât ve rüsûmâtın ahz ü kabz ve bedel-i iltizâmdan zimmetlerinde kalan meblağ-ı mezbûru ekl ü bel‘ ve buna gadr murâd eylediklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mâl-ı mîrînin bir gün evvel tahsîli ehemm ü elzem olmağla, mezbûrlar her hangi mahalde bulunurlar ise temessükleri mûcebince meblağ-ı merkūm tahsîl ve kabzına me’mûr olana teslîm itdirilüp virmekde muhâlefet ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.39, h.1

Zağra-i Atîk ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Zağra-i Atîk kazâsına tâbi‘ ( ) nâm karyeden Ahlan nâm zimmî gelüp; karye-i merkūm ahâlîsi ile ma‘an Halil nâm

kimesneden beş yüz guruş ikrâz idüp üç sene mürûrundan sonra meblağ-ı mezbûru virüp ba‘dehû mezbûr sizde üç yüz guruş alacağım dahi vardır diyü iddi‘â karye-i mezbûrenin kocabaşıları Yanko ve Yavan ve Marto ve diğer Yavan nâm zimmîlerin buna adâvet-i dünyeviyyeleri olmağla, mezbur ile yek-dil olup meblağ-ı merkūmu sen ekl ü bel‘ eyledin diyü bunu zâbıt habsine virüp nice dürlü cevr ü eziyyet ile ikrâhen ikrâr-ı deyn ile yedinde temessük ve hüccet virilmekle, mesfûrlar bin yüz yirmi ( ) senesinde bi-gayrı hakk bunun iki yüz otuz guruşun alup zulm-i sarîh eylediklerin ve bu bâbda iki kıt‘a hüccet-i şer‘iyyesin olduğun bildirüp mesfûrların bi-gayrı hakk aldıkları girü alıvirilüp mahallinde icrâ-yı hakk olunmaz ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le ahâlî-i karye beyninde hisâb ü kitâbları görilüp dört nefer mesfûrlar zimmetlerinde zuhûra gelen hakkı redd ü teslîm itdirilüp virmekde ta‘allül iderler ise dört nefer mesfûrlar ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.39, h.2

İslimye kazâsı nâ’ibi İbrahim’e hüküm ki:

Ahmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde cihet-i karz-ı şer‘îden altı yüz guruş hakkı olup kable’l-murâfaʿa muslihûn tavassutu ile üç yüz elli guruşa sulh ve dört ay va‘de ile yedine temessük virüp va‘desi hulûlünden altı ay dahi mürûr idüp taleb eyledikde, benim sâ’ir nâsa deynim vardır diyü gadr ü bahâne ve ibtâl-ı hakk murâd eyledüğin bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet [recâ] etmeğin, sen ki nâ’ib-i mezkûrsun; memhûr temessükün mûcebince zimmetinde müteveccih olan hakkını bî-kusûr edâ vü teslîm eyleyesin,

virmeyüp şer‘î cevâbın var ise Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp hasmınla murâfa‘a-i şer‘ olman içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.39, h.3

Yanbolu ve İslimye ve Karinâbâd kādılarına hüküm ki:

Yanbola kazâsına tâbi‘ Köpekli nâm karyede sâkin Kıbtî tâ’ifesinden Muslu nâm Kıbtî gelüp; mezbûr kuyumcu esnâfından olup hilâf-ı şer‘ vaz‘ u ta‘addîsi yoğiken taht-ı kazânızda sâkin Kıbtiyân üzerlerine çeribaşı olan Mizan nâm Kıbtî bin yüz yirmi ( ) senesinde hevâsına tâbi‘ Malko oğlu Ali ve Bıçakçı Şaban ve Kalburcu Ramazan nâm Kıbtîler ile gice ile bunun sâkin olduğu mahalli basup yirmi yedi guruş ve kuyumcu âlâtı ve sâ’ir eşyâsın gasb u yağma ve hâmile olan zevcesin dahi cebren mezbûr Malko oğlu Ali’ye furuht idüp ve zevcesi mezbûre vaz‘-ı haml eyledikde birkaç gün mürûrundan sonra mezbûr Ali veledini darb ve katl eyleyüp küllî gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, bulundukları mahalde şer‘le görilüp üzerlerine mevâdd sâbit olursa ise sûret-i sicill ü hüccetleriyle mezbûrlar ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.39, h.4

Tire ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Aydın muhassılı vekîline hüküm ki:

Aydın sancağında vâkı‘ konar göçer Kırcalı cemâ‘atinden Hüseyin nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; yine cemâ‘at-i mezbûra tâbi‘ Ramazanlı mahallesinden İmamzâde dimekle ma‘rûf şakî bin yüz yirmi ( ) senesi Ramazân-ı Şerîfi’nde bunun karındaşı Ömer nâm kimesneyi

göbeği altından bıçak ile bi-gayrı hakk darb ve katl ve firâr idüp gündüzlerde âhar mahallerde gezüp gicelerde hânesine gelüp kātil-ı mezbûrun ammîsi olan Yazıcı-yı Erz ü nân(?) Kethüdâsı dimekle ma‘rûf ( ) nâm kimesne kātil-i mezbûra mu‘în olmağla, bir vechile ele girmesi mümkin olmaduğını bildirüp kātil-i mezbûr bulunduğu mahalde ahz ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki muhassıl vekîli mûmâ-ileyhsin; sen kātil-i mezbûru buldurması lâzım gelenlere bi-eyyi hâl buldurup ve ahz ve ele getürüp şer‘le ahvâllerine faysal virüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk idüp ammâ bu bahâne ile fukarâdan celb-i mâl sevdâsında olmamak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene [1]127

s.40, h.1

Osmanpazarı kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Seyyid Abdurrahman nâm sabî Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Osmanpazarı kasabasında vâkı‘ Mehmed Paşa Câmi‘-i Şerîfi’nde imâm olan babası Hüseyin fevtoldukda pederi mahlûlünden imâmet-i mezbûre buna tevcîh ve bi’l-fi‘l berât-ı şerîfimle üzerinde olup lâkin bu sabî olup edâ-yı hidmete kudreti olmamağla, edâ-yı hidmet içün tarafından ( ) nâm kimesneyi vekîl etmişiken kasaba-i mezbûrda sâkin Moço oğlu Ali nâm kimesne vekîl-i mezbûra muhâlefet ve mütevellî-i vakf ile yek-dil olmalarıyla vazîfesin dahi kendüleri ahz ve beynlerinde ekl ü bel‘ etmeleriyle, bundan akdem tarafından vekîli edâ-yı hidmet eyledikce elinde olan berâtı mûcebince müstahıkk olduğu ulûfesin ahz ü kabz itdirüp min-ba‘d âharı dahl ü ta‘arruz itdirilmemek içün fermân-ı şerîfim sâdır olmuşiken mezbûr ita‘at-i emr-i şerîf eylemeyüp yine ol vechile ta‘addî vü rencîdeden hâlî olmaduğın bildirüp men‘ u def‘ ve fîmâ-ba‘d tarafından olan vekîline edâ-yı hidmet ve berâtı mûcebince hidmeti

mukābelesinde müstahıkk olduğu vazîfesi alıvirilüp muhâlefet olunmamak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mukaddemâ sâdır olan emr-i şerîf mûcebince hilâf-ı şer‘-i şerîf zâhir olan ta‘addîsi men‘ u def‘ olunup mündefi‘ olmaz ise ahvâli alâ-vukū‘ihî i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.40, h.2

Hayrabolu nâ’ibine hüküm ki:

İnecik kazâsına tâbi‘ İsmailli nâm karye sâkinlerinden İbrahim nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; karye-i mezbûr toprağında babası Şaban nâm mütevaffâdan müntakill emlâk ve eşyâya elli seneden mütecâviz bilâ-nizâ‘ mutasarrıf olup bu makūle bilâ-özr-ı şer‘î on beş sene terkolunan emlâk ve eşyâ da‘vâsının istimâ‘ı memnû‘ iken ( ) nâm kimesne zuhûra gelüp sinîn-i merkūmeden mukaddem emlâk-ı mezbûrda mûrisim Halil nâm mütevaffânın hissesi olmağla, ben zabt iderim diyü zûr şâhid ve hevâsına tâbi‘ bâyine isnâd ile müdâhale vü rencîde olunduğun bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, sen ki nâ’ibi-i mezkûrsun; âhar tarafına gadr ve himâye olunmamak üzre taharrî ve takayyüd-birle icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.40, h.3

Baba-yı Atîk kādısına hüküm ki:

Baba-yı Atîk kasabası sâkinlerinden Arkir nâm zimmî gelüp; bundan akdem fevtolan Receb Ağa dimekle ma‘rûf kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde memhûr temessükü mûcebince cihet-i karz-ı şer‘den yüz elli guruş hakkı olup

kazâ-i mezbûrda sâkin muhallefâtın kabziden eytâmı vasîsi olan ( ) nâm kimesneden taleb eyledikde edâda ta‘allül üzre olduğun bildirüp mezbûr bu def‘a dahi virmez ise ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp sâbit olan hakkı edâda ta‘allül ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.40, h.4

Anadolu beğlerbeğisine ve Kütahya mollâsına hüküm ki:

Oruç ve Bayram nâm karındaşlar Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Şeyhlü kazâsına tâbi‘ İncü nâm karye sâkinlerinden iken Moskov seferinde İsakçı tarafında fevtolan Kara Receb nâm kimesne zimmetinde cihet-i karzdan ve esvâb bahâsından yetmiş beş guruş hakları olup mezbûrun terekesin kabzeden zevcesi Emine nâm hâtûn kazâ-i mezbûrda emîn-i beytülmâl olan Uşak sükkânından Sağır Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin vekîli ile murâfa‘a-i şer‘ ve ba‘de’s-sübût mezbûr Bayram ahz ü kabz itdikten sonra mezbûr Mehmed mezkûr Oruc’u ahz ve benim yüzüme dahi isbât eyle diyü der-zincîr ve doksan gün zincîrde gezdirüp bin yüz yirmi ( ) senesinde bir def‘a iki yüz elli ve bir def‘a dahi iki yüzden mütecâviz guruş almadıkça salıvirmeyüp küllî gadretmeğle, bundan akdem Âsitâne-i sa‘âdetime ihzâriyçün emr-i şerîfim virilmişiken mütegallibeden olmağla it‘âat-i emr eylemedüğin bildirüp Rikâb-ı hümâyunuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; mezbûr Kütahya’ya ihzâr ve şer‘le sâbit olan hakkı tahsîl ve bî-kusûr redd ü teslîm itdirilüp virmekde muhâlefet ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâsıtı L 1127

s.41, h.1

Edirne mollâsına ve Cisr-i Ergene nâ'ibine hüküm ki:

Şarâbdâr Mütevaffâ Hamza Beğ Evkāfı'nın mütevellîsi olan ( ) *zîde kadruhû* gelüp; evkaf-ı mezbûre karyelerinden Edirne kazâsına tâbi' Şarâbdâr ve Cisr-i Ergene kazâsına tâbi' Asılhan ve Meşnu ve Balıklar ve Tatarlu ve Sofular karyelerin defterde mukayyed Müslimân ra'iyyet ve ra'iyyeti oğullarından üzerlerine edâsı lâzim gelen resm-i bennâk ve zimmî re 'âyasından dahi resm-i ispençe ve sâ'ir hukūk u rüsûmların kānûn ve defter mûcebince taleb eyledikde virmeyüp noksân teklîfi ile rencîde eylediklerin bildirüp kānûn ve defter mûcebince alıvirilüp ta'allül ve tereddüd itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L 1127

s.41, h.2

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr sâkinlerinden sâbıkā Voynuk re'âyâsından ( ) ve ( ) ve ( ) ve dahi ba'zıları gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîflerin edâ idüp kusûrları yoğiken yine kazâ-i mezbûra tâbi' Bükülmek nâm karye sâkinlerinden İvaz ve Abdülbâki ve Ali nâm kimesnelerin bin yüz yirmi ( ) senesinde bi-gayrı hakk bunları zâbıt habsine virüp cevr ü eziyyet ve hilâf-ı şer'-i şerîf üzerlerine bir nesne sâbit olmadın yüz kırk guruşların alup ziyâde gadr u ta'addî eylediklerin bildirüp mahallinde hakları alıvirilüp, mümkin olumaz ise ihzâr olunmak içün hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer'le sâbit olan hakları teveccüh idenlerden alıvirilüp virmekde yine muhâlefet iderler ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.41, h.3

Özi beğlerbeğisine ve Çardak kādısına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûr ahâlîsi gelüp; Silistre mütesellimi olanlar tarafından hilâf-ı vâkı' mevâdd istinâd ve müsvedde ile ve buyu[ru]ldu ile kazâlarına mübâşir gelüp ve mahkemeye sicill idüp ve kasaba ve kurâlarından ba'zılarına üzerlerine bir nesne sâbit olmadın yanlarına ihzâr ve habs ve darb-ı şedîd ile darb idüp bunun emsâli zulm ü

ta‘addîlerinin nihâyeti olmaduğın bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, mâdâm ki nehc-i şer‘î üzre şuhûd-ı udûl ile şer‘an bir nesne sâbit olmaya hilâf- ı şer‘-i şerîf ol vechile hilâf-ı vâkı‘ isnâdı ve müsvedde ile ta‘cîz ve rencîde itdirilmemek içün yazılmışdır

Fî evâsıtı L sene 1127

s.41, h.4

Şehirköy nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Esriye nâm karye ahâlîsi gelüp; karyelerinde kethüdâları olan Bolharon ve babası Baltasar nâm zimmîlerde sekiz kîse akçeleri olup Refni nâm karyeden Haydar-zâde Ali nâm kimesne gelüp celb ve ahzlarına mâni‘ olduğın bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet eyledikleri ecilden, ( ) *zîde kadruhû* mübâşeretiyle itâ‘at-i emr-i şer‘ itmedikleriyçün mezbûr Haydar-zâde Ali ve mesfûrân Bolharon ve Baltasar Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.41, h.5

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Ümmühân nâm hâtûn gelüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Yeniköy ve tevabi‘i karyeleri ze‘âmetine mutasarrıf olan zevci İbrahim veled-i Müteferrika Kenan me’mûr olduğu Mora seferinde iken bin yüz yirmi yedi senesinde vâkı‘ tereke ve sîsâm ve bağ öşrü berâtı mûcebince zevci mezbûr İbrahim’in tahvîli târîhine düşmekle, vekîli tereke ve sîsâm öşrlerin der-anbâr ve bağ öşrin dahi ahz ü kabz idüp dahlolunmak îcâb etmez iken zevci mezbûr İbrahim seferde fevt olup haberi gelüp ve mütevaffâ-yı mezbûrun verâseti altı aded eytâmına ve buna münhâsıra olup ve eytâm-ı mezkûrenin kıbel-i şer‘den vasîleri olmağla ve bu makūle ahz ü kabz ve der-anbâr olunan tereke ve sâ’ir mahsûlde âharın alâkası olmayup mütevaffânın veresesine intikāl ider iken kazâ-i mezbûrda sâkin Beytülmâl emîni olan ( ) nâm kimesne zikrolunan tereke ve sîsâm ve bağ öşrin beytülmâle â’iddir diyü fuzûlî yedlerinden alup kabz idüp eytâma ve buna gadreyledüğin bildirüp şer‘le görilüp girü alıvirilüp ve ta‘addîsi men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene [1]127

s.42, h.1

Larende kādısına ve Konya kazâsı nâ'ibine ve Konya mütesellimine hüküm ki:

Larende kazâsına tâbi' Nisanlardan(?) nâm karyeden Râziye nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; karye-i mezbûr toprağında ma'lûmetü'l hudûd tarlalara mutasarrıf olan bunun babası İsmail nâm kimesne fevt oldukda yerleri kānûn üzre tapuya müstahıkk ve hakk-ı tapu bununla baba bir kız karındaşı ( ) nâm hâtûnun olup ber-vech-i iştirâk sahib-i arzdan ol yerleri alup mutasarrıfeler iken hemşîresi mezbûre müteveffiye olup anın dahi yerleri tapuya müstahıkk ve hakk-ı tapu oğlu ( ) nâm kimesnenin olup ol dahi tapu ile almadın fevt olup sâhib-i arz ol yerleri tapu ile buna virüp mutasarrıfe iken hemşîresi mezbûrenin zevci Abdullah fuzûlen ol yerlerin Abdülvahhab nâm kimesneye bundan izinsiz virüp ol dahi tagallüben zabt idüp gadreyledüğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık Şeyhülislâm'dan fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.42, h.2

Şehirköy kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' İsterne nâm karye ahâlîsi gelüp; hüccet-i şer'iyye ile karye-i mezbûrede kethüdâları olan Boliharon nâm zimmî cizye ve tekâlîfleri ve sâ'ir harcları mâlını cem' u tahsîl idüp mesfûrun dört senelik muhâsebesini görmek istediklerinde imtinâ' etmekle, bundan akdem arzıhâl eylediklerinde mübâşir ma'rifetiyle şer'le görülmek üzre virilen emr-i şerîfim mûcebince Cisr-i Ergene kazâsına ihzâr ve murâfa'a-i şer' olduklarında zimmetinde dört bin guruş zuhûr idüp muslihûn tavassutu ile iki bin üç yüz guruşa sulh ve hüccet-i şer'iyye olunup Edirne'ye gelür iken mesfûr firâr etmekle, bulunduğu mahalde tahsîliçün emr-i şerîfim virilüp mesfûr kazâ-i mezbûrda olmalarıyla, taleb eylediklerinde kazâ-i mezbûrda sâkin a'yândan Aynacı Ali Ağa dimekle ma'rûf yeniçeri mesfûra sâhib çıkup tahsîline mânî' olduğın bildirüp istid'â-yı inâyet eyledikleri ecilden, itâ'at-i emr-i şer'î etmedüğiyçün zâbıt ma'rifetiyle mezbûr Aynacı Ali Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.42, h.3

Lârende kādısına ve Konya kazâsı nâ'ibine ve Konya mütesellimine hüküm ki:

Lârende kazâsı sükkânından ulemâdan ve sâdât-ı kirâmdan es-Seyyid ( ) ve Seyyid ( ) ve Seyyid ( ) ve ( ) nâm kimesneler Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl sunup; bunlar tâlib-i ilm-i ulemâdan ve sahîhü'n-neseb sâdât-ı kirâmdan olup isbât-ı neseb eylediklerine yedlerinde İstanbul Nakîbüleşrâfı'ndan ma'mûlün-bih temessükâtları olup ve Lârende hâssının defterde mukayyed ra'iyyet ve ra'iyyeti oğullarından değiller iken hâss-ı mezbûr voyvodası olanlar hilâf-ı defter resm-i arûsâne talebiyle rencîde üzre oldukların bildirüp men' u def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.45, h.4

Diyarbekir vâlisine ve mollâsına hüküm ki:

Kazâ-i mezbûrda vâkı' konar göçer Türkmen tâ'ifesinden Mehmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl sunup; yine kazâ-i mezbûrda Beziri Seyfe Aşîreti'nden Deryas nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde bunun babası Ömer nâm kimesne ve vâlidesi Yeni nâm hâtûn ve karındaşı İbrahim ve kız karındaşı Hatice nâm hâtûnu hacer ile darp ve bi-gayrı hakk katl idüp ve beş yüz aded koyun ve nakd üç yüz guruş ve yirmi re's kara ineği ve iki re's küheyl kısrak ve sâ'ir mâl ve erzâkların dahi gasben ahz idüp ziyâde gadr u ta'addî eyledüğin şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, şakî-i mezbûru bi-eyyi hâl ahz ve ele getürüp gasb olunan emvâl ve nukūd ve devvâb ve mevaşîsi bi't-tamâm maktūllerin varîslerine bi't-tamâm alıvirdikden sonra mûcib-i şer'îsi icrâ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.43, h.1

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Mehmed ve Fatma nâm yetîmlerin vasîleri olan el-Hâc Mehmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; zikrolunan yetîmlerin babaları el-Hâc Abdulfettah nâm kimesnenin kazâ-i mezbûrda sâkin Devlet Giray nâm Tatar Sultânı'nda bin yüz

yirmi ( ) senesinde cihet-i karzdan temessükü mûcebince üç yüz elli guruş ve kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sıraçlı nâm karyede sâkin Murtaza ve Şahin nâm kimesneler zimmetlerinde dahi kezâlik ber-mûceb-i temessük yüz elli guruş alacak hakkı olup kable’l-ahz babaları mezbûr tarîk-i hacc-ı şerîfde fevt olup verâseti yetîmleri mezbûrâna münhasıra olmağla, ba‘dehû mezbûr Devlet Giray dahi fevt olmağla kazâ-i mezbûrda sâkin muhallefâtın kabziden eytâmı vasîsi ve mütevaffânın karındaşı mezbûrân Murtaza ve Şahin’den taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve yetîmlere gadr murâd eylediklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde sübût bulan hakkını virmekde muhâlefet iderler ise i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.43, h.2

Karinâbâd kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Hacı Ali nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bunun Karinâbâd menzilcisi Hacı Mustafa zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde memhûr deyn temessükü mûcebince yedi yüz guruş hakkı olup almadın mezbûr fevt olmağla, kazâ-i mezbûrda sâkin muhallefâtın kabziden vereseleri ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden taleb eyledikde virmekde ta‘allül ü muhâlefet üzre oldukların bildirüp zâbıtları ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le hakkı edâda ta‘allül iderler ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görilüp verese muvâcehesinde hakkı sâbit olur ise mütevaffâ mâlından muhallefâtına vazʿu’l-yed olan veresesinden alıvirile, virmekde muhâlefet iderler ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.43, h.3

Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Mehmed ve Mustafa ve Halil ve Ahmed ve Abdurrahman ve diğer Mehmed nâm yetimler Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; kazâ-i mezbûrda vâkı‘ Yeniköy ve tevâbiʿi karyeleri zeʿâmetine mutasarrıf olan babaları İbrahim sefer-i hümâyûnumda fevt oldukda verâseti bunlara münhasıra ve bin yüz yirmi yedi senesinde mütevaffâ-yı mezbûrun berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen tereke ve sîsâm mahsûlun tarafından vekîli ahz ve der-anbâr idüp bağ öşründen dahi hâsıl olan dört yüz guruşu kabzedüp bu

makūle ahz ü kabz ve der-anbâr olunan tereke ve mahsûlü vereseye intikāl idüp âharın alakası yoğiken sen ki Mevlânâ-yı müşârun-ileyhsin; hâlâ Zağra-i Atîk'de sâkin Beytülmâlci Mustafa ile yek-dil ve tarafını tutup ahz ü kabz olunan tereke ve bağ öşründen hâsıl olan dört yüz guruşu yedlerinden alıvirüp ahz ü kabz itdirmekle, bundan akdem zikrolunan tereke ve akçe beytülmâlciden girü redd olunmak üzre sâdır olan emr-i şerîfimle mahalline varduklarında zikrolunan emr-i şerîfime amel ve itâ'at olunmayup zulm-i sarîh olunduğun bildirüp, babalarından intikāl idüp der-anbâr olunan tereke ve bağ öşründen hâsıl olan dört yüz guruş beytülmâlci olan mezbûr Mustafa'dan eytâma girü redd olunup virmede muhâlefet ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, sen ki Mevlânâ-yı müşârun-ileyhsin; eytâm-ı mezbûreye müntakill ze'âmet mahsûlü ve akçelerin bi't-tamâm alıvirüp emîn-i beytülmâl olan Mustafa hilâf-ı şer'-i şerîf virmekde muhâlefet ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.43, h.4

Dimetoka nâ'ibine hüküm ki:

Dimetoka kasabası sâkinlerinden Mustafa ve İbrahim nâm kimesneler Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; babaları Süleyman nâm kimesne kasaba-i mezbûre toprağında bir kıt'a ma'lûmü'l-hudûd tarlaya mutasarrıfiken bin yüz yirmi ( ) senesinde fevt olup ol tarla bi- hasebi'l-kānûn meccânen bunlara intikāl etmişiken üvey babaları ( ) nâm kimesne Mubâr Mehmed ve Ahmed Ağa dimekle ma'rûf kimesnelere fuzûlî bey' idüp gadreyledüğin bildirüp yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüp babalarından müntakil tarlaları girü alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, kānûn üzre amel olunup ba'de's-sübût virmekde ta'allül iderler ise i'lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.44, h.1

İstanbul kādısına hüküm ki:

İstanbul sâkinlerinden Ali nâm kimesne ile Fatma nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; mûrisleri Abdülbâki Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin İsmail nâm kimesne zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde beş yüz guruş hakkı olup

kable'l-ahz mezbûr İsmail ve ba'dehû mûrisleri mezbûr dahi fevt olup mezbûr İsmail'in verâseti İstanbul'da sâkine vâlidesi Fatma nâm hâtûna münhasıra olmağla, mûrisleri mütevffâ-yı merkūmdan irs-i şer'le kendülere intikāl iden meblağ-ı merkūmu mezbûreden taleb ve merkūme ile bi-nefsihâ sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; huzûrunda murâfa'a-i şer' oldukda bunların bir şâhidleri istimâ' ve tescîl olunup birini dahi getürmek üzre iken mezbûre, benim zevcim seferde olmağla ben taşra çıkmam, zevcim gelinceye te'hîr olunsun diyü cevâb idüp ve ba'zı hâmîleri dahi olmağla icrâ-yı hakk olunmadığın bildirüp şâhidinin biri dahi istimâ' ve icrâ-yı hakk olunup ta'allül itdirilmemek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene 1127

s.44, h.2

İslimye kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

İslimye varoşu re'âyâlarından Tanaş nâm zimmî Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; varoş-ı merkūm re'âyâsının üzerlerine avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlîf vârid oldukda tahammüllerinden ziyâde tahmîl olunmağla, bundan akdem i'lâm-ı hâl içün mesfûr Tanaş zimmî Rikâb-ı hümâyûnum tarafına gelüp iştikâ ve herkesin a'lâ ve evsât ve ednâ i'tibâriyle tahammüllerine göre tevzî' olunmak bâbında sâdır olan emr-i şerîfimle vardıkda varoş-ı merkūmda sâkin zî-kudret zimmîlerden âhar Kethüdâ Aci Dimitraki ve Sarmarko oğlu nâm dört nefer zimmîler kendü tekâlîflerin tahkīk idemedikleriyçün buna garaz idüp mücerred ahz-ı intikām içün varup fermân getürdik diyü bunu ahz ve voyvoda habsine virdirüp yüzü üzerine tomruğa verdirüp hâlâ bu vechile mahbûs olduğın bildirüp habsden itlâk ve mesfûr dört nefer zimmîler ile ma'an Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mesfûr dahi mastûru'l-ism olan dört nefer-i husamâsı zimmîler Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr ve hâlâ Rikâb-ı hümâyûnum kā'im-makāmı vezîrim Mehmed Paşa *edâmallâhü te'âlâ* iclâlehû huzûrunda şer'le görilüp faysal virilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.44, h.3

Güzelhisar kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Güzelhisar kasabası ve kurâ ahâlîsi gelüp; kasaba ve kurâlarında sâkin Acem tâ'ifesi kasaba-i mezbûre esvâkında ve dükkânlarında oturup metâ'ların bey' etmeğe kanâ'at etmeyüp kasaba ve kurâ mahallât arasında gezüp ehl ü ıyâllerine ta'arruz ve fesâd ü şekāvete tasaddî eylediklerin bildirüp mezbûrlar metâ'ların dükkânlarda ve esvâkda bey' idüp vech-i meşrûh üzre mahallât arasında ve zukāklarda gezmeyüp ta'addîleri men' u def' olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, Acem tâ'ifesi kasabada mahallât aralarında gezmeyüp dükkânlarda oturup bey' u şirâ itmek üzre muhkem tenbîh olunup min-ba'd hilâf-ı şer'-i şerîf ta'addî vü tecâvüz itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.44, h.4

Edirne bostancıbaşısına ve Gümülcine ve Yenice-i Kızılağaç ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Mehmed ve Mustafa nâm kimesneler gelüp; bunlar Yanbolu kazâsında Eskipanayır nâm mahalle giderler iken taht-ı kazânızda konar göçer Kıbtiyân tâ'ifesinden Kumru Mustafa ve Ali ve Durucan ve Topal Hasan ve dîğer Hasan ve Ahmed nâm kimesneler bin yüz yirmi ( ) senesinde bunların yüz elli guruşluk mâlların nehb ü gâret idüp fesâd ü şekāvet eylediklerin bildirüp eşkıyâ-yı merkūme cizyedârları ma'rifetiyle bi-eyyi hâl ahz ve Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; cizyedâr ma'rifetiyle eşkıyâ-yı mezbûru bi-eyyi hal ahz ve ele getürüp ve mezbûrlardan gasb eyledikleri mâllarını ba'de's-sübût şer'le alıvirüp sûret-i sicilli ile eşkıyâ-yı merkūme Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.45, h.1

Edirne bostancıbaşısına, Hezargrad kādısına hüküm ki:

Sâbıkā Filibe kādısı olan Mevlânâ Ali *zîde fazluhû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Hezargrad sâkinlerinden Hasan Ağa dimekle ma'rûf kimesneye zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinden karz-ı şer'îden üç yüz otuz guruş hakkı olup oğlu İbrahim dahi kefîl bi'l-mâl olmuşiken bu ana değin edâ etmeyüp ve şâhidleri dahi Edirne'de olduğun bildirüp mahallinde edâda ta'allül iderler ise mezkûr Hasan ve oğlu mezbûr İbrahim

Edirne’ye ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; maʿrifetinle mahallinde sâbit olan hakkını kabza vekîl olana edâ itdirüp girü virmekde taʿallül ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.45, h.2

Cisr-i Ergene kādısına hüküm ki:

Cisr-i Ergene’de sâkine Fatma ve Gevherhan nâm hâtûnlar gelüp; kazâ-i mezbûrda sâkin ( ) vakfının mütevellîsi el-Hâc Süleyman nâm kimesne hilâf-ı şerʿ-i şerîf ve bi-gayrı hakk ( ) akçelerin alup gadr u taʿaddî eyledüğin bildirüp mahallinde icrâ-yı hakk olunmaz ise mezbûr Hacı Süleyman Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şerʿle görilüp sâbit olan hakkını edâda taʿallül iderse Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.45, h.3

Zağra-i Cedîd kādısına hüküm ki:

Hemşîrem Hatice Sultân *damet ismetühâ*nın mutasarrıf olduğu Kızılca Hâssı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbiʿ Hanbesli(?) nâm karye reʿâyâsı gelüp; karye-i mezbûre toprağında zirâʿatleriyle hâsıl eyledikleri terekelerin öşrin sâlâriyyelerin kānûn üzre sekizde bir virüp ve ol karyede olan anbâra naklidüp ve sâ’ir hukūk u rüsûmların dahi kānûn ve defter mûcebince virmeğe râzîlar iken hâlâ karyeleri zâbıtı olan Şahin ve Mehmed ve Hasan nâm kimesneler kanâʿat etmeyüp terekeleri öşrlerin akreb-i bâzâr olmayan mesâfe-i baʿîd olan mahalle götürmek teklîfi ile taʿaddî eylediklerinden gayrı, hilâf-ı kānûn u defter ve bi-gayrı hakk tasarruflarında olan koyunların mahsûlünden penîr mutâlebesiyle taʿaddî vü rencîde üzre oldukların bildirüp menʿ u defʿ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, hilâf-ı kānûn-ı kadîm taʿaddîsi menʿ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.46, h.1

( ) kādısına nâ’ib-i şerʿ olan Mevlânâ ( ) *zîde ilmuhû*ya hüküm ki:

Kıdvetü'l ulema'i-l muhakkikīn Rûmili kazâskeri şerî'atçısı Mevlânâ Ali *zîde ilmuhû* Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; hâlâ İnöz nâ'ibi olan Ömer Efendi dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde yüz otuz guruş hakkı olup bi'd-defa'ât taleb eyledikde edâda ta'allül ve ibtâl-i hakk murâd eyledüğin bildirüp ol tarafda hakkını virmez ise ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, tarafından varan âdemîsine bî-kusûr edâ vü teslîm idüp virmeyüp şer'î cevâbı dahi var ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.46, h.2

Filibe mollâsına hüküm ki:

Mustafa ve Osman nâm yetîmler Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; Filibe sâkinlerinden Osman nâm kimesne mâlınızı i'mâl idiviriyim diyü bin yüz yirmi ( ) senesinde iki yüz yirmi guruşların alup asıl mâlı dahi virmeyüp küllî gadr ve Filibe'ye varduklarında dahi kendüyi ihfâ idüp şâhidleri dahi bu tarafda olduğın bildirüp ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mezbûr yetîmlerin şuhûdu Rikâb- hümâyûnum tarafında olmağla ihzâr olunup kazâskerlerim huzûrlarında şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.46, h.3

Evreşe nâ'ibine hüküm ki:

Dergâh-ı mu'allam kapucıbaşlarından mütevaffâ Kara Bayram-zâde Ahmed *zîde kadruhû* ile sadârat-ı kirâmdan Seyyid Ali *zide şerefehû* ve mütevaffâ-yı mezbûr Kara Bayram'ın utekātından Afife nâm hâtûn gelüp; mezbûr Ahmed'in Bozoğlu Arslan Paşa-zâde Süleyman Paşa zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde memhûr temessüğü mûcebince on üç kîse ve Seyyid Ali'nin sekiz bin ve mezbûre Afife'nin bin dokuz yüz guruş hakları olup mütevaffâ-yı mezbûr Süleyman Paşa'nın Gelibolu kazâsına tâbi' hâlâ Bolayır'da olup deynin edâya vasîsi olan ( ) nâm kimesneden talep eylediklerinde mütevaffâ-yı mezbûrun Bolayır'da sâkin İbrahim Paşa Hazinedârı İsmail ve karındaşı el-Hâc Hüseyin ve Saraylı ( ) nâm hâtûndan emânet vaz' olunmuş akçe ve bir mikdâr eşyâ ve bir câriye ve bir abd-ı memlûkü var iken virmeyüp birbirleriyle ve Gelibolu nâ'ibi ile yek-dil ve yek-cihet olmalarıyla fakat emânet olan eşyâdan bir miktar eşyâ ve

bir abd gösterüp kusûrun beyinlerinde ihfâ edüp icrâ-yı hakk olunmaduğın bildirüp, sen ki Evreşe nâ'ibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûsu mezbûra müvellâ olup şer'le görüp ihkāk-ı hakk ve sûret-i da'vâların ilâm eylemen için yazılmışdır.

Fî evâhiri L (1)127

s.46, h.4

İslimye kazâsı nâ'ibi ( ) *zide fazluhû*ya hüküm ki

İslimye kazâsı sâkinelerinden Mariem nâm Nasrâniyye Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bundan akdem zevci ( ) nâm zimmînin yine kazâ-i mezbûrda sâkin Hasan nâm kimesneye olan yüz on altı guruş deynine kefîl olup ve zevci mesfûrun dahi kazâ-i mezbûr sâkinlerinden ba'zı kimesnelere dahi deyni olmağla, kable'l-edâ mesfûr zimmî fevt olmağla muhallefâtın Misivri kasabasında sâkin sâ'ir varîsleri olan Yoseb ve karındaşı oğlu ( ) nâm kimesneler ahz ü kabz ve bunun hissesini virmeyüp ve deynini dahi edâ etmeyüp şâhidleri dahi İslimye'de olup mahallinde icrâ-yı şer' mümkin olmaduğın bildirüp mezbûrlar İslimye'ye ihzâr ve yedinde olan fetvâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin; şer'le görilüp icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise i'lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhırı L sene 1127

s.47, h.1

Edirne kādısına hüküm ki:

Edirne'de vâkı' merhûm ve mağfurun-leh Sultân Bayezid Hân-ı Velî *tâbe serâhü* Câmi'-i Şerîfi Evkāfı'nın bi'l-fi'l mütevellîsi olan Ahmed *zîde mecduhû* Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; vakıf-ı mezbûr kurâlarından kazâ-i mezbûra tâbi' Gülbaba ve tevabi'i karyelerinde sâkin Emir Mehmed ve Sarı Ahmed ve Şahin Çorbacı dimekle ma'rûf kimesneler kendü hâllerinde olmayup vakfın kurâsı torağında zirâ'atleriyle hâsıl eyledikleri terekelerinden öşür ile sâlâriyyelerin kānûn üzre sekizde bir virmediklerinden gayrı re'âyâyı tahrîk ve ihtilâl ve ânlara dahi virdirmeyüp bundan akdem edâsiyçün kıbel-i şer'den tenbîhi müş'ir mürâsele ve mûcebince kānûn üzre emr-i şerîfim virilmişiken mezbûrlar itâ'at-i emr ü şer' etmeyüp sâhib-i sıklet olmalarıyla, bir vechile kendüleri mütenebbih olmadıklarından gayrı sâ'ir re'âyâyı dahi tahrîk ve virmekden men' idüp vakfın nizâmına halel ve husûlünde kesr ü noksân tertîbine bâ 'is

oldukların bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum virmek bâbında istid‘â-yı inâyet etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; bâlâda isimleri mastûr olan üç nefer kimesneler hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ u hareket etmeyüp ve hilâf-ı kānûn a‘şâr umûruna müdâhale ile vakfa gadretmemek üzre taraf-ı şer‘den tenbîh ü te’kîd eylemen bâbında fermân-ı âlişânım sâdır olmuşdur, buyurdum ki.

Fi evâsıtı L sene [1]127

s.47, h.2

Edirne kādısına hüküm ki:

Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; mûmâ-ileyhin Edirne’de vâkı‘ Saray-ı Atîk Vakfı’nda yüz bin akçe deyni olup lâkin meblağ-ı mezbûrı def‘aten virmeğe kudreti olmamağla senede yüz guruş taksît ile virmeğe râzı iken vakf-ı mezbûr mütevellîsi kanâ‘at etmeyüp def‘aten talebiyle rencîde eyledüğin bildirüp senede yüz guruş taksît ile edâ edüp def‘aten talebiyle rencîde olunmamak bâbında emr-i şerîfim recâ ve sâdır olan fermân mûcebince mezbûrun ahvâli su’âl olundukda; meblağ-ı mezkûru def‘aten edâya kudreti olmayıp taksît ve tedrîc ile senede ancak yüz guruş virmeğe kādir idüğini sikât-ı sahîhatü’l-ashâb ihbâr eylediklerin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; Bâb nâ’ibin olan Mevlânâ Abdullah *zîde ilmuhû* i‘lâm etmeğin, i‘lâmı mûcebince tedrîc ile edâ olunmak üzre yazılmışdır.

Fî evâsıtı L 1127

s.47, h.3

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Abdullah *zîde kadruhû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Yanbolu sâkinlerinden el-Hâc Salih-zâde Mustafa nâm kimesne zimmetinde deyn temessüğü mûcebince bin yüz yirmi ( ) senesinde yüz kırk guruş hakkı olup her bâr taleb eyledikde ta‘allül ve tereddüd eyledüğin bildirüp mahallinde teveccüh eden hakkı alıvirilüp ta‘allül ve tereddüd iderse Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, şer‘le sâbit olan hakkı tahsîl yine ta‘allül iderse ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.47, h.4

Sapanca nâ’ibine hüküm ki:

Sapanca kazâsı sâkinlerinden Ahmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; yine kazâ-i mezbûr sâkinlerinden Ali nâm kimesnenin rızâsıyla tarafından vekâleten bir mikdâr eşyâsını otuz guruşa âhara füruht ve meblağ-ı merkūmu mezbûra bi't-tamâm edâ vü teslîm idüp dahlolmak îcâb etmez iken otuz gün mürûrundan sonra mezbûr Ali hîleye sâlik ve benim eşyâm beş yüz guruş değer idi diyü üzerine şer'an bir nesne sâbit olmadın bunu ta'addî ve hevâsına tâbi' toprak nâ'ibine istinâd ile gadr murâd eyledüğin bildirüp mezbûr buna ol vechile dahleyledikde mahallinde istimâ' olmayup Âsitâne-i sa'âdete havâle olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, husûs-ı mezbûr Âsitâne-i sa'âdetde görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.48, h.1

Karinâbâd ve Ruskasrı nâ'iblerine hüküm ki:

Karinâbâd sâkinlerinden Ahmed gelüp; Pirevadi kazâsında sâkin Mehmed nâm sagīrin Ruskasrı kazâsında vâkı' berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu altı bin akçe tîmârı karyelerinin bin yüz yirmi yedi senesinde zabtını vasîsi Şahin nâm kimesneden memhûr temessük ve hüccet-i şer'iyye ile altmış beş guruş deruhde ve iltizâm ve meblağ-ı mezbûru vasî-yi merkūma edâ vü teslîm etmişiken mezbûr Şahin Sefer-i hümâyûnuma gitmekle Aydos sâkinlerinden Ali nâm sagīr mezbûrun üvey babası ( ) nâm kimesne ile yek-dil ve sagīr-ı mezbûr içün bâliğ oldu diyü hüccet etdirüp vasîye virdüğin akçeyi tutmam diyü rencîde ve iki defʿa Aydos nâ'iblerine huzûrunda murâfaʿa-i şerʿ-i şerîf olduklarında; hilâf-ı şerʿ taʿaddîleri menʿ olunmuşiken mezbûrlar kanâʿat etmeyüp sagīr-ı mezbûru tahrîk ve hevâlarına tâbiʿ civâr nâ'iblerine isnâd ile gadr murâd eylediklerin bildirüp hilâf-ı şer taʿaddîlerin menʿ u defʿ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mahallinde şerʿle görülmek için yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.48, h.2

Şam Vâlîsi ve Mîr-i Hâc Vezîr ( ) Paşa'ya ve kādısına hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Şam-ı Şerîf Kalʿası kurbunda Murtaza Bâğçesi dimekle maʿrûf bâğçenin garrâsı ve binâsı Şam-ı şerîf sükkânından Mehmed Halil'in hüccet-i şer'iyye ile mülk-i müşterâsı ve bâğçe-i merkūmenin yeri Dizdâr Ali Ağa Evkāfı'ndan olup kadîmü'l-eyyâmdan berü

garrâsı ve binâya mezbûr Mehmed Halil mâlik ve arsa-yı merkūmeye mütevellî-yi vakfdan hasbe'l-istîcâr mutasarrıf iken bundan akdem Mehmed ve Derviş ve Hüseyin nâm kimesneler bağçe-yi merkūmenin kadîmü'l-eyyâmdan berü keyfiyyet-i tasarrufuna mutasarrıflar iken merkūm arsanın bir mikdâr mahalli kârhane-i kalʿadandır diyü muʿârazaları menʿ u defʿ olunmak bâbında sâdır olan fermân-ı celîlü'l-kadr mûcebince muʿârazaları vech-i şerʿ üzre menʿ olunup mezbûr Mehmed Halil'e hüccet-i şerʿiyye virilmişiken mezbûrân Mehmed ve Derviş ve Hüseyin Şam defterdârlarına istinâden muʿârazadan hâlî olmamalarıyla, mezbûr Mehmed Halil'in hüccet-i şerʿiyyesi mûcebince rencîde olunmamak içün yazılmışdır.

Fî evâsıtı L sene [1]127

s.48, h.3

( ) kādısına hüküm ki:

Mazık(?) evkāfının mütevellîsi Ali *zîde kadruhû* ile vakf-ı mezbûr karyelerinden Hamasa nâm karye reʿâyâsı gelüp; reʿâyâ-yı mezbûrenin üzerlerine şerʿan bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken bin yüz yirmi ( ) senesinde Hama Sancağı Mütesellimi olan es-Seyyid İsmail nâm kimesne tarafından üzerlerine bir kaç bayrak gönderüp bi-gayrı hakk fuzûlî reʿâyâ-yı mezbûrenin seksen re's camusların alup müteʿâkiben mezbûr Seyyid İsmail Türkmen cenginde katlen fevt olmağla, kazâ-i mezbûrda sâkin karındaşı Seyyid İbrahim zikrolunan camusların beher re'si için yedişer guruşların ahz ve camusların ashâbına redd idüp mezbûr Seyyid İbrahim'in reʿâyâ fukarâsından aldığı beşyüz altmış guruşa bâliğ olup reʿâyâya gadr ve perâkende vü perîşân olmalarına bâ'is olduğın bildirüp şerʿle görilüp fukaradan mezkûr İbrahim'in aldığı girü ashâbına alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, mezkûr İbrahim'in şerʿle sâbit olan hakları tahsîl ve reʿâyâ fukarâsına redd itdirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.49, h.1

Ereğli-i Karaman kādısına hüküm ki:

Ereğli kasabası mahallâtından Zile mahallesinde sâkine Fatıma nâm hâtûn gelüp; mahalle-i mezbûrdaʿvâkıʿ mutasarrıf olduğı mülk menzil ve mülk bâğçesin sâbıkā zevci olup kasaba-i mezbûrda sâkin olan Berber İbrahim nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde fuzûlî zabteylediğinden mâʿadâ mezbûr İbrahim ve kasaba-yı

mezbûrda sâkin Ayşe ve Raziye nâm hâtûnlar ve er karındaşı Hacı İbrahim ve eniştesi Ömer nâm kimesneler ile dahi hukūk-ı şer‘iyyeye müta‘allika da‘vâsı olup ve mahalle-yi mezbûr ahâlîsi icrâ-yı hakka muhâlefet ve rencîde eylediklerin bildürüp şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.49, h.2

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Beş nefer Yehûdîler Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; hâlâ Yanbolu Cizyedârı olan ( ) nâm kimesne bunların babaları Salamon nâm Yehûdîyi, benim sende yedi-sekiz sene mukâddem üç guruş alacağım var idi ve sen yeni senenin kâğıdını gayrı yerden niçün aldın diyü menziline götürüp habs idüp gice oldukda darb-ı şedid ile darb ve sâhib-i firâş idüp kâr ü kisbe kudreti kalmayup bunlar dahi zelîl ve mükedderü’l-hâl oldukların bildirüp ol bâbda istid‘â-yı inâyet eyledikleri ecilden, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; mesfûr Yehûdî bir def‘a cizyesin virüp yedine cizye evrâkın almış iken cizyedâr-ı merkūmsun âhardan bir de cizye kâğıdı almışsın diyü bi-gayrı hakk darb-ı şedîd ile mesfûru mecrûh eyledüği vâkı‘ ise şer‘le sâbit oldukdan sonra sûret-i sicilli ile cizyedâr-ı merkūmu ihzâr ve hakîkat-i ahvâli i‘lâm eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.49, h.3

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Mehmed *zîde ilmühû* gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sekban nâm karyede Sarraf Sûfî binâ eyledüği Câmi‘-i şerîfin berât-ı şerîfimle imâm ve hatîbi olup edâ-yı hidmet idüp hidmeti mukābelesinde berâtı mûcebince müstahıkk olduğu vâzifesin kazâ-i mezbûrda sâkin vakf-ı mezkûr mütevellîsi ( ) nâm kimesneden taleb eyledikde, vakfda müsâ‘ade var iken sen gallesi ancak imâma meşruta vakf akça istirbâh idersin diyü virmede ta‘allül idermiş, berâtı mûcebince müstahıkk olduğu vazîfesi alıvirilmek bâbında hüküm recâ etmeğin, yedinde olan berâtı mûcebince müstahıkk olduğu vazîfesi şer‘le alıvirilüp ta‘allül etdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.49, h.4

Uzuncaâbâd-ı Hasköy nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Örencik-i Kebîr nâm karye zimmîleri gelüp; hâlâ cizyelerin cizyedârları ( ) nâm kimesnenin yedinde olan berât-ı âlî-şân şurûtu üzre virmişler iken mezbûr on ikişer para ziyâde alup gadr eyledüğin bildirüp girü alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, hilâf-ı şer' mugâyir-i şurût-ı berât ziyâde alduğı şer'le girü redd içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.50, h.1

Sakızlı Abdullah *zîde fazluhû*ya hüküm ki:

Tatarpazarı'nda sâkin iken vefât iden Osman Bey-zâde el-Hâc Mehmed'in oğlu Osman Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; mezbûr el-Hâc Mehmed fevtoldukda bu vâlidesi batnında iken yine Tatarpazarı'nda sâkin Kavanoz-zâde Mehmed mütefevvâ-yı merkūmun eytâmına vasî nasb olunmağla, emlâk ve nukūd ve eşyâsın ve zimem-i nâsda hâric ez-defterden mâ'adâ on dokuz yük elli altı bin beş yüz dört akçeyi ber-mûceb-i defter-i kassâm ahz ü kabz idüp istihlâk ve bu irişüp bâliğ oldukdan sonra vasî-i mezbûr dahi vefât idüp ve bunun hemşîreleri Fatma ve Râbia bundan akdem hisselerin da'vâ etmeleriyle, sen ki Mevlânâ-yı ( ); husûs-ı mezbûra emr-i şerîfimle müvellâ ta'yîn olunman ile yine Tatarpazarı'nda sâkin vasî-i mezbûrun evlâd-ı siğârının vasîleri olan Yeğen Ahmed nâm kimesne ile murâfa'a-i şer' ve her biri birer mikdâr akçe üzerine sulh olmalarıyla bu dahi hisse-i şâyi'asın taleb ve da'vâ sadedinde iken Hüseyin Ağa ve sâbıkā Voyvoda el-Hâc Mustafa Ağa, sen da'vâ etme biz sana hisseni alıviririz diyü bunu iğfâl ve mezbûr Yeğen Ahmed dahi virmek va'd etmişiken hissesin virmeyüp küllî gadr olunduğun bildirüp mahallinde şer'le görilüp defter-i kassâm mûcebince defterden hâric babası muhallefâtından hisse-i şâyi'asın alıvirilüp virmekde ta'allül ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûre içün dahi müvellâ olup mahallinde şer'le görüp sâbit olan hakkı teveccüh idenlerden tahsîl, virmekde muhâlefet iderlerse ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.50, h.2

Niğbolu sancağı ilhâkıyla Özi beğlerbeği olup hâlâ Hotin muhâfazasında olan ( ) *dâme ikbalühû*ya hüküm ki:

Ömer *zîde kadruhû* Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl sunup; Dukakin sancağında Yakova kasabası sâkinlerinden Seyfi oğlu Hasan nâm kimesne zimmetinde bin yüz yirmi bir senesinde yedinde olan temessük ve hüccet-i şer'iyye mûceblerince bin iki yüz yetmiş beş guruş alacak hakkı olup virmedin mezbûr vilâyetden firâr ve hâlâ Hotin'e gidüp anda meks üzre olduğun bildirüp yedinde olan temessük ve hüccet-i şer'iyye mûcebince meblağ-ı mezbûr bi't-tamâm tahsîl ve varan âdemîsine teslîm itdirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, sen ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhsin; yedinde olan temesükü mûcebince mukâddemâ taleb ve da'vâ ve Rûmili kazaskeri huzûrunda murâfa'-i şer'-i şerîf oldukda müdde'âsı nehc-i şer'î üzre sâbit ve hüküm-birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmekle, mûceblerince tamâmen tahsîl ve tarafından kabzına ta'yîn eyledüği âdemine teslîm itdirüp bir vechile ta'allül ü muhâlefet itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.50, h.3

Dimetoka kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi' Halaçlı nâm karye re'âyâları Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; karye-i mezbûre toprağında avârız ve sâ'ir emr-i şerîfimle vâkı' tekâlif îcâb ider emlâk ve arâzîlere mutasarrıf olan ( ) ve ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesnelerden emr-i şerîfle vâkı' tekâlîfden hisselerine düşeni tahammüllerine göre taleb eylediklerinde, biz âhar karyede oluruz diyü virmekde ta'allül eylediklerin bildürüp alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L 1127

s.50, h.4

Tatarpazarı kazâsı cânibinde ba'zı husûs içün emr-i şerîfimle müvellâ ta'yin olunan Sakızlı Abdullah *zide fazluhû*ya hüküm ki:

Tatarpazarı sâkinlerinden iken vefât iden Osman Beğ-zâde Mehmed'in oğlu Ahmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; babası mezbûr fevt oldukda bu sağîr

bulunmağla Tatarpazarı sâkinlerinden Kavanos oğlu Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesne vasî nasb olunmağla, defter-i kassâm mûcebince babasının emlâk ve nukūd ve zimemde olan akçeden hissesini ahz ü kabz ve ba‘dehû defter-i kassâma dâhil olan hissesinden zimmetini kerhen buna ibrâ itdirüp ba‘dehû mezbûr Kavanos-zâde dahi fevtolmağla defter-i kassâmdan hârice samakoları icârâtından müctemi‘ olan dört yük seksen altı bin akçeden hissesini mezbûr Kavanos-zâdenin veresesi vasîleri olan Tatarpazarı sâkinlerinden Yeğen Ahmed nâm kimesneden taleb eyledikde mezbûr Ahmed Kavanos-zâde zikrolunan Samako îcârlarından bir akçe almamışdır diyü inkâr idüp müste’cirler dahi virmekde ta‘allül etmeleriyle gadrolunduğun bildirüp şer‘le görilüp teveccüh eden hakkı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer‘le görilüp hissesi virilmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.51, h.1

Sakızlı Abdullah *zide fazluhû*ya hüküm ki:

Tatarpazarı’nda sâkin iken vefât iden Osman Beğ-zâde el-Hâc Mehmed’in oğlu Osman Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; mezbûr el-Hâc Mehmed fevt oldukda bu vâlidesi batnında iken yine Tatarpazarında sâkin Kavanos-zâde Mehmed mütevaffâ-yı merkūmun eytâmına vasî nasb olunmağla, emlâk ve nukūd ve eşyâsın ve zimem-i nâsda haric ez-defterden mâ‘adâ on dokuz yük elli altı bin beş yüz dört akçeyi ber-mûceb-i defter-i kassâm ahz ü kabz idüp istihlâk ve bu irüşüp bâliğa oldukda vasî-i mezbûr dahi vefât idüp ve bunun hemşîreleri Fatma ve Rabia bundan akdem hisselerin da‘vâ itmeleriyle, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra emr-i şerîfimle müvellâ ta‘yîn olunman ile yine Tatarpazarı’nda sâkin vasî-i mezbûrun evlâd-ı sığârının vasîleri olan Yeğen Ahmed nâm kimesneye murâfa‘a ve her biri birer mikdâr akçe üzerine sulh olmalarıyla, bu dahi hisse-i şâyi‘asın taleb ve da‘vâ sadedinde iken Hüseyin Ağa sâbıkā Voyvoda el- Hâc Mustafa Ağa, sen da‘vâ etme biz sana hisseni alıviririz diyü bunu iğfâl ve mezbûr Yeğen Ahmed dahi virmek üzre va‘ad etmişiken hissesin virmeyüp küllî gadrolunduğun bildirüp mahallinde şer‘le görilüp defter-i kassâm mûcebince ve defterden hâric babası muhallefâtından hisse-i şâyi‘asın alıvirilüp virmekde ta‘allül ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; huzûrunda mezbûr için dahi müvellâ olup mahallinde

şer‘le görüp sâbit olan hakkını teveccüh idenlerden tahsîl, virmekde ta‘allül iderler ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.51, h.2

Edirne bostancıbaşısına ve Çirmen nâ’ibine hüküm ki:

Çirmen kazâsına tâbi‘ Belekli nâm karye sükkânından Arslan oğlu Mehmed ve Yazıcı oğlu Veli nâm kimesneler gelüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ karyelerine karîb Abdünnebi nâm karye sâkinlerinden eşkıyâ tâ’ifesinden Ramazan oğlu Ahmed ve Derviş oğlu Mahmud ve Bayram Beşe oğlu Mustafa dimekle ma‘rûf şakîler bin yüz yirmi ( ) senesinde gice ile evlerin basup bir çift öküz ve üç tüfenk ve iki kılıç ve bir destârların ahz ve samanlıkların ihrâk-ı bi’n-nâr idüp ikisinin dahi oğulların kılıç ve tüfenk ile darb ve cerheylediklerin bildirüp bostânî ustalarından bir usta ta‘yîn ve eşkıyâ-yı mezbûre elegetürilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; eşkıyâ-yı mezbûreyi ahz ve elegetürüp üzerlerine sâbit olan mevâddın sûret-i sicilleriyle Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.51, h.3

Dimetoka nâ’ibine hüküm ki:

Dimetoka kasabasında derûn-ı hisârda sâkin Kiryazı nâm zimmî gelüp; kasaba-i mezbûrede sâkin mu‘âmeleci tâ’ifesinden Ali nâm kimesneden yüz elli guruş istikrâz idüp nice zamândan berü virdüği murâbaha asl-ı mâldan ezyed ü evfer olup ve hâlâ ve mükedderü’l-ahvâl olmağla, zimmetinde kalan asl-ı mâlı bir vechle def‘aten edâya kudreti olmamağla tahammülüne göre tedrîc ile virmeğe râzıyken mezbûr def‘aten talebiyle rencîde itmekle mahallinde şer‘le görilüp mukâddemâ bilâ-devr-i şer‘î ribh nâmıyla virdüği aslına zamm ve takās ve zimmetinde bâkî kalanı tedrîc ve taksît ile edâ itdirilüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ta‘addî itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L [1]127

s.52, h.1

Tatarpazarı cânibinde ba‘zı husûs içün emr-i şerîfimle müvellâ ta‘yîn olunan Mevlânâ Sakızlı Abdullah *zîde fazluhû*ya hüküm ki:

Mütevaffâ Akyayla Mehmed’in kızı Rukiye nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; mütevaffâ babasından müntakill bir bâb mülk denk değirmeni Tatarpazarı sâkinlerinden Mahmud Ağa Zincirci-zâde dimekle ma‘rûf kimesne babası mütevaffâ-yı mezbûrun duyûnu olmayup tereke-i vâfiyesi olmağla, sagîre ve sagîrenin zarûret-i nafakası yoğiken duyûn-ı kesîresi vardır diyü hevâsına tâbi‘ nâ’ibden sûret-i deyn içün bey‘ oluna diyü bir hüccet almağla küllî gadreyledüğin bildirüp, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ itmeğin, bir def‘a şer‘le görilüp fasl olunmuş değil ise mübâşir ma‘rifetiyle şer‘le görilüp icrâ-yı hakk eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L 1127

s.52, h.2

Keşan kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

İpsala sâkinelerinden Ayşe nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Keşan kazâsına tâbi‘ Danişmendlü nâm karyede Akpınar dimekle ma‘rûf mezra‘anın hâsıl olan gallesi selâtîn-i mâzıye temlîki mûcebince defterde ceddesi Abdüssamed Fakîh’in evlâd-ı evlâda meşrûta vakf olmağla, ber-mûceb-i şart-ı vâkıf evlâdın olanlar tasarruf idegelüp nevbet-i tasarrruf bunun vâlidesi Kâmile Hâtûn’a intikāl eyledikde yine evlâd-ı vâkıfdan Şâh Hûbân nâm hâtûn nizâ‘ etmekle, murâfa‘a-ı şer‘ oldukda; vâlidesi mezbûrenin evlâd-ı vâkıfdan olduğu sâbit ü zâhir ve hüküm- birle hüccet-i şer‘iyye virilüp ber-vech-i iştirâk mutasarrıflar iken bunun vâlidesi mezbûre ile Şâh Hûbân hâtûn müteveffiye olup nevbet-i tasarruf buna ve Keşan kazâsında sâkine mezbûrenin kızı dîğer Ayşe Hâtûn’a münhasıra oldukda mezbûre bunun hissesin fuzûlî zabtidüp defa‘âtle emr-i şerîf ısdâr ve mahallinde murâfa‘a oldukda cümle a‘yân-ı vilâyet ve nâ’ibler mezbûreyi himâye etmekle bir vechile icrâ-yı hakk mümkin olmaduğın bildirup ihzâr olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hasmı mezbûr ihzâr olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.52, h.3

Sakızlı Abdullah *zide fazluhû*ya hüküm ki:

Samakov kazâsında sâkine mütevaffâ Osman Beğ-zâde el-Hâc Mehmed'in zevce-i metrûkesi Rukiye Hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; zevci müteveffâ-yı mezbûrun evlâd-ı sığârının vasîleri olan Kavanos-zâde Mehmed mütevaffâ-yı mezbûrun hâric ez-defterden mâ'adâ emlâk ve eşyâ ve nukūddan ve defter-i kassâm mûcebince kabzeyledüği on dokuz yük elli altı bin akçeden bunun sümün hissesini ve kırk bin akçe mihr-i mü'eccelini ve ma'lûmü'l-mikdâr mu'accelini virmeyüp kendü masârifine harc ve istihlâk etmekle, Pazarcık'da sâkin tereke-i vâfiyesini kabziden varîsleri vasîsi Yeğen Ahmed nâm kimesneden taleb eyledikde vermekde ta'allül etmeleriyle, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; bundan akdem mübâşir ile sâdır olan emr-i şerîfim mûcebince sen müvellâ ta'yîn olunup mahalline vardığında zevci mütevaffâ-yı mezbûrun sâ'ir veresesi hakların alup bunu yine Bazarcık'da sâkin Şatır Hüseyin ve sâbıkā [voyvoda] olan Mustafa ve mezbûr Yeğen Ahmed müvellâ ve mübâşir gitdiklerinden sonra hakkını bi't-tamâm virelim diyü te'hîr ve iğfâl idüp ba'dehû bunun vasîsi olup hâlâ rüşdü olan haklarını virmeyüp küllî gadr olunduğun bildirüp mahallinde şer'le görilüp müteveccih olan hakkını vermekde ta'allül iderler ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; mukâddemâ irsâl olunduğunda husûmun iğfâli ile te'hîr ve da'vâlarına faysal virilmemekle, bu def'a dahi sen müvellâ ta'yin olunman münâsib olduğın bi'l-fi'l Rûmili kazâskeri olan Mevlânâ İsmail *zîdet fezâ'ilühû* i'lâm etmeğin, husûs-ı mezbûr içün müvellâ olup şer'le görilüp sâbit olan hakkını tahsîl idüp virmekde yine muhâlefet iderler ise ihzâr olunmaları içün yazılmışdır.

Fi evâhiri Ş 1127

s.53, h.1

Trabzon kādısına ve mütesellimine hüküm ki:

Erbâb-ı timârdan Osman gelüp; berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tîmârı karyelerinden kazâ-i mezbûr muzâfâtından Maçoka nâhiyesine tâbi' Hortakop ve tevâbi'i karyelerinin bin yüz yirmi yedi senesinde vâkı' mahsûlat ve rüsûmâtı berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşmekle, ba'zı mevâni' sebebiyle re'âyâsı zimmetinde olduğun bildirüp berâtı mûcebince tahvîli târîhine düşen masûlü kendüye alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, tahvîl târîhine düşen mahsûlât ve rüsûmâtı kānûn ve defter mûcebince tahsîl olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L [1]227

s.53, h.2

Malkara ve ( ) kazâları nâ'iblerine hüküm ki:

Mustafa nâm kimesne gelüp; işbu sene-i mübârekede sefer-i hümâyûndan gelür iken Malkara'da ( ) ve ( ) ve ( ) nâm şakîler hevâlarına tâbi' eşkıyâ ile önüne çıkup emvâl ü erzâkın nehb ü gâret etmeleriyle, sen ki hasekî-i mezkûrsun; bundan akdem emr-i şerîfimle husûs-ı mezbûr içün ta'yîn olunman ile mahalline varup mezbûrları ahz murâd eyledüğinde eşkıyâ-yı merkūme âlet-i harb ile üzerine hücûm ve bir-iki bostânîyi mecrûh eyledüğin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki hâseki-i mezkûrsun; eşkıyâ-yı merkūmeyi bi-eyyi hâl ahz ve üzerlerine sübût bulan mevâddın sûret-i sicillini irsâl ve kendüleri ol tarafa habs eyleyesin ki sonradan emr-i şerîfim ne vechile sâdır olur ise ana göre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L 1127

s.53, h.3

Filibe monlâsına ve Edirne bostancıbaşısına ve Zağra-i Atîk kādısına hüküm ki:

Edirne kazâsına tâbi' Koca Yakublu nâm karyeden İvaz nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bin yüz yirmi dört senesinde bunun koyunu yaylağa gider iken Filibe kazâsına tâbi' Küçükbalcılar nâm karyeden Gazel Ali ve Mahmudlar karyesinden Burunsuz ve Çakallar karyesinden ( ) nâm zimmî ve Zağra-i Atîk kazâsına tâbi' Isdavran nâm karyeden ( ) nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve sürüsünden iki yüz elli aded koyunu sirka idüp götürüp beynlerinde izâ'at eylediklerin bildirüp mezbûrlar ahz ve mahallinde şer'le görilüp icrâ-yı hakk olmaz ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; ma'rifetinle mezbûrlar ihzâr-ı şer' olunup sâbit olan hakkı alıvirilüp icrâ-yı hakk mümkin olmaz ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.53, h.4

Kızanlık kādısına hüküm ki:

Hâssa doğancı ve şahincilerinden Zağra-i Atîk kazâsına tâbi' Banlu nâm karye sâkinlerinden ( ) ve ( ) ve ( ) ve dahi ba'zıları Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunlar

üzerlerine edâsı lâzim gelen hidmetlerin edâ idüp ve emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin dahi a‘lâ ve evsat ve ednâ i‘tibâriyle tahammüllerine göre karye-i mezbûr ahâlîsi ile ma‘an virüp kusûrları yoğiken Zağra-i Atîk kādısı olan ( ) nâm kādı bin yüz yirmi ( ) senesinde sizi yoklama iderim diyü yedlerinde doğancı ve şahincilik esâmî ve senedlerin yedlerinde[n] ahz [ve] virmeyüp hâlâ yedinde kalduğından gayrı, Ali nâm kimesne ile karye-i mezbûre imâmı Hüseyin ve İsmail nâm kimesne re‘âyâ tâ’ifesini tahrîk ve kendüler tab‘iyet idüp cem‘iyyet ile bunlardan Ömer nâm doğancının evin basup harman kapusını kırup mezbûru darb ve bunların ba‘zısını dahi mecrûh idüp gadr u ta‘addî eylediklerin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, sen ki Kızanlık kādısı Mevlânâ-yı mezbûrsun; bu husûsda müvellâ olup şer‘le hakk u adl üzre tarafeynin ahvâlini tefahhus (…) mertebe taharrî ve takayyüd-birle nizâ‘-ı tarafeyne faysal virüp ve sûret-i ahvâllerin vukū‘u ve sıhhati üzre i‘lâm (…) veyâhûd himâye olunmakdan begâyet ihtirâz eylemen içün yazılmışdır.

[Fî] Şevvâl sene 1127

s.54, h.1

Karinâbâd kādısına hüküm ki:

Edirne sükkânından Süleyman nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bundan akdem Karinâbâd menzilcisi olan Hacı Mustafa nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde karz-ı şer‘îden dokuz yüz kırk guruş alup yedine mühürlü deyn temessükü virüp kable’l-edâ seferde fevt olup ve kazâ-i mezbûrda sâkin mütevaffânın muhallefâtın kabz ider veresesinden taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve tereddüd eylediklerin bildirüp alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le sâbit olan hakkı temessükü mûcebince edâda ta‘allül ve tereddüd ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.54, h.2

Gelibolu ve Eceâbad nâ’iblerine hüküm ki:

Sâbıkā Bergos kādısı Mevlânâ Abdurrahman *zîde fazluhû* Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Eceâbad nâhiyesine tâbi‘ Kilidülbahr Kal‘ası sâkinelerinden Fatma Hâtûn’un li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe nâm mecnûneye cedlerinden müntakill defter-i kassâm ve kazasker hücceti nâtık olduğı üzre nukūd ve

eşyâsını sâbıkā kal‘a-i mezbûre dizdârı olan ammîsi İsmail Ağa dimekle ma‘rûf kimesne vasîsi olduğu hâsebiyle ahz ü kabz idüp zimmetinde iken mezbûr İsmail tarîi Hacc-ı Şerîf’de vefât idüp ba‘dehû mezkûre mecnûne Ayşe dahi müte‘â[ki]ben müteveffiye oldukda mezbûrenin verâseti merkūm Fatma ile büyük vâlideleri İsmihan nâm hâtûna ve ammîsi İbrahim’e münhasıra olmağla, mezbûr İsmail’in muhallefâtını kabz idüp hâlâ taht-ı kazânızda sâkinler olan kebîre kızları Rukiye ve Zeynep ve Fatma ve Ümmüveledi Afife ve oğlu Ahmed’den hissesin taleb ve da‘vâ murâd eyledikde mezkûrân hâtûnlar şirrete sâlike olup toprak kādısına istinâd ile icrâ-yı hakk olunmaduğın bundan akdem Der-i devlet-medârıma iʿlâm eylediklerin, sâbıkā Bergos Kādısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh müvellâ olup daʿvâları şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim virilüp ve müvellâ-i merkūm mahall-i mezkûra varup da‘vet-i şer‘ eyledikde mezbûrân hâtûnlar ihtifâ ve zevcleri dahi gaybet etmeleriyle, bir tarîkle murâfa‘a-i şer‘ olmayıp ta‘annüd etmeleriyle, ahâlî-i kazâdan ahvâllerine vukûf-ı tâmmı olan bî-garaz Müslimînden sü’âl olundukda; mezkûrân hâtûnlar mütevaffâ-yı mezbûr İsmail’in altı kîse nukūd ve sâ’ir zî-kıymet eşyâların edâ-i deyn etmemek içün ihfâ idüp defter-i kassâma idhâl itdirmeyüp ve her biri mütekayyide ve mütemerride olmalarıyla, mahallinde murâfa‘a mümkin değildir diyü haber virmeleriyle mahallinde murâfa‘a-ı şer‘ mümkin olmamağla Rikâb-ı hümâyûnuma ihzârlarıyçün emr-i şerîfim virilmek recâsına arz etmeğin, vech-i meşrûh üzre ihzârlarıyçün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.54, h.3

( ) kādısına hüküm ki:

Sadât-ı kirâmdan es-Seyyid Mehmed *zîde şerefehû* gelüp; hâliyâ İslimye kazâsı nâ’ibi es-Seyyid İbrahim bin yüz yirmi ( ) senesinde cihet-i karz-ı şer‘îden bundan yüz kırk guruş alup taleb eyledikde bunu darb ve ahz [ü] habs ve meblağ-ı merkūmu edâda ta‘allül üzre olduğun bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, zâbiti ma‘rifetiyle mahallinde şer‘le sâbit olan hakkı tahsîl, virmekde yine muhâlefet ider ise ihzâr olunmak içün hüküm yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.54, h.4

Havâss-ı Mahmud Paşa nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Nâib Uşaklı nâm karye sükkânından Hasan ve İsmail gelüp; karye-i mezbûrda gice müsâferet tarîkiyle sâkin olduğu menzil önünde kendü hâlinde iken karye-i mezbûrdan Hasan nâm yeniçeri karındaşı Yakup ile bunların üzerlerine hücûm ve cebren tutup boğazlamak üzre bıçak çekdikde ahâlî-i karyeden nisâ tâ’ifesi feryâd etmeleriyle, Mehmed nâm kimesnenin menzili ve haremin basup onlar dahi ma‘an hareme girüp bunlar bir tarîkle hâlâs olup ol vechile (…) olduğun bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde ahvâlleri bî-garaz Müslimînden şer‘le istihbâr ve i‘lâm olunduğu üzre ise sûret-i sicilleriyle Rikâb-ı hümâyûnuma arz olunmak emrim olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl 1127

s.55, h.1

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Edirne sükkânından Hacı Süleyman nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; Yanbolu’da sâkin Salih-zâde Mustafa nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde karz-ı şer‘îden yüz yirmi beş guruş hakkı olup ve yedine mühürlü deyn temessükü virüp taleb eyledikde virmekde ta‘allül ve tereddüd eyledüğin bildürüp bu bâbda dahi virmez ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olınmak bâbında hükm-i hümâyûnum reca eyledüği ecilden, mahallinde şer‘le sâbit olan hakkı temessükü mûcebince edâda ta‘allül ve teraddüd ider ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.55, h.2

Şâm-ı Şerîf kādısına hüküm ki:

Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Şâm-ı Şerîf’de vâkı‘ Haremeyn-i Şerîfeyn Evkāfı’ndan Sûku’l-Batra Mahallesi’nde Hadariye Sokağı’na tâbi‘ bir bâb hânenin ücreti senede on iki guruş olup altı guruşa bundan akdem hâne-i merkūme ta‘mîrine sarf olunan bin beş yüz guruşdan mahsûb ve altı guruş dahi def‘aten teslîm olunagelmiş iken hâne-i mezbûre müste’ciri Seyyid Hasan ibn-i Seyyid Yahya eş-Şükrü mülkünde olan Salihiye Mahallesi’nde arzan ve mâ’en ve hirâsen bir bâb bağçe ile zikrolunan hânenin üzerine mirsad olan bin beş yüz guruş ile istibdâle rağbet idüp bağçe-i mezbûrun beher sene otuz guruş ecr-i misli olmağla istibdâli vakfa enfa‘ ve evlâ olmağla, istibdâl olunmak üzre emr-i şerîfim virilmek recasına bi’l-iltimâs arz ve derûn-

ı arzda istibdâli iltimâs olunan mülk menzil vakt-i âtîde menzilden rağbet ve rey‘ ve kıymet cihetinden evfer ve cemî‘-i vücûh ile fi’l-hakīka bedel (…) ekser olup vakfa enfa‘ ve evlâ olduğu sûretde şerâ’it-i istibdâl bulunduğına binâ’en, emr-i şerîf ile istibdâl-i vakıf meşrûʿdur diyü bi’l-fi‘l Rûmili kazâskeri olan Mevlânâ İsmail *edâmâllahü te‘âlâ fezâ’ilühû* i‘lâm etmekle, i‘lâmı mûcebince şer‘le istibdâl olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.55, h.3

Edirne bostancıbaşısına ve Baba-yı Atîk ve Bergos kādılarına hüküm ki:

Bâba-yı Atîk kasabasında sâkin el-Hâc Ahmed *zîde kadruhû* gelüp; bin yüz yirmi yedi senesi Şevvâli’nde çiftliğinde iken Bâba-yı Atîk kazâsından Köpekçi Mehmed ve Takas Hasan ve refîklerinden Bergos kazâsına tâbi‘ Alaplı nâm karyeden Kosta oğlu İstemat ve Kara Kanit oğlu Dimitri nâm zimmîler ve refîkleri şakîler sârık olmalarıyla, nısfu’l-leylde kasaba-i mezbûrede vâkı‘ menziline girüp Moskov esîrlerinden acemî câriyesin idlâl ve mukaffel sepet sanduğını kırup an-nakd üç yüz seksen guruş ve bir mikdâr eşyâsın ve zevcesinin dahi iki çift altun bilezik ve dört âdet kuşak ve küpe ve inci askılıkların ve gömlek ve makrama ve üstlük ve sîm evânî tahmînen bin dört yüz guruşluk nukūd ve eşyâların sirka etmeleriyle mezbûr Köpekçi Mehmed’i ahz ve huzûr-ı şer‘de ikrâr etmekle, hâlâ mezbûr Mehmed ve tebâʿı Takas Hasan ol tarafda habs olunduğun bildirup kaçakları yerlü yerinden şer‘an buldurması lâzim gelenlere buldurup ahz ve sâhib çıkar olur ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmaları bâbında emr-i şerîf recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; maʿrifetinle mezbûrlar yerlü yerinden buldurması lâzim gelenlere buldurup ihzâr-ı şer‘ ve şer‘le görilüp üzerlerine sâbit olan mevâddın sûret-i sicill ve hüccetleriyle i‘lâm ve kazıyyede alâkası yoğiken dahl idenler men‘ ve memnû‘ olmazlar ise ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâhiri L sene [1]127

s.55, h.4

Bergos kādısına hüküm ki

Bergos sâkinelerinden Ümmühan nâm hâtûn gelüp; Mustafa nâm kimesne zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde yüz guruş alacak hakkı olup almadın fevt

olmağla, mütevaffâ-yı mezbûrun muhallefâtın kabziden kazâ-i mezbûrda sâkin sulbî oğlu Mehmed nâm kimesneden taleb eyledikde mezbûr Mehmed kazâ-i mezbûre mahkeme kâtibi olmağla icrâ-yı hakk olmaduğın bildirüp şer‘le sâbit olan hakkı virmekde ta‘allül iderise ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, mahallinde şer‘le sâbit olan hakkını virmekde ta‘allül ider ise Rikâb-ı hümâyûnuma ihzâr olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.55, h.5

Yenişehir-i Fener monlâsına hüküm ki:

Tırhâlâ sâkinlerinden Abdurrahman gelüp; yine Tırhala kazâsında sâkin Abdurrahman Efendi dimekle ma‘rûf kimesneye alâ-tarîki’l-emânet yüz elli iki guruş vaz‘ idüp taleb eyledikde virmekde ta‘allül etmekle, şer‘le hakkı tahsîl olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ itmeğin, sen ki Mevlânâ mûmâ-ileyhsin; şer‘le görilüp sâbit olan hakkı tahsîl olunup ta‘allül iderse ilâm olunmak için yazılmışdır.

Fi evâhiri L sene [1]127

s.56, h.1

Yanbolu kādısına ve İslimye kazâsı nâ’ibine hüküm ki:

Ahmed nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; İslimye kazâsına tâbi‘ Dragüden(?) nâm karye re‘âyâlarından birbirlerinin kefâletleriyle bin yüz yirmi ( ) senesinde buğday ve çavdar bahâsından temessükleri mûcebince iki yüz altmış guruş hakkı olup taleb eyledikde edâda ta‘allül ve ba‘zı zî-kudret kimesneler dahi mezbûrlara himâye ve ibtâl-i hakk murâd eylediklerin bildirüp şer‘le görilüp temessükleri mûcebince müteveccih olan hakkı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.56, h.2

İnecik nâ’ibine hüküm ki:

Ayşe nâm hâtûn Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Malkara kazâsına tâbi‘ mütevaffâ Sinan Paşa Vakfı kurâsından Sofuca nâm karye toprağında ma‘lûmetü’l-hudûd yerlerin

mutasarrıf olan karındaşı Musa nâm kimesne fevt olup oğlu ve kızı ve baba bir er karındaşı kalmayup yerlerin kānûn üzre tapuya müstahıkk ve hakk-ı tapu yurdu üzerinde sâkin olmak şartıyla baba bir hemşîresi mezbûrenin olmağla, bî-garaz Müslümîn takdîr eyledikleri resm-i tapu ile almağa tâlibe iken karye-i mezbûre zâbıtı olan Mehmed nâm kimesne Hacı Hasan ve Monlâ Mehmed ve Topal Arslan ve Kurd Ali oğlu Mustafa nâm kimesneler ile yek-dil olmağla, birkaç def'a kıbel-i şer'den mürâsele virilmişiken sana virmem âhara viririm diyü hilâf-ı kānûn gadr murâd eyledüğin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki nâ'ib-i mûmâ-ileyhsin; husûs-ı mezbûra müvellâ olup kānûn üzre faysal virmen içün yazılmışdır.

Fî evâhiri Şevvâl sene 1127

s.56, h.3

Bergos kādısına hüküm ki

Sipâh tekā'üdlerinden Ali *zîde kadruhû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; merhûm ve mağfûrun-leh Şehzade Sultan Mehmed Hân *tâbe serâhu* evkāfı karyelerinden kazâ-i mezbûra tâbi' Bedir nâm karyede vâkı' çiftliğe mutasarrıf olup yine karye-i mezbûrda vâkı' resmi Defter-i Hâkāni'de vakfa hâsıl kayd olunup sâhib-i arz temessükü mûcebince mutasarrıf olduğu mahsûs u müstakill kadîmî yaylak ve kışlak yerlerine zamânında kendünin ve çobanlarınun koyun ve sâ'ir da'vârlarıyla çıkup yaylayup ve kışlayup ve tahammülüne göre resmin sâhib-i arz olan vakıf zâbıtına edâ idüp dahlolunmak îcâb etmez iken yine karye-i mezbûrdan Himmet nâm kimesne birkaç seneden berü bunun mahsûs u müstakill yaylak ve kışlağına fuzûlî müdâhale etmekle, bundan murâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında; mezbûr Himmet'in alâkası olmamağla bî-vech mu'ârazadan men' ve buna hüküm-birle cânib-i şer'îden hüccet-i şer'iyye virilmişiken hâlâ ol hüccet-i şer'iyyeye muhâlif nizâ'dan hâlî olmaduğın ve bu bâbda fetvâsı virildüğin bildirüp mûcebince amel olunup ta'allül ider ise arz u i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, kānûn üzre amel olunup muhâlefet ider olur ise i'lâm olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhiri Ş sene 1127

s.57, h.1

İpsala kazâsı nâ'ibine ve İpsala voyvodasına hüküm ki:

Sen ki Mevlânâ-yı mümâ-ileyhsin; Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; kazâ-i mezbûra tâbi‘ Kemerli nâm karyeden Nikola nâm zimmî meclis-i şer‘a varup Keşan kazâsına tâbi‘ Arnavudlar nâm karyeden Baba Yorgi nâm zimmî zimmetinde bin yüz yirmi ( ) senesinde cihet-i karzdan yüz guruş hakkı olup zu‘mları üzre Poloya virmiş iken mesfûr Baba Yorgi şirrete sâlik ve Keşan voyvodasına istinâd ile bunun yedine virdüği polobayı almak üzre adem gönderüp rencîde eyledüğin i‘lâm ve mesfûr Baba Yorgi İpsala’ya ihzâr olınup şer‘le müteveccih olan hakkı alıvirilmek bâbında hükm-i hümâyûnum recâsına arz eyledüğin ecilden, sen ki voyvoda-i mezkûrsun; ma‘rifetinle mesfûr Baba Yorgi’yi İpsala Mahkemesi’ne ihzâr ve şer‘le sâbit olan hakkı alıvirilmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.57, h.2

İstanbul kādısına hüküm ki

Seyyid Mustafa *zîde şerefuhû* gelüp; zevcesi Ayşe nâm hâtûn bunun izinsiz menzilinden firâr ve kendü eşyâsıyla bunun eşyâsın ma‘an kaldırup İstanbul’da Küçük Ayasofya kurbında vâkı‘ menzilinde ihtifâ ve bu kendü menziline nakl murâd eyledikde mahallesi imâmı ile yek-dil ve mahallelerinin kimi da‘vâcı ve kimisi şâhid olup kādı-i sâbıkdan mu‘âvenetle şâhidleri dahi tezkiye olunmayup zevcesi mezbûreyi bundan tefrîk ve hukūk ve nikâh diyü küllî gadr ve ezâ eylediklerin bildirüp, fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer‘le görilüp mezbûrenin zimmetinde sâbit olan eşyâsı alıvirilüp şer‘le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.57, h.3

Halep beğlerbeğisine, Ruha ( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki

Hassa hazînedârım havâssından Belen’in re‘âyâsından Yusuf ve Cafer ve Mehmed ve Abdurrahman nâm kimesneler Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Bazoklu cemâ‘atinden Resul ve Şah Hüseyin ve Sarı Ali ve Hamza nâm kimesneler hevâlarına tâbi‘ dokuz nefer kimesneler ile bin yüz yirmi ( ) senesinde ışâ vaktinde sâkin oldukları menzilin basup katl kasdıyla üzerine hücûm eyledikde mezbûr Yusuf’un zevcesi kurtarmak içün üzerine geldikde iki yerinden zevcesi mezbûreyi hançer ile darb ve oğlunu katl ve şekāvet eylediklerin şer‘an sâbit ve hüccet-i şer‘iyye olunmuş iken tekrâr

yine menzillerin basup emvâl ü erzâkların gâret ve küllî ta‘addî vü fesâd eylediklerin bildirüp mezbûrlar maʿrifetlerinizle taht-ı hükûmet ve kazâsında bulunurlar ise şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, vech-i meşrûh üzre şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fi evâ’ili Za sene 1127

s.57, h.4

Sivas beğlerbeğisi ve Maraş beğlerbeğisi ve Sivas ve ( ) ve ( ) ve ( ) kādılarına ve Maraş kazâsı nâ’ibine hüküm ki

Pertek kasabası nâ’ibi Mevlânâ Ali *zide ilmuhû* Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Pertek kazâsı re‘âyâsından Razorani Aşîreti’nden Mehmed ve Mustafa ve Abdurrahman ve sâ’irleri meclis-i şer‘a varup bin yüz yirmi ( ) senesinde Divriği mütesellimi olan ( ) nâm kimesne Bazuki Ekrâdı’ndan Sarı Ali ve Monlâ İbrahim ve (…) Hüseyin ve Resul nâm kimesnelerin tahrîkleriyle mübâşir gönderüp bunların üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken evlerin basup beş bin guruşluk emvâl ü erzâkların nehb ü gâret eylediklerin i‘lâm ve bi-gayrı hakk alduğı emvâl ü erzâkların mütesellim-i mezbûrdan alıvirilmek bâbında emr-i şerîfim virilmek içün ilhâhlarıyla arz etmeğin, siz ki mîr-i mîrân-ı mûmâ-ileyhâsız; vech-i meşrûh üzre şer‘le görilüp hilâf-ı şer‘ ve bi-gayrı hakk alınan emvâl ü eşyâları alıvirilüp icrâ-yı hakk olunmak için yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.58, h.1

Sivas beğlerbeğisine ve Sivas ve Nallı Ballı ve ( ) kādılarına hüküm ki

Ekrâd tâ’ifesinden taht-ı kazânızda konar ve göçer Millü ve Kâvillü Cemâ‘atleri Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; mezbûrlar Hâssa hazînedârım hâssı re‘âyâsından olup hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ u taʿaddîleri olmayup Müslimînden olup kendü hâllerinde iken Göceklü Türkmeni ve Cerid Türkmeni ve Mamalı Türkmeni bunlara, siz Acem tâ’ifesiyle ihtilât idersiniz diyü mücerred celb-i mâl içün iftirâ ve ol bahâne ile mâl ve eşyâların bi-gayrı hakk ellerinden alup gadr u ta‘addî üzre oldukların bildirüp hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf ol vechile olan ta‘addîleri menʿ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, hilâf-ı şer‘-i şerîf rencîde itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.58, h.2

Sâbıkā Dîvân-ı hümâyûnumda Çavuşbaşı olup hâlâ Yeniil hâssı voyvodası olan Ahmed *dâme mecdühû* ve Nallı Ballı ve Hüseyinâbâd kādılarına hüküm ki ;

Taht-ı kazânızda vâkı‘ Hâssa hazînedârım hâssa re‘âyâsından Millü ve Kavillü cemâ‘ati Rikâb-ı hümâyûnuma âdem ve arzıhâl gönderüp; üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk u rüsûmların zâbıtlarına ve emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîflerin dahi cem‘ine me’mûr olanlara edâ idüp ve hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz‘ u ta‘addîleri olmayup üzerlerine şer‘an bir nesne sâbit olmuş değil iken Mamalu oğlu Ömer Beğ hevâsına tâbi‘ Cerîd Yazıcı’nın oğlu Hüseyin ve kölesi Şahin ve Göceklü ve Yabaldın Türkmeni kabîleleri cemâ‘ati başına cem‘ ve hilâf-ı vâkı‘ mevâdd isnâdıyla ahz ve der-zincîr ve hilâf-ı şer‘ on sekiz kîse akçelerini alduğından gayrı, bin iki yüz guruş için dahi cebren deyn temessükü alup ve bilâ- emr-i şerîf yurdlarından ihrâc ve mâl u erzâkların bi-gayrı, hakk nehb ü gâret idüp küllî zulm ü ta‘addî eylediklerin bildirüp mezbûrların ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, sen ki voyvoda-i mûmâ-ileyhsin; mübâşeretinle min-ba‘d hilâf-ı şer‘-i şerîf ve bilâ-emr-i münîf vechen mine’l-vücûh ta‘addî itdirilmeyüp men‘ u def‘ olunmak için yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene 1127

s.58, h.3

Bor ve ( ) kādılarına ve Konya mütesellimine hüküm ki;

Bor kasabası sâkinlerinden İvaz Cündi ve Nurullah ve Mustafa ve Ahmed nâm kimesneler gelüp; yine Bor kasabası sâkinlerinden Ali Efendi oğlu dimekle ma‘rûf Mustafa ve Türkmen Vâ‘iz Mehmed dimekle ma‘rûf kimesneler sâhib-i cem‘iyyet olup fukarânın bi-gayrı hakk mâlın alup ve zor şehâdet âdet-i müstemirreleri olmağla kādılar dahi havfından mezbûrların hevâlarına tâbi‘ olmağla, nice dürlü zulm ü ta‘addîye tasaddî ve bin yüz yirmi ( ) senesinde İnce Hasan Bölükbaşı dimekle ma‘rûf kimesne ile bunların evin basup ehl ü ıyâllerine nice dürlü cevr ü eziyyet eylediklerin bildirüp mezbûrların keyfiyet-i ahvâlleri sü’âl ve ta‘addîleri men u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mezbûrları hasm-ı şer‘îleriyle murâfa‘a ve keyfiyyetleri civâr kazâ ahâlîlerinden tefahhus ve üzerlerine şer‘an mevâdd sâbit olur

ise sıhhati üzre Rikâb-ı hümâyûnuma arz u iʻlâm ve bundan sonra ne vechile fermân-ı hümâyûnum sâdır olur ise mûcebiyle amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.58, h.4

Bursa kādısına ve Hüdâvendigâr sancağı mütesellimine hüküm ki:

Ali *zide kadruhû* gelüp; bu Rikâb-ı hümâyûnumda emr-i şerîfimle me'mûren Ruha'ya varup itmâm-ı hidmet ile gelür iken esnâ-yı râhda Lefke ve Bilecik kasabası beynine geldikde, sen ki mütesellim-i mezkûrsun; (…) olan Bölükbaşı dimekle maʻrûf şakî levendât eşkıyâsıyla yolunu basup bir re's at ve nukūd akçe ve eşyâsını nehb ü gâret ve uryân idüp ve katl kasd eyledikde mûmâ-ileyh yedinden bir tarîkle halâs olup Lefke'ye geldikde şakî-i mezbûr âdemlerinden olup yek-dil olmağla, kabâhatini setr içün şakî-i mezbûru habs ve bunun bunun eşyâ-yı mesrûkasını beyninizde taksîm idüp ve buna bir nesne virmedin itlâf idüp gadreyledüğin ve şakî-i mezbûr âdemlerinden olduğun iʻlâm olunduğun bildirüp şakî-i mezbûr ihzâr olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ etmeğin, sen ki mütesellim-i mezkûrsun; mezbûr (…) Bölükbaşı senin kendü hidmetkârın olduğun Lefke nâ'ibi iʻlâm etmekle şakî-i mezbûru bi-eyyi hâl ahz ü ihzâr eyleyesin veyâhûd mûmâ-ileyhin nukūd ve eşyâ-yı mağsûbesin tazmîn eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur diyü yazılmışdır.

Fî evâhiri L sene [1]127

s.59, h.1

İslimye nâ'ibine hüküm ki:

İslimye varoşu zimmîlerinden Atnâş nâm zimmî fermân-ı âlî ile ihzâr itdirdüği Dimitraki ve Dimo ve Dimitri ve Genco nâm zimmîlerden şerʻan daʻvâsı olmayup ve ahvâlleri sü'âl olundukda hüsn-i hâlleri haber virilüp lâkin zimmiyyûn-ı mezbûrûn mesfûr Atnaş içün tekâlîfimize karışup ihtilâle bâʻis olmağla nefy olunmasın iltimâs idüp ancak zimmî-i mezbûrûn üzerine mevâdd sâbit olmayup mücerred tekâlîflerine karışmak ile nefy meşrûʻ olmayıp zimmî-i merkūm min-baʻd tekâlîf ve sâ'ir umûrlarına karışmamak üzre tenbîh olunmak içün kıdvetü'l-ulemâ'i'l-muhakkikîn Rûmili kazaskeri şerʻiyâtcısı Mevlânâ Ali *zide ilmuhû* iʻlâm etmekle, iʻlâmı mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.59, h.2

Akçakızanlık kādısına hüküm ki:

Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; kasaba-i Akçakızanlık mahallâtından Aşıklar mahallesi sâkinlerinden iken katîlen fevt olan Mehmed bin İbrahim nâm kimesnenin zevcesi Meryem ve kızkarındaşı Neslihan nâm hâtûnlar taraflarından vekîl ve kızları Ayşe ve Hatice nâm sagîrelere vasî olan Mehmed bin Nuh nâm kimesne maktûl-ı mezbûr Mehmed mahalle-i mezbûreye karîb (…) istimâ' olunan Ayıpınarı nâm mahalde katîl bulunup kātili nâ-ma'lûm olmağla diyet-i kassâm mahalle-i mezbûre ahâlîsinden lâzim gelmişdir diyü mukâddemâ iştikâ ve ahvâlleri mahallinde şer'le görülmek bâbında sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; sana ve Edirne bostancıbaşısına hitâben emr-i şerîfim ısdâr ve bostancıbaşı-i mûmâ-ileyh tarafından mübâşir ta'yîn olunan İvaz Usta ma'rifetiyle mahalle-i mezbûre ahâlîleri da'vet-i şer'-i şerîf ve murâfa'a olduklarında mahalle-i mezbûre ahâlîsi cevâblarında maktûl-i mezbûr Mehmed beş ay mukâddem yine kazâ-i mezbûra tâbi' Yemişler karyesinden Pehlüvan oğlu Mehmed nâm kimesne ve Çağırganlı karyesinden Mito veled-i Gorgi nâm zimmînin menzilinde âlet-i câriha ile katlidüp kātil-i mezbûrun babası Pehlivan Ahmed ile mesfûr Mito zimmî araba ile cesedini götürüp Yemişler karyesi sınurına bırakup ba'dehû andan mezbûr Pehlivan Ahmed'in cebriyle Yemişlerden mezbûrân İvaz ve Veli ve Pehlivan Ahmed nâm kimesneler maktûl-ı mezbûrun cesedini kaldırup bizim mahallemiz kurbunda mahall-ı mezbûra bırakmışlar, hattâ kazıyye minvâl-i muharrer üzre olduğun bundan akdem huzûr-ı şer'de şuhûd-ı udûl ile isbât ve yedimize hüccet-i şer'iyye virilmişdir diyü da'vâyı def' idüp ve takrîrlerine muvâfık ibrâz eyledikleri hüccet-i şer'iyyenin mazmûnu sâbit olduğundan mâ'adâ Musalla mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Ahmed ve Hüseyin bin Abdullah nâm kimesneler dahi mezbûr Pehlivan oğlu Mehmed maktûl-ı mezbûr Mehmed'i Çağırganlı karyesinde Mito zimmînin menzilinde ben katleyledim diyü bizim huzûrumuzda kirâren ve mirâren ikrâr eyledi diyü şehâdet idüp maktûl-i mezbûrun kātili ma'lûm olmağla, gerek mahalle-i mezbûre ahâlîlerine ve gerek karyetân-ı mezbûretân Yemişler ve Çağırganlı ahâlîlerine şer'an diyet-i kassâma lâzim gelmemeğin vâkı'-ı hâli bi'l-iltimâs arz eyledüğin ecilden, kātili ma'lûm olduğu şer'an sâbit olmuş ise mahalle ahâlîsi hilâf-ı şer'-i şerîf rencîde etdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene [1]127

s.59, h.3

Edirne kādısına ve Edirne bostancıbaşısına hüküm ki

Edirne'de vâkı' Eşkinci el-Hâc Hamza mahallesi ahâlîsi Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; mahalle-i mezbûrda vâkı' Kilarcıbaşı Çaşnigir Osman Ağa dimekle ma'rûf sâhibü'l-hayrâtın binâ eyledüği çeşme merkūm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Han *tâbe serâhü* suyundan olan Mehmed Ağa musluğunun iki masura suyun ayağı kadîmü'l-eyyâmdan berü cârî olup mahalle-i mezbûr ahâlîsi şürb ü infâ' idegelmişler iken hâlâ bu sene suları cârî olmayup ve su yolcularına mahalle-i mezbûr ahâlîsi bir mikdâr akçe virüp birkaç gün icrâ olunmuşiken yine kat' olunup ve su yolcuları sizin kadîmî suyunuz yokdur diyü gadr murâd eyledüğin bildirüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; merhûm-ı müşârun-ileyhin suyundan Mehmed Ağa musluğunun iki masura suyu olup ayağı mezbûr kilarcıbaşı musluğuna cârî olduğun i'lâm eylediğin ecilden, mûcebince kadîmî suları kemâ-kân icrâ itdirilmek emrim olmuşdur.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.60, h.1

Gümülcine kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

Halil ve Yusuf ve Mustafa ve Abdullah nâm kimesneler gelüp; Gümülcine Mukāta'ası tevâbi'inden Matın Dalyanı ve tevâbi'inin bin yüz yedi senesi zabtı mukāta'a-i mezbûre mutasarrıfı olan Gümülcine'de sâkin Mehmed ve Ali nâm kimesnelerden dört bin yüz guruşa iltizâm idüp lâkin dalyan-ı mezbûr harâb ve mahsûlü noksân üzre olmağla, bunlar şer'an zimmetlerine edâsı lâzim gelen makbûzlarını virmeğe râzılar iken mezbûrlar makbûzlarından ziyâde bi-gayrı hakk akçelerin alup küllî gadr u ta'addî eylediklerin bildirüp şer'le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.60, h.2

Haleb beğlerbeğisi ( ) ve Rakka beğlerbeğisi ( ) *dâme ikbâluhumâ* ve Ruha ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Hâssa hazînedârım hâslarından Pertek re‘âyâsından Yusuf ve sâ’irleri Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bunlar kendü hâllerinde iken konar ve göçer Rişvan cemâ‘atinden Hacı Mehmed oğlu Hasan beş nefer karındaşlar ile ve ammîsi Kara Musa ve oğlu ( ) nâm kimesneler bin yüz yirmi ( ) senesinden berü her sene bunların üzerlerine gelüp bi-gayrı hakk emvâl ü erzâkların nehb ü gâret ve bu sene dahi üç evlerin urup bi’l-cümle emvâl ve eşyâların yağma vü gâret idüp küllî ta‘addî vü şekāvet eylediklerin bildirüp bulundukları mahalde şer‘le görilüp icrâ-yı şer‘ ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer‘ le görilüp bi-gayrı hakk alınan akçe ve eşyâları ashâb-ı hukūka redd ü teslîm ve icrâ-yı hakk olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.60, h.3

Mevlâna Ali’ye hüküm ki:

Sen mu‘temedün-aleyh ve (…) olduğun ecilden, Cezîre-i Kıbrıs’da vâkı‘ cemî‘ kazâlara kassâm-ı askerî ta‘yîn olunmanla, varup cezîre-i merkūmede vâkı‘ gerek Lefkoşa kazâsında ve gerek gayrı kazâlarda düşen mevâdd-ı askeriyyeyi tahrîr ve beyne’l-verese tevzî‘ u taksîm itdikden sonra mu‘tad üzre (…) olan rüsûm-ı âdiyeyi ahz ü kabz ve irsâl ü îsâl eyleyesin diyü işbu sene seb‘a ve ışrîn ve mi’e ve elf Cemâziyelâhiresi’nden berü cezîre-i mezbûrda vâkı‘ cemî‘ kazâlarda düşen mevâdd-ı askeriyyeyi zabt u tahrîr idenlerden teftîş ü tefahhus idüp kabz eyledikleri rüsûm-ı mu‘tâdeyi yedlerinden ahz ve irsâle ihtimâm eyleyesin ve bu husûslarda ba‘zı mümâna‘at ve muhâlefet ve hilâf-ı şer‘ u kānûn evzâ‘ u hareket ider olur ise ism ü resmiyle Der-i Devlet-medâra arz u i‘lâm eyleyesin ve câdde-i şer‘-i kadîmden ser-i mû inhirâf etmeyüp alâ-mâ hüve (…) ve adâlet üzre hareket eyleyesin diyü bi’l-fi‘l Rûmili kazâskeri olan Mevlânâ Ebû İshak İsmail *zîde fazluhû* tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.61, h.1

Edirne bostancıbaşısına ve Pınarhisar ve ( ) ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Esay nâm zimmî gelüp; Hoca Mahmud Paşa kurbunda İvaz nâm mahalde zevcesi Meryemi üç nefer eşkıyâ alup götürüp mezbûrların refîkleri Yorgi nâm zimmî

ele girmekle mezbûr şakîleri Pınarhisar'a tâbi' Yeniceköylü olduğu haber virdüğin bildirüp ihzâr olunmaları bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki bostancıbaşı-i mûmâ-ileyhsin; maʿrifetinle eşkıyâ-yı merkūm ahz ve kayd ü bend ile olunmalarıyçün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.61, h.2

Sivas beğlerbeğisi Mecidözü ve Zile ve Bozok ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Millü ve Kâvillü cemâʿati Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunlar kendü hâllerinde iken taht-ı kazânızda vâkı' Baydeğen nâm karyeden Koca Ağa dimekle maʿrûf kimesne ve Külahlı karyesinden Deli Beğ ve Kömörovası'ndan Ağaycı oğlu Mustafa ve Fartına Mustafa ve Bektaş oğlu İbrahim ve Ortaköy'de Kel Sefer ve Yazlanac karyesinden ( ) ve Nuhoğlu Koca Ağa ve Topal Receb ve Kurddan oğlu Ahmed ve Çorum Kürdü'nden Türüdü Mehmed ve Ramazan ve Halil ve Kör Muslu nâm kimesne bin yüz yirmi ( ) senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayrı hakk evlerin basup emvâl ü erzâkların nehb ü gâret idüp küllî taʿaddî vü fesâd eylediklerin bildirüp şer'le görilüp icrâ-yı şer' ve ihkāk-ı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fi evâ'ili Za sene 1127

s.61, h.3

Sivas beğlerbeğisi Mecidözü ve Zile ve Bozok ve ( ) kādılarına hüküm ki:

Millü ve Kâvilli cemâʿatinden Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunlar kendü hâllerinde iken taht-ı kazânızda sâkin Mamalu Budunları Karakapan oğlu Veli ve Fatma Hâtûn oğlu İbrahim ve Osman ve Deli Zaim ve Bekir Ağa dimekle maʿrûf kimesne cemâʿati ile Harhar nâm karyeden Seydi ve Kızıl Ali ve sâ'irleri bin yüz yirmi ( ) senesinde bunların üzerlerine gelüp mâl ve erzâkların bi-gayrı hakk gâret ve taʿaddî vü fesâd eylediklerin bildirüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledikleri ecilden, şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.61, h.4

Edirne monlâsına hüküm ki :

El-Hâc İbrahim nâm kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunun Edirne kazâsı muzâfâtından Çöke nâhiyesine tâbi‘ Lahnepaşa nâm karyede vâkı‘ mutasarrıf olduğu çiftliğinin kışlak yerlerinden kışlak resmin karye-i mezbûre zâbıtına hâsıl yazılmağla, bu dahi kānûn ve defter mûcebince tahammülüne göre kışlak resmin ve sâ’ir hukūk u resmin kānûn ve defter mûcebince virmeğe râzı iken karye-i mezbûr zâbıtı kanâ‘at etmeyüp hilâf-ı kānûn ve defter ziyâde alduğından mâ‘adâ çobanların dahi darb ve habs idüp küllî gadr u ta‘addî eyledüğin bildirüp men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, hilâf-ı kānûn dahl u rencîde itdirilmemek içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.61, h.5

( ) ve ( ) kādısına ve Sultanyeri nâ’ibine haseki olana hüküm ki:

Ali nâm Kıbtî Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Sultanyeri kazâsına tâbi‘ Kırcalı nâm karyeden Kolcalı Ali ve Eşkinci Ali Kara Bekir ve Dağ karyesinden Kepekçi oğlu Hasan ve Geyik Hasan oğlu Mustafa ve Köse oğlu Osman ve Kilâri oğlu Mehmed ve Kayıkçı oğlu Mustafa ve babalarıyla Mustafa nâm şakîler bin yüz yirmi ( ) senesinde bunun evini basup evinin içinde olan kırk kîle buğdayı ihrâk-ı bi’n-nâr ve bakır evânîsini dahi bi’l-cümle ihrâk itmişler iken hâlâ yüz guruş nukūdunu dahi ihrâk idüp küllî fesâd ü şekāvet eylediklerin bildirüp mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki haseki-i mûmâ-ileyhsin; ta‘yîn ve mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk ve i‘lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.62, h.1

Tatarbazarı tarafında ba‘zı husûs içün emr-i şerîfimle müvellâ ta‘yîn olunan Sakızlı Abdullah *zîde fazluhûya* hüküm ki:

Latife nâm hâtûn gelüp; Tatarpazarı sâkinlerinden Kavanos oğlu Mehmed Ağa dimekle ma‘rûf kimesnenin memlûkesi iken ba‘de’l-i‘tâk bunu şuhûd mahzarında kendüye akd idüp ba‘dehû mezbûr zevci Mehmed fevt olup muhallefâtı yine Tatarbazarında sâkine diğer zevcesi Zeynep ile sâ’ir veresesine intikāl idüp mezbûr Zeyneb muhallefât-ı merkūmeden bunun hissesini dahi ahz ü kabz ve bu hissesini taleb ve da‘vâ eyledikde verâsetde alâkan yokdur diyü ta‘allül etmekle, bu müdde‘âsını vech-

i şer‘î üzre isbât eyledikde mütevaffâ-yı mezbûrun urûz ve nukūdundan mezbûre ve sâ’ir veresesiyle hissesinden alâ-tarîki’t-tehâric altı yüz guruş üzre sulh olup lâkin bunun terekede olan nukūddan hissesinden ekall olup sulh-ı mezbûr şer‘an sahîh olmamağla ziyâdesin dahi taleb eyledikde hevâlarına tâbi‘ fuzûlî bir hüccet peydâ ve kusûr hissesin dahi virmeyüp gadreylediklerin ve bu bâbda müta‘addid fetva-yı şerîfeleri olduğun bildirüp ol tarafa âhar husûs içün emr-i şerîfimle mübâşir ta‘yîn olunan Feyzullah *zîde kadruhû* ma‘rifetiyle şer‘le istimâ‘ ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; mukâddemâ bir def‘a şer‘le görilüp faslolunmuş değil ise şer‘le görüp icrâ-yı hakk eylemen içün yazılmışdır.

Fi evâ’ili Za sene 1127

s.62, h.2

Filibe mollâsına hüküm ki:

Ahmed Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; Filibe kazâsına tâbi‘ Hacıkara nâm karye sükkânından Ömer ve Kavan oğlu Hasan ve Çeltikçi nâm karyeden Kara İbrahim ve Komarlar nâm karyeden Ali Hoca dâmâdı nâm şakîler kendü hâllerinde olmayup bin yüz yirmi ( ) senesinde bunun Çırpan kazâsında vâkı‘ Tahrîrci çitfliği dimekle ma‘rûf çiftliğini gice ile basup içinde mevcûd olan otuz üç re’s kısrak ve ba‘zı eşyâsını fuzûlî ahz ü kabz idüp ta‘addî eylediklerin bildirüp mezbûrlar Filibe’ye ihzâr ve icrâ-yı hakk olunmak recâ etmeğin, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; zâbıtları ma‘rifetiyle mezbûrlar ahz ve ihzâr-ı şer‘ olunup ahvâlleri şer‘le görilüp üzerlerine mevâdd sâbit oldukda habs olunup sûret-i sicill ü hüccetleriyle vukū‘u ve sıhhati üzre arz eylemen içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.62, h.3

Yanbolu kādısına hüküm ki:

Ve Mehmed ve ( ) ve ( ) ve ( ) nâm kimesneler Rikâb-ı hümâyûnuma bunlar mîrî hidmetde ve odabaşı ve nalband ve korucu tâ’ifesinden olmağla, Yanbolu kasabasında bi’l-fi‘l tasarruflarında hâne[ye] bağlu emlâk ve arâzîleri yoğiken kasaba-i mezbûre ahâlîsi emr-i şerîfimle vâkı‘ olan tekâlîf ile bilâ-emr-i şerîf tekâlîf-i şâkka talebiyle bunları ta‘addî vü rencîde oldukların ve bu bâbda fetvâ olunduğun bildirüp

hilâf-ı kānûn ta‘addîleri men‘ u def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledikleri ecilden, kānûn üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene 1127

s.62, h.4

( ) ve ( ) ve ( ) kādıları ve Dimetoka nâ’ibi Rikâb-ı hümâyûnumdan haseki olan ( ) *zîde mecdühû* hüküm ki:

Sultanyeri sâkinlerinden Kıbtiyân tâ’ifesinden Hasan nâm kimesne Rikâb[a] gelüp; Dimetoka kazâsı sâkinlerinden Aynacı oğlu İvaz nâm kimesne eşirrâdan olup Günlüce cemâ‘atinden Kara Ali ve (…) Mustafa nâm kimesneler ile bin yüz yirmi ( ) senesinde gelüp bunun evini basup zevcesini alup götürüp gezdirüp küllî fesâd itmeleriyle mezbûrân İvaz ve Kara Ali ahz ve elde olup mezkûr (…) Mustafa firâr eyledüğin bildirüp bulunduğu mahalde ahz ve icrâ-yı şer‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki haseki-i mûmâ-ileyhsin; ma‘rifetinle mahallinde şer‘le görilüp icrâ-yı hakk ve ilâm olunmak içün yazılmışdır.

Fi evâili Za sene 1127

s.63, h.1

İslimye nâ’ibine hüküm ki:

Kazâ-i mezbûra tâbi‘ Dragodan nâm karyenin zimmî re‘âyâsı Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; bunlar üzerlerine edâsı lâzim gelen hukūk u rüsûmların kānûn ve defter mûcebince virüp kusûrları yoğiken bin yüz yirmi ( ) senesinde üç sene zâbıtları olan Horos oğlu Ahmed nâm kimesne kanâ‘at etmeyüp müft ü meccânen yem ve yüzlük nâmıyla karyelerinden (…) buğday ve üzerlerine şer‘an bir cürm sâbit olmadın cerîha nâmıyla kırk guruşların aldığından gayrı, meccânen kendü tarlalarında orak biçdirüp e bilâ-ücret çiftliğine üç yüz araba odun ve kereste götürdüp ve Karco nâm [zim]mînin yirmi keyl buğday ve on beş keyl arpa ve beş yüz vukıyye arpalık ve Yani nâm zimmînin dahi cümle eşyâ ve bin vukıyye üzüm ve Hana nâm zimmî dahi ölüp verâseti karındaşı ( ) nâm zimmînin iken bin vakiyye ve on araba otluk ve üç guruş zabtidüp ve Lego nâm zimmînin dahi küllî eşyâ ve ( ) nâm zimmînin dahi bir öküz ve altı keyl buğday ve beş guruş ve bunun emsâli zulm ü ta‘addîsinin nihâyeti olmaduğın ve mezbûr kazâsında Yele nâm karyede olduğun bildirüp mezbûr ile ahvâllerin İslimye’de görilüp icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki İslimye nâ’ibi

mezkûrsun; şer‘le görüp hilâf-ı kānûn ve defter (…) alduğu girü ashâb-ı hukūka alıvirüp ve hilâf-ı kānûn ve defter re‘âyâ fukarâsı ta‘addî itdirilmemek emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Za sene [1]127

s.63, h.2

( ) kādısına ve Dimetoka nâ’ibine ve Rikâb-ı hümâyûnumda hâseki olan ( ) *zide mecdühûya* hüküm ki:

Taşlı nâm Kıptî gelüp; Dimetoka kazâsına tâbi‘ Bukrevan nâm karyede Hüseyin nâm şakî hevâsına tâbi‘ Abbas Hoca ve Niyaz oğlu Mustafa ve sâ’ir hevâsına tâbi‘ olanlar ile bunun zevcesini yedinden alup karye-be-karye gezdirüp ta‘addî etmekle, bundan akdem üç def‘a evâmir-i şerîfe ısdâr ve mürafa‘a-i şer‘ oldukda zevcesi buna hükmolunup yedine virilen hüccet-i şer‘iyye mûcebince zevcesi buna teslîm olunmuşiken mezbûr Hüseyin tekrâr yolunu basup zevcesi mezbûre-yi elinden alup küllî ta‘addî eyledüğin bildirüp mesfûr şakî bulunduğu mahalde ahz ve icrâ-yı hakk olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, sen ki haseki-i mûmâ-ileyhsin; mezbûrun zevcesin tagallüben ahz iden merkūm Hüseyin ve mezkûru’l-ism olan şakîleri alâ-eyyi hâl ahz ve ele getürüp üzerlerine sübût bulan mevâddı sicill ü hüccet olunup ve mezbûrun zevcesi tahlîs ve lâkin bu bahâne ile kazıyyede medhali olmayanları ta‘addî vü tecâvüz olunmadan begâyet ihtirâz olunmak emrim olmuşdur.

Fî evâ’ili Za Sene 1127

s.63, h.3

Aydos ve Rusıkasrı kādılarına hüküm ki:

Merhûm ve mağfûrun-leh Sultân Süleyman Hân *tâbe serâhü* evkāfından Aydos kasabası sükkânından Mustafa Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; kasaba-i mezbûre kurbunda arsası vakıf binâsı mülkü olan bir bâb değirmeninin zabt u tasarrufuna âhardan dahl îcâb itmez iken Sündüs oğlu Mehmed nâm kimesne zuhûra gelüp ol değirmenin mukâddemâ binâsı benim imâm olduğum mescid vakfındandır diyü iddi‘â ve şuhûd-ı udûl ile müdde‘âsını isbâta kādir değil iken zor şâhid ve hevâsına nâ’ibe istinâd ile hilâf-i şer‘ müdâhale üzre olduğun ve bu bâbda Şeyhülislâm’dan da‘vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virildüğin bildirüp mûcebince amel olunup men‘ u def‘ olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum recâ eyledüği ecilden, fetvâ-yı şerîfe mûcebince amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.64, h.1

Edirne monlâsına hüküm ki

Bi'l-fi'l Edirne bostancıbaşısı olan Ahmed *dâme mecdühû* Rikâb-ı hümâyûnuma gelüp; kazâ-i mezbûrda Edirne civârında vâkı' Rumbeğli ve (…) ve Tavşan Korusu dimekle ma'rûf mîrî korusunun kadîmî hudûd u sınûrı mu'ayyen ve bu âna değin bostancıbaşıların zabtına mahsûs ve müstakil koru olup bu ana değin âhardan kimesne müdâhale ve eşcâr kat' idegelmeyüp mîrî ağnâm ve sâ'ir hayvânât kışlayugelmişiken zikrolunan koruların etrâfında olan kurâ ahâlîleri ağaç kat' ve ba'zı mahallerin mer'a ve kışlak rencber etmek murâd idüp ve ba'zı çoban tâ'ifesi otluğunu ihrâkı bi'n-nâr idüp ta'addî eylediklerin bildirüp ol makūleler men' u def' ve hudûdnâmesi mûcebince ve kadîmîsi üzre zabtedtirilmek bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin; hudûdnâmeye dâhil ve mutasarrıh olan mîrî koruları kadîmîsi üzre mûmâ-ileyhe zabt itdirüp hâricden bir kimesneyi vechen mine'l-vucûh dahl itdimeyesin, şöyle ki; dahlider olur ise şer'le haklarında lâzim geleni icrâ eylemen bâbında fermân-ı âlî-şânım içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.64, h.2

Mevlânâ Ali *zîde fazluhû*ya hüküm ki:

Çorlu kazâsında Kusudlu nâm karyede vefât iden sipâh mütekā'idlerinden Mustafa Ağa ve Muradlı karyesi ahâlîsinden olup sefer-i hümâyûnumda vefât iden Celil Beşe'nin ve sâ'ir kazâ-i mezbûrda vefât iden askerî tâ'ifesinin terekeleri tahrîri müstakilllen sana sipâriş olunmağla, müteveffân-ı mezbûrânın ve sâ'ir vefât iden askerî tâ'ifesinin terekesini ta'yîn olunan Çukadar Hüseyin ile ma'an tahrîr ve beyne'l-verese tevzî' u taksîm ve iktizâ iden da'vâların istimâ' ve nasb-ı vasî ve takdîm-i nafaka ve sâ'ir umûrların görüp min-ba'd kazâ-i mezbûr kādısını müdâhale itdirmeyesin, kimesne mümâna'at ider ise sıhhati üzre i'lâm eylesin ve bu âna gelince Çorlu kādısı askerî müstahsini tahrîr[e] me'mûr olmağla, gördüğü müstahnisi (…) ve meşrûh olmağın, kurâ ve (…) tekrâr tahrîr ve alduğı ashâbına redd ve ancak binde on beş akçe resm alup kalemiyye ve ücret-i kadem nâmıyla ziyâde akçe alınmasın diyü bi'l-fi'l Rûmili

kazâskeri olan Mevlânâ Ebû İshak İsmail tarafından mühürlü mektûb virilmekle, vech-i meşrûh üzre amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.65, h.1

Karinâbâd kazâsı nâ'ibine hüküm ki:

El-Hâc Mehmed *zîde kadruhû* gelüp; nevâhi-i Yanbolu kazâsına tâbi' Azimviran nâm karye hâlâ Karînâbâd'da sâkin Veli nâm kimesnenin uhdesinde iken bin yüz yirmi ( ) senesinde vâkı' karye-i mezbûrenin mahsûlâtın iki yüz seksen guruşa buna bey' idüp kable'z-zabt meblağ-ı mezbûru yedinden ahz ü kabz idüp lâkin bey'-i mezbûru şer'le fesh etmekle, murâfa'a-i şer'-i şerîf olduklarında mezbûr Veli'nin makbûzu olan meblağ-ı mezbûr girü buna hükm ve edâsına tenbîh-birle kıbel-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmişiken yine virmeyüp ta'allül üzre olduğun bildürüp şer'le görilüp alıvirilüp icrâ-yı hakk olınmak bâbında emr-i şerîfim recâ eyledüği ecilden, mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene [1]127

s.65, h.2

Bor ve Niğde ve civârında vâki' ( ) ve ( ) ve ( ) kâdılarına hüküm ki:

Bor kazâsı sâkinlerinden Mustafa Beşe dimekle ma'rûf kimesne Rikâb-ı hümâyûnuma arzıhâl idüp; bundan akdem bu kendü hâlinde iken ashâb-ı ağrâzdan ba'zı kimesneler bundan iştikâ etmeleriyle zâbıtı ma'rifetiyle ahvâlleri şer'le tefahhus ve i'lâm olınmak içün emr-i şer'îfim virilmişiken hasımları mezbûrlar şer'le görülmeğe râzı olmayup nice dürlü ifk ü iftirâ ve hilâf-ı inhâ bunu Niğde'ye nefy ve Konya Kal'ası'na kal'a-bend itdirilmek içün iki kıt'a emr-i şerîf ısdâr ve gadr murâd eylediklerin bildürüp ol bâbda hükm-i hümâyûnum recâ etmeğin, mahallinde tarafeynin ahvâli şer'le görilüp vilâyetin bî-garaz kimesnelerden ve civâr kazâlarından sü'âl ve tarafeynin dahi ne hâlet ve ne keyfiyet üzre olduğu alâ-sıhhatihî i'lâm olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ'ili Za sene 1127

s.65, h.3

Karinâbâd kādısı nâ'ibine hüküm ki:

Rikâb-ı hümâyûnuma mektûb gönderüp; Karinâbâd kasabası ve kurâsı ahâlîleri meclis-i şer‘a varup kazâ-i mezbûra tâbi‘ Sungurlar ve Çerkeşli ve Yalımlar ve Balabancalar nâm karye salât-ı Cum‘a ve ıydeyn ikāmet olunur Müslimân karyeleri olup kurâ-i mezbûrenin ba‘zı Müslim ahâlîleri üzümlerini hamr idüp birbirlerine bey‘ ve şürb idüp ta‘addî ve fesâd ü fezâhat üzre oldukların bildirüp vâkı‘-ı hâli emr-i şerîfim virilmek recâsına arz eyledikleri ecilden, şer‘le ta‘addîleri men‘ olunmak içün yazılmışdır.

Fî evâ’ili Za sene [1]127

EKLER

